

עֲזָרֵי מַעַם ה' עוֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר

תּוֹרַת הַזֵּהָר

חֵלֶק יָד

וְהוּא סֵפֶר הַזֵּהָר שֶׁחִבֵּר הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי
רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א
בְּלִשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ לְמַעַן יִרוּץ הַקּוֹרָא בּוֹ
מִנְקֵד וּמְחֹולֵק לְלִמּוּד יוֹמֵי
לְכָל יְמוֹת הַשָּׁנָה

מְזוּהָר פ' יתרו דף ע עד זוהר פ' משפטים דף צ

וּמְצוּרָף: 1. תִּיקוֹן הַכִּלְלִי, 2. תִּפִּילַת הַדֶּרֶךְ 3. תִּפְלַת הוּדִיָּה
לְבוּרָא עוֹלָם, 4. תִּפְלָה לְפָנֵי וְאַחֲרֵי הַלִּימוּד, 5. תִּיקוֹן מַג,
6. תִּיקוֹן מַח, 7. פְּתִיחַת אֵלֵיהוּ הַנְּבִיא

מוֹפָץ לְלֹא מְטַרְת רּוּחַ כָּלֵל - לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים
וְכֵן נְסִיִּים יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אֶת סֵפֶר הַזֵּהָר הַקּוֹדֶשׁ שָׁנָה בְּשָׁנָה
בְּהִילוּלַת הַרְשָׁב"

יוֹצֵא לְאוּר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֵּהָר הָעוֹלָמִי"
בְּעִיה"ק בֵּית שְׁמֵשׁ תוֹבֵב"א
שֶׁבֶט תִּשְׁע"ד לִפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
האדמו"ר מהאלמין-בית שמש
חיבר למעלה מאלף ספרים
על כל מקצועות התורה

מפעל
**הזוהר
העולמי**
סניף בת ים
רחוב בר יהודה 50
בת ים יצ"ו ארץ ישראל
טל: 0527651911

נא לפרסם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובשמחות
ולכל החברים וידידים לזיכוי הרבים ולזכות ללמוד
תורה לשמה, וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים
צדיקים, ועליו נאמר "אם תוציא היקר מזולל כפי
תהיה", הוא מברך והקב"ה מסכים אתו אכי"ר.

הרשב"י קובע:

**"בספר הזוהר יצאו בני ישראל מהגלות ברחמים"
מחפשים מפיצים למליוני דפי הזוהר בכל העולם
מחפשים תורמים להדפיס מיליוני דפי הזוהר לחלקם
ל-15 מליון יהודים בחנם**

האם יש מחשב שיוכל לחשב את הזכות הגדולה שיכולים
לזכות בכסף קטן?

גדולי הדור פסקו! תרמו אל מפעל הזוהר העולמי, (ישירות
לדפוס) והיו שותפים להצלת עם ישראל על ידי חלוקת דפי זוהר
היומי, ספרים ועלונים בחינם: **0527-651911**

אֲנָפוּי. דְּהָא כְּסוּפָא וְעִנְוֵתָנוּתָא מֵיִישָׁר חוּטְמָא
עַל אֲנָפוּי. וְהָא לִית בֵּיה כָּלְל. וּבִגִּין דְּאִיהוּ
חֲצִיפָא, כְּדִיב וְחִיף בְּמֵלוּי.

וְאִי מִתְעַבְרָן שְׁרֵטוּטִין מֵעַל מְצַחִיה וְאִינוּן תְּלַת
רְבָרְבָן וּב' זְעִירִין וְשְׁעָרִיה אוּפָס, הָא אִיהוּ
בֵּין תְּרִין אַתּוּן בְּמִתְקָלָא, דָּא נְמִיף רִישָׁא, וְחִיף
בְּמֵלוּי. וְלֹא כָּל כֶּךָ צְעָרִין רְבָרְבִין מִתְעָרִין עֲלוּי
וְאִשְׁתַּזִּיב מִכְּלָהוּ, דָּא זָכוּ זְעִירָא מְאָבוּי מְגִין
עֲלוּי. וְהָהוּא זָכוּ אֶתְרָשִׁים גּוּ עֲמוּדָא דְקָאִים בֵּיה
הָהוּא נַעַר, וְאִיהוּ זָכִי בְּחַד יִתְמָא בְּגִין דְּכָל יִיתָם
וְאַרְמְלָא קָיִימִין בְּפִקְדוּנִיה דְּמִטְטְרוּ"ן דְּקָיִמָא
לְדֵינָא בְּאִינוּן ע' סְנֵהֲדָרִין. בְּהִיכְלָא דְזָכוּתָא
דֵינִין כָּל דֵינִין דְּעֲלָמָא, בְּרַ מִתְלָתָא. בְּנִי, חִיִּי,
וּמְזוּנִי. וְכָלְהוּ בְּקָרְאִי כְּתִיבִי.

בְּנִי, גְּבִי חֲנָה (שְׁמוּאֵל א א) וְתִתְפַּלֵּל עַל ה', עַל ה'
דֵיִיקָא. לְעֵילָא לְעֵילָא, אֶתְרָא דְמִזְלָא
עֲלָאָה. חִיִּי (ישעיה ל"ח) הַנְּנִי יוֹסִיף עַל יְמִיךָ, יוֹסִיף
דֵיִיקָא. מְזוּנִי דְכְּתִיב (תהלים כ"ה) הַשְּׁלֵךְ עַל ה' יְהִבֶּךָ
וְהוּא יִכְלָכְלֶךָ. עַל דֵיִיקָא, (כְּדָמוּכַח בְּפִרְשַׁת עֲרִיּוֹת, וְכֵן בְּאֶדְרָא)
וְתַמֵּן דֵינִין בְּנִי עֲלָמָא וַיְהִיבִין פְּתָקָא לְמִלְאָךְ
הַמּוֹת לְקַטְלָא לֹוּן וּלְנַטְלָא רִוְחִיהוּן.

וְהוֹאִילִי וּמִשְׁכּוֹנֵינִי עַל־אֵין וְטַבִּין דְּבַנֵּי נֶשֶׁא בִידוּי
 דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, פְּקִיד לְמַטְטְרוּיָן
 דִּיהוּן בְּנוֹי דְּהֵהוּא בַר נֶשׁ וְאַתְתִּיהּ בְּפִקְדוֹנָא
 דִּילִיהּ. וּבְגִין דְּאָסִיר לְמִשְׁכָּנָא לֹון מִשְׁכּוֹנֵינִי עַל
 מִשְׁכּוֹנֵינִי, לֹא יְקוּמוּן. (נ"א ימותנו) וְעַל דָּא מָאן
 יִשְׁזִיב לֹון מִעֲנוּיָא, הֵהוּא זְכוּ אַגִּין עַל בְּנוֹי. וְהָא
 חַד מְנַיִיהוּ דְּהֵהוּא זְכוּ אַגִּין עָלֶיהָ בְּעֵידָן עֲקֻתִיהּ.
 לְדָא אֵית לִיהּ חַד רוּשָׁם בְּמִצְחִיהּ, חֲיִיבָא אוּ
 גִיפָא אִיהוּ, וְלֹא אֶתְחַזִּי קָמִי בְּנֵי נֶשֶׁא, דְּלֹא
 יִדְעִין בֵּיהּ. דָּא אֶצְלַח. וּמָאן דְּאֶתְחַבֵּר בְּהַדִּיהּ
 יִצְלַח יִתִּיר מִנִּיהּ.

חוטמא עמיקא (בז"ח ד"א איתא עקימא) וְתַרִּין נוֹקְבִין
 דִּילִיהּ רַבְרַבִּין וְסַלְקִין לְבָר אֵינוּן
 פְּתַחִין דְּנַחֲרֵי, וְחוּטְמָא לֹא סָלִיק, דָּא אִיהוּ בְּאֶתְ
 ה' בְּשְׁלִימוֹ. ד' שְׁרֻטוּטִין (רַבְרַבִּין) רַבְרַבִּין בְּמִצְחִיהּ
 וְשִׁית זְעִירִין. אוּדְנוּי רַבְרַבִּין, עֵינוּי רַבְרַבִּין, וְתַרִּין
 רְשִׁימִין אוּכְמִין דְּקִיקִין בְּעֵינֵיהּ דִּימִנָּא. שְׁעָרִיהּ
 לֹא אֶתְתַקֵּן בְּמִזְיָהּ, בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְתַקִּיף. רוּשָׁם
 מְכַתְּשָׁא בְּמִצְחִיהּ, דָּא סָרְפָא בְּכָל יוֹמָא זְמִין, כַּד
 אֶתְרַעַם בְּרוּגְזִיהּ. קָרִיר חוּטְמִיהּ וְאַתְחַזִּי חִינּוּר,
 תָּב מְרוּגְזִיהּ לְזִמְן רַב. מְהֵימְנָא אִיהוּ בְּמַלְיָן
 רַבְרַבִּין, וּבְזְעִירִין לָאוּ הָכִי. חֲמֻדָּן אִיהוּ, גּוּפִיהּ

מְלֵי מַכְתָּשִׁין וְאַבְעָבוּעִין בְּכָל יוֹמֵי שְׁתָּא, וּבַר
זְמָנָא חַד זְעִירָא בְיוֹמֵין דְּסִיתָוּא. אַתְּנַהִיג
בְּעֲנוּתְנוּתָא בְּבִיתִיהָ. תִּיאוּבְתִיהָ לְמִיכָל בְּכָל
אַתָּר, אַף עַל גַּב דְּלָא יִזְמָנוּן לִיהָ. אִי זְכִי
בְּאוּרֵיתָא וְאוּלִיף יְנוּקִין, זְכִי בְּהוּ בְּשִׁי"ן תִּי"ו.

בִּידִיהָ יְמִינָא רוּשָׁם עֲמִיקָא, מְתוּלְדָה דְּאַתְלִיד
בִּיהָ. תְּרִין נְשִׁין אֲזִדְמָנוּ לִיהָ קִדְמֵיתָא
תְּמוּת עַל מְתַבְּרָא, תְּנֵייתָא תּוֹכָה לְתְרִין בְּנִין, חַד
יְמוּת זְעִיר בְּחֻלְבָּא דְּאַמִּיהָ, וְחַד יְקוּם בְּעֲלָמָא,
גִּיפָא יְתִיר מִבְּנֵי נְשָׂא אַחֲרָנִין. וְחִיִּין קִיִּמִין בִּיהָ,
אַבַּל לָא כָּל כַּךְ.

חוּטְמָא דְּאָזִיל בְּאַרְח מִיִּשְׁר וּמְתַתְּקָנָא עַל גְּבִי
אַנְפִּין, הָא אִיהוּ בְּאַתָּה ה"א בְּשִׁלְיָמוּ.
דָּא אַתְגְּלִי בְּמַצְחִיהָ תְּרִין שְׁרֻטוּטִין רַבְרַבִּין וְהוּ
זְעִירִין, וְתְרִין מַסְטְרָא יְמִינָא לְגְבִיהָ שְׁעָרִיהָ מִיִּשְׁר
מְתַתָּא לְעֵילָא, שְׁעָרִיהָ בֵּין אַכָּם וְסוּמְקָא, תְּלֵיִא
עַל אוּדְנוּי. עֵינוּי רַבְרַבִּין יְרוּקִין, וְחוּטָא סוּמְקָא
סַחְרָא לְגוּ. אַנְפוּי אַרִיכִין, דָּא אַקְרִי אַנְפִּי נְשָׁר,
דָּא מִבְּנוּי דְּסִיְהָרָא בְּאַשְׁלָמוּתָא.

כַּד בְּעִי לְאַזְעָרָא גְרַמִּיהָ טָב אִיהוּ לְגְבִיהָ מְאַרִייהָ,
דְּחִיל חֻטָּאה אִיהוּ. בְּיוֹמֵי עוּלִימוּי, אִיהוּ

בְּלֹא מְרַעִין אָזִיל בְּכַרְיאוּתֶיהָ כַּגְּבוּר בְּלֹא דְחִילוֹ,
 בְּיוֹמֵין דְּסִיבוֹ נְחִית בְּנְחִיתוֹ דְּסִיְהָרָא, חֲלָשָׁא
 לִיְהוּי, מְרַעִין רַדְפִּין אַבְתְּרִיהָ. דָּא זַפְאָה בְּמְרַעִין
 יִתְכַפְּרָן. וְאִי מִתְחַלְפִין סִימְנִין בְּיוֹמֵי עוֹלִימוֹי,
 לִיְהוּי בְּמְרַעִין. בְּגִין דְּאִיהוּ כַד סִיְהָרָא בְּעֵיא
 לְאַנְהָרָא. וְיֵהָא הֵהוּא גְבָרָא בְּמִסְכְּנֹו. וּבְיוֹמֵין
 דְּסִיבוֹ, יְהוּי בְּלֹא מְרַעִין, וּבְעוֹתָרָא וְיִקְר סְגִי. דְּהָא
 כְּדִין אֲנַהֲרֶת סִיְהָרָא וְקִיִּמָּא בְּאַשְׁלֻמוֹתָא. וְדָא
 אִיהוּ צְדִיק וְטוֹב לוֹ, וְדָא עֲנוּתְנוּתָא בִּיהָ. רְחִים
 הוּא לְמֵאֲרִיָּה בְּכוּלָּא.

חֻוְטָמָא אֲרִיכָא וְחַד חַדוּדָא בְּרִישָׁא דְחֻוְטָמָא
 דְּנִשְׂרָא, הָאִי אִיהוּ בְּלֹא אָתָּא כְּלָל.
 שְׁעָרִיהָ קְמִיט. שְׂרַטוּטִין דְּמִצְחִיהָ ג', אֲנָפוּי
 חֲדִידָן, עֵינֵי זַעִירִין, הָאִי אִיהוּ חֲמֻדָן בְּמָה דְּאִית
 לְהוּ לְאַחֲרָנִין. כָּל עוֹבְדוּי לָאוּ בְּדְחִילוֹ דְּשַׁמְיָא,
 סְנִיָּא אֲוִרִיָּתָא וְסְנִי לְמָאן דְּלַעָאן בָּהּ, רְחִים לְפּוֹם
 שְׁעָתָא לְמִשְׁמַע מְלִין דְּאֲוִרִיָּתָא, וּלְפּוֹם שְׁעָתָא
 פְּרַחִין מְנִיָּה. בְּרַגְלִיָּה שְׁמֵאלָא תְרִין אֲצַבְעֵן
 קְמִיטִין דְּלֹא מִתְפַּשְׁטִין, וּבְרַגְלִיָּה יְמִינָא חַד. הָאִי
 אִיהוּ בְּחֻטָּאָה דְּגַנְבָּה וְלֹא תָב מֵהֵהוּא חוֹבָה
 לְעֵלְמִין. בֵּין כְּתָפוּי תְלִיין תְרִין שְׁעָרִין רַבְרַבִּין.

בְּחֲדוּי אֵית ג' שְׁעָרִין דְּתַלְיִין. אוּמִי אוּמָאָה בְּכָל
רְגָעָא וְשַׁעְתָּא וְלֹא אַתְהֵנִי.

זְמַנִּין תְּרִין בְּשַׁתָּא יִשְׁתַּתְּף בַּר נָשׁ בְּהַדְיָה וְלֹא
יִתִיר, וַיִּצְלַח. וְהוּא מְאָדָּר וְעַד רִישׁ נִיסָן,
וּמְאֲלוּל עַד שִׁית יוּמִין בְּחֻשׁוֹן, וְלֹא יִתִיר. וּבְיוּמִין
אֲלִין יִצְלַח מָאן דִּישְׁתַּתְּף בְּהַדְיָה, דְּהָא יוּמִין
אֲלִין, יוּמִין דְּאַתְוּוֹן אֵינוֹן, וּמָאן דְּלִית לֵיהּ אַתְוּוֹן
אַתְאַחַד בְּהוּ.

בְּיוּמִין אֲלִין נְפָקִין נִשְׁמַתִּין עֲרִטִילָאִין וְאֵינוֹן
מִתְהַדְרִין כְּמִלְקָדְמִין, וְלִית לוֹן זְווגִין.
וּבְיוּמִין אֲלִין נְפָקִין אַתְוּוֹן כ"ב. וְשָׂרָאן בְּהוּ,
וּמִתְעַטְרִין בְּהוּ, וּבִרְחֻמֵי יִשְׁתַּכְּחוּ זְווגִין. וּבִירְחִין
אַחֲרָנִין וּבְיוּמֵי אַחֲרָנִין לָאוּ, דְּהָא מְז' בְּאָדָּר,
בְּטַשׁ בּוֹצִינָא וְאַפִּיק אַתְוּוֹן זְעִירִין וּבְקָעִין רְקִיעִין
וּנְפָקִין לְעֵלְמָא.

בְּזְמַנָּא דְּאֵינוֹן נְפָקִין, כָּל אֵינוֹן נִשְׁמַתִּין
עֲרִטִילָאִין דְּהוּ זְמַיְנִין לְאַתְהַדְרָא
נְפָקִין בְּהַדְיָהּ, וְאַתְאַחַדְרִין בְּאֵינוֹן אַתְוּוֹן וּנְפָקִין
עַל יְדוּי דְּפְרוּוֹנְקָא. בְּגִין דְּכָל בְּנֵי עֵלְמָא כַּד
אַתְבְּנוּן לְאַתְצִיירָא בְּהַאי עֵלְמָא, כָּל צִיּוּרִין
דְּאַתְוּוֹן מִתְצִיירִין בְּהוּ עַל יְדָא דְּאֵינוֹן ג' שׁוּתְפִין

דְקָא מְזַדְדוּג בְּנֵינָא. וְהִשְׁתָּא אֵלִין דְקָא מְתַהֲדָרְן
 כָּל אֵינּוֹן אַתְּוּוֹן דְקָא אַתְצִיירוּ בְּהוּ אַחַרְנִין, לָא
 מְתַצִיירי בְּהוּ. דְהָא אֵינּוֹן פְּרוֹנְקִין לָא מְצִיירָן
 לוֹן בְּאַתְוּוֹן, כְּמָה דְאַתְצִייר בְּקַדְמִיתָא מְסִטְרָא
 דְאַבָּא וְאִימָא.

וְאֵלִין אַתְוּוֹן אַזְלִין וּמְשַׁטְטֵן בְּעֵלְמָא, וְאַתְאַחְדָן
 בְּהוּ כָּל אֵינּוֹן דְלִית לוֹן אַתְוּוֹן עַד רִישׁ
 יְרַחָא דְסִינּוֹן. דְהָא כְּדִין אַתְטַמְרָן אֵלִין וְאַתְוּוֹן
 עֵלְאִין בְּעִיִין לְאַתְגְּלָאָה. וּמְאַלּוּל אַתְטַמְרָן אֵלִין
 עֵלְאִין עַד שִׁיתָא יוֹמִין בְּחֻשׁוֹן, עַד דִּיהֲדָרוֹן בְּנִי
 נְשָׂא מְחֻבְיִיהוּ וַיִּתְכַּפֵּר לוֹן, וּמְתַהֲדָרְן אַתְוּוֹן
 כְּמִלְקַדְמִין. וּבִין כֶּךָ וּבִין כֶּךָ אֵינּוֹן זְעִירִין נְפָקֵן
 לְקִימָא עֵלְמָא וְאֵלִין אַתְאַחְדָן בְּהוּ, בְּגִין דְלִית
 לוֹן אַתְוּוֹן כָּלְל. דְהָא מְאַלּוּל תְּלִיָא וְקִימָא
 תְּשׁוּבָה וְאַתְוּוֹן סְלָקִין לְגַבָּה וּבְנִי עֵלְמָא מְהֲדָרְן
 מְחֻבְיִיהוּ וּמְהֲדָרְן לְאַתְוּוֹן, וְקִימִי עַל עֵלְמָא
 תְּרִין יְרַחִין, וּמְסַתְּלָקִין טַבַּת וּשְׁבֻט.

סדר הלימוד ליום יב טבת [יום 101 בשנה]

מִז' בְּאֶדְר נְפָקִין אֵלִין אַחַרְנִין, כְּמָה דְאַתְמַר.
 וְאֵלִין דְמְתַאַחְדָן בְּהוּ מְקַדְמִי רַחְמִי בְּאֵלִין
 יוֹמִין וְתְרִין יְרַחִין אַחַרְנִין אַתְטַמְרָן כְּלָהוּ, וְאֵלִין

תמוז ואב. ונפקין ימי הרעה באתויהו, ושלטין
אלין על עלמא ואחרנין אתטמרו. ובגין כך
באינון יומין זכאה איהו מאן דישתזיב מנייהו.

וכד חוטמא אריכא רב בפותיא לגבי רישא
דא איהו באת ה' ולזמנין את י' אתחבר
בהדיה, דא איהו בר נש דאצלח. אנפוי
קמיטין כתולדה דאבעבועין. עינוי סמקין, דא
איהו בין אינון תולדין דסגירא דעינוי, לזמנין
זלגין דמעין.

קמיטין דמצחיה ד' ותרין עברין רשימין כאריח
על גבי לבינה. שעריה רב, האי אצלח
ודחיל חטאה. שבח גרמיה בכלא, יתיר ממה
דאית ביה. ובזמנא דאתנענע (עינוי) זלגין דמעין
וכאיבא בחוטמיה עד דאושיד לחה ירוקא, ודא
קשיא מאינון זיני סגירו. מאן דאשתתף בהדיה
אצלח. מהימנא איהו בכלא.

על כתפיה שמאלא אית ג' רשימין, ב' סומקין
וחד אוכס. ברם אוכס אית ליה תועלתא.
האי משיך ליה לאתקרבא בבני נשא ואחיד בהו
דלא יחשבון ליה כסגירא. מומא אתיליד ביה
בליליא חד יומא דסתווא ביומי דעולמוי, דאכל

נונא ושתא מיא ונפק לבר. ובההיא שעתא הוה שליט כוכב שבתאי בעלמא, וחד ענפא דיליה הוה משיך לאתפשטא לתתא. ונפק איהו בגלוייא דרישא, ומחא ביה על ידא דקורקפנ"י ושמרווין תרין רוחין דשלטין בההוא ענפא.

וכד אתמחי האי בר נש, רשימו ביה תרין רשימין סומקין, וההוא ענפא רשים ביה ההוא רשימו אוכמא, דהא מלוי דשבתאי באופם אשתמש. ורזא דא שליט ביומא דשבתא (ד"ח נ"א בעמא דשבתאי) ולא בעמא קדישא, בגין דעמא קדישא לית לון חולקא ואחסנתא בכוכבייא ומזלי, אלא בקודשא בריך הוא בלחודוי. ואצטריך לון לאחזאה חדוה ומיכלא ומשתייא ולבושין ולא תקנא ביתא ופתורא ביומא דא, דלאו הכי לכל אינון דאחידן בכוכבא דשבתאי דאיצטריך לון לאתענאה ולאחזאה עציבו ודאגה ורוגזא ולמלבש שחורים ולכסאה שחורים ולא למיכל בשרא וחמרא ומשחא, ולא לאתענגא עינוגין דעלמא, אלא למיתב בדיורא עציב ולא תפרשא מן בני נשא. (בז"ח ד"א איתא וכדין וכ"ה בדפרו") ותריין אלין רוחין קורקפנ"י ושמריר"ון

אֶת־מִשְׁכָּאן עֲלוּי וְאוֹדְעִין לִיה מְלִין דְּעֲלָמָא
בְּאִמְשִׁכוּתָא דְשַׁבְּתָאִי.

חֲזִינָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מְלָכָא, דְאִית בְּנֵי נֶשָׂא
דְאֶתִיילִידוּ כַד שְׁלֵטָא עֲנַפָּא דָא, וְאִינוּן
עֲצִיבִין תְּדִיר דְלָא חֲדָאן לְעֲלָמִין, בְּרַי אִי לְעָאן
בְּאוּרִייתָא וְקָא אֶתְאֲחֻדָן בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. עִם
כָּל דָּא, אִי אִית בֵּיה בְּהֵוּא בְרַי נֶשׁ יְסוּדִין
וְשָׂרְשִׁין מְזִכּוּ אַבְהֵן, עֲנַפָּא דָא דְנַפִּיק מְשַׁבְּתָאִי,
לְזַמְנִין נֶצַח לִיה וְאַחִיד לִיה. וְאִינוּן תְּרִין רוּחִין
מִתְפַּשְׁטִין וְאֲזֻלִין לְנוֹקְבָא דְטִינָרָא, דְתַמָּן
מִתְכַּנְשִׁין כָּל רוּחִין עֲרִטִילָאִין דְלָא עָאֲלִין לְגוּ
פְּרַגּוּדָא דְמְלָכָא, וְאִינוּן עֲרִטִילָאִין בְּהֵאִי עֲלָמָא
וְכַד נִפְקִי מֵהֵאִי עֲלָמָא מְשַׁטְטִי לְאַעְלָא בְּהֵוּא
עֲלָמָא, וְנַעֲלִין תְּרַעָא בְּאַנְפִּיֵהוּ בְּכָל סְטָרִין
דְּעֲלָמָא. וְלָא אֲשַׁכְּחוּ נִיחָא עַד דְאִינוּן נִפְקִין
וּמְשַׁטְטִין בְּעֲלָמָא, וְאֲלִין אֶקְרוּן בְּשִׁמְהֵן שְׁכֵנוֹת.

וּבְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא כַד אֶתְקַדְשׁ יוֹמָא, וְאִינוּן לָאן
עָאֲלִין לְגוּ נוֹקְבָא דְחַד טִינָרָא דְאִיהוּ
לְבָר מַחוּמוֹת גְּנֻתָא בְּטוּרִין דְלָבָר, וּמְשַׁתְּכִי תַמָּן
כָּל יוֹמָא דְשַׁבְּתָא. וּלְבַתֵּר נִפְקִי וּמְשַׁטְטִי בְּעֲלָמָא
וּמוֹדִיעִין בְּחִזּוֹ דְלִילָא מִלִּין לְבְנֵי נֶשָׂא.

וְכַד נִצַּח עֲנָפֵא דָא לְהֵהוּא בַר נָשׁ, אֵינּוֹן תְּרִין
רוּחִין אָזְלִין לְהֵהוּא נוֹקְבָא וּמִתְעַכְבִּין תַּמָּן
עַד דְּנִפְיֵיק שְׁבַתָּא. כִּיּוֹן דְּנִפְיֵיק שְׁבַתָּא נִפְקִין אֵינּוֹן
נִשְׁמַתִּין וְאֵינּוֹן רוּחִין בְּהַדְיֵיהוּ וּמִתְחַבְּרִין כַּחְדָּא
וְאִתְיִין אֵינּוֹן תְּרִין רוּחִין וְחַד נִשְׁמַתָּא דְגִזְעָא
דְּהֵהוּא בַר נָשׁ, ע' דְּרִגִין לְאַחֲוָרָא וְשָׂרָאן עַל גְּבִי
הֵהוּא בַר נָשׁ רוּחָא בְּתַר רוּחָא, וְאוּדְעִין לִיה
מִילִין דְּעֵלְמָא. מְנִיֵּיהוּ קָשׁוּט וּמְנִיֵּיהוּ לָאו קָשׁוּט,
מְנִיֵּיהוּ קָשׁוּט מְסֻטָּרָא דְנִשְׁמַתָּא עֲרֻטִילָאָה, דְּהָא
אַשְׁכַּחַת תַּמָּן נִיִּחָא. וּמְנִיֵּיהוּ לָאו קָשׁוּט מְסֻטָּרָא
דְּאֵינּוֹן רוּחִין. וּלְזַמְנִין אֵינּוֹן רוּחִין אוּדְעִין לִיה
מִילִין דְּקָשׁוּט לְזַמְן קָרִיב, וְדָא אִיהִי נִשְׁמַתָּא
דְּלָא אַשְׁכַּחַת פְּרוּקָא (ס"א פְּרוּוּקָא) לְעֵלְמָא מְע'
דְּרִגִין לְאַחֲוָרָא.

כְּדִין כּוֹכַב שְׁבַתָּאי מְשִׁיךְ לְהָאֵי עֵלְמָא אֵינּוֹן
רוּחִין, וּבְגִינָה לָא דְחִיל הֵהוּא בַר נָשׁ. כַּד
שָׂרָאן עֵלוּהִי וְלָא אֲזִדְעִזְעוּ. זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דְמָאן
דְּאִית לִיה זְכוּ דְאַבְהֵן לְסִייעָא בְּכָל אֵינּוֹן עוּבְדִין.
חוּטְמָא עֵקִים וְהֵהוּא עֵקִימוּ סְטָא לְסֻטְר יְמִינָא
דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ דְּרָשִׁים בָּאת ה'
וּלְזַמְנִין בָּאת ר' וְלָא מִתְחַבְּרִין כַּחְדָּא. דָּא אִיהוּ בַר
נָשׁ דְּמִמְלִל רְפִיכִין. בְּמַצְחִיָּה שְׂרֻטוּטָא חָדָא

רְבַרְבָּא וְד' זְעִירִין (נ"א ואינן) **וְעִינוּי דְקִיקִין וְלֹא כָל**
כַּךְ, וְאִינוּן מִתְהַפְכִין לְסַמָּקָא. שְׁעָרוּי תְלִיין
שְׁעִיעִין זְעִיר, שְׁלִשְׁלָאָה רְבַרְבָּא הָוָה לִיה, וְתִלְיָא
מַנְיָה סִיּוּעָא. אֵית לִיה מְהִימָנָא, אִיהוּ אַצְלַח
בְּעוּבְדוּי, דָּא אֵית לִיה פְּגִימוּ דְמוּמָא דְאִיהוּ סָרִיס
חַמָּה, אוּ תְלִיָא בְכִיסָא דְבִיעוּי חַד מִמְעוּי וְלֹא
אַפִּיק זְרַעָא כְדָקָא יְאוּת. בִּידָא שְׁמַאלָא אֵית
אַצְבָּעָא זְעִירָא קְמִיט וְלֹא אַתְפָּשֵׁט. (עכ"מ ונראה שחסר.)
אָמַר אָדָם קְדַמָּאָה (תהלים קל"ט) **לָא נִכְחַד עֲצָמֵי**
מִמֶּךָ וְגו'. מִכָּאן דְמַזְוּגָא דְדָכַר וְנוֹקְבָא
אַתְיָא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא, זְוּגָא דְמִלְכָּא
בְּמִטְרוֹנִיתָא. מָאֵי טַעְמָא, תַּחְתִּיּוֹת אַרְץ, תְּרִין
(תַּחְתִּיּוֹן) (נ"א תַּחְוּמִין) תַּחְוּתִין אֵית לְהֵהוּא דְאִקְרִי אַרְץ
חַפְץ. אַתְרָא דְאַתְצִיירָא נִשְׁמַתָּא דְדְכוּרָא לִימִינָא
וְאַתְרָא דְנִשְׁמַתָּא דְנוֹקְבָא לְשְׁמַאלָא וְעַל דָּא בְּעֵי
אַתְעָרוּתָא מְסִטְרָא דְנוֹקְבָא הָדָא הוּא דְכְתִיב
(ישעיה מ"א) הָעִירוֹתֵי מִצְפוֹן וַיֵּאת, וְכַדִּין מִמְזָרַח
שְׁמֵשׁ קוֹרָא בְשָׁמֵי. זְוּגָא דְשְׁמֵשׁא בְּסִיְהָרָא,
יַעֲקֹב בְּרַחֵל.

וַיְבֹא סְגָנִים כְּמוֹ חֲמֹר, אֵלֶיךָ חִילִין דְעֵלְמָא
דְנִפְקוּ מֵאָדָם קְדַמָּאָה. בְּתַר הָכִי (תהלים קל"ט)
גְּלָמֵי רָאוּ עֵינֵיהֶם, כְּשֶׁהֵייתִי מוֹטֵל גּוֹלָם בְּלֵי צוּרָה.

ממזרח למערב ראו עיניך הדורות העתידות
לצאת ממני, כי (אתה) הוא קורא הדורות מראש.

ועל ספרך כלם יכתבו, זה ספר תולדות אדם
לדיוקנין, דבהאי ספר של (כל) צדיקים הווי
מתחקקן כל (וכל) דיוקנין דעלמא בצירופא
דאתוון זר"ה פס"ץ ותמן כלם יכתבו בצירויין
דקמיטין במשכא דאדם, כגוונא דרקייע השמים
דתמן כוכבייא.

המוציא במספר צבאם לכלם בשם יקרא, (ישעיה
מ) לזרעא דישראל עבדי יעקב אשר
בחרתיך דאינון אקרון אדם. דכתיב (יחזקאל ל"ד)
ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם, ובגיניכון
אתברי עלמא. הדיא הוא דכתיב (ירמיה ב) קדש
ישראל ליי ראשית תבואתה, דאינון עאלו
במחשבה עד לא אתברי עלמא. וכלהו (תהלים קל"ט)
על ספרך כלם יכתבו ימים יוצרו. לכלהו יומין
עלאין במנין.

משכו וקחו לכם. (שמות י"ב) משכו יומין עלאין
לאנהרא ליומין תתאין שס"ה ורביע
יום, ומקצת יומא ככוליה יומא, לחושבן משכו.
ומאן דמשיך מתמן, משיך נהירו לסיהרא

לְקַדְשָׁא לָהּ. (תהלים קל"ט) וְלֹא אֶחָד בָּהֶם, דָּא דָּוִד
 מְשִׁיחָא דְלֹא הָוּה לִיּוּה יוֹמִין לְאַתְנַהֲרָא, וְאִיּוּ
 מְשִׁיךְ לִיּוּה שְׁבַעֵין שְׁנַיִן, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (תהלים
 ל"ט) הִנֵּה טְפָחוֹת נִתְּתָה יְמֵי. מְאִי טְפָחוֹת, ט'
 פָּחוֹת. טַב הֵכָא דְפָחִית לֹוֹן מִיּוֹמֵי אָדָם, לְמִיּוֹב
 לִיּוּה לְדָוִד דְהָוּה טוֹב רוּאֵי. טוֹב דִּילִיּוּה מְאָדָם
 קַדְמָאָה דְעַבְד עֲמִיּוּה צְדָקָה בְּגִין דִּיּוּהָא מוֹכֵן דָּוִד
 לְעֲשׂוֹת צְדָקָה לְיִשְׂרָאֵל. כְּגוֹוֹנָא דְקַבִּיל דָּוִד עָנִי
 וְאַבְיוֹן, הֵכִי יְהִיב לְמִסְכְּנֵי וְכֹלָא בְּמִשְׁפָּט כְּמָה
 דְאַתְּ אָמַר (שְׁמוּאֵל ב' ח') וַיְהִי דָּוִד עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט
 וְצְדָקָה לְכָל עַמּוֹ.

וְאַתְּ עָרוּ, שׁוֹפְרִיּוּה דִיעֶקֶב אָבִינוּ מְעִין שׁוֹפְרִיּוּה
 דְאָדָם קַדְמָאָה, בְּגִין דִיעֶקֶב יוֹשֵׁב
 אֱהִלִּים וְאוֹלִיף תַּמָּן בְּבֵית שָׁם וְעֶבֶר וְאַבְרָהָם
 וַיִּצְחָק לְמַפְלַח לְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בְּגִין דְאִיּוּ
 בְכוֹר. דְכֶתִיב (שְׁמוֹת ד') בְּנֵי בְכוֹרֵי יִשְׂרָאֵל וְעַבְדוּהָ
 בְּבִכּוֹרוֹת וְדָאֵי הָוּה.

סְפָרָא דְאָדָם קַדְמָאָה הָוּה לִיּוּה לְיַעֲקֹב וְסְפָרָא
 דְחֲנוּךְ וְסְפָרָא דִי סְפִירוֹת דִּיצִירָה
 דְאַבְרָהָם אָבִינוּ. וְהָא אַתְּ עָרוּ מְסַכְת עַבְדוּהָ זָרָה
 דְאַבְרָהָם אָבִינוּ עָלֵיו הַשְּׁלוֹם ת' פְּרָקִים, וּמְכַל
 אִינוּן סְפָרִים אוֹלִיף לְיַעֲקֹב אָבִינוּ עָלֵיו הַשְּׁלוֹם

אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים, חֲכַמְתָּא סְגִיָּא, וְהוּהּ
שׁוֹפְרִיהּ. וְשֶׁרְטוּטִין דִּילִיהּ כְּגוּוֹנָא דְשֶׁרְטוּטִין
דְּאָדָם קְדַמָּא.

וְהוּא כְּגוּוֹנָא דְאָדָם קְדַמָּא דְאִיהוּ קָדָם לִיצִירָה,
יִצִיר כְּפִיו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אוֹף הָכִי
יַעֲקֹב רֵאשׁוֹן, רֵאשׁוֹן לְשְׁלִימוֹ. קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לִי
רֵאשִׁית וְגו', דְּהוּהּ עֲרִסְיָה שְׁלִים, מָה דְלִית הָכִי
בְּאַבְרָהָם דְּנִפְיָק מִנִּיהּ יִשְׁמַעְאֵל וּבְנֵי קְטוּרָא
וְאִינוּן סִיגֵי הַכֶּסֶף. וְאָדָם, דְּנִפְק מִנִּיהּ קִין. וְנַח,
דְּנִפְק מִנִּיהּ חַם. וְיִצְחָק, דְּנִפְק מִנִּיהּ עֶשׂוֹ, סִיגֵי
דְּהָבָא. אָבֵל יַעֲקֹב, עֲרִסְיָה שְׁלִימָא אִיהִי. וְעַל דָּא
בִּיהּ בְּחַר ה' מִכָּל הָעַמִּים (תְּהִלִּים קל"ה) כִּי יַעֲקֹב
בְּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל לְסִגּוּלָתוֹ וּכְתִיב (דְּבָרִים ל"ב) כִּי
חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. (ע"כ סְתְרֵי תוֹרָה). (עד

כאן מההשמטות).

זוהר:

רַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יוֹסִי, הָווּ יְתִבֵי יוֹמָא חַד וְלַעְזָאן
בְּאוּרִייתָא בְּטַבְרִיָּא. אַעְבָּר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
אָמַר לוֹן בְּמֵאֵי עֶסְקִיתוּ, אָמְרוּ לִיהּ, בְּהֵאֵי קָרָא
דְּאוּלִּיפְנָא מִנִּיהּ דְּמַר, אָמַר לוֹן מָאֵי אִיהוּ. אָמְרוּ
לִיהּ, הֵאֵי דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם
בְּיוֹם בְּרֹא אֱלֹהִים אָדָם בְּדַמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה

אותו. והא אתמר, דאחמי קדשא בריך הוא
 לאדם הראשון, כל אינון דרין דהוו זמינין למיתי
 לעלמא, וכל אינון פרנסיין, וכל אינון חפימין,
 דהוו זמינין בכל דרא ודרא.

ורזא אוליפנא, זה ספר. אית ספר ואית ספר.
 ספר לעילא, ספר לתתא. ספר לתתא
 אקרי ספר הזכרון, ספר דההוא זכרון, ודא חד
 צדיק, ואקרי זה. ובגין דלא לאפרשא לון,
 דאינון תדיר כחדא ביחודא חדא, כתיב, זה ספר
 תרין דרגין דאינון חד, כללא דכר ונוקבא.

ודא איהו כללא חדא, דכל אינון נשמתיין ורוחין
 דפרחין בבני נשא, כללא דכל תולדות,
 אינון ברזא תולדות אדם ודאי. דהא מההוא
 צדיק דקאמר, פרחין אינון נשמתיין בתיאובתא
 חדא, ודא איהו שקיו דגנתא דאשקי ההוא נהר
 דנפיק מעדן, דכתיב, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן
 להשקות את הגן. ודא איהו רזא דאדם, דכתיב
 תולדות אדם.

לבתר ביום ברוא אלהים אדם, דא אדם
 דלתתא, דהא תרין אדם כתיבי בהאי
 (דף ע' ע"ב) קרא, חד רזא דלעילא, וחד רזא

דלתתא, אדם דאיהו רזא דלעילא, איהו בגניזו,
 דגניז קרא, בדכר ונוקבא ברזא חדא, דכתיב
 זה ספר, דא כללא דכר ונוקבא כחדא. פיון
 דעבדו תולדות כחדא, קרא לון אדם, דכתיב
 תולדות אדם.

לבתר דאתגלייא מלתא, מגו סתימו עלאה
 קדמאה דקרא, ברא אדם לתתא, דכתיב
 ביום ברוא אלהים אדם בדמות אלהים עשה
 אותו. בדמות (ס"א דא איהו) דאדם איהו כהאי חיזו
 דאתחזי דיוקנין ביה, ואינון דיוקנין לא קיימין
 בההוא חיזו בדיוקנא בקיומא, אלא מתעברן
 מיניה, אוף הכי בדמות אלהים.

דבר אחר, בדמות אלהים, דיוקנא דשייפין דכר
 ונוקבא, ברזא (תהלים קלט) דאחור וקדם.
 אחור: ברזא דשמור. וקדם: ברזא דזכור. ובאלין
 תליין כל פקודי אורייתא, שית מאה ותליסר
 פקודי אורייתא, כללא דכלא. ותנינן, אחור
 לעובדא דבראשית, וקדם לעובדא דמרפכה.
 וכלא דא בדא תליא. בדמות אלהים, בההוא
 דיוקנא ממש, והא אוקים ליה מר.

תו, זה ספר תולדות אדם: לדיוקנין, ברזי
 דדיוקנין דבר נש, לאשתמודעא באינון

תולדות דְּבַר נֶשׁ, דְּיוֹקְנָא דְּרִזִּין דְּבַר נֶשׁ, בְּשַׁעְרָא,
בְּמִצְחָא, בְּעֵינֵינִין, בְּאַנְפִּין. בְּשַׁפּוֹן, וּבְשַׁרְטוּטֵי
יָדִין, וּבְאוּדְנִין. בְּאַלִּין שְׁבַע בְּנֵי נֶשׁא אֲשַׁתְּמוּדְעָן.

בְּשַׁעְרָא. הָאֵי מָאן דְּשַׁעְרִיהַ קָמִיט, וְסָלִיק
לְעִילָא עַל רִישִׁיהַ, מְאָרִיהַ דְּרַגְזוֹ.
לְבִיהַ קָמִיט כְּטוּפְסָא, לָאוּ כְּשָׂרָאן עוּבְדוּי.
בְּשׁוּתְפוֹ אֲתַרְחַק מִנִּיהַ.

שַׁעְרָא שְׁעִיעַ יִתִּיר, וְתָלִי לְתַתָּא, טָב אִיהוּ
לְשׁוּתְפוֹ, וּרְוּחָא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהַ, וְאִיהוּ
בְּלַחֲדוּי לָאוּ הָכִי. מְאָרִי דְּרִזִּין אִיהוּ בְּאִינּוֹן רִזִּין
עֲלָאִין. בְּרִזִּין זְעִירִין לָא (דף ע"א ע"א) קִיִּמָּא בְּהוּ.
עוּבְדוּי כְּשָׂרָאן וְלָא כְּשָׂרָאן.

וְאִי תָּלִי לְתַתָּא, וְלָא שְׁעִיעַ, לְבִיהַ לָא דְּחִיל,
מְאָרִיהַ דְּזִדּוֹנָא אִיהוּ. כְּסִיף בְּעוּבְדִין
דְּכְשָׁרָן, וְיָאן קָמִיהַ, וְלָא עָבִיד. וְכַד אִיהוּ סִיב,
אֲהָדָר לְמַהוּי דְּחִיל וְיָאן עוּבְדוּי. וְהַנִּי מִיְלִי,
בְּמִילֵי דְּעֶלְמָא. אֲבָל בְּמִילֵי דְּשַׁמְיָא, יִצְלַח מָאן
דְּיִקְרַב בֵּיהַ. לָא יִתְגַּלּוֹן לִיהַ רִזִּין עֲלָאִין, אֲבָל רִזִּין
זְעִירִין טָב אִיהוּ לְנִטְרָא לּוֹן, מְמַלְהַ זְעִירָא עָבִיד
רַב, וּמְלוּי אֲשַׁתְּמַעוּ. וְרִזָּא דָּא זִי"ן, בְּאִינּוֹן אֲתוּוֹן
דְּשִׁיעוּרָא דְּמַר.

שַׁעֲרָא אוּכְמָא יתיר צְהִיב, אַצְלַח בְּכָל עוֹבְדוֹי
 בְּמַלְי דְּעֵלְמָא, וּבִסְחוּרָא, וּבְדַדְמֵי לוֹן.
 וְתַרְן אִיהוּ דָּא אַצְלַח לְחוּדוֹי. מָאן דְּמִתְחַבֵּר
 בְּהַדְיָה, לָא אַצְלַח לְיוֹמִין סְגִיאיִן, אֶלָּא אַצְלַח
 מִיַּד, וְהֵיא אַצְלַחוּתָא פְּרָחָא מְנִיָּה. וְרָזָא דָּא
 דְּאִיהוּ בְּכֻלָּלָא דְּאֵת ז'.

שַׁעֲרָא אוּכְמָא דְּלָא צְהִיב, לְזַמְנִין אַצְלַח,
 לְזַמְנִין לָא אַצְלַח. דָּא אִיהוּ לְשׁוֹתְפוּ
 וְלֹא שְׁתַּדְּלָא בְּהַדְיָה, טָב לְזַמְן קָרִיב, וְלָא לְזַמְן
 רְחִיק, דְּהָא לְזַמְן רְחִיק יַחְשׁוּב מַחְשָׁבִין. וּבְגִין
 דְּלָא יתְפָּרְשׁוֹן מְנִיָּה, הָוִי טָב לְזַמְן קָרִיב. דָּא
 יַצְלַח בְּאוּרֵייתָא אִי יִשְׁתַּדַּל אַבְתְּרָהָא, וְיַצְלַחוּן
 בֵּיהּ אַחְרָנִין. לִית לִיהּ רָזָא לְזַמְן רְחִיק.

דְּרִחִיק לְבָא אִיהוּ. יַחְמֵי בְּשִׁנְאוֹי. לָא יִכְלִין לִיהּ
 שְׁנָאוֹי, וְאִיהוּ דְּרִחִיק לְבָא, וְאִיהוּ בְּרָזָא
 דְּאֵת ז', דְּלָא קִיַּמָּא בְּכֻלָּלָא דְּאֵת ז', אֶלָּא י'
 בְּלַחוּדוֹי, בְּרָזָא דְּאֵתוֹן דְּקִיקִין.

שַׁעֲרָא דְּמָרִיט, יַצְלַח בְּעוֹבְדוֹי, וְרַמְאָה אִיהוּ
 כְּפִין בְּבִיתִיָּה. אַתְחַזִּי דְּחִיל חֲטָאָה
 לְבַר, לָאוּ הָכִי לְגוּ. דָּא עַד לָא סִיב. אִי שַׁעֲרִיָּה
 מָרִיט, לְבַתָּר דְּסִיב, אַתְהַפֵּךְ מִכְּמָה דְּהָוָה
 בְּקַדְמִיתָא, הֵן לְטָב הֵן לְבִישׁ.

וְהָנִי מִלִּי שְׁעָרָא דְמָרִיט בֵּין עֵינוּי, עַל גְּבִי
 מוּחָא, בְּאִתְר דְּאַנַּח תְּפִלִּין. וְאִי בְּאִתְר
 אַחְרָא דְרִישָׁא, לָאו הָכִי. וְלָאו אִיהוּ (דף ע"א ע"ב)
 רְמָאָה, אֶלָּא מְאָרִיָּה דְלִישְׁנָא בִישָׁא. בְּלַחֲשׁוּ,
 בְּלָא אַרְמוֹת קָלָא. לְזַמְנִין דְּחִיל חֲטָאָה אִיהוּ,
 לְזַמְנִין לָא. וְדָא אִיהוּ בְּרִזָּא דְאֵת ז', כַּד כָּלִיל
 אֵת י'.

עַד הָכָא, רִזִּין דְשְׁעָרָא לְמָרִי מְדִין, דִּידְעֵי אֲרַחֲי
 וְרִזִּי דְאֹרִייתָא, לְאַשְׁתְּמוּדְעָא טְמִירוּ דְבָנִי
 נְשָׂא, דְאִינוּן בְּצֶלֶם אֱלֹהִים סְתוּם שְׂמָא, דְאִתְפָּרֵשׁ
 לְכַמָּה אֲרַחֲיִן.

בְּרִזָּא דְמִצְחָא, בְּאֵת נ', דְאִיהוּ שְׁלִימוּ דְאֵת
 זי"ן, לְזַמְנִין אִתְכְּלִילַת בְּרִזָּא דְאֵת ז',
 וְלְזַמְנִין אִיהוּ בְּלַחֲוֹדְהָא. מִצְחָא דְאִיהוּ דְקִיק
 וְחַד, בְּלָא עֲגוּלָא דָּא הוּא בַר נֶשׁ דְּלָא מְתִישְׁבָּא
 בְּדַעְתִּיהָ, חָשִׁיב דְאִיהוּ חֲכִים, וְלָא יָדַע. אִתְבְּהִיל
 בְּרוּחִיהָ. חֲיִיף (ס"א גְּשִׁיף) בְּלִישְׁנִיהָ כְּחוּיָא.

קְמִיטִין דְמִצְחִיהָ רַבְרַבֵּן, וְלָאו אִינוּן בְּזוּוּגָא.
 בְּשַׁעְתָּא דְמְלִיל אִתְעֵבִידוּ אִינוּן
 קְמִיטִין בְּמִצְחִיהָ, וְלָאו בְּזוּוּגָא. רְשִׁימִין אַחֲרָנִין
 דִּי בְּמִצְחִיהָ כְּלָהוּ בְּזוּוּגָא. דָּא, בְּעֵי דְלָא

לְאִזְדוּגָא לִיה, אֶלָּא זְמַנָּא זְעִירָא, וְלֹא זְמַנָּא סְגִי.
 כָּל מַה דְּעֵבֵד וְחָשַׁב, אִיהוּ לְתוּעֵלְתֵיהּ, וְלֹא חֵיִישׁ
 לְתוּעֵלְתָא דְאַחַרְנִין. לָאוּ אִיהוּ מְאִרֵי דְרִזִין כְּלָל.
 דָּא אִיהוּ, (משלי יא) הוֹלֵךְ רְכִיל מְגַלֵּה סוּד, וְלֹא
 חָשִׁיב מְלוֹי כְּלָל. דָּא אִיהוּ בְרוּזָא דָּאֵת נ' דְכְלִילָא
 בָּאֵת ז', וְלֹא אֶקְרִי נְאֻמָּן רוּחַ בְּקִיּוּמָא.

מִצְחָא דְקִיק בְּעֵגוּלָא, דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ
 חִפְיָמָא, בְּמַה דְאַסְתָּכַל. לְזַמְנִין
 אֲתַבְהִיל בְּרוּחֵיהּ. רְחִימוּ דִילֵיהּ בְּחֻדוּהּ. רְחַמְן
 אִיהוּ עַל כְּלָא, אֲסְתָּכַל בְּמַלִין סְגִיָּאִין. אִי
 יִשְׁתַּדַּל בְּאוּרֵייתָא לְהוּי חִכִים יִתִיר.

תַּלְת קְמִיטִין עֲלָאִין רַבְרַבִין בְּמִצְחֵיהּ בְּשַׁעְתָּא
 דְאִיהוּ מְלִיל. תַּלְת קְמִיטִין קָרִיב לְעֵינָא
 חַד. וְתַלְת קְמִיטִין עַל עֵינָא אַחְרָא. בְּכִי בְשַׁעְתָּא
 דְאַרְגִיזוּ. דָּא אִיהוּ טָב יִתִיר מִכַּמְּה דְאַתְחַזִי. אַרְמִי
 בְּתַר כְּתַפּוּי כָּל מַלִין דְעֲלָמָא, בֵּין בְּעוֹבְדוּי, בֵּין
 בְּמַלִין אַחַרְנִין, וְלֹא חֵיִישׁ. אֲצַלַח בְּאוּרֵייתָא. כָּל
 בַר נָשׁ (דף ע"ב ע"א) דִישְׁתַּדַּל בַּהֲדִיָּה יִתִיר מְמַלִין
 אַחַרְנִין דְעֲלָמָא, לְזַמְנִין אֲתַדְבֵק רְעוּתֵיהּ בְּקַדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא, וְלְזַמְנִין לָא. בְּדִינָא לָא אֲצַלַח. אֲתַרְחַק
 אִיהוּ מִן דִינָא. וְרוּזָא דָּא אֵת נ' בְּלַחֲוֹדוּי, דְלֹא
 אֲתַכְלִילַת בָּאֵת ז'. וּבְגִין דְלֹא אֲתַכְלִילַת בָּאֵת ז',

אֶתְרַחֵק מִן דִּינָא, וְלֹא קָאִים בֵּיהּ, וְרַחֲמוּתָא
אִיהוּ סִטְרָא דִּילֵיהּ.

מִצְחָא דְּאִיהוּ בְּלֹא עֲגוּלָא, וְאִיהוּ רַבְרָבָא. הָאִי
אִיהוּ בַר נָשׁ דְּכָל זְמַנִּין פֶּד קָאִים, וְכַד
אָזִיל, כְּפִיף רִישֵׁיהּ. הָאִי אֶתְפְּלִיג לְתַרִּין לְסִטְרִין,
וְאִינוּן סִטְרֵי שְׁגֵעוֹנָא. סִטְרָא חָדָא אִיהוּ שְׁגֵעוֹנָא
דְּאֶתְחֹזִי, וּבְנֵי נָשָׂא אַחֲרָנִין יַדְעִין שְׁגֵעוֹנָא,
דְּאֶשְׁתְּמוּדְעָא קָמִי כְּלָא, וְאִיהוּ טְפָשָׂא.

בְּמִצְחָיָה אִית אַרְבְּעָה קָמִיטִין רַבְרָבִין, לְזַמְנִין
בְּשַׁעְתָּא דְּמַלִּיל קָמִיט לֹון בְּמִצְחָיָה,
וְלְזַמְנִין דְּאֶתְפָּשֵׁט מִצְחָיָה בְּמִשְׁכִּיָּה, וְלֹא
אֶתְחֹזוּן. אִינוּן קָמִיטִין אֶתְחֹזוּן, קָמִיטִין אַחֲרָנִין
רַבְרָבִין בְּסִטְרָא דְּעֵינֹוי, חֵיִיךְ לְמַגְנָא. פּוּמִיָּה
רַבְרָבָא. לָאוּ אִיהוּ בַר נָשׁ לְתוּעֵלְתָא. סִטְרָא
אַחֲרָא אִיהוּ. שְׁגֵעוֹנָא דְּאֶתְכַסִּי בֵּיהּ, וּבְנֵי נָשָׂא לָא
מְסַתְּפְלִין בֵּיהּ. וְאִיהוּ אֶתְחַכֵּם בְּמָה דְּאֶשְׁתַּדַּל,
וְאֶפִּילוּ בְּאוּרֵיָתָא, אָבַל לָא לְשִׁמָּה, אָלֹא בְּגִין
לְאֶתְגָּאָה בְּפִנֵי עֲמָא. וְכֹלֹא בְּלַחֲשֵׁי וּבְגָאוֹת לְבָא,
לְאֶתְחֹזָא דְּאִיהוּ זְכָאָה וְלָאוּ הָכִי. כָּל מְלוּי לָאוּ
אִינוּן לְשִׁמָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אָלֹא בְּגִין בְּנֵי
נָשָׂא. וְחָשִׁיב מַחְשָׁבִין, וְאֶנְהִיג גְּרַמִּיָּה. כְּמִנְהִיגָא

דְּלָבֵר, דִּי־סִתְּפִלוֹן בֵּיהּ. הָאִי אִיהוּ בְּרִזָּא דָּאֵת נ',
 דִּי בְּכָלְלָא דָּאֵת ז'.

מִצְחָא דְּאִיהוּ בְּעִגּוּלָא רַבְרָבָא, פְּקִיחָא אִיהוּ,
 דְּבָרְנוּ (ס"א דְּבָרְנוּ) דְּכָלְלָא בֵּיהּ. יַדַּע בְּכָל מַה
 דְּאֶשְׁתַּדַּל, אֶפִּילוּ בְּלֹא אוּמְנָא דִּיּוֹלִיף לִיהּ. אֶצְלַח
 בְּכָל מַה דְּאֶשְׁתַּדַּל. וּבְמָמוּנָא, לְזַמְנִין אֶצְלַח,
 לְזַמְנִין לָא. מַמְלָה זַעִירָא אֶסְתַּכַּל בְּמַלִּין סְגִיאִין.
 נְבוֹן אַקְרִי. לָא חֲיִישׁ לְמַלִּין דְּעֵלְמָא, וְאֶפִּילוּ
 דִּינְדַע דִּיתְכַּסִּיף (דף ע"ב ע"ב) בְּהוּ לָא חֲיִישׁ לוֹן, וְלֹא
 שְׁוֵי עַל לְבִיהּ. רַכִּיף לְבָא אִיהוּ.

תְּרִין קְמִיטִין עֲלָאִין רַבְרָבִין בְּמִצְחִיהּ. חַד
 קְמִיטָא עַל עֵינָא חַד, וְחַד קְמִיטָא עַל
 עֵינָא אַחְרָא. וְאֶשְׁתַּכַּחוּ תְּלַת קְמִיטִין רַבְרָבִין
 בְּמִצְחִיהּ, בְּאֵלִין דְּעֵינִין, בַּר קְמִיטָא תַתָּא,
 דְּאִיהוּ אַתְּפִלַּג עַל עֵינִין. דָּא חָשִׁיב מַחְשָׁבִין לְגוּ
 וְלֹא לְבַר. בְּגִין דְּלֹא חָשִׁיב לְבַנֵּי נָשָׂא בְּעוֹבְדוּי,
 וְדַחִיל אִיהוּ לְפּוּם שַׁעְתָּא, וְלֹא יִתִּיר. לְפִיּוּסָא,
 אַתְּפִיּוּסָא בְּעוֹבְדוּי דְּלָבֵר מְקַמֵּי בְּנֵי נָשָׂא, לָאוּ
 אֵינוֹן, אֲלֵא לְזַמְנִין כְּרַבֵּיא, וְלְזַמְנִין בְּחַכְמָה. דָּא
 אִיהוּ בְּרִזָּא דָּאֵת נ', דְּאִיהוּ בְּלַחְדוּי, דְּלֹא
 אַתְּכַלִּיל בְּאֵת ז'. וְחַלְשָׂא אִיהוּ, דְּלֹא אַתְּכַלִּיל
 בְּאֵלִין אַתּוּן קְדַמָּאי, אֲלֵא אֶסְתַּמִּיךְ לְאֵת ס'

לְאַתְכַּלְלָא בֵּיהּ. וְלֹא בְּאַתְוּוֹן קְדַמָּאי. עַד הֶכָּא
רְזִין דְּחֻכְמַתָּא דְּמַצְחָא.

בְּרִזָּא דְּעֵינִין, בְּרִזָּא דָּאת ס', בְּהֵוּא גְּוֹנָא
דְּסַחְרָא לְבַר, וְכֻמָּה דִּיתְבָּא עֵינָא, דִּיתְבָּא
עַל שְׁלִימו, דְּלֹא שְׁקִיעַ, הָאִי לָאו רַמָּאָה הִיא,
וְרַחֲמֵי מְרַמְאוּתָא, דְּלֹא אִית בֵּיהּ כְּלָל.

גְּוֹנֵי דְּעֵינִין אֵינֻן ד'. חֲוֹרוּ לְבַר, דְּסַחְרָא עֵינָא,
כְּגֹוֹנָא דְּכָל בַּר נָשׁ. לְגֹו מְנִיָּה אוֹכְמָא
דְּסַחְרָא, וְאַתְכַּלִּיל חֲוֹרוּ וְאוֹכְמוּ כְּחָדָא. לְגֹו מְנִיָּה
יְרוֹקָא. וְאַתְכַּלִּיל בְּאוֹכְמָא. לְגֹו מְנִיָּה הֵוּוּא בַת
עֵינָא, נְקוּדָא אוֹכְמָא. דָּא אִיהוּ בַר נָשׁ דְּחִיִּיף
תְּדִיר, וְחֲדֵי בְּחֶדוּ. וְחָשִׁיב מַחְשָׁבִין לְטַב, וְלֹא
אֲשְׁתְּלִימו אֵינֻן מַחְשָׁבִין, בְּגִין דְּסָלִיק לֹוֹן מִיַּד
מְרַעוּתִיָּה. אֲשְׁתַּדַּל בְּמִילֵי דְּעַלְמָא. וְכַד אֲשְׁתַּדַּל
בְּמִילֵי דְּשַׁמְיָא, אֲצַלַח. הָאִי אֲצַטְרִיף לְאַתְתְּקַפָּא
בֵּיהּ לְאַשְׁתַּדַּלָּא בְּאוּרִיָּתָא, דְּהָא יִצְלַח בֵּהּ.

גְּבִינֵי עֵינֹוי רַבְרַבִּין, וְכַסְיִין לְתַתָּא. בְּאֵינֻן גְּוֹנֵין
דְּעֵינָא אִית רְשִׁימִין סוּמְקִין דְּקִיקִין
בְּאַרְכָּא. אֵינֻן רְשִׁימִין אֲקָרוּן אַתְוּוֹן זְעִירִין
דְּעֵינָא. בְּגִין דְּאֵינֻן גְּוֹנֵין דְּעֵינָא. אִי (דף ע"ג ע"א)
נְהָרִין בְּנְהִירוּ, הֵוּוּא נְהִירוּ סָלִיק אַתְוּוֹן

לְאַתְחֻזָּאָה, לְאַיִנוֹן מְאַרֵי דְמַדִּין. בְּאַיִנוֹן רְשִׁימִין
 אַחֲרָנִין דְקִיקִין, וְהָאֵי אִיהוּ בְּאַת ס', וְכֻלְיָא
 בְּאַת ה'.

עֵינִין יְרוּקִין דְסַחְרִין (נ"א דְמַסְחָרָא) בְּחֻוּרוֹ,
 וּמַתְעַרְבִין אִינוֹן יְרוּקִין, בְּהֵהוּא חֻוּרוֹ.
 רַחֲמָנָא אִיהוּ, וְאִיהוּ חָשִׁיב תְּדִיר לְתוּעֵלְתִיהּ, וְלֹא
 חָשִׁיב לְנֻזְקָא דְאַחֲרָנִין כְּלוּם.

גְּוֹנָא אוּכְמָא לָא אַתְחֻזֵי בֵיהּ. חָמִיד אִיהוּ וְלֹא
 מְסַטְרָא בִישָׂא. וְאִי סִלְקָא בִידֵיהּ מְסַטְרָא
 בִישָׂא, לָא יִתּוּב מְנִיָּה. מְהִימְנָא אִיהוּ בְמָה
 דְאַשְׁתְּמוּדְעָא. וּבְמָה דְלֹא אֲשְׁתְּמוּדְעָא לָאו
 מְהִימְנָא אִיהוּ. מְאַרֵיהּ דְרֻזִין אִיהוּ, בְּמִלָּה דְאִיהוּ
 רְזָא, עַד דִּישְׁמַע לְהֵהוּא רְזָא בְּאַתָּר אַחֲרָא. כִּיּוֹן
 דִּשְׁמַע לִיהּ גְּלִי כְּלָא. וְלֹא עֲמִיָּה רְזָא כְּלָל, דְכָל
 מְלוּי לָאו אִינוֹן בְּשְׁלִימוֹ. גְּוֹנֵי עֵינוּי סְחָרָן
 בְּחֻוּרוֹ וּבִירוּקָא. דָּא אִיהוּ בְּרֻזָּא דְאַת ה',
 וְאַתְכְּלִיל בְּאַת ז', וּבְאַת ס'.

עֵינִין צְהִיבִין יְרוּקִין, שְׁגַעוֹנָא אִית בֵּיהּ. וּבְגִין
 שְׁגַעוֹנִיָּה אִיהוּ פּוּם מְמַלְל רְבֻרְבָן, וְעֵבִיד
 גְּרַמִּיָּה כְּבֵר נֶשׂ רַב, בְּרְבֻרְבָנוֹ. וּמֵאן דְאַתְתְּקַף
 בֵּיהּ, נֶצַח לִיהּ. לָא אַתְחֻזֵי לְרֻזִין דְאֹרִייתָא, דְהָא

לֹא שָׁכִיךְ בְּלִבֶּיהָ, בְּאֵינוֹן רְזִין. דְּעֵבִיד גְּרַמִּיהַ רַב
 בְּהוּ. דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא דָּאֵת ה', וְאֵתְכֻלִּיל בְּאֵת ז'
 בְּלַחֲדוּי, וְאֵתְרַחַק מֵאֵת ס'. וּבְגִין דְּאִיהוּ עֶבֶד
 גְּרַמִּיהַ בְּרַבְרַבְנֹו, אֵתְרַחַק מִנִּיהַ מֵאֵת ס', וְלֹא
 אֵתְקָרִיב בְּהֵדִיָּה. דָּא כַּד אִיהוּ מְלִיל, עֵבִיד
 קְמִיטִין סְגִיאִין בְּמִצְחֵיהָ.

עֵינִין חֲוֹרֵן, דְּסַחְרָן זְעִיר בִּירוּקָא, מְאֲרִיָּה
 דְּרוּגָזָא, וְרַחֲמֵנָא אִיהוּ לְרֹוב זְמַנִּין. וְכַד
 אֵתְמְלִי רוּגָזָא, לִית בֵּיהַ רְחִימוּ כָּלֵל, וְאֵתְהַפֵּךְ
 לְאֵכְזָרִיּוֹת. לָאוּ אִיהוּ מְאֲרִיָּה דְּרִזִּין, דָּא אִיהוּ
 בְּרִזָּא דָּאֵת ה', דְּאֵתְכֻלִּיל בְּאֵת ס'.

עֵינִין יְרוּקִין וְחֲוֹרֵן כַּחְדָּא, וְזְעִיר מְגוּוֹן אוּכְס
 בְּהוּ, דָּא אִיהִי מְאֲרִיָּה דְּרִזִּין, וְאֵצְלַח
 בְּהוּ. וְאִי שְׁאֲרִי (דף ע"ג ע"ב) בְּאֵצְלַחוּתָא אֵצְלַח
 וְסָלִיק. שְׁנֵאוּי לָא יְכַלִּין לִיָּה, וְאִיהוּ שְׁלִיט
 עָלֵיהוּ בְּשׁוּלְטָנוּ, וְאֵתְכַפֵּיין קְמִיָּה. דָּא אִיהוּ
 בְּרִזָּא דָּאֵת כ', דְּאֵתְכֻלִּיל בְּרִזָּא דָּאֵת ס'. וְעַל דָּא
 אִיהוּ שְׁלִיט, אִי שְׁאֲרִי בֵּיהַ. עַד הֵכָא רְזִין דְּעֵינִין
 לְאֵינוֹן מְאֲרִי דְּחַכְמָתָא.

רְזָא דְּאֲנַפִּין, לְאֵינוֹן מְאֲרִי דְּחַכְמָתָא פְּנִימָאָה.
 דִּיּוּקְנִין דְּאֲנַפִּין, לָאוּ אֵינוֹן בְּרְשִׁימִין דְּלַבְר,

אֶלָּא בְּגוּ רְשִׁימָא דְרִזִּין פְּנִימָאִין. דְּדִיוֹקְנִין
 דְּאַנְפִּין, מִתְּהַפְּכֵן מִגּוּ דִּיוֹקְנִין דְּרְשִׁימוּ דְּאַנְפִּין,
 סְתִימִין בְּרוּחָא דְּשְׂרִיא לְגוּ. וּמִגּוּ הֵהוּא רוּחָא,
 אֲתַחְזִי לְבַר דִּיוֹקְנִין דְּאַנְפִּין, דְּאַשְׁתְּמוּדְעֵן לְגַבֵּי
 אֵינוֹן חִפְימִין.

דִּיוֹקְנִין דְּאַנְפִּין אֲשְׁתְּמוּדְעֵן מִגּוּ רוּחָא. רוּחָא
 אֵית בְּבַר נֶשׁ, דְּרִזִּין דְּאַתְוֹן חִקִּיקִין
 בֵּיה. וְכִלְהוּ אֲתוֹן סְתִימִין גּוּ הֵהוּא רוּחָא, וְלָפוּם
 שְׁעֵתָא סְלִקִּין רְשִׁימִין דְּאֵינוֹן אֲתוֹן לְגוּ אַנְפִּין.
 וְכִמְה דְּאֵינוֹן אֲתוֹן סְלִקִּין, הֵכִי אֲתַחְזוֹן אַנְפִּין,
 בְּדִיוֹקְנִין רְשִׁימִין לָפוּם שְׁעֵתָא, בְּחִיזוּ דְלָא
 קִימָא. בַּר אֵינוֹן מְאִרִי דְחִכְמָתָא דְאַתְקִימָן בְּהוּ,
 וְלָא אֲתַנְשִׁי מִנֵּיהוּ.

הֵהוּא אַתְר דְּאַקְרִי עֲלָמָא דְאַתִּי, (אֵיהוּ רְזָא דְאֹרִייתָא)
 וּמִתְמָן נִפְקָא רְזָא דְאֹרִייתָא, בְּכִלְהוּ
 אֲתוֹן דְּאֵינוֹן תְּרִין וְעֶשְׂרִין אֲתוֹן, כְּלָלָא דְכִלָּא.
 וְהֵהוּא נְהָרָא דְנִפְיָק מֵעֵדָן, נְטִיל כִּלָּא. וְכַד פְּרַחֵן
 מִנֵּיה אֵינוֹן רוּחִין וְנִשְׁמָתִין, כְּלָהוּ מְצֻטְיִרִין
 בְּצִיּוּרָא דְאֵינוֹן אֲתוֹן, וְהֵכִי נִפְקִי כְלָהוּ. וּבְגִין
 כֵּן, רוּחָא דְבַר נֶשׁ דְּמְצֻטְיִרָא בְּצִיּוּרָא דְאַתְוֹן,
 עֲבִיד צִיּוּרָא בְּאַנְפִּין.

אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִי הָכִי צִיּוּרָא דְאִימָא, לָא
 מְצַטְיִירָא גּוּ הֵהוּא רוּחָא, אָמְרוּ, הָכִי
 שְׁמַעְנָא מְנִיה דְמַר, דְצִיּוּרָא דְאַתּוּן מְסַטְרָא
 דְלַעִילָא, וְצִיּוּרָא דְאִימָא מְצַטְיִירָא בְּהֵהוּא רוּחָא
 לְתַתָּא. צִיּוּרָא דְאַתּוּן אַתְגְּנִיזוּ לְגוּ, וְצִיּוּרָא
 דְאִימָא בְּלִיט לְבַר.

צִיּוּרָא דְאִימָא, פְּנִי אָדָם, פְּנִי אַרְיִיָּה, פְּנִי
 שׁוּר, פְּנִי נֶשֶׁר. וְרוּחָא עָבִיד צִיּוּרָא
 דְכָלְהוּ לְבַר לְפּוּם שְׁעַתָּא, בְּגִין דְכָל מַה דְאִיהוּ
 מְסַטְרָא (דף ע"ד ע"א) דְרוּחָא בְּלִטָא לְבַר, וְאַתְחִיזִי
 וְאַתְגְּנִיזִי. וְכָל הַנִּי דִיוֹקְנִין, אַתְחִיזִין, מִתְצִיִּירִין
 בְּצִיּוּרָא דְאַתּוּן אַף עַל גַּב דְאִינוּן גְּנִיזִין. אֲלִין
 אַרְבַּע דִּיוֹקְנִין אַתְחִיזִין לְפּוּם שְׁעַתָּא, לְאִינוּן
 מְאִרִי דְעֵינִין, דִּידְעִין בְּרִזָא דְחֻכְמָתָא
 לְאַסְתְּכָלָא בְּהוּ.

צִיּוּרָא קְדָמָא, כַּד אָזִיל בַּר נֶשֶׁ בְּאַרְחָא קְשׁוּט,
 אִינוּן דִּידְעִין בְּרִזִין דְמְרִיהוּן מְסַתְּכָלָן
 בֵּיה, בְּגִין דְהֵהוּא רוּחָא דְלְגוּ, מְתַתְּקָנָא בֵּיה,
 וּבְלִיט לְבַר, צִיּוּרָא דְכָלָא. וְהֵהוּא צִיּוּרָא אִיהוּ
 צִיּוּרָא דְאָדָם, וְדָא אִיהוּ צִיּוּרָא שְׁלִים יִתִיר מְכָל
 צִיּוּרִין. וְדָא אִיהוּ צִיּוּרָא, דְאַעְבַּר לְפּוּם שְׁעַתָּא,
 קָמִי עֵינִיָּהוּ דְחֻכְמִי לְבָא. הָאִי כַּד מְסַתְּכָלָן

בְּאַנְפוּי לְבַר, אֵינּוֹן אֲנַפִּין דְּקַיִמָן קָמִיה, עֵינִין
דְּלָבָא רְחִים לֹון.

אַרְבַּע סִימְנִין דְּאַתּוֹן אֵית בְּהוּ, שׁוּרְיִיקָא חַד
בְּלִיט בְּשְׂכִיבוּ, מְסִטְרָא דִימִנָא,
וְשׁוּרְיִיקָא חַד דְּכָלִיל תְּרִין אַחְרָנִין דְּאַחֲדִין בֵּיה,
בְּסִטְרָא דְשְׂמָאֲלָא. וְאַלִין ד' סִימְנִים, אֵינּוֹן ד'
אַתּוֹן, דְּאַקְרוּן עֵדוּת וְסִימְנָא דָא ע'. הֵהוּא
שׁוּרְיִיקָא דְסִטְר יְמִנָא, דְּבְלִיט בְּשְׂכִיבוּ. ד' וְאֵינּוֹן
תְּרִין אַתּוֹן דְּמִתְחַבְּרָן בֵּיה (ס"א ו"ת אֵינּוֹן עֵדוּת) ו"ת
אֵינּוֹן הֵהִיא שׁוּרְיִיקָא דְכָלִיל תְּרִין אַחְרָנִין, וְדָא
אִיהוּ רְזָא דְכְתִיב, (תהלים פא) עֵדוּת בֵּיהוּסָף שָׁמוּ
דְּכָל מָאן דְּחָמָא לִיה הָוָה רְחִים לִיה בְּלָבוּי,
וּבְרַחֲמֵימוּ אֲשַׁתְּלִים.

זְרַעַא דְדוּד מְתַהֲפֵכֵן בֵּיה חִיזוּ דְגוֹנוֹנִין, וּבְגִין כְּף
טְעָה שְׂמוּאֵל, דְּכְתִיב, (שמואל א טז) אֵל תִּבְט
אֵל מְרָאֵהוּ, בְּגִין דְּסִטְרָא אַחְרָא הָוָה בֵּיה
בְּאַלְיָאב, דְּלָא הָוָה הָכִי בְדוּד, דִּיּוֹקְנִין דְדוּד
טְמִירִין אֵינּוֹן, דְּהָא דִּיּוֹקְנִין דְּסִטְרָא אַחְרָא,
אַתְּכָלִיל גּוּ דִּיּוֹקְנִין, וְהֵהוּא דִּיּוֹקְנָא דְסִטְר אַחְרָא
אַתְחַזִי בֵּיה בְּקַדְמִיתָא, דְּאַעְבַר עַל עֵינִין לְפּוּם
שְׁעָתָא, וּבְהִיל לְבָא וְדַחִיל, וּלְבַתַר (שמואל א טז)
וְטוֹב רוּאֵי וַיִּי עָמוּ. וְדָא אִיהוּ עֵדוּת לְגַבִּיה.

סדר הלימוד ליום יג טבת [יום 102 בשנה]

דְּיוֹקְנָא דָּא דְּאָדָם, כָּלִיל כָּל דְּיוֹקְנִין, וְכִלְהוּ
כְּלִילָן בֵּיהּ, הָאִי לָא בְּהִיל בְּרוּחִיהּ.
בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזִיָּה אִיהוּ בְּנִיחָא, וּמְלוֹי בְּנִיחָא,
וּמִיד אֲתַפְיִיס. (דף ע"ד ע"ב)

זְרַעַא דְּדוּד דְּאֲתַחְזִי בֵּיהּ הֵהוּא דְּיוֹקְנָא
בְּקַדְמִיתָא, דְּאֲעֵבֵר לְפּוּם שַׁעְתָּא עַל
עֵינִין, בְּרוּגְזִיָּה בְּנִיחָא, מִיד אֲתַפְיִיס. אָבֵל נָטִיר
דְּבָבוּ כְּנַחֵשׁ לְסוּפָא. בְּגִין דְּהֵהוּא סְטָרָא גְרָמָא
לֵיהּ, דְּסַחְרָא בְּכָל סְטָרִין. אָבֵל מוּחָא דְּבָגוּ
קְלִיפָה וְלָבָא מִתִּישָׂרָא, וַיִּצִיבָא דָּא לְאִינוּן זַכָּאִין.
אָבֵל חִיִּיבִין לָא מִתַּעֲבָרָן מֵהֵהוּא דְּיוֹקְנָא קְדַמָּא
בִּישָׂא, וְאֲתַחְבָּרָן (ואסתאבן) בֵּיהּ בְּכָלֵא.

צִיּוּר"א תְּנַיִנ"א, אִי הֵהוּא בַר נֶשׁ לָא אָזִיל כָּל
כֶּךָ בְּאַרְחָא בִּישָׂא, וְאֲסִטִי מֵהֵהוּא
אַרְחָא, וְתָב לְמַאֲרִיהּ, לָא דֵהוּא רְגִילָא בְּאַרְחוּי
דְּמִתְקַנָּן, אֶלָּא אִיהוּ דֵהוּהוּ בְּאִינוּן אֲוֲרַחִי
מִתַּעֲדִי, וְסִטִי מְנִיִּיהוּ וְתָב לְמַאֲרִיהּ. הָאִי אִיהוּ
רוּחָא טָבָא שְׂאֲרִי לְמִשְׁרֵי עֲלוּי, וְלֹאֲתַתְקַפָּא עַל
זוּהָמָא קְדַמָּא דֵהוּהוּ בֵּיהּ, וּבְלִיט לְבַר,
בְּאַסְתַּכְלוּתָא, דְּעֵינִין לְפּוּם שַׁעְתָּא, כְּחַד

דְּיוֹקְנָא דְאַרְיָה דְאַתְגַּבְרַהּ הָאִי בְשַׁעְתָּא דְחָמִי
 לִיָּה, הַהוּא חִיזוּ גָרִים לִיָּה לְאַעְבְּרַהּ בְּלַבִּיָּה אַרְיָה
 דְּמִתְגַּבְּרָא לְפּוּם שַׁעְתָּא.

הָאִי מְסַתְּכְלָן בְּאַנְפוּי לְבַתְרָה, אֵינּוּן אַנְפִּין דְּלַבָּא
 לָא רַחִים לּוֹן לְפּוּם שַׁעְתָּא, וּמִיד תָּב לְבִיָּה
 וְרַחִים לִיָּה. כַּד מְסַתְּכְלָן בֵּיָּה אַכְסִיף, וְחָשִׁיב
 דְּכֻלָּא יִדְעִין בֵּיָּה. אַנְפוּי חֲפִיִּין דְּמָא לְפּוּם שַׁעְתָּא,
 מִתְהַפְּכָן לְחַוּרָא אוּ לִירוּקָא.

תַּלְתָּה שׁוּרְיִיקָן אִית בְּאַנְפוּי. חַד לִימִנָא, דְּדָא
 אַתְפֹּשֵׁט בְּאַנְפוּי וְאַתְאַחִיד בֵּיָּה. חַד
 דְּסַלְקָא לְחוּטְמִיָּה לְעִילָא, וְתַרִּין לְשִׁמְאַלָא. וְחַד
 דְּאַתְפֹּשֵׁט לְתַתָּא מְאִינּוּן תַּרִּין, וְאַחִיד בְּהָאִי
 וּבְהָאִי. וְאַלִּין אֵינּוּן אַתְוּוֹן דְּמִתְחַקְקָן בְּאַנְפוּי,
 וְאַלִּין בְּלִטִּין דְּלָא שְׁכִיבִין. וְכַד מְתִישְׁבָא וְאַרְגִּיל
 בְּאַרְחָ קְשׁוּט, שְׁכִיבִין.

וְרִזָּא דְאֵינּוּן אַתְוּוֹן אִיהוּ קָרִיב. דָּא הָוָה רַחִיק,
 וְהִשְׁתָּא אֵינּוּן אַתְוּוֹן בְּלִטִּין בְּאַנְפוּי,
 וְסִהַדִּין בֵּיָּה בְּבַהִילוֹ. וְסִימְנָא דָּא ק' (ד"א ה') מְסִטְרָה
 יְמִינָא אַתְוּוֹן אַחַרְנִין מְסִטְרָה (דף ע"ה ע"א) שְׁמַלְלָא,
 וְאַף עַל גַּב דְּשׁוּרְיִיקֵי אַחַרְנִין אַתְחַזּוֹן בְּאַנְפוּי, לָא
 בְּלִטִּין לְבַר כְּהִנִּי. בַּר בְּזִמְנָא דְּהָוָה אָזִיל בְּעַקִּימוֹ.

האי איהו זרעא דדוד, אתהפך מחיזו דא.
 בקדמיתא אתחזי בדיוקנא דאדם,
 ולבתר קיימא בדיוקנא דאריה, ואתפרש
 בדיוקנא דסטרא אחרא, ובכלא, מתהפכא
 משאר בני נשא.

ציון"א תלי"תאה, אי ההוא בר נש אזיל
 בארחא דלא מתתקנא, וסטי אורחוי
 מארחי דאורייתא, ההוא רוחא קדישא אסתלק
 מניה, ורוחא אחרא אתחזי ביה, ודיוקנא אחרא,
 ובליט לבר, באסתכלותא דעינין דחכימי לבא,
 לפום שעטא דיוקנא דשור. בשעטא דחמאן ליה,
 מעברן בלבייהו ההוא דיוקנא, ואסתכלן ביה.

תלת קורטמי סומקי באנפוי, בסטרא
 דימינא, ואיננן שורייקי סומקין
 דקיקין. ותלת בשמאלא, ואלין איננן אתון
 דבלטין ביה. חד איהו שורייקא דקיק
 בעגולא, ותרין דקיקין אחרנין עליה, וכלהו
 בעגולא. וכדין שקיעין עינוי.

ורזא דאיננן אתון. חד איהו כ', תרין אחרנין
 ר"ת איננן. וכן לסטר שמאלא, וסימנא
 דא ההוא דכתיב, (ישעיה ג) הכרת פניהם ענתה

בם וְאֵלִין אַתְוּן אֵינּוֹן בְּלִטִין בְּאַנְפִין, עַל כָּל
 שְׂאָר שׁוּרְיִיקִין. וְאִי תבּ מְשֻׁמָּא לֹא לִימִינָא,
 אַתְּכַפֵּיא הֵהוּא רוּחָא וְאַתְתַּקֵּף רוּחָא דְקִדְשָׁא,
 וְאֵלִין שׁוּרְיִיקִין שְׁכִיבוּ, וְאַחֲרַנִין בְּלִטִין לְבַר,
 כְּמָה דְאַתְמַר.

זְרַעָא דְדוּד אֵיהוּ בְּהַפּוּכָא, אַתְחֲזִיא בְּדִיוקְנָא
 דְאַרְיָה בְּקִדְמִיתָא, וּלְבַתַּר אַתְהִדַּר
 בְּדִיוקְנָא דְשׁוּר. תְּרִין שׁוּרְיִיקִין אוּפְמִין בְּאַנְפִין,
 חַד מִימִינָא, וְחַד מְשֻׁמָּא לֹא, וְאֵלִין אֵינּוֹן אַתְוּן,
 חַד אֶקְרִי ד', וְחַד אֶקְרִי ע', וְכֹלָא מִתְהַפְּכָא מְשֻׁאָר
 בְּנֵי נְשָׂא.

צִיּוּר"א רְבִיעַ"אָה, דָּא אֵיהוּ צִיּוּרָא דְבַר נֶשׁ,
 דְקִימָא תְּדִיר לְאַתְתַּקְנָא עַל רְזָא
 דְמִלְקִדְמִין, הֵאִי אֵיהוּ חִיזוּ לְחַפְיָמִי לְבָא
 בְּדִיוקְנָא דְנֶשֶׁר. הֵהוּא רוּחָא דִּילִיָּה אֵיהוּ רוּחָא
 חֲלָשָׁא. הֵאִי לָא אַחֲזִי בְּאַנְפִין אַתְוּן דְּבִלְטִין
 לְבַר, דְּהָא אַתְאַבִּידוּ מְנִיָּה, וְאַשְׁתַּקְעוּ בְּזַמְנָא
 אַחֲרָא דְמִלְקִדְמִין, דְּאַסְתַּלְקוּ מְנִיָּה, וְעַל דָּא לָא
 בְּלִטִין בֵּיהּ.

וְרָזָא דִּילִיָּה, עֵינּוּי לָא נְהָרִין בְּנְצִיצוּ, כַּד אֵיהוּ
 בְּחֻדָּה. וּבְזַמְנָא דְסַפֵּר שְׁעַר רִישֵׁיהּ

וְדִיקְנִיָּהּ. בְּגִין דְּרוּחִיָּה לָא נְהִיר לִיָּה בְּאַתְוּוֹן,
 וְאַשְׁתַּקַּע נְצִיצוּ דִּילִיָּה דְהוּה בְּקַדְמִיתָא. לָא
 קִיַּמָּא בְּאַסְתַּכְלוּתָא דְאַנְפִּין לְאַסְתַּכְלָא. וְרָזָא
 דְהָאִי (קהלת ד) וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שְׁכָבָר מִתּוּ מִן
 הַחַיִּים אֲשֶׁר הֵמָּה חַיִּים עַדְנָה. זֶרְעָא דְדוּד, (תהלים
 כה) סוּד יֵי לִירָאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֶם.

בְּרוּחָא דְּבַר נֶשׁ, אֶצְטְיִירוּ אַתְוּוֹן, כְּמָה דְאַתְמַר,
 וְאִיהוּ בְּלִיט לֹוֹן לְבַר, וְאַתְמָסַר חֲכַמְתָּא
 דָּא לְחַכְמִי לְבָא לְמַנְדַּע וְלֹא שְׁתַּמוּדְעָא, רוּחָא
 קִיַּמָּא בְּרָזָא (בראשית ה) דְזֵה סִפְר, וְכֹלָא בְּרָזָא דָּא
 קִיַּמָּא, בַּר חִיזוּ דְאַנְפִּין דְאַתְדֵּן בְּגוּוֹנָא אַחְרָא,
 כְּפּוּם שׁוּלְטָנוּ (דף ע"ה ע"ב) דְּרוּחָא, אוּ מְאָרִיָּה
 דְּרוּחָא. זְכָאִין אֵינּוֹן חַכְמִיִּין דְּכֹלָא אַתְמָסַר לֹוֹן
 לְמַנְדַּע. עַד הֵכָא רָזָא דְאַנְפִּין.

מִכְּאֵן וְלֵהֲלָאָה בְּרָזָא דְשַׁפּוּוֹן, בְּאַת פ' דְּכֹלִיל
 בְּרָזָא דָּאֵת ס'. שַׁפּוּוֹן רַבְרַבָּן, דָּא אִיהוּ
 בַּר נֶשׁ מְלִיל בְּלִישְׁנָא בִישָׂא, וְלֹא אַכְסִיף, וְלֹא
 דְחִיל, מְאָרִי דְמַחְלוּקַת, רְכִילָא אִיהוּ בֵּין הָאִי
 לְהָאִי. (משלי ו) וּמְשַׁלַּח מְדַנִּים בֵּין אַחִים. לָאוּ
 אִיהוּ מְאָרִיָּה דְרָזִין, וְכַד אֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרִיָּיתָא
 מְכֹסָה רָזִין, אָבַל מְאָרִיָּה דְלִישְׁנָא בִישָׂא, וְלֹא
 שׁוֹי דְחִילוּ בְּלַבִּיָּהּ.

וְסִימָנָא דָא, אַת פ' דְּכֻלִּיל בְּאֵת ר' וְלֹא אֶתְכְּלִיל
 בְּאֵת ס'. הַאי אִיהוּ דְּאֶתְחַזִּי דְּאִיהוּ
 זְכָאָה, וְלֹאוּ דְּחִיל חֲטָאָה אִיהוּ, וְלֹא בְּעֵי
 לְאֶשְׁתְּדַלָּא אֲבִתְרִיהּ, בְּגִין דְּכָל מְלוֹי אֵינוֹן בְּפוּמָא
 וְלֹא בְּגוּפָא.

שְׁפָוּן עֵתִיקִין בְּעֵתִיקוּ, וְלֹאוּ דְּקִיקִין. הַאי אִיהוּ
 בַר נָשׁ מְאֲרִיהּ דְּרוּגְזָא יִתִּיר. מְאֲרִיהּ
 דְּזִדּוּנָא. לֹא יְכִיל לְמַסְבֵּל מְלָה. מְאֲרִי דְּלִישְׁנָא
 בִּישָׂא בְּפִרְהֶסְיָא, בְּלֹא כְּסוּפָא כָּלֵל. לְזַמְנִין
 אֶשְׁתְּדַל בְּלִיצְנוּתָא. הַאי אִיהוּ בַר נָשׁ דְּבְעֵי
 לְאֶתְרַחֲקָא מִנִּיהּ.

אַתְמוּלֵי דִּיקְנִיָּה בְּשַׁעְרָא, הֵהוּא, לִישְׁנָא בִּישָׂא,
 אוּרֵי עָלִיָּה בְּפִרְהֶסְיָא, לִית לִיהּ
 כְּסוּפָא. אֶשְׁתְּדַל בְּמַחְלוּקַת. אֶצְלַח בְּמִלֵּי
 דְּעֻלְמָא. חָמֵי בְּשִׁנְאוּי. דָּא אִיהוּ (משלי ו) קוֹרֵץ
 בְּעֵינָיו, עַל דָּא אֶתְמַר (משלי כא) הֵעִז אִישׁ רָשָׁע
 בְּפָנָיו. דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא דָּאֵת פ' בְּלַחֲוֹדוּי, דְּלֹא
 אֶתְכְּלִיל בְּאֵת ס' כָּלֵל, וְלְזַמְנִין אֶתְחַבֵּר בְּאֵת ר'
 בְּהַאי אֵת ר' אֶתְכְּלִיל.

בְּרִזָּא דְּאוּדְנִין, מָאן דְּאוּדְנֵי רַבְרַבִּין, טַפְּשָׂא
 בְּלִיבִיָּה וְשִׁגְעוּנָא בְּרוּחִיָּה. מָאן דְּאוּדְנֵי

זְעִירִין, וְקִיּוּמִין עַל קִיּוּמָא. פְּקִיחָא דְלִבָּא
בְּאַתְעָרוּתָא אִיהוּ. צְבִי לְאַשְׁתַּדְלָא בְּכֻלָּא. וְרָזָא
דָּא אֶת י' דְאַתְכְּלִיל בְּכֻל שְׁאָר אַתְוּוֹן.

עַד הָכָא, רָזִין דְדִיּוּקְנִין דְבַר נֶשׁ. מִכָּאן וּלְהֵלְאָה,
רָזִין אַחֲרָנִין בְּאַתְוּוֹן דְמַר, דְלָא קִיּוּמִין גּו
פְּרָצוּפָא, אֶלָּא לְמַנְדַּע רָזִין דְהָאִי פְּסוּקָא, גּו
דְרָגִין עֲלָאִין, בְּזַמְנִין וּתְקִיפִין דְהָאִי עֲלָמָא, וְלָא
זְכִינָן בְּהוּ.

אָמַר ר' שְׁמַעוֹן, בְּנִי, זְכָאִין אַתּוֹן בְּעֲלָמָא דִין,
וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי, וְזְכָאִין עֵינִי, דִּיזְכּוֹן
לְמִיחְמִי דָּא, כַּד אִיעוּל לְהֵהוּא עֲלָמָא דְאַתִּי. בְּגִין
נְשַׁמְתִּי קָרִי לְעִתִּיק יוּמִין, הָאִי קָרָא, (תהלים כג)
תְּעָרוּךְ לְפָנַי שְׁלַחַן נֶגֶד צוּרְרֵי דְשַׁנְתָּ בְּשִׁמְן רֵאשִׁי
כּוֹסֵי רוּיָהּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי עֲלֵךְ, (ישעיה כו)
פְּתַחוּ שַׁעֲרִים וַיָּבֹא גּוֹי צְדִיק שׁוֹמֵר אֲמוֹנִים.

אוּף אֵינּוֹן פְּתַחוּ וְאָמְרוּ, כְּתִיב (יחזקאל א) וַיְדִי אָדָם
מִתַּחַת כְּנָפֵיהֶם, הָאִי קָרָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא,
דְּאֵינּוֹן יְדִין לְקַבְלָא מְאַרְיֵהוֹן דְּתִיּוּבְתָא דְתַבְּאָן
לְגַבֵּי (ג"א לְקַבֵּל) קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲבָל יְדֵי אָדָם,
אֵלִין אֵינּוֹן דִּיּוּקְנִין וְרָזִין עֲלָאִין, דְשׁוּי קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא כְּבַר נֶשׁ, וְסִדְר לֹוֹן בְּאַצְבָּעֵן לְבַר וּלְגוּ,
וּבְהֵהוּא כ"ף.

וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כַּד בְּרָא לִיהּ לְבַר נָשׁ, סֵדֶר
 בִּיהּ, כָּל דִּיּוֹקְנֵי דְרִזִּין עֲלָאִין, דְּעֲלָמָא
 דְּלֵעִילָא, וְכָל דִּיּוֹקְנֵי דְרִזִּין תַּתָּאִין, דְּעֲלָמָא
 דְּלַתָּתָא, וְכָלָא מִתְחַקְקָא בְּבַר נָשׁ, דְּאִיהוּ קָאִים
 בְּצִלָּם אֱלֹהִים, בְּגִין דְּאֶקְרִי יְצִיר כ"ף.

וְרִזָּא דְּכ"ף, דָּאֵת דָּא דְּאֶקְרִי כ"ף, דְּכְתִיב, (בראשית
 א) וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, דָּא
 אִיהוּ רִזָּא דָּאֵת כ"ף. אֵת דָּא, אִית בִּיהּ רִזִּין
 עֲלָאִין, וְדִיּוֹקְנֵי עֲלָאִין. בְּהַאי כ"ף תְּלִיין עֶשֶׂר
 אַמִּירָן מִימִינָא וּמִשְׂמָאלָא, חֲמֵשׁ מִימִינָא, וְחֲמֵשׁ
 מִשְׂמָאלָא, וְאִינוּן חַד בְּרִזָּא חָדָא.

(תְּנִינָן כְּתִיב (יחזקאל כא) וְגַם אָנִי אֶכֶּה כָּפִי אֶל כָּפִי, דְּלֵהוּ
 דָּא עִם דָּא בְּפִלּוּגְתָּא וַיִּסְתַּלְקוּ בְּרַכָּאן מֵעֲלָמָא,
 הוּאִיל וְגֵאוּתָא דִּישְׂרָאֵל אֲתִיְהִיבַת לְעַמִּין. כַּד
 מִתְחַבְּרָן כְּחָדָא, כְּתִיב, (במדבר ז) כִּף אַחַת עֲשָׂרָה
 זָהָב מְלֶאָה קְטֹרֶת רֶמֶז לְחַבּוּרָא חָדָא.) וְכַד הוּוּ
 בְּחַבּוּרָא חָדָא, כְּתִיב, וַיְבָרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם
 בְּצִלְמוֹ וְגו'. וַיְבָרָא אֱלֹהִים (אֵת הָאָדָם) דָּא סְלִיקוּ
 דְּמַחְשְׁבָה בְּרִזָּא פְּנִימָאָה. אֵת הָאָדָם: רִזָּא דְכַר
 וְנוֹקְבָא כְּחָדָא, בְּצִלָּם אֱלֹהִים רִזָּא דְכַף (אחרא).

כַּד אֲתַבְּרִי אָדָם, מַה כְּתִיב, בִּיהּ, (איוב י) עוֹר וּבָשָׂר
 תִּלְבִּישֵׁנִי (דף ע"ו ע"א) וְגו'. אִי הָכִי הָאָדָם מַהוּ.

אִי תִימָא, דְּאִינוּ אֶלָּא עוּר וּבִשְׁר וְעִצְמוֹת וְגִידִים,
 לָאוּ הָכִי, דְּהָא וּדְאִי הָאָדָם לָאוּ אִיהוּ אֶלָּא
 נִשְׁמָתָא. וְאֵלִין דְּקָאֵמַר עוּר וּבִשְׁר עִצְמוֹת וְגִידִים,
 כְּלֵהוּ לָא הֵוּוּ אֶלָּא מְלַבוּשָׁא בְּלַחוּדוּי, מְאֲנִין
 אִינוּן דְּבַר נֶשׁ, וְלָאוּ אִינוּן אָדָם. וְכַד הָאִי אָדָם
 אֶסְתַּלַּק, אֶתְפֹּשֵׁט מְאֲנוּן מְאֲנִין דְּקָא לְבִישׁ.

עוּר דְּאֶתְלַבֵּשׁ בֵּיהּ בַּר נֶשׁ. וְכַל אִינוּן עִצְמוֹת
 וְגִידִים, כְּלֵהוּ בְּרִזָּא דְּחִכְמָתָא עֲלָאָה כְּגוּוֹנָא
 דְּלְעִילָא. עוּר כְּגוּוֹנָא דְּלְעִילָא, כְּמָה דְּאוּלִיף מַר,
 בְּאִינוּן יְרִיעוֹת, דְּכִתִּיב, (תהלים קד) נוֹטָה שָׁמַיִם
 כְּיָרִיעָה. (שמות כה) עוֹרוֹת אֱלִים מְאָדָּמִים וְעוֹרוֹת
 תְּחָשִׁים. אִינוּן מְלַבוּשֵׁין דְּלְעִילָא, דְּמִסְכְּכֵי
 לְמְלַבוּשָׁא, אֶתְפֹּשְׁטוּתָא דְּשָׁמַיִם, דְּאִיהוּ מְלַבוּשָׁא
 דְּלַבַּר. יְרִיעוֹת אִינוּן מְלַבוּשָׁא דְּלָגוּ, וְאִיהוּ
 קְרוּמָא דְּסִכִּיךְ עַל בִּשְׂרָא.

עִצְמוֹת וְגִידִים, אִינוּן רְתִיכִין, וְכַל אִינוּן חִיילִין,
 דְּקִימִין לָגוּ. וְכַלֵּהוּ מְלַבוּשֵׁין
 לְפִנְיָמָאָה, רִזָּא דְּאָדָם עֲלָאָה, דְּאִיהוּ פְּנִימָאָה.

אוּף הָכִי רִזָּא לְתַתָּא, אָדָם אִיהוּ פְּנִימָאָה לָגוּ.
 מְלַבוּשֵׁין דִּילִיָּה כְּגוּוֹנָא דְּלְעִילָא. עִצְמוֹת
 וְגִידִין, כְּגוּוֹנָא דְּקָאֵמַרְן בְּאִינוּן רְתִיכִין וּמִשִּׁירִין.

בְּשֵׁר אִיהוּ סְכִיף עַל אֵינוֹן מְשִׁירִיין וּרְתִיכִין,
 וְקִימָא לְבַר, וְדָא רְזָא דְאַתְמִשְׁכָּא (לִסְטְרָא) אַחְרָא.
 עוֹר דְּסְכִיף עַל כְּלָא, דָּא אִיהוּ כְּגוּוֹנָא דְאֵינוֹן
 רְקִיעִין, דְּסְכִיכוּ עַל כְּלָא. וְכִלְהוּ מְלְבוּשִׁין
 לְאַתְלִבְשָׁא בְּהוּ. פְּנִימָאָה דְלִגּוּ רְזָא דְאָדָם. וְכִלְא
 רְזָא, לְתַתָּא כְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא. וְעַל דָּא וַיְבָרָא
 אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹקִים, (תְּרִי אֱלֹהִים
 הָכָא חַד כְּלָפִי דְכָר וְחַד כְּלָפִי נֹקְבָא) וְרְזָא דְאָדָם לְתַתָּא כְּלָא
 אִיהוּ בְּרְזָא דְלַעִילָא.

בְּהַאי רְקִיעָא דְלַעִילָא, דְמְסַפֵּךְ עַל כְּלָא,
 אֶתְרְשִׁימוּ בֵיהּ רְשִׁימִין, לְאַתְחַזְזָאָה
 וּלְמַנְדַּע בְּאֵינוֹן רְשִׁימִין, דְאַתְקַבִּיעוּ בֵיהּ מְלִין
 וְרִזִין סְתִימִין. וְאֵינוֹן רְשִׁימִין דְכַכְבִּיא וּמְזִלִי,
 דְאַתְרְשִׁימוּ וְאַתְקַבִּיעוּ בְּהַאי רְקִיעָא, דְסְכִיף לְבַר.
 אוּף הָכִי עוֹר, דְאִיהוּ סְכוּכָא לְבַר בְּבַר נֶשׁ, דְאִיהוּ
 רְקִיעָא דְסְכִיף עַל כְּלָא, אֵית בֵּיהּ רְשִׁימִין
 וְשִׁרְטוּטִין, וְאֵינוֹן כְּכַבִּיא וּמְזִלִי דְהַאי עוֹר.
 לְאַתְחַזְזָאָה בְּהוּ, וּלְמַנְדַּע בְּהוּ, מְלִין וְרִזִין סְתִימִין,
 בְּכַכְבִּיא וּמְזִלִיא, לַעֲיִינָא בְּהוּ חִפְיָמִי לְבָא,
 וּלְאַסְתַּכְלָא בְּהוּ לְמַנְדַּע אֶסְתַּכְלוּתָא בְּאַנְפִין,
 בְּרִזִין דְקְאָמְרִן, וְרְזָא דָּא, (יִשְׁעִיָּה מו) הוּבְרִי שְׁמַיִם
 הַחֹזִיִם בְּכַכְבִּים.

וְדָא אִיהוּ, כַּד אֵינוֹן נְהִירִין וְקִימִין, בְּלֹא רוּגְזָא. בְּזַמְנָא דְרוּגְזָא שְׁלֵטָא עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ, דִּינָא אַחְרָא אַתְמָסֵר לְמַנְדַּע בֵּיהּ. בְּמָה דְלֹא אַתִּייהִיב לְשֵׁלֵטָאָהּ, לְמַנְדַּע בְּזַמְנָא דְעִינָא (נ"א דדינא) שְׁלֵטָא בְּרִקִיעָא.

אַבְל אֶסְתַּכְלוּתָא דְאַנְפִּין עַל אֲרַח קְשׁוּט, בְּשַׁעֲתָא דְאַנְפִּין נְהִירִין, וְקִימָא בַר נֶשׁ עַל קִיּוּמָא, וְאֵינוֹן רְשִׁימִין אַתְחַזֵּזוֹן בְּאַרְח קְשׁוּט, דְכֻדִין בְּהֵוֹא אֶסְתַּכְלוּתָא יְכִיל לְאַתְדָּנָא עַל בְּרִייהּ יַתִּיר, וְאַף עַל גַּב דְּבַכְלָא כָּל אֵינוֹן חֲכִימִין יְכַלִּין לְאַסְתַּכְלָא.

שְׁרֵטוּטִי יְדִין וְשְׁרֵטוּטִי אַצְבָּעָאן, לְגוּ, כְּלֵהוּ קִימִין בְּרִזִין אַחְרָנִין, לְמַנְדַּע בְּמַלִּין סְתִימִין. וְאֵלִין אֵינוֹן כְּכַבֵּיא, דְנְהִירִין לְאַסְתַּכְלָא גוּ מְזֵלִי, בְּטַסִּירִין עֲלָאִין.

אַצְבָּעָאן קִימִי בְּרִזִין עֲלָאִין. טוּפְרִי אַצְבָּעָאן, דְקִימִין דְחַפְזִין, לְבַר, הוּא אוּקְמוּהָ בְּאֵינוֹן רִזִין, דְהוּוּ פְּנִים דְלְבַר, וּבְהוּ אִית רִזִין, לְאֵינוֹן חֲרָשִׁין, דְמַסְתַּכְלִי בְטוּפְרִי, בְנְהִירוּ דְמְלָה אַחְרָא, דְשֵׁלֵטָא בְהוּ, וְאֵינוֹן חֲרָשִׁין קָא מְסַאֲבִי לְהֵוֹא אַתְר.

בְּטוֹפְרִין אֵית זְמַנִּין, דְּנַהֲרִין בְּהוּ כְּכַבִּין חֲוָרִין
 דְּקִיקִין, וְאֵלִין אֵינּוֹן כְּתוּלְדָה
 דְּטְלוּפְחִין, וְאֵינּוֹן שְׁקִיעִין כְּהֵאִי מִסְמְרָא עַל
 לוּחָא. וְלָאוּ אֵינּוֹן כְּאֵינּוֹן חֲוָרִין אַחֲרָנִין דְּלֵא
 שְׁקִיעִין, אֲלֵא דְקִימִין לְעֵילָא. בְּהַגִּי דְלֵא שְׁקִיעִין,
 לֵית בְּהוּ מִמְשָׂא. אָבֵל הַגִּי דְשְׁקִיעִין חֲוָרִין
 כְּתוּלְדָה דְטְלוּפְחִין אֵית בְּהוּ מִמְשָׂא, וְאֵית סִימְנָא
 טְבָא לֵיה לְבַר נָשׁ בְּחָדוּ (נ"א בְּהוּ) וַיִּצְלַח בְּהֵוֹא
 זְמַנָּא. אוּ גִזְרָה אַתְגִּזֵּר עָלֵיהּ וְאַשְׁתַּזִּיב מִינָהּ.

שְׁרֵטוּטִי יְדִין בְּרִזִּין עֲלֵאִין, (דף ע"ו ע"ב) (שְׁרֵטוּטִין)
 בְּאַצְבָּעֵן לְגוּ. בְּיְדִין שְׁרֵטוּטִין
 רְבַרְבִּין, שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין דְּקִיקִין עֲלֵאִין בִּימִנָא.
 בְּאֵינּוֹן אֲצַבָּעָן דְּבְהוּ שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין. בְּאַצְבָּעָא
 זְעִירָא דִּימִנָא, אֵית רְשִׁימִין דְּקִיקִין. אֲצַבָּעָא דָא,
 קִימָא תְדִיר עַל עוּבְדִין דְּבִסְטֵר אַחֲרָא.

בְּהֵאִי אֲצַבָּעָא קִימִין שְׁרֵטוּטִין, אֵינּוֹן דְּאַצְבָּעָא
 אַתְכְּפִיל בְּהוּ. הַגִּי לָאוּ אֵינּוֹן לְאַסְתְּכְּלָא,
 אֲלֵא אֵי אַתּוּסְפֵן בִּיהּ. אֵי אַתּוּסְפֵן תְּרִין אוּחְרָנִין,
 עַל הֵוֹא שְׁרֵטוּטָא דְאַתְכְּפִל בְּהוּ. אַרְחָא לָא
 אַזְדַּמֵּן לֵיהּ. וְאֵי יַעֲבֹד לָא יִצְלַח.

בַּר אֵי קִימֵן בְּאַרְכָּא, בֵּין רְשִׁימָא לְרְשִׁימָא,
 בְּזְמַנָּא דִּיתְמַשֵּׁךְ מִשְׁכָּא לְאַחֲרָא, וְאַשְׁתַּאֲרוּ

אִינוֹן רְשִׁימִין דְּאִשְׁתְּמוּדְעָן. הָאִי יִצְלַח בְּאֶרְחָא.
וְסִימָן דָּא, תְּלַת תְּלַת בְּפּוֹתָיָא. וְאַרְבַּע בְּאֶרְכָּא.
וְרִזָּא דָּא ז' מֵאֲתוּוֹן זְעִירִין.

רְשִׁימָא חַד בְּאֶרְכָּא, וְתַרִין תַּרִין בְּפּוֹתָיָא.
מֵאֶרְחָא, יִשְׁמַע מְלִין בְּזִמְן קָרִיב,
וְלִית לִיה בְּהוּ תוּעֵלְתָא. אַרְבַּע רְשִׁימִין בְּאֶרְכָּא,
וְד' רְשִׁימִין בְּפּוֹתָיָא, אֶרְחָא אֲזִדְמֵן לִיה בְּטַרַח
בְּאֶרַח סָגִי, וְלִסּוּפָא לְתוּעֵלְתִּיה. וְרִזָּא דָּא ז'
מֵאֲתוּוֹן אֲמָצְעִין, דְּבִין זְעִירִין וְרַבְרַבִּין.

חֲמִישׁ זְעִירִין רְשִׁימִין בְּפּוֹתָיָא לְתַתָּא, וְאַרְבַּע
בְּפּוֹתָיָא לְעֵילָא, וְאַרְבַּע בְּאֶרְכָּא. נִיחָא
לִיה בְּבִיתִיה, וְעֲצָלָא אִיהוּ. וְאַרְחָא הוּת מִתְתַקְנָא
קָמִיה, וְלֹא בְּעֵי לְמַעְבַּד. וְאִי יַעֲבֹד, יִצְלַח בְּהוּא
אֶרְחָא, אָבַל לָא עָבִיד לִיה, וְעֲצָלָא הוּי וְרִזָּא דָּא
ז' דְּאִיהִי פְּשׁוּטָה.

בְּאַצְבָּעָא דְּאֲמָצְעִיתָא, הָאִי אֲצַבְעָא קִימָא,
לְמַעְבַּד עוֹבְדָא הוּא דְּחָשִׁיב. אִי
שְׂרֻטוּטָא חָדָא קִימָא בְּאֶרְכָּא, בֵּין שְׂרֻטוּטֵי
דְּפּוֹתָיָא, הָאִי חָשִׁב מַחְשָׁבִין, וְאַסְתְּלִקֵּן מִנִּיה,
וְדַחִיל וְלֹא עָבִיד, וְהִיא מַחְשָׁבָה לָא אֲתַעְבִּיד
כָּלֵל.

אי תרין שרטוטין באַרְכָּא, דְקַיִימין כַּד אַתְּפִשֵׁט
מִשְׁכָּא לְאַחֹרָא. הַאי לָאו בֵּיה מַחְשְׁבִין,
וְחָשִׁיב מַחְשְׁבִין לְפּוּם שַׁעְתָּא, וְאַתְעֵבִיד, וְלֹא
מַחְשְׁבָה דְהִרְהַר בֵּיה כְּלָל, אֶלֶּא מַחְשְׁבָה דְאִיהוּ
בְּבַהִילוּ וְזַעֲרָא, אֲבָל הִרְהוּרָא וּמַחְשְׁבָה לָא.

וְאִי תַלְת רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא. וּבְפּוּתִיא תְרִין או
תַּלְת, כַּד אַתְּפִשֵׁט מִשְׁכָּא לְאַחֹרָא. הַאי
אִיהוּ בַר נֶשׁ דְאִיהוּ פְּקִיחָא, וְחָשִׁיב מַחְשְׁבִין, וְכָל
אִינּוֹן מַחְשְׁבִין דְאִינּוֹן לְסִטְר קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
אַתְקַיִימָן בִּידֵיהּ, וּמַחְשְׁבִין אַחֲרָנִין לָאו הֵכִי.

אִי אַרְבַּע או חֲמֵשֶׁה בְּאַרְכָּא, בְּאַתְּפִשֵׁטוּ דְמִשְׁכָּא
כְּדַקְאֲמָרן, (דָּא אִיהוּ) כַּד שָׂרָאן עַל פּוּתִיא,
בְּתַלְת, או בְּאַרְבַּע, או מִתְרִין וּלְהִלָּאָה. דָּא בַר נֶשׁ
דְּמַחְשְׁבוּי לְאַבְאָשָׁא, וְאַשְׁתַּבַּח בְּהוּ. וְדִיקְנָה
וּגְבִינֵי עֵינוּי סוּמְקִין, מַחְשֵׁב לְבִישׁ וְאַשְׁתַּבַּח בְּהוּ.
קַצְרָא דְיוֹמִין אִיהוּ. פְּקִיחָא אִיהוּ. וְאַכְנַע תְּדִיר
לְמַכִּילָן דְּבִישׁ. אֶצְלַח. וּלְסוּפָא דְיוֹמִין זַעֲרִין
אֶסְתַּלַּק מֵעֲלָמָא.

אַסְוּוּתָא לְהַאי תִּיּוּבְתָא. כְּדִין אֲשַׁתְּכַחוּ תַּלְת
 רְשִׁימִין, או אַרְבַּע, וְשַׁרְיִין עַל תְּרִין.
 תַּלְת רְשִׁימִין או ד' בְּאַרְכָּא וְשַׁרְיִין עַל תְּרִין

בְּפוֹתֶיָא. דְּהָא כְּפוּם מְנַהֲגָא דְּבַר נֶשׁ, הֵכִי
מִתְחַלְפֵי שְׂרֻטוּטִין, מְזַמֵּן לְזַמֵּן. וְרִזָּא דָא (ישעיה מ)
הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאָם וְגוֹ', מֵרַב אוֹנִים וְאִמִּין
כַּח וְגוֹ'.

כְּמָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲחַלְף חֵיילִין וְזַמְנִין
בְּכַכְבֵי שְׂמִיָא, יוֹמָא דָא כָּךְ, וְלִיּוֹמָא אַחְרָא
כְּן. (וְדָא אִיהוּ דְאִמְרִינָן בְּצִלוֹתָא דְעֵרְבִית וּמְחַלִּיף אֶת הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת
הַכּוֹכָבִים כְּפוּם דְחִלּוּפָא דְזַמְנִים כִּן אִיהוּ מְסַדֵּר כּוֹכָבִים.) כְּפוּם דְאָדָם
דְלָגוּ כָל עוֹבְדוּי. הֵכִי אֲתַחְזוּן בְּהַאי רְקִיעָא. וְהֵכִי
אֲתַחְזִי בְּהַאי מְשַׁכָּא דְהַאי אָדָם תַּתְּאָה. דְאִיהוּ
רְקִיעָא, עוֹר דְחַפֵּיא עַל כְּלָא.

וְכִלָּא כְּפוּם גְּוֹנָא דְאָדָם דְלָגוּ, דְהַאי לְזַמְנִין
קָאִים בְּדִינָא, לְזַמְנִין בְּרַחֲמֵי, כְּהַהוּא
גְּוֹנָא מִמֶּשׁ אַחְזִי לְבַר. לְזַמְנִין כְּהַאי גְּוֹנָא,
וְלְזַמְנִין כְּהַאי גְּוֹנָא כְּגְוֹנָא דָא לְתַתָּא כְּהַאי
אָדָם, כְּמָה דְאִמְרָן, לְזַמְנִין כְּהַאי גְּוֹנָא, וְלְזַמְנִין
כְּהַאי גְּוֹנָא, וְרִזָּא דָא אֶת ז' אֲתַכְלִיל בֵּיה אֶת י'.

וְרִזִין אֵלִין בְּאַצְבָּעֵן (דף ע"ז ע"א) דִּימִינָא, בְּזַעֲרָא
וּבְרַבְרָבָא. וְסִימָן (דברים א) כְּקִטָּן כְּגֹדוֹל
תְּשַׁמְעוּן. אֵלִין תְּרִין אַצְבָּעָן בְּרִזִין אֵלִין, וְהֵכִי
אִינּוּן בְּרִזִין דְאֹלִיפְנָא מְנִיה דְמַר, (ולא איננון) בְּרִזִי

דְּרַב יִיסָא סְבָא. מִכָּאן וּלְהֵלָאָה שְׁרֵטוּטִין אַחֲרָנִין,
 דְּאֶקְרוּן כְּלָהוּ תוּלְדוֹת, וְאֵינּוּן תוּלְדוֹת אָדָם, כְּמָה
 דְּכַתִּיב, (בראשית ב) תוּלְדוֹת הַשָּׁמַיִם, וְהָא אַתְמָר,
 דְּכֻלָּא רָזָא דָּא. כְּגוּוּנָא דָּא תוּלְדוֹת אָדָם, בְּכָל
 אֵינּוּן דִּיּוֹקְנִין דְּאַנְפִּין, וּבְכָל אֵינּוּן דְּקְאָמְרִין.
 וּבְאֵלִין תוּלְדוֹת דְּשְׁרֵטוּטִי יְדִין, דְּאַתְחַזְיִין בְּרָזִין
 פְּנִימָאִין, כְּמָה דְּאַתְחַזִּי.

זֶה סֵפֶר תוּלְדוֹת אָדָם, לְשְׁרֵטוּטִין, סִימָן זר"ה
 פס"ץ. רָזִין לְחַפְימִי לְבָא, רזזהס"ף, חֲמֵשׁ
 אַתְוּוּן, בְּחֲמֵשׁ תְּרַעִין, לְמַגְדַּע חֲכָמָה בְּסוּכְלַתְנּוּ.

תְּרַעָא קְדַמָּאָה, ר'. בִּידָא אֵית שְׁרֵטוּטִין דְּקִיקִין,
 וְשְׁרֵטוּטִין רַבְרַבִּין. וְכֻלְהוּ מִתְעַרְבִי דָּא
 עִם דָּא. שְׁרֵטוּטִין רַבְרַבִּין דְּאֵית בִּידָא, כַּד אֵינּוּן
 תְּרִין בְּאַרְכָּא, וְתִרִין בְּפּוּתִיא, וְאַחִידוּ דָּא בְּדָא,
 דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ה', וּבְרָזָא דְּאֵת ר' וְדַחֵי לְאֵת
 ז', וְנָטִיל אֵלִין תְּרִין אַתְוּוּן. בְּפּוּתִיא נָטִיל ה',
 בְּאַרְכָּא נָטִיל ר', וְסִימָן דִּילִיָּה ה"ר.

דָּא אֵית לִיָּה בִּידָא שְׁמָאֵלָא כְּהַאי גּוּוּנָא בְּאֵלִין
 שְׁרֵטוּטִין רַבְרַבִּין. אָבֵל אֵינּוּן שְׁרֵטוּטִין
 זְעִירִין דְּנָטִילָא יְמִינָא, לָא נָטִילָא שְׁמָאֵלָא. דִּימִינָא
 נָטִילָא, חַד שְׁרֵטוּטָא דְּקִיק לְעִילָא בְּאַרְכָּא, וְחַד

שְׁרֵטוּטָא דְקִיק לְתַתָּא, דְאָחִיד בֵּין אֵינוֹן תְּרִין
 שְׁרֵטוּטִין רַבְרָבָן. בְּפוֹתֵיא אֵית חַד שְׁרֵטוּטָא
 דְקִיק, דְאָחִיד לְתַתָּא בְּאֵינוֹן תְּרִין דְשְׂרִיא עָלֶיהָ.
 וּבְשִׂמְאָלָא לָאו הָכִי, וְרָזָא דִילִיָּה אִיהוּ בִימִינָא,
 וְלָאו בְשִׂמְאָלָא.

האי אִיהוּ בַר נֶשׁ, דְלִזְמַנִּין תְּאִיב בְּבֵיתָא,
 וְלִזְמַנִּין בְּאַרְחָא, דָּא לָא שְׂכִיד לְבֵיה בְּהָאִי
 וּבְהָאִי. כַּד אִיהוּ בְּבֵיתָא תְּאִיב בְּאַרְחָא, וְכַד אִיהוּ
 בְּאַרְחָא, תְּאִיב בְּבֵיתָא. אַצְלַח תְּדִיר בְּאַרְחָא,
 וְלִזְמַנִּין בְּבֵיתָא. דָּא אַצְלַח בְּאוּרֵייתָא, וּבְרִזֵי
 דְאוּרֵייתָא אִי אֲשַׁתְּדַל בְּהוּ. הָאִי חָמִי בְשִׁנְאוּי,
 תּוֹעֲלָתָא לְסַגִּיאִין בֵּיה. עַצְלָא אִיהוּ בְּמִלִּי
 דְעֲלָמָא. אִי אַתְעֵר, אַתְעֵרוֹן לְאוּטְבָא לִיָּה
 מְלַעֲיָלָא. זְכִי בְּמִלוּי. דָּא אִיהוּ חֲמִידָא וּמְפֻזָּר
 מְמוֹנָא. טָב עֵינָא אִיהוּ. צְלוּתִיה אֲשַׁתְּמַע. נְחִית
 וְסָלִיק בְּמְמוֹנָא.

דא אִיהוּ דְלִזְמַנִּין מְתַבֵּר לְבֵיה לְגַבִּיה מְאָרִיָּה.
 וּכְדִין אֲשַׁתְּכַחוּ תְּלַת שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין,
 דְמַעֲבָרָן בְּהֵוּא שְׁרֵטוּטָא דְקִיק, דְאֲתוּסְף עַל
 אֵינוֹן תְּרִין דְפוֹתֵיא, וְרָזָא דָּא ה' דְמִתְחַבְּרָא
 עַם ר'. דָּא אַרְחָא, דָּא בֵיתָא. דָּא חֲדוּה, דָּא
 עַצִּיבוּ, דָּא תּוֹעֲלָתָא, דָּא עַצְלָא, דָּא טָב עֵינָא,

דָּא חֲמִידָא, וּמְפִזֵּר מְמוֹנָא. דָּא מִתְבַּר לְבִיָּה,
וְתָב לְמֵאֲרִיָּה.

תְּרֵעָא תְּנַיִנָא, ז'. בִּימִינָא, בְּקִסְטִירוּ
דְּקוּלְטָא, רְשִׁימִין שְׂכִיחִי, כַּד
אֲשַׁתְּכָחוּ תְּלַת שְׁרֵטוּטִין רַבְרַבִּין בְּפּוֹתֵיָא,
וְתָרִין רַבְרַבִּין בְּאַרְכָּא, וְחַד מְאִינּוֹן דְּאַרְכָּא,
אַחִיד בְּאִינּוֹן תְּרִין דְּפּוֹתֵיָא, וְחַד אַחְרָא לָא
אַחִיד בְּהוּ. הָאִי אִית פְּסָלוּ בְּזַרְעִיָּה, מְסִטְרָא
דְּאַבּוּי, אוּ מְסִטְרָא דְּאַמִּיָּה.

וּכְדִין מִשְׁתַּכְּחִי לְתַתָּא מְאִינּוֹן תְּלַת שְׁרֵטוּטִין
דְּפּוֹתֵיָא, תְּרִין שְׁרֵטוּטִין דְּקִיקִין, דְּאַחִידִין
בְּהוּ לְתַתָּא. הָאִי אִיהוּ בַר נֶשׁ, מְתַקֵּן עוֹבְדוּי, קָמִי
בְּנֵי נֶשׂא, וְלְבִיָּה לָא קְשׁוּט. וְלִזְמַנָּא דְּסִיב, אֶהְדַּר
לְאַתְתַּקְנָא. כְּדִין אֲשַׁתְּכָחוּ אִינּוֹן תְּרִין שְׁרֵטוּטִין
בְּאַרְכָּא, אַחִידִין בְּאִינּוֹן דְּפּוֹתֵיָא, דָּא עִם דָּא. וְתָרִין
אַחְרָנִין עֲמַהוֹן בְּאַמְצַעִיתָא, דְּקִיקִין, וְדָא בְּאַרְכָּא.
וְתַלְת דְּקִיקִין בְּפּוֹתֵיָא, וְרִזָּא דָּא ז' דְּמִתְחַבְּרָא
בְּאַת ר'.

וְכַד אִיהוּ סִיב וְתָב כְּדַקְאֲמָרֵן, אֲתַתְּקֵן אִיהוּ
בְּרִזָּא דְּאַת ר', וְאַתְחַבְּר בְּאַת ז'. לְבַתֵּר כַּד
הָאִי אֲתַתְּקֵן, אִיהוּ תְּדִיר בְּלַחִישׁוֹ, וְכָל עוֹבְדוּי

בְּלַחֲשׁוֹ. אָבֵל לָאוּ אִיהוּ בְּקִיּוּמָא כְּדָקָא חֲזִי בְּגִין
 דְּהָהוּא פְּסָלוֹ, עַד לָא אֲתֵיִאֲשָׁא בֵּיהּ. (מכאן אוליפנא
 מאן דפסיל זרעיה עד תלת דרין לא אתיִיאֲשָׁא ההוא פסילו (דף ע"ז ע"ב)
 מְלַכְשֶׁשְׁא. בְּגִין כֶּךָ תְּנִינָן וְוִי לִיָּה לְהָהוּא בְּרַנְשׁ
 דְּפָסֵל זְרַעִיה וְלָא חֵיִישׁ לִיקְרָא דְּמָאֲרִיהּ. פְּסִיל
 זְרַעִיה וְדָאִי).

וְלַבְתָּר דְּאֲתֵיִאֲשָׁא. הָהוּא פְּסִילוֹ, כְּדִין
 אֲשַׁתְּכַחוּ שְׁרֵטוּטִין בִּידָא יְמִינָא,
 אַרְבַּע וְחֲמִשׁ. אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, חֲמִשׁ בְּפּוּתִיא. וְרָזָא
 דָּא ז', וְאֲתַחְבֵּר בְּאֵת ה'. הָאִי לְזַמְנִין אֲצִלַּח,
 לְזַמְנִין לָא אֲצִלַּח. אֲצִלַּח בְּאוּרִייתָא, וְלִסוּף יוּמוֹי,
 אֲצִלַּח אֲפִילוֹ בְּמָמוּנָא.

תְּרַעָא תְּלִיתָאָה, ה'. בִּימִינָא, כַּד אֲשַׁתְּכַחוּ חֲמִשׁ
 שְׁרֵטוּטִין בְּפּוּתִיא, וְתִלְתַּת בְּאַרְכָּא,
 וְאֲשַׁתְּכַח הָהוּא שְׁרֵטוּטָא דְּאֲמַצְעִיתָא מְאִינוֹן
 תְּלַת, דָּא אִיהוּ בְּרָזָא דְּאֵת ה', וְאֲסַתְּמִיד בְּאוֹת ס'.
 בְּזַמְנָא דְּאֲשַׁתְּכַח הָהוּא שְׁרֵטוּטָא דְּאֲמַצְעִיתָא,
 דְּעָאֵל וְאֶחִיד גּוֹ אִינוֹן חֲמִשׁ שְׁרֵטוּטִין
 דְּפּוּתִיא, דָּא אִיהוּ בְּרַנְשׁ עֲצִיב וְרַגִּיז גּוֹ בֵּיתִיהּ,
 וּבְגוֹ בְּנֵי נֶשָׂא לָאוּ הָכִי. קִמְצָן אִיהוּ בְּבֵיתִיהּ,
 וְרַגִּיז וְכַפִּין, וְלְזַמְנִין לָא. לְבַר מְבִיתִיהּ לָאוּ הָכִי.

אֶצְלַח בְּעוֹבְדֵי עֲלָמָא. כַּד אֲשַׁתְּדַּל בְּאוּרֵייתָא
 אֲסַתְּכִיל זְעִיר וְאֲתַהְדֵּר בָּהּ. מְהֵימְנָא אִיהוּ, אֲבַל
 לָאו כָּל זְמַנָּא. וְהֵהוּא זְמַנָּא דְלָאו מְהֵימְנָא, אַחְזִי
 גּוֹן קְשׁוּט, וְלֹא קְשׁוּט בְּשְׁלִימוּ. בְּדִינָא יִצְלַח.
 מְהֵימְנָא אִיהוּ בְּרִזִין דְּאוּרֵייתָא, דָּא אִיהוּ בְּרִזָּא
 דָּאת ה', וְאֲתַחְבֵּר בְּאֵת ס'.

וְאִי אַרְבַּע שְׁרֵטוּטִין בְּפּוֹתֵייתָא, וְחֲמֵשׁ בְּאַרְכָּא,
 תְּרִין מְאִינוֹן דְּאַרְכָּא, עָאֲלִין גּוֹ אִינוֹן אַרְבַּע,
 דָּא אִיהוּ בַר נֶשׁ חֲדִי בְּבֵיתֵיהּ, וְאֲתַחְזִי עֲצִיב לְבָא
 לְבַר, וְלָאו הָכִי דְכִיּוֹן דְּמִלִּיל עִם בְּנֵי נֶשָׂא, אַחְזִי
 חֲדוּ וְאֲתַכּוֹן בְּמִלוּי.

תַּלְתָּ שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין עָאֲלִין גּוֹ אִינוֹן דְּאַרְכָּא,
 דָּא אִית לִיהּ חֲד רְשִׁימוֹ אוֹכֶם בְּגוּפֵיהּ,
 וְתַלְתָּ שְׁעָרִין תַּלְיִין בְּהֵהוּא רְשִׁימוֹ, וְהֵהוּא רְשִׁימוֹ
 אִיהוּ כְּעַגּוּלָא, וְחֲד תְּבִירָא ^(חֲבִירָא) בְּרִישֵׁיהּ. וְלֵהֲאִי
 רְשִׁימָא, קָרְאֵן לִיהּ חֲכִימֵי לְבָא, דִּידְעִין רִזִין
 אֲלִין, רִישׁ נֶשְׂרָא. רְשִׁימוֹ דָּא, אֲתַחְזִי לְזַמְנִין, בֵּין
 כְּתַפּוּי. וְלְזַמְנִין, בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וְלְזַמְנִין, עַל יְדָא
 יְמִינָא בְּאַצְבָּעוּי.

אִי רְשִׁימָא דָּא רִישׁ נֶשְׂרָא, אִיהוּ בְּאַרְח מִיֶּשֶׁר
 בְּתִיקוֹנוּי, יִסְתַּלַּק לְעוֹתָרָא וְלִיקָרָא. וְאִי

ההוא ריש נשרא אתהפף לאחורא, יזכה לבנין
 לזמנין. אבל כד איהו סיב, יזכה לעותרא יתיר,
 וליקר סגיא, יתיר מעולמוי, ויצלח באורייתא, אי
 אשתדל בה.

ריש נשרא דא, אתחזי לזמנין אוכמא, ולזמנין
 גוון דלא סומק זעיר, דלא אצטבע כל כף.
 לזמנין בשערין לזמנין שעיע, וכלא חד סימנא
 איהו, ובחד דינא אתדן.

ואי ההוא גוון סומק אצטבע יתיר, וקאים
 בגווניה, זמן זעיר הוא דאצטבע, בגין
 דאלין גוונין, לזמנין קיימין גהירין, ולזמנין
 חשוכין. ואי אצטבע ההוא סומק ונהיר, כדין
 אית בידיא שמאלא, תלת שרטוטין בארכא, ותלת
 בפותיא, וחד דקיק על אינון דפותיא, וחד דקיק
 על אינון דארכא. ובידיא ימינא אתוסף חד
 בפותיא בלחודוי. האי בר נש שכיב בנדה, ולא
 תב מינה למאריה.

וכד תב בתיובתא, אשתארו אינון שרטוטין
 בידיא שמאלא, וההוא דאתוסף בימינא,
 אתעדי מניה, ואתעדי ההוא סומקא, דלא אתחזי
 נהיר כל כף מניה. ולזמנין דאף על גב דתב, לא

אֶעֱדִיו מִנִּיהַ הֵהוּא סוּמָקָא, עַד זְמַן. הָאִי אִיהוּ
 בְּרָזָא דְאֵת ה', וְאֶתְעַדִּי אֶת ס', וְעָאֵל תְּחוּתוּי אֶת
 ק', וְאֶתְחַבֵּר אֶת ה' בְּאֵת ק'. הָאִי בְּעֵי תְקוּנָא
 לְנַפְשֵׁיהּ בְּבִהִילוֹ. חֲפִימָא דְלָבָא דְחָמֵי לִיהּ,
 חוּבְתָא אִית עָלֶיהּ, לוֹמַר לִיהּ זִיל אֲסִי לְנַפְשָׁךְ.

וְאִי תֵּלַת שְׁרֻטוּטִין בְּאַרְכָּא, וְחַד בְּפוּתִיא, דָּא
 אִיהוּ בְּרָזָא דְאֵת ה' בְּלַחֲוֹדִיהּ. וְלְזַמְנִין
 אֶתְחַבֵּר בְּרָזָא דְאֵת ז'. הָאִי אִיהוּ בַר נֶשׁ תְּאִיב
 בְּתַר בְּצַעֲיִן דְעֵלְמָא. וְאִי לָאו, רְדִיף בְּתַר נֶשִׁין,
 וְתִיאוּבְתִיָּה נְאוּפִים. וְאִי עַל גַּב דְתְּאִיב לְבַצְעִין
 דְעֵלְמָא, הָאִי לָא אֶעֱדִיו מִנִּיהַ, וְלָא אַכְסִיף. עֵינוּי
 שְׁקִיעִין וּמְלִיל בְּהוּ.

אִי תַּב לְמֵאֲרִיָּה מִתְחַלְפֵי שְׁרֻטוּטִין. תֵּלַת בְּפוּתִיא
 וְחַד לְאַרְכָּא, וְאִינוּן תְּרִין דְקִיקִין (דף ע"ח ע"א)
 קִימִין בְּקִיוּמָא, כְּדִין רְעוּ דִלִּיָּה יִתִּיר בְּאֶתְתִּיָּה,
 וְאֶתְדַבֵּק בְּהּ. חַד דְקִיקִין יִתִּיר, עָאֵל בֵּין אִינוּן תְּרִין
 דְקִיקִין. כְּדִין אֶתְחַבֵּר אֶת ה' בְּאֵת ז'.

וְאִי שְׁרֻטוּטָא חַד בְּאַרְכָּא וְאַרְבַּע בְּפוּתִיא, וְתֵלַת
 דְקִיקִין קִימִין עַל הֵהוּא חַד, וְחַד עַל אִינוּן
 אַרְבַּע. עַל דְרוּעָא שְׁמָאֵלָא, אִית לִיהּ תֵּלַת
 קְסֻטְרִין דְקִיקִין, דְאֶתְלִידוּ בֵּיהּ מִיוּמִין זְעִירִין,

וְחַד שְׁעָרָא תְּלִיא, בְּהֵוּא חַד דְּרִישָׁא. הָאִי אִיהוּ
 רְדִיף בְּתַר נְאוּפָא דְאַשְׁתַּ חֲבָרִיה. מְאַרְיָה דְזִדּוּנָא
 אִיהוּ. אַגְזִים בְּעֵינָא שְׁמַאלָא, בְּלֹא מְלוּלָא כָּלִל,
 וְאַשְׁלִים. וּבְגִין דְּאִיהוּ מְאַרְיָה זִדּוּנָא, לָא חֲיִישׁ
 לִיקְרָא דְמְאַרְיָה, לְאַתְבָּא קָמִיה. לְבַתָּר קָטִיל
 חוּיָא לִיָּה, אוּ בַר נֶשׁ סוּמְקָא.

וְאִי אַרְבַּע בְּאַרְכָּא, וּתְלַת בְּפּוּתִיא, וְאִינוּן
 דְּסִלְקִין לְעֵילָא אַעְדִּיו מְנִיָּה. הָאִי, תְּבַר
 לְבִיָּה לְגַבֵּי מְאַרְיָה, וְתַב בְּתִיּוּבְתָא. כְּדִין אִיהוּ
 בְּרִזָּא דְאַת פ', וְאַתְחַבֵּר בְּאַת ה'. עַל אֲלִין, וְעַל
 אִינוּן דְּכוּוּתִיָּה, כְּתִיב, (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם
 לְרַחוּק וְלִקְרוֹב.

סדר הלימוד ליום יד טבת [יום 103 בשנה]

(המשך לשון הקודש)

עַד כָּאֵן כָּל אוֹתָם סוּדוֹת שֶׁל תּוֹלְדוֹת אָדָם,
 שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת שְׁנוּלְדוּ בּוֹ מִזְמַן לְזִמְן כְּפִי
 דְּרַכֵּי הָאָדָם. אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם שֶׁל אֱלוֹ שְׁיוֹשְׁבִים
 לְפָנַי מוֹרְנוּ וְזָכוּ לְשִׁמְעַ מִפִּי סוּדוֹת הַתּוֹרָה.
 אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה וְאֲשֶׁרֵיהֶם לְעוֹלָם הַבָּא!
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרֵיכֶם הַחֲבָרִים שְׁכָל

הסודות לא נסתרו מכם, כִּמָּה מְקוּמוֹת עֲלִיּוֹנִים
מִזְמָנִים לָכֶם לְעוֹלָם הַבָּא.

פֶּתַח וְאָמַר, וְאִתָּה תִּחְזֶה מְכַל הָעַם אֲנִשֵּׁי חֵיל
יִרְאִי אֱלֹהִים אֲנִשֵּׁי אֲמַת שְׁנָאֵי בְּצַע.
פְּסוּק זֶה פֶּרְשֵׁהוּ. אֲבָל וְאִתָּה תִּחְזֶה, לֹא כְּתוּב
תִּבְחַר אֶלָּא תִּחְזֶה, לְפִי מְרָאָה הָעֵינִים. בְּמָה?
בְּדִיוֹקָן שֶׁל אָדָם בְּשֵׁשֶׁת הַצְּדָדִים הִלְלוּ
שְׁאֲמַרְתֶּם, וְהַכֹּל בְּפֶסוּק הַזֶּה. וְאִתָּה תִּחְזֶה –
אֶחָת, בְּשַׁעַר. מְכַל הָעַם – שְׁתֵּים, בְּמִצַּח. אֲנִשֵּׁי
חֵיל – שְׁלֹשׁ, בְּפָנִים. יִרְאִי אֱלֹהִים – אַרְבַּע,
בְּעֵינַיִם. אֲנִשֵּׁי אֲמַת – חָמֵשׁ, בְּשִׁפְתַיִם. שְׁנָאֵי
בְּצַע – שֵׁשׁ, בְּיָדַיִם, בְּשִׁרְטוּטֵיהֶם.

שְׁאֲלוּ הֵם הַסִּימָנִים לְדַעַת בְּהֵם בְּנֵי אָדָם לְאוֹתָם
שְׁרוּחַ הַחֲכָמָה שׁוֹרָה עֲלֵיהֶם. וְעַם כָּל זֶה,
מִשֶּׁה לֹא הִצְטַרֵּךְ לָזֶה, אֶלָּא מָה כְּתוּב? וַיִּבְחַר
מִשֶּׁה אֲנִשֵּׁי חֵיל מְכַל יִשְׂרָאֵל, מִשׁוּם שְׁרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ הִיָּתֶה בָּאָה אֵלָיו וּמוֹדִיעָה לוֹ, וּבָהּ הָיוּ
רוֹאִים הַכֹּל.

מִנִּין לָנוּ? שְׁכָתוּב כִּי יִהְיֶה לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי.
בָּאִים אֵלַי לֹא כְּתוּב, אֶלָּא בָּא אֵלַי. זֹו רוּחַ
הַקֹּדֶשׁ שֶׁהִיָּתֶה בָּאָה אֵלָיו, וּבָהּ הִיָּה יוֹדֵעַ. וְלֹא

הַצֵּטְרֵף לְכָל זֶה לְהַתְּבוּנָן וְלַעֲיִן, אֲלֵא לְפִי שְׁעָה
הִי מִשָּׁה יוֹדֵעַ.

כְּמוֹ זֶה יֹדֵעַ שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, יֹדֵעַ בְּכֶסֶאוֹ, שְׁרוּחַ
הַקֹּדֶשׁ שְׁרָתָה עָלָיו. שְׁכָל מִי שֶׁקָּרַב
לְכֶסֶאוֹ, פָּחַד וְאִימָה נִפְלוּ עָלָיו, וְבוֹ הָיָה דָן דִּין
בְּלִי עֵדוּת, מִשּׁוֹם שֶׁהַדְּיוֹקְנָאוֹת הָיוּ בְּכֶסֶאוֹ, וְכָל
מִי שֶׁקָּרַב בְּשֶׁקֶר, אוֹתוֹ הַדְּיוֹקָן מְכַשְׁכֵּשׁ, וְהָיָה
שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ יוֹדֵעַ שֶׁבֶּא בְּשֶׁקֶר. לְכֵן אֵימַת
הַכֶּסֶא הִיָּתָה נוֹפֶלֶת עַל הַכֹּל, וְכֹלֶם נִמְצְאוּ
צַדִּיקִים לְפָנָיו.

מִלֶּךְ הַמְּשִׁיחַ בְּרִיחַ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם יא) וְהִרְיָחוּ
בִּירְאֵת ה' וְלֹא לְמִרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפֹּט וְגו'.
וְשִׁלְשַׁת אֱלֹהִים דָּנוּ אֶת הָעוֹלָם בְּלֹא עֵדִים וְהַתְּרָאָה.
שָׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם עַל פִּי עֵדִים, עַל מֵאֲמַר הַתּוֹרָה.
חֲכָמִים שֶׁמְּפִירִים בְּאוֹתָם דְּיוֹקְנָאוֹת, עָלֵיהֶם
לְהַזְהִיר אֶת בְּנֵי הָעוֹלָם וְלִתֵּת רְפוּאָה לְבְנֵי אָדָם
וְלִרְפֹּא אֶת נַפְשָׁם. אֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
וְאֲשֶׁרֵיהֶם בְּעוֹלָם הַבָּא!

בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. שְׁשׁוּלֵט
בוֹ אוֹרִיא"ל, מְמַנֶּה גְּדוֹל, וְשִׁלְשׁ מְאוֹת
וְשִׁשִּׁים וְחֲמֵשׁ רְבוּא מַחֲנֹת עֲמוֹ כְּחֻשְׁבוֹן יְמוֹת

השְׁנָה, וּלְכֹלֵם יֵשׁ שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְשָׁשִׁים וְחֲמִשָּׁה
מִפְתָּחוֹת שֶׁל אֲוֵרוֹת, מְאוֹתוֹ הָאֹרֹר שְׁיֹצֵא מִתּוֹךְ
הַחֲשֵׁמֶל הָעֲלִיּוֹן הַפְּנִימִי הַגְּנוּז וְהַנְּסִתָּר שְׁסוּדוֹת
שֶׁל אוֹתִיּוֹת קְדוֹשׁוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ
תְּלוּיִים בּוֹ.

וְהוּא סוּד שֶׁל אִישׁ תָּם, בְּעַל הַבַּיִת, אִישׁ
הָאֱלֹהִים. תָּם – שְׁשֵׁם סִיּוּם וְקֶשֶׁר שֶׁל
תְּפִלִּין. וַיַּעֲקֹב הָיָה אִישׁ תָּם, וּבְדִיוֹקְנוֹ עוֹמֵד סוּד
הַחֲשֵׁמֶל הַפְּנִימִי הָעֲלִיּוֹן הַטְּמִיר וְהַגְּנוּז. וְכֹל
הָאֲוֵרוֹת הַנְּסִתָּרִים הָעֲלִיוֹנִים הוּא לוֹקֵחַ, וְיוֹצֵאֵם
מִמֶּנּוּ, וְכֹל הַמַּחֲנוֹת לוֹקְחִים אוֹתָם מִפְתָּחוֹת שֶׁל
אוֹתוֹ הָאֹרֹר שְׁיֹצֵא מִתּוֹךְ הַחֲשֵׁמֶל.

וְאוֹתוֹ הָאֹרֹר כָּלוּל בְּשְׁנֵי אֲוֵרוֹת, וְהֵם אֶחָד. אֹרֹר
רָאוֹן הוּא אֹרֹר לְבָן שֶׁלֹּא שׁוֹלֵטֵת בּוֹ
הָעֵינַן, וְזֶהוּ הָאֹרֹר הַגְּנוּז לְצַדִּיקִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(תהלים צז) אֹרֹר זָרַע לְצַדִּיק וְגו'. אֹרֹר שְׁנֵי הוּא אֹרֹר
נוֹצֵץ לוֹהֵט כְּצַבֵּעַ אָדָם, וְנִכְלָלוּ שְׁנֵי אֲוֵרוֹת כְּאֶחָד
וְהָיוּ אֶחָד.

וְהָאוֹרִיא"ל הַמְּמַנֶּה הַגְּדוֹל הַזֶּה וְכֹל אוֹתָם
מַחֲנוֹת נוֹטְלִים אוֹתוֹ הָאֹרֹר,
וּמְשׁוּם שֶׁכָּלוּל בְּשְׁנַיִם נִקְרָא תְּאוּמִי"ם. וְעַל זֶה

שׁוֹלֵט בּוֹ אוֹתוֹ הַמְזֵל שֶׁנִּקְרָא בְּסוּד שְׁלוֹ
תְּאוּמִים, וּבּוֹ נִתְּנָה תּוֹרָה, וּמִכָּאן נִמְשָׁכּוֹת
דְּרָגוֹת לְמִטָּה, עַד שְׁעוֹלִים בְּשֵׁמוֹת (לְהִנְהִיג) לְהָאִיר
אֶת הָעוֹלָם.

לְכָל שְׂאֵר הַמְזֵלוֹת אֵין לָהֶם פֶּה וְלִשׁוֹן, וְלִזְהָ
יֵשׁ פֶּה וְלִשׁוֹן כְּלוּלִים כְּאַחַד, וְעַל זֶה
בַּתּוֹרָה, (יְהוֹשֻׁעַ א) וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה כְּתוּב.
יוֹמָם – כְּנִגְדַּ לְשׁוֹן. לַיְלָה – כְּנִגְדַּ פֶּה. וְהִכַּל
כְּלוּל כְּאַחַד, וּבְכָל עוֹלָה תְּאוּמִים.

תּוּמִים כְּתוּב, וְעַל סוּד זֶה כְּתוּב תּוּמִים, (בְּרֵאשִׁית
כה) וְהִנֵּה תּוּמָם בְּבִטְנָה. אִם תֹּאמַר
שֶׁבִשְׂבִיל שְׁנִיָּהֶם הוּא אָמַר – לֹא כֵן, שֶׁהָרִי עָשׂוֹ
לֹא עָלָה בְּסוּד זֶה. אֲלֵא בְּשִׂבְלֵי יַעֲקֹב הוּא אָמַר,
וְשָׁבַח זֶה שְׁהִיָּה בְּמַעֲיָה שֶׁל אוֹתָהּ הַצְּדָקָת מְשִׁיבָח
הַכְּתוּב. וּמִשּׁוּם שְׁהִיָּה שָׁם אוֹתוֹ רָשָׁע, הִסְתַּלַּק
מִשָּׁם אֶלֶף.

וְהַכֹּל סוּד אֶחָד. יַעֲקֹב נָטַל בְּסוּד שְׁלוֹ שְׁנֵי
חֻדְשִׁים – נִיִּסָּן וְאֵיִ"ר, וְהוּא נִכְלָל בְּסוּד
שֶׁל סִיּוֹן שֶׁהוּא תְּאוּמִים. עָשׂוֹ נָטַל בְּסוּד שְׁלוֹ שְׁנֵי
חֻדְשִׁים – תַּמּוּז וְאָ"ב, וְהוּא לֹא נִמְצָא וְנִנְאָבָד,
שֶׁהָרִי אֶלּוּ"ל אֵינּוֹ שְׁלוֹ, וְאֶפְלוֹ בָּאָב תִּשְׁעָה יָמִים

הם שָׁלוּ וְלֹא יוֹתֵר, וְנֶאֱבָד וְלֹא נִמְצָא, וְאִינוּ בְּסוּד
 שֶׁל תְּאוּמִים, אֲלֵא נִפְרָד לְבָדוֹ וְסִטָּה לְצַד אַחַר
 בְּאֶפֶס וּשְׂמֵמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ט) הָאוֹיֵב תִּמּוֹ
 חֲרָבוֹת לְנִצָּח.

וּמִשּׁוּם שֶׁיַּעֲקֹב הוּא תְּאוּמִים, נִתְּנָה תּוֹרָה לְבָנָיו
 בְּחֻדְשׁ תְּאוּמִים, תּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב וְתּוֹרָה
 שֶׁבְּעַל פֶּה, בְּחֻדְשׁ הַשְּׁלִישִׁי, לְעַם הַשְּׁלִישִׁי,
 בְּדַרְגּוֹת שְׁלִישִׁיּוֹת, תּוֹרָה מְשֻׁלֶּשֶׁת – תּוֹרָה
 נְבִיאִים וּכְתוּבִים. וְהַכֹּל אֶחָד.

בְּחֻדְשׁ הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. פָּרָשָׁה זוֹ בְּפָסוּק זֶה פָּרָשׁוֹ
 אוֹתָהּ לְמַעְלָה. שָׁנָה רַבִּי חֵיִיא, בְּאוֹתוֹ
 זְמַן שֶׁהִגִּיעוּ יִשְׂרָאֵל לְהַר סִינַי, כִּנְסוּ אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֶת זֶרַע יִשְׂרָאֵל וְהִשְׁגִּיחַ בָּהֶם בְּכֹלם,
 וְלֹא מִצָּא בְּכֹל זֶרַע יִשְׂרָאֵל פָּסוּל, אֲלֵא כֹלם זֶרַע
 קָדֵשׁ, כֹּלם בְּנֵי אֱמֶת.

בְּאוֹתוֹ זְמַן אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִשָּׁה:
 עֲכָשׁוּ אֲנִי רוּצָה לְתֵת תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל,
 מִשֶּׁךְ אוֹתָם בְּאַהֲבָה שֶׁל אֲבוֹת, בְּאַהֲבָה שֶׁאֲנִי
 אוֹהֵב אוֹתָם וּבְאוֹתוֹת שֶׁעָשִׂיתִי לָהֶם, וְאַתָּה
 תְּהִיָּה לִי שְׁלִיחַ וְהָשִׁב הַדְּבָרִים הַלְלוּ. אָמַר רַבִּי
 יוֹסִי אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּךָּ אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

למשה: בדבר זה תהיה לי שליח נאמן למשך
את ישראל אחרי.

ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו ה' מן ההר
וגו'. ומשה עלה אל האלהים - למקום
שפרושות כנפי השכינה, כמו שנאמר (שם יח) ויט
שמים וירד וגו'.

שנינו, אמר רבי יהודה, כל זמן שחקיקות
המלך העליון מתישרות במקומן, כל
העולמות בשמחה וכל המעשים מתישרים על
קיומם, (מי כל המעשים המתישרים על קיומם) כמו שנאמר
(שמות לד) את מעשה ה' כי נורא הוא. מה זה כי
נורא הוא? אמר רבי אלעזר, שלמות הכל, כמו
שנאמר (דברים י) האל הגדול הגבור והנורא. מה
זה והנורא? זה יעקב. וכתוב (בראשית כה) ויעקב
איש תם, כתרגומו - אדם שלם. שלם בכל. כן
כל מעשי הקדוש ברוך הוא שלמים בשלמות
בקיום שלם.

שנינו, אמר רבי יוסי, יום אחד הייתי עומד
לפני רבי יהודה הזקן ושאלתי אותו על
מה שכתוב (שם כח) ויירא ויאמר מה נורא וגו'. מה
ראה שאמר שהוא נורא? אמר לי, ראה שלמות

הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁהִיְתָה מְצוּיָה בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
כְּמוֹ שֶׁלְּמַעַלָּה, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמְצוּיָה שְׁלֵמוֹת
נִקְרָא נוֹרָא.

**אָמַרְתִּי לוֹ, אִם כֵּן, לָמָּה תִּרְגְּמוּ פֶּחַד וְלֹא
שְׁלֵם? אָמַר לִי, אֵין פֶּחַד אֶלָּא בְּמְקוֹם
שֶׁמְצוּיָה שְׁלֵמוֹת, וּבְכָל מְקוֹם שֶׁמְצוּיָה שְׁלֵמוֹת
נִקְרָא נוֹרָא, שְׁכַתוּב (תהלים לד) יִרְאוּ אֶת ה' קְדָשׁוֹ
כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. מִמִּשְׁמַע שֶׁאָמַר כִּי אֵין
מַחְסוֹר – בְּמְקוֹם שֶׁאֵין מַחְסוֹר מְצוּיָה שְׁלֵמוֹת.**

**שְׁנֵינּוּ, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיִּרֶד – אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶהוּ
מֹשֶׁה, שְׁכַתוּב וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים.**

מִי אֶסְפָּר רוּחַ בְּחַפְנָיו – זֶהוּ אֶהְרֵן, שְׁכַתוּב (ויקרא טז)
וּמִלֹּא חַפְנָיו קִטְרַת סַמִּים דִּקְהָה. מִי צָרַר מַיִם
בְּשִׁמְלָה – זֶה אֵלִיָּהוּ, שְׁכַתוּב (מלכים א- יז) אִם יִהְיֶה
הַשָּׁנִים הָאֵלֶּה טַל וּמָטָר כִּי אִם לְפִי דְבָרִי. מִי
הִקִּים כָּל אֶפְסֵי אֶרֶץ – זֶהוּ אַבְרָהָם, שְׁכַתוּב בּוֹ
(בראשית ב) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם.
אֵל תִּקְרִי בְּהַבְרָאָם, אֶלָּא בְּאַבְרָהָם.

**הוּא שָׁנָה אֶת זֶה, וְהוּא אָמַר. מִי עָלָה שָׁמַיִם –
זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתוּב בּוֹ (תהלים מז)
עָלָה אֱלֹהִים בְּתִרוּעָה. (מי עָלָה, תִּקּוֹן בְּסוּד אֶת הָאוֹר. אָמֵנ)**

בתרועה. וירד, בסוד ויבדל. הבדילו לו אלהים בתרועה) **מִי אֶסֶף רוּחַ בְּחַפְזֵנוּ** – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב (איוב יב) אֲשֶׁר בִּידוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי וְגו'. מִי צָרַר מִים בְּשִׁמְלָה – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב בּוֹ (שם כו) צוֹרֵר מִים בְּעֵבָיו. מִי הֵקִים כָּל אֶפְסֵי אָרֶץ – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוֹב בּוֹ (בראשית ב) בְּיוֹם עֲשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אָרֶץ וְשָׁמַיִם. עוֹד אָמַר, מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֵד וְגו' – אֵלֶּה אוֹתָם אַרְבָּעָה קְשָׁרֵי הָעוֹלָם – אֵשׁ, רוּחַ, מִים וְעָפָר.

אָמַר רַבִּי יִיסָא, נִרְאִים דְּבַרֵּי רַבִּי יוֹסִי שְׁלֵא מִתְקִימִים. כְּשֶׁהֲגִיעוּ הַדְּבָרִים הַלְלוּ אֶל רַבִּי שְׁמַעוֹן, הִנִּיחַ יָדוֹ בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי וּבְרָכוֹ, וְאָמַר, יָפָה אָמַרְתָּ וְכַךְ זֶה. אָמַר לוֹ, מִנֵּין לָךְ? אָמַר לוֹ, כִּךָ לְמַדְתִּי מֵאֲבִי שֶׁהִיא אוֹמֵר מִשְׁמוֹ שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סָבָא.

יוֹם אֶחָד הָיָה יוֹשֵׁב רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּשַׁעַר שֶׁל צְפוּרִי. אָמַר לוֹ רַבִּי יִיסָא, זֶה שְׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיֵּרֵד – פַּעַם אַחַת אָמַר זֶה מֹשֶׁה, אַחַר כֵּן אָמַר זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אַחַר כֵּן אָמַר אֵלֶּה אַרְבָּעָה קְשָׁרִים, אֵשׁ רוּחַ מִים וְעָפָר, וְרֵאִיתִי שְׁמוֹרְנוּ בְּרָכוֹ?

אָמַר לו, וְדַאי שְׂיַפֵּה אָמַר, וְכִף הוּא, וְהַכֵּל דְּבַר
אֶחָד, וְכֹל הַדְּבָרִים הַתְּקִימוּ בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, וְכֹל עוֹלָם בְּמִשְׁקַל אֶחָד. הַתְּרַגֵּשׁ רַבִּי
יִיסָא בְּדְבָרֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְדַאי כִּף זֶה, וְכִף
לְמַדְנּוּ מִשֵּׁם מוֹרְנּוּ בְּפַעַם אַחֲרָת. וְהַכֵּל יִפֵּה. (אָלָה

תולדות השמים והארץ בהפראם, אל תקרי בהפראם אלא באברהם, שכתוב

(תהלים פט) כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. אָבֵל)

אָבֵל סוּף הַפְּתוּב מֵהוּ אוֹמֵר? שְׁכַתוּב מֵה שְׁמוֹ
וּמֵה שֵׁם בְּנוֹ כִּי תִדְעַ. מֵה שְׁמוֹ מִיֵּלָא,
מֵה זֶה מֵה שֵׁם בְּנוֹ? אָמַר לו, סוּד הַדְּבָר הָרִי
לְמַדְתִּי לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנִי. אָמַר לו, יֵאמֵר לוֹ
מוֹרִי, שְׁהָרִי בְּחִלּוּמֵי שְׁאֵלְתִּי לְפָנֵי מוֹרֵי דְבַר זֶה,
וְאָמַר לִי וְשַׁכַּחְתִּי אוֹתוֹ. אָמַר לו, אִם אֵמַר –
תִּזְכֹּר? אָמַר לו, וְדַאי, שְׁהָרִי מֵה שְׁלַמְדְתִּי לְפָנֵי
מוֹרִי, יוֹם זֶה נִזְכַּרְתִּי.

אָמַר לו, סוּד הַדְּבָר – הִינּוּ שְׁכַתוּב (שמות ו) בְּנִי
בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל, וְכַתוּב יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
אֶתְפָּאֵר. וּבְסוּד עֲלִיּוֹן, וְזֶה נִקְרָא בְּנוֹ. אָמַר, תְּנִיחַ
דְּעַתוֹ שֶׁל מוֹרִי, שְׁהָרִי סוּד זֶה יִדְעַתִּי. בֵּין כִּף לֹא
נִזְכַּר רַבִּי יִיסָא, חָלְשָׁה דְּעַתוֹ וְהֵלֶךְ לְבֵיתוֹ. נִרְדָּם.
הָרָאוּ לוֹ בְּחִלּוּם סִפְרֵי אַגְדָּה אֶחָד שְׁהִיָּה כְּתוּב בּוֹ
חֲכָמָה וְתַפְאָרַת בְּמַקְדָּשׁוֹ.

התעורר והלך אל רבי שמעון. נשק ידו ואמר,
 כך ראיתי בחלום. פעם אחרת ראיתי
 בחלום ספר אנגדה אחד שהראו לפני, והיה
 כתוב בו חכמה ותפארת במקדשו, חכמה
 למעלה, תפארת למטה, במקדשו אליהם. וכך
 ראיתי בחלום פעם אחת וכך מצאתי בפני. אמר
 לו רבי שמעון, עד עכשו אתה תינוק להפגס בין
 קוצרי השדה, והרי הכל הראו לך. וזהו שכתוב
 מה שמו ומה שם בנו כי תדע. חכמה שמו,
 תפארת בנו.

ומשה עלה אל האלהים. אשרי חלקו של משה
 שזכה לכבוד זה שהתורה העידה
 בשבילו כך. (שנה רבי יהודה) בא וראה מה בין משה
 לשאר בני העולם. שאר בני העולם, כשעולים –
 עולים לעשר, עולים לגדלה, עולים למלכות.
 אבל במשה, כשעולה, מה כתוב? ומשה עלה אל
 האלהים. אשרי חלקו!

רבי יוסי אמר, מכאן אמרו החברים, הבא לטהר
 מסייעין אותו, שכתוב ומשה עלה אל
 האלהים. מה כתוב אחריו? ויקרא אליו ה'. שמי
 שרוצה להתקרב, מקרבים אותו.

וַיִּקְרָא אֵלָיו מֵלֶאֱפָ ה' מִן הַהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר
 לְבֵית יַעֲקֹב וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (תהלים
 סה) אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵּב יִשְׁכֵּן חֲצֵרֶיךָ. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ
 שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְרַצָּה בּוֹ
 וְקָרַב אוֹתוֹ לְשָׁרוֹת בְּתוֹךְ הַהֵיכָל הַקְּדוּשׁ, שֶׁכָּל מִי
 שֶׁהוּא הִתְרַצָּה בּוֹ לְעִבּוּדָתוֹ, רָשׁוּם הוּא מֵרְשׁוּמִים
 שֶׁלֹּמְעֵלָה לְדַעַת, שֶׁהָרִי הוּא נִבְחָר מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוּשׁ הָעֲלִיּוֹן לְשָׁרוֹת בְּמִדּוּרוֹ, וְכָל מִי שֶׁנִּמְצָא
 בּוֹ אוֹתוֹ הָרָשָׁם, עוֹבֵר בְּכָל הַשְּׁעָרִים שֶׁלֹּמְעֵלָה
 וְאֵין מוֹחָה בְּיָדוֹ.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁעָלִיו
 כָּתוּב אֲשֶׁרִי תִבְחַר וּתְקַרֵּב, וְכָתוּב (שמות ב)
 וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֶרְפֶּל, (שם כד) וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ
 אֶל ה' וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ. כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב – אֵלוֹ
 הַנִּקְבּוֹת. וְתִגִּיד לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל – אֵלוֹ הַזְּכָרִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, כֹּה תֹאמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כֹּה
 תִּבְרְכוּ. וְכָתוּב וַחֲסִידֶיךָ יִבְרְכוּכָה, כְּלוּמַר
 יִבְרְכוּ כֹה. כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב – בְּאִמְרָה,
 וְהֵינּוּ מִצַּד הַדִּין. וְתִגִּיד לְבֵית יִשְׂרָאֵל – כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר (דברים ד) וַיִּגַּד לְכֶם אֶת בְּרִיתוֹ. וְכָתוּב (שם כו)
 הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לְה' אֱלֹהֶיךָ. לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל – הַזְּכָרִים,
 שֶׁבָּאוּ מִצַּד הַרְחָמִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הוֹאִיל וּבָאנוּ לְזֶה, מַה זֶה
הַגְּדַתִּי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֶיךָ? לַה' אֱלֹהֵינוּ
הָיָה צְרִיךְ לִהְיוֹת! אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכִי רַק
בְּלַבְדּוֹ הוּא, וְהָרִי כָּתוּב (שם ח) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ
מְבִיאֲךָ אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וְגו', (שם) אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ
נָתַן לָךְ, (שם ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֲכָלָה הוּא,
וְכֻלָּם כָּךְ?

אָמַר כָּךְ שְׁנִינוּ, כָּל הַדָּר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דּוֹמָה כְּמִי
שְׂיֵשׁ לוֹ אֱלוֹהַּ, וְכֹל הַדָּר בְּחוּצָה לְאֶרֶץ
דּוֹמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אֱלוֹהַּ. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם
שֶׁהַזֶּרַע הַקְּדוֹשׁ עוֹלָה לְאֶרֶץ הַקְּדוֹשָׁה, וְשֹׁכֵנָה
יוֹשֶׁבֶת בְּמִקְוָמָה, וְזֶה בְּזֵה תְלוּי. וּמִשֶּׁה לֹא אָמַר
אֱלֹהֶיךָ אֵלָּא לְאוֹתָם שֶׁהָיוּ עֲתִידִים לְהַכְּנִס לְאֶרֶץ
הַקְּדוֹשָׁה וּלְקַבֵּל פָּנָי שֹׁכֵנָה. וּמַה שְּׁלֹא אָמַר
אֱלֹהֵינוּ, מִשּׁוֹם שֶׁהָרִי מִשֶּׁה לֹא זָכָה לְהַכְּנִס
לְאֶרֶץ, וְלָכֵן אֱלֹהֶיךָ וְדָאֵי בְּכָל מְקוֹם, מִשּׁוֹם שֶׁהֵם
הָיוּ עֲתִידִים לְהַכְּנִס לְשָׁם.

אָמַר לוֹ, וְדָאֵי כָּךְ הוּא. אָבָל כָּאֵן כָּתוּב (שם כו)
וּבָאתְ אֶל הַכְּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בְיָמֵים הָהֵם
וְאָמַרְתְּ אֵלָיו הַגְּדַתִּי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֶיךָ, וְהָרִי הֵם
בְּאֶרֶץ שׁוֹרִים. מַה הַטַּעַם אֱלֹהֶיךָ וְלֹא אֱלֹהֵינוּ?
אֵלָּא הֵם רָצוּ לְהִרְאוֹת וּלְהוֹדוֹת שֶׁבְּגִלְלַת הַחֹסֵד

הַעֲלִיזוּן זָכוּ לְכֹל זֶה וְשָׂרוּ בְּאָרֶץ וּנְכַנְסִים לְאוֹתָהּ
 אָרֶץ וְעָשָׂה עִמָּהֶם כָּל אוֹתָן טוֹבוֹת, וּמִשּׁוֹם כֶּף
 הָיוּ אוֹמְרִים דְּבָרִים אֱלֹהִים לִפְנֵי (ולא לְאָדָם אַחֵר),
 שְׁכָתוּב הַגְּדַתִּי הַיּוֹם לַה' אֱלֹהֵיךָ, (וְכֵן הוּא וְדַאי)
 מִשּׁוֹם שְׁבֵא מִצַּד הַחֹסֵד.

כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב – לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂרָאוֹי
 לָהֶם. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל – בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
 שְׁלָם שְׂרָאוֹי לָהֶם, שְׁהָרִי יַעֲקֹב וַיִּשְׂרָאֵל שְׁתִּי
 דְּרָגוֹת עָלוּ, וּבְדַרְגָּה אַחַת עוֹלָיִם. אֲלֹא יִשְׂרָאֵל
 שְׁלָמוֹת הַכֹּל נִקְרָא. וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל,
 לְהִרְאוֹת חֲכָמָה וּלְדַבֵּר בְּרוּחַ חֲכָמָה טוֹב וְאַמֶּת
 שְׁעָשָׂה לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב וַיִּגִּד
 לָכֶם אֶת בְּרִיתוֹ.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, פַּעַם אַחַת הָיִיתִי הוֹלֵךְ
 בְּדֶרֶךְ וְהָיָה עִמִּי רַבִּי חֲזִיא בְּנִי. עַד
 שְׁהֵינּוּ הוֹלְכִים, מִצָּאתִי אִישׁ אֶחָד שְׁהָיָה לוֹקֵט
 בַּשָּׂדֶה עֹשֵׁבִים לְרִפּוּאָה. קָרַבְתִּי אֵלָיו וְאָמַרְתִּי לוֹ:
 בֶּן אָדָם, כָּל הָאֲגָדוֹת הַקְּשׁוּרוֹת הִלְלוּ שֶׁל
 הָעֹשֵׁבִים לָמָּה? לֹא הָרִים רֹאשׁוֹ וְלֹא אָמַר דְּבָר.
 חֲזַרְתִּי פַּעַם נּוֹסֶפֶת וְאָמַרְתִּי אֶת זֶה – וְלֹא אָמַר
 דְּבָר. אָמַרְתִּי לְרַבִּי חֲזִיא בְּנִי: אוֹ שְׁהָאִישׁ הַזֶּה
 אֲזַנּוֹ אֲטוֹמוֹת, אוֹ שׁוֹטָה, אוֹ חֲכָם. יִשְׁבְּתִי אֶצְלוֹ.

אָחַר כֶּךָ לִקַּט אֹתָם עֲשָׂבִים, וְאַחַז אֹתָם וְכֹסֶה
עֲלֵיהֶם בְּעָלֵי גֶפֶן.

אָמַר לָנוּ: אָנִי רָאִיתִי שְׂאֵתָם יְהוּדִים, וְעַל
הַיְהוּדִים אוֹמְרִים שֶׁהֵם חֲכָמִים. אִם לֹא
הִיִּיתִי חָס עֲלֵיכֶם, עֲכָשׁוּ תִהְיוּ מְרַחֲקִים מִבְּנֵי אָדָם
כְּמוֹ הַמְצַדֵּעַ הַזֶּה שֶׁמְרַחֲקִים אוֹתוֹ מֵהַכֵּל, שֶׁהָרִי
אֲנִי רוֹאֶה שְׂרִיחַ שֶׁל עֵשֶׂב אֶחָד שֶׁהִיא קְרוֹב
אֵלֵיכֶם נִכְנָס בְּגוֹפְכֶם, וְתִהְיוּ מְרַחֲקִים שְׁלֹשָׁה
יָמִים, אֲלֹא אֶכְלוּ שׁוּמֵי הַבֵּר הַלָּלוּ וְתִתְרַפְּאוּ.

אָבִלָנוּ מֵהֵם, שֶׁהִיוּ מְצוּיִים שָׁם, וְנִרְדְּמָנוּ
וְנִקְשַׁרְנוּ בַזְעָה עַד זְמַן רַב. אַחַר כֶּךָ
הִתְעוֹרְרָנוּ. אָמַר לָנוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ: עֲכָשׁוּ אֱלֹהֵיכֶם
עִמָּכֶם שֶׁמְצַאֲתֶם אוֹתִי, שֶׁהָרִי רְפוּאָת גּוֹפְכֶם עַל
יְדֵי נְשֻׁלְמָה.

עַד שֶׁהִינּוּ הוֹלְכִים, אָמַר לָנוּ: כָּל אָדָם צָרִיף
לְדַבֵּר עִם אָדָם אַחַר כְּפִי דְרָכָיו. שֶׁהָרִי
לְנִקְבָה כְּפִי דְרָכָה, לְאִישׁ כְּפִי דְרָכָיו, וְלַגְבֵּר
שְׁבַגְבָּרִים כְּפִי דְרָכָיו. אָמַרְתִּי לְרַבֵּי חֲזִיא בְּנִי, זֶהוּ
שְׁכַתוֹב כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבֵית
יִשְׂרָאֵל. (כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׂרָאוּי לָהֶם. וְתִגִּיד וְתִגִּיד

לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁלָם שְׂרָאוּי לָהֶם, שֶׁהָרִי יַעֲקֹב וְיִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי דְרָגוֹת

הֵם וּבִדְרָגָה אַחַת עוֹלָיִם, אֲלֹא יִשְׂרָאֵל שְׁלָמוֹת הַכֵּל נִקְרָא).

אָמַר לָנוּ: רְאִיתֶם שְׁלֹא הִרְמַתִּי רֵאשִׁי וְלֹא דִבַּרְתִּי עִמָּכֶם, מִשּׁוּם שְׂאָבִי הָיָה חָכֶם הָעֹשֶׂבִים מְכַל בְּנֵי דוּרוֹ, וְלִמְדַתִּי מֵאָבִי דְרָכִי כָּל הָעֹשֶׂבִים שָׁבָהּם אָמַת, וְאֲנִי בְּכָל הַשָּׁנָה מְדוּרֵי בִינֵיהֶם.

וְהַעֲשֶׂב הַזֶּה שְׂרָאִיתֶם שְׁכַסִּיתִי אוֹתוֹ בְּעָלֵי הַגֶּפֶן הִלְלוּ - בְּבֵיתִי יֵשׁ מְקוֹם אֶחָד, וְהוּא לְצַד צְפוֹן, וּבְאוֹתוֹ מְקוֹם נְעוּץ רַחִים אֶחָד, וּמֵהָעֵין שֶׁל אוֹתוֹ רַחִים יוֹצֵא אִישׁ אֶחָד עִם שְׁנֵי רֵאשִׁים וְחָרֵב שְׁנוֹנָה בִּידוֹ, וּבְכָל יוֹם הוּא מְצַעֵר אוֹתָנוּ, וְאֲנִי לְקַטְתִּי אֶת הָעֵשֶׂב הַזֶּה, וְלָכֵן אֲחָרֵי וְתִרְאוּ אֶת כַּחוֹ שֶׁל הָעֵשֶׂב הַזֶּה וּמֵה שְׂאֵלוֹהָ הָעֲלִיּוֹן גְּלָה בְּעוֹלָם, וְאִין מִי שְׂיִוְדַע דְרָכֵיו בְּכָל הַלְּבָנוֹ אֲחָרָיו. עַד שֶׁהֵינּוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ, הִתְכוּפֶף לְנֶקֶב אֶחָד בְּעֶפֶר, וְשֵׁם מֵאוֹתוֹ הָעֵשֶׂב בְּנֶקֶב. יֵצֵא נֶחֶשׁ אֶחָד וְרֵאשׁוֹ גְּדוֹל. לָקַח חֶבֶל (סוּדָר) אֶחָד וְקָשַׁר אוֹתוֹ כְּמוֹ גְּדֵי אֶחָד. פָּחַדְנוּ. אָמַר לָנוּ: לָכֵן אֲחָרֵי.

עַד שֶׁהִגְעָנוּ לְבֵיתוֹ, רְאִינוּ אוֹתוֹ מְקוֹם בְּחֻשְׁכָּה אַחַר כְּתֹל אֶחָד. לָקַח גֵּר אֶחָד וְהִדְלִיק אֵשׁ סָבִיב אוֹתוֹ מְקוֹם הַרַחִים. אָמַר לָנוּ: מִמֵּה שֶׁתִּרְאוּ - לֹא תִפְחָדוּ וְלֹא תִדְבְּרוּ דָבָר.

בֵּין כֶּף הַתִּיר אֶת הַנְּחֹשׁ מִקְשָׁרָיו, וְכַתֵּשׁ
בְּמִכְתֶּשֶׁת מֵאוֹתוֹ הָעֵשֶׂב וְשֵׁם בְּרֹאשׁ
הַנְּחֹשׁ. נִכְנַס הַנְּחֹשׁ בְּאוֹתוֹ עֵין הַרְחִים, וְשָׁמַעְנוּ
קוֹל שֶׁכֵּל הַמָּקוֹם הִזְדַּעֲזַע. רְצִינוּ לָצֵאת, אַחַז
בְּיַדְנֵנו אוֹתוֹ הָאִישׁ וְאָמַר: אֵל תִּפְחָדוּ, קָרְבוּ אֵלַי.

בֵּין כֶּף יֵצֵא הַנְּחֹשׁ שׁוֹתֵת דָּם. לָקַח אוֹתוֹ הָאִישׁ
מֵאוֹתוֹ הָעֵשֶׂב וְשֵׁם בְּרֹאשׁוֹ כְּבַתְחָלָה. נִכְנַס
לְאוֹתוֹ עֵין הַרְחִים. לְשַׁעָה קִטְנָה רָאִינוּ שֶׁיֵּצֵא
מֵאוֹתוֹ הָעֵין אִישׁ אֶחָד עִם שְׁנֵי רְאשִׁים וְנָחֵשׁ
שָׂרׁוּי סְבִיב צְוָאוֹ. נִכְנַס לְאוֹתוֹ עֵין הַרְחִים וַיֵּצֵא
שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. וְהוּא אָמַר: זְקִיטָא זְקִיטָא (מִין שְׂרָז)!
אוֹי לְאִמּוֹ שֶׁהוּבִילָה אוֹתוֹ לְאוֹתוֹ מִקּוֹם!

בֵּין כֶּף נִעְקַר הַרְחִים מִמְּקוֹמוֹ, וַיֵּצֵאוּ הָאִישׁ
וְהַנְּחֹשׁ, וְנִפְּלוּ וּמְתוּ שְׁנֵיהֶם. וְאִנּוּ פָּחַדְנוּ
מְאֹד. אָמַר לָנוּ אוֹתוֹ הָאִישׁ: זֶהוּ כַחוֹ שֶׁל אוֹתוֹ
עֵשֶׂב שֶׁאֲנִי לְקַטְתִּי לְפָנֶיכֶם, וְלִכֵּן לֹא דִבַּרְתִּי
עִמָּכֶם וְלֹא הִרְמַתִּי רֹאשִׁי בְּשַׁעָה שֶׁקָּרַבְתֶּם אֵלַי.

אָמַר לָנוּ: אֵלּוּ יָדְעוּ בְנֵי אָדָם חֲכָמָה, שֶׁכֵּל מֵה
שְׁנִטֵּעַ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ וְכַח כָּל
מֵה שְׁנִמְצָא בְּעוֹלָם, יָדְעוּ אֶת כַּח רְבוּנָם
בְּחֻכְמָתוֹ הַרְבֵּה. אֲבָל לֹא הִסְתִּיר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא חֲכָמָה זוּ מִבְּנֵי אָדָם, אֲלֵא כִּדֵי שְׁלֵא יִסְטוּ
 מִדְרָכֵיו וְלֹא יִבְטְחוּ בְּאוֹתָהּ חֲכָמָה וַיִּשְׁכַּחוּ אוֹתוֹ.
כְּשֶׁבֵאתִי וְאִמַּרְתִּי אֵת הַדְּבָרִים הַלְלוּ לִפְנֵי רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אָמַר, וְדַאי שְׁחַכְסֵם הִיָּה. וּבֵא
 רָאָה, אֵין עֵשֶׁב וְעֵשֶׁב שְׁנוּלָד בְּאַרְץ שְׁלֵא הִיָּתָה
 בּוֹ חֲכָמָה רַבָּה וְכַחוּ בְּשָׁמַיִם רַב. בֵּא וּרְאָה מִן
 הָאֲזוּב, שְׁבִכָל מְקוֹם שְׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְטַהַר אֵת הָאָדָם, הוּא נְטָהָר בְּאֲזוּב. מָה הַטַּעַם?
 מִשּׁוּם שְׁיִתְעוֹרֵר כַּחוּ שְׁלִמְעֵלָה שְׁנַפְקָד עָלָיו,
 שְׁהָרִי כְּשִׁמְתְעוֹרֵר אוֹתוֹ הַכַּח שְׁנַפְקָד עָלָיו, הוּא
 מִבְּעַר רוּחַ הַטְּמָאָה וְנְטָהָר הָאָדָם. וְעָלֶיךָ אָנִי
 אוֹמֵר, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן שְׁהַצִּילְךָ!

אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרַיִם וְאִשָּׁא אֶתְכֶם
 עַל כְּנַפֵּי נְשָׁרִים. מָה זֶה כְּנַפֵּי יִשְׂרָאֵל? אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה, בְּרַחֲמִים, שְׁכַתוּב (דְּבָרִים ל"ב) כְּנֶשֶׁר יַעִיר
 קִנּוּ וְגו'. וְהֵינּוּ סוּד הַכְּתוּב שְׁאִמַּר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. מָה זֶה בְּשָׁמַיִם? בְּרַחֲמִים.
 מָה הַנֶּשֶׁר נִמְצָא בְּרַחֲמִים עַל בְּנֵי וְדִין לְאַחֲרִים
 – כֶּךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בְּרַחֲמִים לְיִשְׂרָאֵל,
 וּבְדִין אֶל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת.
 רַבִּי אֶלְעָזָר הִיָּה הוֹלֵךְ מִקְּפוּטְקֵיָא לְלוּד, וְהָיוּ
 הוֹלְכִים עִמּוֹ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֲזִיָּא. קָמוּ

בָּאוֹר, כְּשֶׁהָאִיר הַיּוֹם, וְהָיוּ הוֹלְכִים. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, רָאִיתִי אֶת הַפְּסוּק הַזֶּה שְׁכָתוּב (יחזקאל א) וּפְנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם וּפְנֵי שׁוֹר מִהַשְּׂמֹאל לְאַרְבַּעַתָּן וּפְנֵי נֶשֶׁר לְאַרְבַּעַתָּן. הֲרֵי אַרְיָה בְּיָמִין, שׁוֹר מִשְּׂמֹאל. נֶשֶׁר בְּאַיְזָה מְקוֹם מְקוֹמוֹ?

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּמְקוֹם (שִׁיעָקב) שְׁהַיּוֹנֵק שְׂרוּי. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁנֶּשֶׁר נִמְצָא בְּכָל – רַחֲמִים לְבָנָיו, וְדִין אֶל אַחֲרִים. כִּן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא – מוֹבִיל אֶת יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, וּבְדִין אֶל אַחֲרִים, שְׁכָתוּב וְאַשָּׁא אֶתְכֶם עַל כַּנְּפֵי נְשָׂרִים, וְכָתוּב כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוּ.

מִנֵּין לָנוּ שֶׁנֶּשֶׁר נִקְרָא רַחֲמִים? שְׁכָתוּב (משלי ל) דֶּרֶךְ הַנֶּשֶׁר בְּשָׁמַיִם. בְּשָׁמַיִם מִמָּשׁ. וְלִכֵּן אַרְיָה לְיָמִין, שׁוֹר לְשְׂמֹאל, נֶשֶׁר בֵּינֵיהֶם, וְאוֹחֵז אוֹתָם. אָדָם כּוֹלֵל אֶת כָּלָם, וְהַכֵּל נִכְלָלוּ בוֹ, שְׁכָתוּב וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמֵרָאָה אָדָם עָלָיו מִלְמַעְלָה.

וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְגו'. רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (שיר ח) אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ מָה נַעֲשֶׂה לְאַחוֹתָנוּ בַיּוֹם שֶׁיִּדְבַר בָּהּ. אַחוֹת לָנוּ קִטְנָה – זוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאת אַחוֹת לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְשָׂדִים אֵין לָהּ – הֵינּוּ שְׁשָׁנֵינוּ, בְּשַׁעַת שְׁקָרְבוֹ
 יִשְׂרָאֵל לְהֵר סִינַי, לֹא הָיָה בָּהֶם זְכוּיֹת וּמַעֲשִׂים
 טוֹבִים לְהֵגֵן עֲלֵיהֶם, שְׁפָתוֹב וְשָׂדִים אֵין לָהּ,
 שְׁהָרֵי הֵם הַתְּקוּן וְהִיפֵי שֶׁל הָאִשָּׁה, וְאֵין יִפֵּי שֶׁל
 אִשָּׁה אֶלָּא הֵם. מֵה נַעֲשֶׂה לְאַחֹתֵנוּ – מֵה יַעֲשֶׂה
 מִמֶּנָּה בְּשַׁעַת שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְגַּלֶּה בָּהֶר
 סִינַי לְדַבֵּר אֶת דְּבָרֵי הַתּוֹרָה וְתִפְרַח מֵהֶם נִשְׁמָתָם.

אָמַר רַבֵּי יוֹסִי, בְּאוֹתָהּ שַׁעַת שְׁקָרְבוֹ יִשְׂרָאֵל לְהֵר
 סִינַי בְּאוֹתוֹ לִילָה וְנִשְׁלָמוּ, שְׁלֹשָׁה יָמִים
 שְׁלֹא הִזְדוּגוּ לְנִשְׁוֹתֵיהֶם, בָּאוּ מִלְּאָכִים עֲלֵיוֹנִים
 וְקָבְלוּ אֶת יִשְׂרָאֵל בְּאַחֲוָה. אוֹתָם מִלְּאָכִים
 לְמַעֲלָה, וְיִשְׂרָאֵל מִלְּאָכִים מִלְּמַטָּה. הֵם מְקַדְּשִׁים
 אֶת הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן לְמַעֲלָה, וְיִשְׂרָאֵל מְקַדְּשִׁים אֶת
 הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן לְמַטָּה.

וְהַתְּעַטְרוּ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבְעִים כְּתָרִים בְּאוֹתוֹ
 לִילָה, וּמִלְּאָכִים עֲלֵיוֹנִים הָיוּ
 אוֹמְרִים, אַחֹת לָנוּ קִטְנָה וְשָׂדִים אֵין לָהּ, שְׂאֵין
 בָּהֶם זְכוּיֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, מֵה נַעֲשֶׂה
 לְאַחֹתֵנוּ? כָּלוּמֵר, מֵה כְּבוֹד וּגְדֻלָּה נַעֲשֶׂה
 לְאַחֹתֵנוּ זֶה בַּיּוֹם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתְגַּלֶּה
 בָּהֶר סִינַי לְתַת לָהֶם תּוֹרָה?

(וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי). כְּתוּב הָיוּ נִכְנִיִּים לְשִׁלְשֵׁת יָמִים אֶל
 תִּגְשׁוּ אֶל אֲשֶׁה, וְהִינוּ בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי. רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָמַר, בְּשַׁעַה שְׁרָצָה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַגְלוֹת
 בְּהַר סִינַי, קָרָא הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכָל הַפְּמִלְיָה
 שְׁלוֹ וְאָמַר לָהֶם: עַכְשָׁו יִשְׂרָאֵל תִּינוּקוֹת שְׂאִינָם
 יוֹדְעִים אֶת הַנְּהַגוֹתַי, וְאֲנִי רוֹצֵה לְהַתְּגַלוֹת
 עֲלֵיהֶם. אִם אֶתְגַּלֶּה אֲלֵיהֶם בְּכַח הַגְּבוּרָה – לֹא
 יוּכְלוּ לְסַבֵּל. אֲבָל אֶתְגַּלֶּה עֲלֵיהֶם בְּרַחֲמִים
 וַיִּקְבְּלוּ אֶת הַנְּהַגוֹתַי. זֶהוּ שְׁכַתוּב וַיְהִי בַיּוֹם
 הַשְּׁלִישִׁי. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וְדַאי, שֶׁהוּא רַחֲמִים.
 מַנִּין לָנוּ? שְׁכַתוּב (שְׁמוּאֵל-ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֶד.
 וּבְזוֹהַר הַתְּגַלָּה הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל.
 הַקְּדִים לָהֶם רַחֲמִים בְּתַחֲלָה, וְאַחַר נִתְּנָה
 לָהֶם תּוֹרָה מְצַד הַגְּבוּרָה. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שְׁפָךְ
 רְאוּי לָהֶם, שְׁבַגְלָל כֶּךָ נִקְרָאוּ יִשְׂרָאֵל.
 בְּהִיוֹת הַבְּקָר, שְׁכַתוּב (שֵׁם כג) בְּקָר לֹא עָבוֹת. הָרִי
 אִם הָיָה עָבוֹת, אָז נִמְצְאוּ קְדָרוֹת וְלֹא
 הַתְּגַלָּה חֶסֶד. וּמִתִּי מִתְּגַלֶּה חֶסֶד? בְּבָקָר, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (בְּרֵאשִׁית מד) הַבְּקָר אֹר. שְׁכַשְׁמַאִיר הַבְּקָר,
 נִמְצָא חֶסֶד בְּעוֹלָם וְהַדִּינִים עוֹבְרִים. וּבְזִמְן שֶׁלֹּא
 מַאִיר הַבְּקָר, הַדִּינִים עַד אָז לֹא עוֹבְרִים, שְׁכַתוּב
 (אִיּוֹב לח) בְּרִן יַחַד כְּכִי בְקָר וַיִּרְעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים.

כִּיּוֹן שְׁעָבְרוּ אוֹתָם כּוֹכָבִים וּמַאִיר הַשָּׁמַשׁ,
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב בִּקְר לֹא עֲבוֹת, וְחֶסֶד
מִתְעוֹרֵר בְּעוֹלָם הַתְּחִתּוֹן. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כְּתוּב
בְּהִיּוֹת הַבִּקְר. וְכִיּוֹן שְׁעָבְרוּ הַכּוֹכָבִים, נִמְצָא
הַבִּקְר. (כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר הַבִּקְר, דִּינִים לֹא נִמְצְאוּ).

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בְּהִיּוֹת הַבִּקְר הַתְּחִיל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְהַתְּגַלּוֹת בְּהַר סִינִי. שְׁנֵינוּ
בְּהִיּוֹת הַבִּקְר – כְּשֶׁהִתְעוֹרְרָה זְכוּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
שְׁכָתוּב בּוֹ (בראשית ט) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבִּקְר.

וַיְהִי קָלֵת וּבְרָקִים. אָמַר רַבִּי אַבָּא, קָלֵת כְּתוּב
חֶסֶד. שְׁנֵי קוֹלוֹת שְׁחִזְרוּ לְהִיּוֹת אֶחָד. זֶה
יוצא מִזֶּה. רוּחַ מִמִּים, וּמִים מִרוּחַ. שְׁנַיִם שֶׁהֵם
אֶחָד, וְאֶחָד שֶׁהוּא שְׁנַיִם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, קָלֵת אֶחָד, וְהוּא קוֹל גְּדוֹל חִזְק
שְׁאִינוּ פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים, הוּא שְׁכָתוּב בּוֹ
קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יָסַף, שֶׁהָרִי שָׁאֵר הַקּוֹלוֹת פּוֹסְקִים,
שְׁשֵׁנִינוּ, בְּאַרְבַּע תְּקוּפוֹת בְּשָׁנָה הַקּוֹל נִפְסָק, וְאִז
הַדִּינִים מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם, וְקוֹל זֶה שְׁכוּלִיל בּוֹ
אֶת שְׁאֵר הַקּוֹלוֹת, לֹא נִפְסָק לְעוֹלָמִים וְלֹא עוֹבֵר
מִקִּיּוּם שָׁלֵם וְהַחִזְק שָׁלוֹ. שְׁנֵינוּ, קוֹל זֶה קוֹל שֶׁל
הַקּוֹלוֹת, קוֹל שְׁכוּלִיל אֶת כָּל שְׁאֵר הַקּוֹלוֹת.

**אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵין קוּל אֶלָּא מְצַד רוּחַ וּמֵיִם
וְאֵשׁ, וּבְקוּל (וְהַכֵּל) עוֹשֶׂה קוּל, וְנִכְלָל זֶה
בְּזֶה, וְעַל זֶה כְּתוּב קִלְת וּבְרָקִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
הֵינּוּ מַה שְּׁכָתוּב (תהלים קלה) בְּרָקִים לְמָטָר עֲשֵׂה.
שְׁלֵהֶבֶת בַּעֲטָרוֹת, קָשָׁר שֶׁל רַחֲמִים בְּחֻבָּה, שְׁלֵא
(שוקעת) מְצוּיִים.**

**שְׁנֵינוּ, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּצַד הַגְּבוּרָה נִתְּנָה
הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִם כֵּן, הִיא
הֵיטָה בְּצַד שְׂמֵאל? אָמַר לוֹ, הַחֲזֵרָה לְיָמִין,
שְׁכָתוּב (דברים לג) מִיַּמִּינוּ אֵשׁ דָּת לְמוֹ, וְכָתוּב
יַמִּינָךְ ה' נֶאֱדָרִי בַּכַּח וְגו'. מְצָאנוּ שְׂמֵאל שְׁהַחֲזֵר
לְיָמִין, וְיָמִין לְשְׂמֵאל. הֲרִי גְבוּרָה לְשְׂמֵאל (לְיָמִין).**

**וְעַנָּן כָּבֵד עַל הָהָר וְגו' - עַנָּן חֲזָק שֶׁשְּׁקוּעַ
בְּמִקּוּמוֹ, שְׁלֵא לוֹקַח. וְקַל שְׁפָר חֲזָק
מְאֹד - מִתּוֹךְ הָעַנָּן הַחֲזָק הֵיךְ יוֹצֵא אוֹתוֹ הַקּוּל,
כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (דברים ה) וַיְהִי כִשְׂמַעְכֶּם אֶת הַקּוּל
מִתּוֹךְ הַחֲשָׁךְ.**

**אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁלֵשׁ חֲשָׁכִים הִיוּ, שְׁכָתוּב
חֲשָׁךְ עַנָּן וְעַרְפֵּל. וְאוֹתוֹ קוּל הֵיךְ יוֹצֵא
פְּנִימֵי מְכָלָם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הַפְּנִימֵי שֶׁל הַכֵּל
הֵיךְ, שְׁבוּ כְּתוּב קוּל גְּדוּל וְלֵא יִסָּף.**

אָמַר רַבִּי אַבָּא, כְּתוּב וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוּלָת. רֹאִים? שׁוֹמְעִים הֲיִה צְרִיף לְהִיּוֹת! אֲלֵא כִּף שְׁנִינּוּ, אוֹתָם קוּלוֹת הָיוּ נִחְקָקִים בְּאוֹתוֹ חֲשֵׁךְ וְעֵנָן וְעַרְפֵּל וְנֹרְאִים בָּהֶם כְּמוֹ שְׁנִרְאָה גּוֹף, וְרוֹאִים מֵה שְׁרוֹאִים, וְשׁוֹמְעִים מֵה שְׁשׁוֹמְעִים מִתּוֹךְ אוֹתוֹ חֲשֵׁךְ וְעַרְפֵּל וְעֵנָן, וּמִתּוֹךְ אוֹתוֹ מִרְאָה שֶׁהִיוּ רוֹאִים, הָיוּ מְאִירִים בְּאוֹר עֲלִיוֹן, וְיוֹדְעִים מֵה שְׁלֵא יָדְעוּ דוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם.

וְכֵלָם הָיוּ רוֹאִים פְּנִים בְּפְנִים, זֶהוּ שֶׁכְּתוּב פְּנִים בְּפְנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם. וּמֵה הָיוּ רוֹאִים? שְׁנֵה רַבִּי יוֹסִי, מֵהָאוֹר שֶׁל אוֹתָם הַקּוּלוֹת, שְׁלֵא הֲיִה קוּל, שְׁלֵא הֲיִה מְאִיר בְּאוֹר, שֶׁמִּסְתַּכְּלִים בּוֹ כָּל הַגְּנֻזִים, וְכָל הַנְּסֻתָּרִים, וְכָל הַדּוֹרוֹת שֶׁיֵּבֵאוּ עַד מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. וּמִשׁוּם כִּף כְּתוּב וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוּלָת. רֹאִים – רֹאִיה מִמֶּשׁ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְכָל הָעַם רֹאִים, רֹאִים – כְּמוֹ שְׁאִמְרֵנוּ, שֶׁרָאוּ מֵהָאוֹר שֶׁל אוֹתָם הַקּוּלוֹת מֵה שְׁלֵא רָאוּ דוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים אַחֲרֵיהֶם. אֶת הַקּוּלָת – כְּמוֹ שְׁנֵאֵמַר (ישעיהו ו) וְאָרָא אֶת ה'. וְאָרָא ה' לֹא כְּתוּב, אֲלֵא אֶת ה'. אִף כָּאֵן, וְכָל הָעַם רֹאִים הַקּוּלָת לֹא נֵאֵמַר, אֲלֵא אֶת הַקּוּלָת.

כְּמוֹ זֶה אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. שֶׁהָרִי הָאֵתִים
 שֶׁבַתּוֹרָה נִתְּנוּ כְּדִי לְהַסְתַּכֵּל בַּתּוֹרָה (בַּחֲכָמָה).
 כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ. (משלי ג) כִּבְד אֶת ה'
 מֵהוֹנֵךְ. וְכֻלָּם לְהַכְלִיל בָּהֶם דְּבַר אַחֵר. אִף כֹּאן
 אֶת הַקּוֹלֹת - לְרִבּוֹת אוֹתוֹ קוֹל אַחֵר לְמִטָּה,
 שְׁכוּנִים אוֹתָם אֵלָיו מֵה שְׁיּוֹצֵא מֵהֶם, שָׁבוּ רוֹאִים
 וּמְסַתַּכְלִים בַּחֲכָמָה עַל־יוֹנָה כָּל הַגְּנוּזִים הָעֲלִיוֹנִים
 וְכָל הַסּוּדוֹת הַטְּמִירִים וְנִסְתָּרִים, מֵה שְׁלֹא
 הִתְגַּלָּה לְדוֹרוֹת אַחֲרוֹנִים שֶׁבָּאוּ אַחֲרֵיהֶם וְלֹא
 לְדוֹרוֹת שֶׁיָּבֹאוּ לְעוֹלָמִים עַד הַזְּמַן שֶׁיָּבֹא מֶלֶךְ
 הַמְּשִׁיחַ, שֶׁכָּתוּב כִּי עֵינַי בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוּב ה' צִיּוֹן.
וְאֵת הַלְּפִידִם - בַּתְּחִלָּה בְּרָקִים, וְעַכְשָׁיו לְפִידִים.
 הַכֹּל אֶחָד. אֲבָל מִשֶּׁהִתְתַּקְּנוּ בַּתְּקוּנִים
 לְהִרְאוֹת, נִקְרְאוּ כֵּךְ.

וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר - שָׁנָה רַבִּי יִצְחָק, כָּתוּב (תהלים
 80) אַחַת דְּבַר אֱלֹהִים שְׁתִּים זוֹ שֶׁמַּעֲתִי, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר אֲנֹכִי, וְלֹא יִהְיֶה לָּךְ.

סדר הלימוד ליום טו טבת (יום 104 בשנה)

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, קוֹל בְּשׁוֹפָר הִיָּה צְרִיף
 לְהִיּוֹת! לָמָּה הַשֹּׁפָר? אֵלֶּא אוֹתוֹ קוֹל
 שֶׁנִּקְרָא שׁוֹפָר, שֶׁכָּתוּב (ויקרא כה) וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפָר

תְּרוּעָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבַעִי בְּעָשׂוֹר לַחֲדָשׁ בְּיוֹם
הַכֹּפְרִים. בָּזָה נִבְרָא (נִקְרָא) שׁוֹפֵר.

**אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֵה שׁוֹפֵר מוֹצִיא קוֹל, אֵשׁ רוּחַ
וּמִים (דִּין חֶסֶד וְרַחֲמִים), אֵף כָּאֵן הַכֹּל נִכְלָל בָּזָה,
וּמִזֶּה יוֹצְאִים הַקּוֹלוֹת הָאֲחֵרִים.**

**אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, קוֹל שְׂיוּצָא מִשׁוֹפֵר, שְׁמִשְׁמַע
שְׁשׁוֹפֵר אֶחָד, וְקוֹל יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וְשׁוֹפֵר
בְּקִיּוּמוֹ מְצוּי, וּמִשׁוּם כֶּךָ כְּתוּב קוֹל הַשֹּׁפָר.**

**רַבִּי יְהוּדָה אָמַר כֶּךָ, קוֹל הַשֹּׁפָר – הַשֹּׁפָר כְּתוּב
חֶסֶר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּנִיאל ו) שְׁפָר קָדָם דְּרִיּוֹשׁ.
מְלָכֵי יִשְׂרָאֵל עָלָיו. (שׁם ד) שְׁפָר קָדְמִי לְהַחְוִיָּה.**

**רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, קוֹל הַשֹּׁפָר – מְקוּם שְׁקוֹל
יוֹצֵא מִמֶּנּוּ נִקְרָא שׁוֹפֵר. עוֹד אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, בֵּא וְרֵאָה, קוֹל הַשֹּׁפָר – מְקוּם שֶׁל קוֹל,
הֵינּוּ שְׁכָתוּב (דְּבָרִים ח) כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ה' יִחְיֶה
הָאָדָם. מֵה זֶה מוֹצֵא פִי ה' ? זֶה קוֹל (ס"ד) שְׂיוּצָא מִשׁוֹפֵר,
וְזֶה קוֹל) הַשׁוֹפֵר, הוּא גְדוֹל מְכֹל שְׁאָר הַקּוֹלוֹת
הַתַּחְתּוֹנִים וְחִזְק מְכֹלָם, שְׁכָתוּב וְקַל שְׁפָר חִזְק
מְאֹד, וְעַל כָּל שְׁאָר הַקּוֹלוֹת לֹא נֶאֱמַר חִזְק מְאֹד.
(אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן) בְּקוֹל הַשׁוֹפֵר הַזֶּה הַכֹּל תְּלוּי, וְזֶהוּ**

שְׁנִקְרָא קוּל גְּדוּל, שְׁכָתוּב קוּל גְּדוּל וְלֹא יִסָּף.
וְנִקְרָא קוּל דְּמָמָה דְקָה, אֹר הַמְּנֹרוֹת, שֶׁהוּא זָךְ
וְדַקִּיק וּמְזַכֵּךְ וּמְאִיר לְכָל.

דְּמָמָה, מַה זֶה דְּמָמָה? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
שְׁצָרִיךְ אָדָם לְשִׁתְּק מִמְּנוּ וּלְחַסֵּם אֶת
פִּיו, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לט) אָמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְרַכִּי
מִחֲטוּא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לְפִי מִחֲסוּם. דְּמָמָה הִיא
שְׁתִּיקָה שְׁלֵא נִשְׁמַעַת הַחוּצָה. וַיֵּרָא הָעַם וַיִּנְעוּ
וַיַּעֲמְדוּ מֵרַחֵק, שָׂרְאוּ מַה שָׂרְאוּ. וַיִּנְעוּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיהו ו) וַיִּנְעוּ אַמּוֹת הַסְּפִים מִקוּל הַקּוּרָא.

שְׁנִינּוּ, מַה כְּתוּב בִּיחֻזְקָא לְכַשְׂרָאָה גְבוּרוֹת
הַנְּהַגוֹת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכָתוּב
(יחזקאל א) וַאֲרָא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה וְגו'. לְמַה
רוּחַ סְעָרָה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כְּדִי לְשַׁבֵּר אַרְבַּע
מַלְכוּיֹת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁנִינּוּ, רוּחַ גְּדוּלָה
שְׁמַתְעוֹרְרַת בְּהַנְּהַגוֹת הַגְּבוּרָה שְׁלִמְעָלָה בָּאָה מִן
הַצָּפוֹן. לֹא כְּתוּב מִצָּפוֹן אֲלָא מִן הַצָּפוֹן, מִן
אוֹתוֹ הַצָּפוֹן, אוֹתוֹ שְׁנוּדַע לְמַעְלָה, אוֹתוֹ שְׁטָמִיר
וְגִנּוּ לְמַעְלָה.

עֲנֵן גְּדוּל וְאֵשׁ מִתְּלַקְחַת, שֶׁהִיָּה אַחוּז בּוֹ (ולא אַחוּז,
אַחוּז בְּצַדְדֵיּוֹ) וְלֹא הִיָּה אַחוּז בְּצַדּוֹ לְעוֹרֵר הַדִּין,

שְׁשָׁנִינוּ, שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּיוֹם יוֹנֵק אוֹתוֹ דִּין הַקָּשָׁה
בְּמַמְנִים חֲקוּקִים מִצַּד הַגְּבוּרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאֵשׁ
מִתְּלַקְחָת, כְּדֵי לְעוֹרֵר בְּעוֹלָם.

וְמָה מְבַסֵּם אוֹתוֹ? אוֹתוֹ שְׁכָתוּב בּוֹ וְנִגָּה לוֹ
סְבִיב. שְׁאוֹתוֹ זֶהר שְׁמַקִּיף אוֹתוֹ מְכַל
צְדָדָיו מְבַסֵּם אוֹתוֹ וּמְתַקֵּן אוֹתוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה
דִּין קָשָׁה וַיּוּכְלוּ בְּנֵי אָדָם לְסַבֵּל אוֹתוֹ.

וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל. שְׁנִינוּ, וּמִתּוֹכָהּ –
וּמִתּוֹכָהּ. כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל – מֶה זֶה
חֲשֵׁמֶל? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חַיּוֹת אֵשׁ מְדַבְּרוֹת.

שְׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, חֲשֵׁמֶל – מֶה שְׁהֵיָה לֵב
לְאֵשׁ, שְׁכָתוּב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל.
וְלֹא הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, מִתּוֹךְ אֵשׁ שְׁהֵיָה לְתוֹךְ
אֵשׁ. כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל, שְׁהֵיָה אַחַר אַרְבַּע דְּרָגוֹת,
שְׁכָתוּב רוּחַ סְעָרָה, עָנָן גָּדוֹל, וְאֵשׁ מִתְּלַקְחָת,
וְנִגָּה לוֹ סְבִיב. וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ
הָאֵשׁ, אוֹתוֹ שְׁכָתוּב בּוֹ וְאֵשׁ מִתְּלַקְחָת.

שְׁנִינוּ, רַבִּי יוֹסִי בֵּר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, רְאוּ
יִשְׂרָאֵל כָּאֵן מֶה שֶׁלֹּא רָאָה יְחִזְקָאֵל בֶּן
בוּזִי, וְכֻלָּם נִדְבְּקוּ בְּחֻכְמָה עֲלִיּוֹנָה נִכְבְּדָה. חֲמִשׁ
דְּרָגוֹת שֶׁל קוֹלוֹת רְאוּ יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי,

וּבְחֵמֶשׁ הַדְּרָגוֹת הִלְלוּ נִתְּנָה תוֹרָה. דְּרָגָה
 חֲמִישִׁית הוּא, שְׁכָתוּב קוֹל הַשֹּׁפָר. כְּנִגְדָם רָאָה
 יַחְזִקְאֵל חֵמֶשׁ דְּרָגוֹת שֶׁהֵן חוּץ לְאֵלָה, שֶׁהֵם:
 רוּחַ סְעָרָה, עֲנַן גְּדוֹל, וְאִשׁ מְתַלְקַחַת, וְנִגְיָה לוֹ
 סָבִיב, כְּעֵין הַחֲשָׁמַל.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בִּישְׂרָאֵל כָּתוּב (דְּבָרִים ה) פָּנִים
בְּפָנִים דְּבַר ה' וְגו'. בִּישְׂרָאֵל כָּתוּב כְּעֵין,
 וּדְמוּת, כְּמִי שְׂרוּאָה אַחַר כְּתָלִים רַבִּים, כְּמִי
 שְׂרוּאָה אָדָם אַחַר כְּתָל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵה
 שְׂרָאוּ יִשְׂרָאֵל – לֹא רָאָה נָבִיא אַחַר. כָּל שֶׁכֵּן
 מֵה שְׂרָאָה מִשֶּׁה שְׁלֹא רָאָה נָבִיא אַחַר (כָּל שֶׁכֵּן אָדָם
 אַחֵר). אֲשֶׁרִי חִלְקוּ, שְׁכָתוּב בּוֹ (שְׁמוֹת לד) וַיְהִי שֵׁם
 עִם ה', וְלֹא בְּמִרְאָה אַחֵר, כְּכָתוּב (בַּמִּדְבָּר לד)
 וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידוֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בֵּא וּרְאָה, כָּתוּב הָיָה הָיָה דְּבַר
ה'. נְבוּאָה לְשַׁעֲתָה הָיְתָה. רַבִּי יְהוּדָה
 אָמַר, לְקִיּוּם הוּא בָּא, שֶׁהֲצַטְרַךְ לְהִיּוֹת בְּשִׁבְלֵי
 יִשְׂרָאֵל, לְהוֹדִיעַ שֶׁהָרִי לֹא עֹזֵב אוֹתָם הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וּבְכָל מְקוֹם שִׁישְׂרָאֵל מִתְּפָזְרִים
 בְּגִלּוֹת, הוּא שְׂרוּי עִמָּהֶם.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָיָה הָיָה – שְׂרָאָה וְלֹא רָאָה,
 שְׁעוּמַד בְּאוֹתָם דְּבָרִים וְלֹא עוּמַד. זֶהוּ

שְׁכָתוּב וְאַרְא כְּעֵין הַחֲשָׁמַל, וְלֹא חֲשָׁמַל. אֲבָל
 יִשְׂרָאֵל מֶה כָּתוּב בָּהֶם? וְכָל הָעַם רְאִים אֶת
 הַקּוֹלֹת. כָּל אֶחָד וְאֶחָד רָאָה כְּרְאוֹי לוֹ.

שְׁשִׁנְיָנוּ, כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָיוּ עוֹמְדִים שׁוֹרוֹת
 שׁוֹרוֹת, תְּחוּמִים תְּחוּמִים, וְכִמו
 שְׂרָאוֹי לָהֶם רְאוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

השלמה מההשמטות (סימן א)

(שמות כ) וְכָל הָעַם רְאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֵת הַלְּפִידִם.
 וְכִי רוֹאִים אֶת הַקּוֹלוֹת? אֵלֶּא וְכָל הָעַם רְאִים אֶת
 הַקּוֹלֹת, אוֹתָם קוֹלוֹת שְׁנֶאֱמַר (תהילים כט) קוֹל יְיָ עַל
 הַמַּיִם אֵל הַכְּבוֹד הַרְעִים. קוֹל יְיָ בַּכַּח. וְאוֹמַר
 (ישעיה י) בַּכַּח יְדֵי עָשִׂיתִי. וְאוֹמַר (שם מח) אֶף יְדֵי
 יִסְדָּה אֶרֶץ. (תהילים כט) קוֹל ה' בְּהַדָּר. וְאוֹמַר (שם קיא)
 הוֹד וְהָדָר פָּעֲלוּ וְצִדְקָתוֹ. (שם כט) קוֹל יְיָ שָׁבַר
 אֲרָזִים, זֶה קִשֵּׁת שְׁמִשְׁבֶּרֶת עֲצֵי אֲרָזִים וְעֲצֵי
 בְרוֹשִׁים. (שם) קוֹל יְיָ חִצָּב לְהִבּוֹת אֵשׁ, זֶה שְׁעוֹשֶׂה
 שָׁלוֹם בֵּין הָאֵשׁ וּבֵין הַמַּיִם, שְׁחוֹצֵב כַּח הָאֵשׁ
 וּמוֹנֵעַ אוֹתוֹ מִלְּלַחֵךְ הַמַּיִם גַּם מוֹנֵעַ מִלְּכַבּוֹתוֹ.
 (שם) קוֹל יְיָ יַחִיל מִדְּבָר, שְׁנֶאֱמַר (שם יח) וְעָשָׂה חֶסֶד
 לְמַשִּׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזָרְעוֹ עַד עוֹלָם. יוֹתֵר מִן הַמְּדַבֵּר.
 (שם כט) קוֹל יְיָ יַחֲוֹלֵל אֵילוֹת וַיַּחֲשֵׁף יַעֲרוֹת
 וּבְהִיכְלוֹ כְּלוֹ אֵמַר כְּבוֹד, שְׁכָתוּב (שיר השירים ב)

הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת או
בְּאֵילוֹת הַשָּׁדָה. הֲאֵל לְמַדַּת שְׁבַשְׁבַּע קוֹלוֹת נִתְּנָה
הַתּוֹרָה, וּבְכֻלָּם נִגְלָה עֲלֵיהֶם אֲדוֹן הָעוֹלָם וְרֵאוּם,
וְהִינּוּ שְׁכָתוּב (שמות ב) וְכָל הָעַם רֵאִים אֶת הַקּוֹלֹת.

כָּתוּב אֶחָד אוֹמֵר, (תהלים יח) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ וַעֲרָפֶל
תַּחַת רַגְלָיו. וְכָתוּב אֶחָד אוֹמֵר (שמות כ) כִּי
מִן הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם. הֲאֵל כִּי־צַד? אֲשׁוּ
הַגְּדוּלָה הֵיטָה בְּאַרְץ שֶׁהוּא קוֹל אֶחָד, וּשְׂאֵר
קוֹלוֹת הָיוּ בְּשָׁמַיִם, שְׁכָתוּב (דברים ד) מִן הַשָּׁמַיִם
הַשְּׁמִיעֶנִי אֶת קוֹלוֹ לְיִסְרָךְ וְעַל הָאָרֶץ הִרְאֵךְ אֶת
אֲשׁוּ הַגְּדוּלָה וּדְבַרְיוֹ שָׁמַעַתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. וּמֵהִי
גְדוּלָה? וּמֵאֵלּוּ הִיָּה יוֹצֵא דְבוּר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ,
שֶׁנֶּאֱמַר וּדְבַרְיוֹ שָׁמַעַתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ.

וְכֹה (שם) וְתִמּוֹנָה אֵינְכֶם רֵאִים זוֹלָתִי קוֹל? כְּמוֹ
שֶׁאֵמַר לָהֶם מֹשֶׁה לְיִשְׂרָאֵל (שם) כִּי לֹא
רְאִיתֶם כָּל תִּמּוֹנָה. תִּמּוֹנָה, וְלֹא כָּל תִּמּוֹנָה. מִשָּׁל
לְמָה הַדְּבַר דּוּמָה? לְמַלְךְ שֶׁהִיָּה עוֹמֵד עַל עֲבָדָיו
מְעַטָּף בְּכִסּוֹת לְבָנָה, לֹא דִי לְאִימַת הַמְּלָךְ
שֶׁיִּסְתַּכְּלוּ בְּלְבוּשָׁיו, וְעוֹד רְחוּק הִיָּה הַמְּלָךְ
וְשָׁמְעוּ קוֹלוֹ, יְכוֹלִין לְרֹאוֹת גְּרוֹנוֹ? אֲמַרְתָּ לֹא.
הֲרִי לְמַדַּת שֶׁרֵאוּ תִּמּוֹנָה וְלֹא כָּל תִּמּוֹנָה, וְהִינּוּ

שְׁכַתּוּב, וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רוֹאִים זולָתִי קוּל. וְכַתּוּב
(שם) קוּל דְּבָרִים אַתֶּם שֹׁמְעִים.

כַּתּוּב אֶחָד אוֹמֵר, וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוּלֹת,
וְכַתּוּב אֶחָד אוֹמֵר קוּל דְּבָרִים אַתֶּם
שׁוֹמְעִים. הָא כִּי־צַד? בַּתְּחִלָּה רוֹאִים אֶת הַקּוּלוֹת.
וּמָה רָאוּ? שְׁבַעַה קוּלוֹת שְׁאָמַר דָּוִד, וְלִסּוּף
שִׁמְעוּ הַדְּבָר יוֹצֵא מִבֵּין כָּלָם. וְהָרִי הֵם עֲשָׂרָה.
שְׁחַכְמִים אָמְרוּ שְׁכָל הָאֲמִירוֹת כְּמִלָּה אַחַת, כֵּן
כְּלָן כְּמִלָּה אַחַת נֶאֱמְרוּ. וְהָיוּ שְׁבַעַה מֵאֲמָרוֹת
בְּשְׁבַעַה קוּלוֹת. וְעַל זֶה נֶאֱמַר, קוּל דְּבָרִים אַתֶּם
שֹׁמְעִים וּתְמוּנָה אֵינְכֶם רֹאִים זולָתִי קוּל. הָרִי
לְמַדַּת שְׁכָלָם כְּאֶחָד מִדְּבוּר אֶחָד נֶאֱמְרוּ. וּבַעֲבוּר
שְׁלֹא יִטְעוּ יִשְׂרָאֵל לוֹמַר, אַחֲרַיִם יַעֲזְרוּהוּ מִן
הַמְּלֹאכִים, אִף קוּלוֹ לְבַדּוֹ לֹא יוּכַל לְהִיּוֹת חֲזַק
כָּל כָּךְ, בַּעֲבוּר כָּךְ חֲזַר וּכְלָלָם.

דְּבָר אַחֵר, שְׁלֹא יֹאמְרוּ הָעוֹלָם, הוֹאִיל וְהֵם
עֲשָׂרָה מֵאֲמָרוֹת לַעֲשָׂרָה מְלֹאכִים, שְׁמָא
לֹא יוּכְלוּ לְדַבֵּר עַל פִּיהָ אֶחָד, כַּתּוּב בּוֹ "אֲנֹכִי",
וְכָלֵל כָּל הָעֲשָׂרָה. וּמָה הָעֲשָׂרָה מְלֹאכִים? שְׁבַעַה
קוּלוֹת וּשְׁלֹשָׁה מֵאֲמָרִים. וּמָה אוֹמְרִים? שְׁכַתּוּב
(דְּבָרִים כו) וַיִּי הָאֲמִירָךְ הַיּוֹם. וּמֵהֶם הַשְּׁלֹשָׁה?
שְׁכַתּוּב (משלי ד) רֵאשִׁית חֲכָמָה קִנְיָה חֲכָמָה וּבְכָל

קִנְיֵיךָ קִנְיֵה בִּינָה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (איוב לב) וְנִשְׁמַת שְׂדֵי תְּבִינִים. נִשְׁמַתוֹ שֶׁל שְׂדֵי, הִיא תְּבִינִים. שְׁלִישִׁית מָה הִיְתָה? כְּמוֹ שֶׁאָמַר לוֹ אוֹתוֹ גָּבֵר זֶקֶן לְאוֹתוֹ תִּינוּק, בְּמַפְלָא מִמֶּךָ אֵל תִּדְרֹשׁ וּבְמַכְסָה מִמֶּךָ אֵל תַּחְקֹר. בְּמָה שֶׁהִרְשִׁיתִיךָ הַתְּבוּנָן, אֵין לְךָ עֵסֶק בְּנִסְתָּרוֹת.

שְׁנֵינֵנו, (משלי כה) כְּבֹד אֱלֹהִים הַסֵּתֵר דְּבָר. מָה הַדְּבָר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קיט) רֹאשׁ דְּבָרְךָ אָמֵת. (משלי כה) וּכְבֹד מְלָכִים חֶקֶר דְּבָר. מָה הַדְּבָר? שְׁכָתוּב (שם) דְּבָר דְּבָר עַל אִפְּנֵיו. אֵל תִּקְרִי אִפְּנֵיו, אֵלָא אוֹפְנֵיו: (עד כאן מההשמטות)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רֹאשֵׁי הָעַם לְבָדִם, רֹאשֵׁי הַשְּׁבָטִים לְבָדִם. הַנְּקֻבוֹת לְבָדָן. חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְיָמִין, וְחֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְשְׂמָאל. זֶהוּ שְׁכָתוּב (דברים כט) אַתֶּם נֹצְבִים הַיּוֹם כְּלַכֶּם לְפָנַי ה' אֱלֹהֵיכֶם רֹאשֵׁיכֶם שְׁבָטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ וְגו'. הֲרֵי חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְיָמִין. וְחֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְשְׂמָאל מָה הֵן? הֵינּוּ שְׁכָתוּב טַפְכֶם, נְשִׁיכֶם, וְגִרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחְנֵיךָ, מַחֲטָב עֲצִיף, עַד שְׂאֵב מִימֵיךָ. הֲרֵי חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת לְשְׂמָאל.

כִּל הַדְּרָגוֹת הַתְּתַקְּנוּ כְּמוֹ שֶׁלְמַעְלָה. כְּנִגְדָם יִרְשׁוּ יִשְׂרָאֵל יִרְשֵׁת עוֹלָמִים, עֶשֶׂר אַמִּירוֹת, שְׁבָהֶן

תְּלוּיּוֹת כָּל הַמְצוּוֹת וְכָל הַזְכִּיּוֹת וְכָל יִרְשֵׁת נִחְלָה,
שֶׁהֵם הַחֶלֶק הַטּוֹב שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

שְׁנֵינּוּ, בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה שֶׁהִתְגַּלְּהָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי, הָיוּ רוֹאִים כָּל
יִשְׂרָאֵל כְּמִי שֶׁרוֹאֶה אֹר בְּעֵשְׂשִׁית, וּמֵאוֹתוֹ אֹר
הָיָה רוֹאֶה כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שֶׁלֹּא רָאָה
יַחְזִיקָאֵל הַנְּבִיא.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתָם קוֹלוֹת עֲלוּיָנִים
הִתְגַּלוּ (נִחְזָקוּ) בְּאֶחָד, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ, שֶׁכְּתוּב
וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֶת. אָבֵל בִּיַּחְזִיקָאֵל,
הַשְּׂכִינָה נִגְלָתָה בְּמִרְכְּבוֹתֶיהָ וְלֹא יוֹתֵר, וְהָיָה
רוֹאֶה כְּמִי שֶׁרוֹאֶה אַחֵר כְּתָלִים רַבִּים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁכְּתוּב
בוֹ וַיֵּרֶד ה' עַל הַר סִינַי וַיִּקְרָא ה' לְמֹשֶׁה.
אֲשֶׁרֵי דוֹרוֹ, שֶׁכְּתוּב בוֹ יֵרֵד ה' לְעֵינַי כָּל הָעַם עַל
הַר סִינַי.

בֵּא וְרָאֵה, כְּתוּב מִיִּמֵּינוּ אֵשׁ דָּת לָמוֹ, שֶׁהָרִי
מִיִּמֵּין הִתְגַּלְּהָ מֵה שֶׁהִתְגַּלְּהָ. מֵה בֵּין זֶה
לְזֶה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּאֵן בְּסִינַי – רֹאשׁ וְגוּף
הַמֶּלֶךְ, שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹאל-ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיֵּרֵד.
וּבְמִקוֹם שֵׁשׁ רֹאשׁ יֵשׁ גּוּף. אָבֵל בִּיַּחְזִיקָאֵל כְּתוּב

וְתִהְיֶה עָלָיו שֵׁם יְד ה', שֶׁהִתְגַּלְתָּהּ הַיָּד וְלֹא הַגּוּף.
וְשֵׁנִינוּ, אֶפְלוּ בְיָד, יְד ה' עֲלֵינוּנָה, יְד ה' תַּחְתּוֹנָה.

בא וְרָאָה, כְּתוּב נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרֵאת
אֱלֹהִים. מְרֵאת כְּתוּב חֶסֶד, לְהֵרֵאות
שְׁבִשְׁבִיל הַשְּׁכִינָה זֶה נֹאמֵר, שֶׁהָרִי וְאָרְאָה
מְרֵאת חֶסֶד, מְרֵאת אֶחָד. אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְכִי
שְׁכִינָה לֹא הָכַל? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, לֹא דוֹמָה רֹאשׁ
הַמֶּלֶךְ לְרֹגְלֵי הַמֶּלֶךְ, אֵף עַל גַּב שֶׁהַכֹּל נִמְצָא
בְּגוּף הַמֶּלֶךְ.

בא וְרָאָה, בִּישְׁעֵיהוּ כְּתוּב (ישעיה ו) וְאָרְאָ אֶת
ה'. בִּישְׁעֵי קַל כְּתוּב וְאָרְאָה מְרֵאת אֱלֹהִים.
כָּאֵן אֶת, שֵׁם מְרֵאת. מֵה שְׁרָאָה זֶה – רָאָה זֶה.
אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁלֹּא הָיָה נִבְיָא נֹאמֵן
שְׁלָם כְּמוֹתוֹ.

וְאָרְאָ אֶת ה', אֶת דּוֹקָא. וְאָרְאָה מְרֵאת אֱלֹהִים,
מְרֵאת דּוֹקָא. וּבְדִרְגָּה אַחַת הָיוּ. אִם כֶּן,
אִז לָמָּה לֹא פִרַשׁ יִשְׁעֵיהָ כָּל זֶה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
זֶה כָּלֵל וְזֶה פִרַשׁ. מֵה הַטַּעַם יַחְזֵקָל פִּרַשׁ אֶת
כָּל זֶה? אֵלֹא הַכֹּל הַצְּטָרֵךְ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל, שֶׁיִּדְעוּ
אֶת הַחֲבֵה שְׁחָבֵב אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
שֶׁשְׁכִינָתוֹ וּמְרַכְבּוֹתָיו בָּאוּ לְדוֹר בִּינֵיהֶם בְּגִלוּת.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, בְּאַרְצָן כְּשָׂדִים? וְהָרִי כְּתוּב
 (ישעיה כג) **הֲנָן אַרְצָן כְּשָׂדִים זֶה הָעַם לֹא הָיָה.**
 לָמָּה הִתְגַּלְתָּה שָׁם שְׂכִינָה? אִם תֹּאמַר בְּשִׁבִיל
 יִשְׂרָאֵל – הָיָה טוֹב שֶׁתְּשֻׁרָה שְׂכִינָה בְּתוֹכְכֶם וְלֹא
 תִּתְגַּלֶּה. אֲלֵא כִּךְ שְׁנִינוּ, אִם לֹא הָיָה נְגִלִית, לֹא
 הָיוּ יוֹדְעִים.

וְזֶה שֶׁהִתְגַּלְתָּה, מֵה כְּתוּב? עַל נְהַר כְּבָר. עַל
הַמַּיִם. בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא נִטְמָא וְלֹא שׁוּרָה
טְמֵאָה. וְאוֹתוֹ נְהַר הָיָה אֶחָד מֵאַרְבָּעָה נְהָרוֹת
שִׁיּוּצָאִים מִגֵּן עֵדֶן, שֶׁכְּתוּב עַל נְהַר כְּבָר. מֵה
זֶה כְּבָר? שֶׁכְּבָר הָיָה מִמָּקוֹם שֶׁשְׂכִינָה שׁוּרָה
עָלָיו, וְכְתוּב וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד ה', שָׁם וְלֹא
בְּמָקוֹם אֲחֵר.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, כְּתוּב וּמִתּוֹכָה דְּמוֹת אַרְבַּע
חַיּוֹת וְזֶה מֵרְאִיָּהֶן דְּמוֹת אָדָם לְהִנָּה.
שְׁנִינוּ, בְּסוּד עֲלִיוֹן אַרְבַּע חַיּוֹת יֵשׁ שֶׁהֵן לְפָנַי
וְלְפָנַיִם הֵהֵיכַל הַקָּדוֹשׁ, וְהֵן רֵאשׁוֹנוֹת, הָעֵתִיקִים
מִהָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ, כָּלֵל הַשֵּׁם הָעֲלִיוֹן. וַיַּחְזְקָאֵל
רָאָה דְּמוֹת הַמְּרַכְּבוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת, שֶׁהָרִי הוּא רָאָה
מִמָּקוֹם שֶׁלֹּא הָיָה מֵאִיר כָּל כָּךְ. שְׁנִינוּ, כְּמוֹ
שֶׁלְּמַעְלָה יֵשׁ לְמַטָּה מֵהֶם, וְכֵן בְּכָל הָעוֹלָמוֹת
כָּלֵם אַחוּזִים זֶה בְּזֶה וְזֶה בְּזֶה.

וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוּא רָאָה יוֹתֵר לְמַעְלָה – שְׁנִינּוּ,
 מֹשֶׁה רָאָה בְּאֶסְפֵּקְלָרְיָה שְׁמַאֲרָה, וְכָל
 הַנְּבִיאִים לֹא רָאוּ אֶלָּא מִתּוֹךְ אֶסְפֵּקְלָרְיָה שְׁאִינָה
 מֵאֲרֵיהֶּ, שְׁכָתוּב וְאָרְאָה מֵרֵאֵת אֱלֹהִים. וְכָתוּב
 (במדבר יב) אִם יִהְיֶה נְבִיאֲכֶם ה' בְּמֵרְאָה אֵלָיו אֲתוֹדֵעַ
 וְגו' לֹא כֵן עֲבָדֵי מֹשֶׁה וְגו', וְכָתוּב פֶּה אֵל פֶּה
 אֲדַבֵּר בּוּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, בֵּא וְרֵאָה שְׁכָל הַנְּבִיאִים כְּלָם
 לְגַבִּיּוֹ כְּנִקְבָה לְגַבִּי הַזָּכֵר, שְׁכָתוּב פֶּה אֵל
 פֶּה אֲדַבֵּר בּוּ וּמֵרְאָה. וְלִשְׁאֵר הַנְּבִיאִים (כְּתוּב בְּמֵרְאוֹת,
 וְלִמֹּשֶׁה – ה') בְּמֵרְאָה אֵלָיו אֲתוֹדֵעַ, בְּמֵרְאָה וְלֹא
 מֵרְאוֹת. כָּל שֶׁכֵּן יַחְזַקְאֵל, שְׁאֶפְלוּ מֵרְאָה לֹא
 כְּתוּב בּוּ, אֶלָּא מֵרֵאֵת חָסֵר, וְכָל שֶׁכֵּן שְׁכָתוּב
 בְּמֹשֶׁה וְלֹא בְּחִידוֹת, אֶלָּא כָּל דָּבָר עַל בְּרִיּוֹ.
 אֲשֶׁרֵי הַדּוֹר שֶׁהַנְּבִיא הַזֶּה שְׁרוּי בְּתוֹכָם.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, פָּנִים בְּפָנִים רָאוּ
 יִשְׂרָאֵל אֵת זֵיו כְּבוֹד מַלְכָם, (שֶׁל רַבּוּנָם) וְלֹא
 הָיוּ בָהֶם סוּמִים וְחִגְרִים וְקִטְעִים וְחִרְשִׁים. סוּמִים
 – מִשְׁמַע שְׁכָתוּב וְכָל הָעַם רֵאִים. חִגְרִים –
 שְׁכָתוּב וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר. קִטְעִים וְחִרְשִׁים
 – נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע. וְלַעֲתִיד לָבֵא כְּתוּב (ישעיה לה) אֲז
 יִדְלַג כְּאֵיל פֶּסַח וְתָרַן לְשׁוֹן אֵלִם.

וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאָמֹר. רַבִּי
 יְהוּדָה פָּתַח, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת ה'
 יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ. בְּכַמָּה דְרָכִים הָעֵידָה הַתּוֹרָה
 בְּאָדָם שֶׁלֹּא יִחַטָּא לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ. בְּכַמָּה דְרָכִים
 נִתְּנָה לוֹ עֲצָה שֶׁלֹּא יִסְטֶה מִדְרָכָיו יָמִין וּשְׂמָאל.
 בְּכַמָּה דְרָכִים נִתְּנָה לוֹ עֲצָה אֵיךְ יָשׁוּב לִפְנֵי רַבּוֹנוֹ
 וַיִּמְחַל לוֹ.

שְׁשָׁנֵינוּ, שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִיָּנֵי עֲצָה
 נִתְּנָה תּוֹרָה לְאָדָם לְהִיּוֹת שְׁלָם
 בְּרַבּוֹנוֹ, מִשׁוּם שֶׁרַבּוֹנוֹ רוֹצֵה לְהִיטִיב לוֹ בְּעוֹלָם
 הַזֶּה וְלְעוֹלָם הַבָּא, וְיֹתֵר לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁהָרִי
 שְׁנֵינוּ, כָּל מֵה שֶׁהַשְּׁלִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאָדָם
 – מֵאוֹתָן טוֹבוֹת שְׁזוֹכָה בָּהֶם לְעוֹלָם הַבָּא
 הַשְּׁתֵלֵם בָּהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁהָעוֹלָם הַבָּא
 הוּא שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. (וְאִם תֹּאמַר שֶׁהָעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ

שֶׁלוֹ אֵלֶּה)

וְכַךְ שְׁנֵינוּ, הָעוֹלָם הַזֶּה כְּנֶגֶד הָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ
 אֵלֶּה כְּפֶרוֹזְדוֹר לְטָרְקֵלִין. (מִשׁוּם כִּךְ הָעוֹלָם הַבָּא הוּא
 שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) וְכִשְׁזוֹכָה אוֹתוֹ הַצְּדִיק – בְּשֵׁלוֹ
 הוּא זוֹכָה. שְׁשָׁנֵינוּ, כְּתוּב (דברים ב) וַנַּחֲלָה לֹא יִהְיֶה
 לוֹ בְּקָרֵב אָחִיו. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁהוּא
 נִחְלָתוֹ. אֲשֶׁרִי חֶלְקוֹ מִי שְׁזוֹכָה לְחֶלֶק יִרְשֶׁה עֲלֵיוֹן

זֶה. זֹכָה בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְבֵית שֶׁל הָעוֹלָם
הַזֶּה. כִּן בְּעוֹלָם הַבָּא וּבְבֵית הָעֲלִיּוֹן הַקָּדוֹשׁ,
שְׁכָתוֹב (ישעיה נב) וְנִתְּתִי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֹמֹתַי יָד
וְשֵׁם. אֲשָׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צָדִיק שְׁמִדּוֹרוֹ עִם
הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲשָׁרֵי חֶלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צָדִיק
שְׁזֹכָה לָזֶה, שְׁכָתוֹב (ישעיה נח) אִז תִּתְּעַנֵּג עַל
ה'. לֹא כָתוֹב עִם ה', אֶלָּא עַל ה'. מַה זֶה עַל ה' ?
מָקוֹם שְׁעֲלִיּוֹנִים וְתַחֲתוֹנִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ
וְתֹאבִים לְאוֹתוֹ מָקוֹם, שְׁכָתוֹב (תהלים קכא) מֵאֵין יָבֵא
עֲזָרִי. וְכָתוֹב (דניאל ז) וְעַד עֵתִיק הַיָּמִים מִגִּיעַ וּלְפָנָיו
הַקָּרִיבוֹהוּ. וְתִשׁוּקֶת וְעַנְג הַצְּדִיקִים לְהִסְתַּכַּל
לְאוֹתוֹ זִיו, שְׁכָל זִיו יוֹצֵא מִמֶּנּוּ, וּמִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִים
כָּל אוֹתָם הַכְּתָרִים.

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁנִינוּ בְּפִסּוּק זֶה אִז
תִּתְּעַנֵּג עַל ה', בְּסוֹף הַפִּסּוּק מַה כָּתוֹב ?
וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ, עַל אוֹתוֹ מָקוֹם שְׁנִקְרָא
בְּמַתִּי אֶרֶץ, הוּא לְמַעַל מֵהָאֶרֶץ הַזֹּאת. וְאוֹתוֹ
מָקוֹם שְׁנִקְרָא בְּמַתִּי אֶרֶץ, הֵינּוּ שָׁמַיִם, וְהֵינּוּ
שְׁכָתוֹב עַל בְּמַתִּי אֶרֶץ.

עַל ה' - אָמַר רַבִּי אַבָּא, לֹא כָתוֹב אִז תִּשָּׁב, אֶלָּא
אִז תִּתְּעַנֵּג עַל ה', הֵינּוּ שָׁמַיִם, שְׁכָתוֹב (תהלים

(ט) רומה על השמים אלהים. והרכבתיך על במתי ארץ, הינו ארץ החיים, ממשמע שכתוב על במתי, להכליל ציון וירושלים שנקראו במתי ארץ, והינו שמים שלמעלה וארץ שלמעלה. והדבר שאמר רבי שמעון כף הוא, והכל אחד, שכתוב ועד עתיק הימים מגיע וגו', וכל הדברים הללו עולים למקום אחד.

אמר רבי אבא לרבי שמעון, יאמר לי מורי, פסוק זה כלו במה בארנו אותו, שכתוב אז תתענג על ה' והרכבתיך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך? אמר לו, הרי הכל נאמר כבר, שתפנוק ועדון על ה' כתוב, מקום שהוא למעלה, וכתוב ועד עתיק הימים מגיע. על במתי ארץ, כמו שנתבאר.

והאבליתיך נחלת יעקב אביך, כמו שכתוב (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והינו נחלת יעקב. והברכה שברך יצחק את יעקב, על השמים הללו הוא אמר, וברכו בברכה, שעתידים בני יעקב, להחיות באותו טל לעתיד לבא, שכתוב ויתן לך האלהים, לך ולא לאחר. מטל השמים, שבו עתידים המתים להחיות לעתיד לבא. שיוצא

מִהֶעֱתִיק לְזַעִיר אֲנָפִין וְשׁוֹרָה בְּשָׁמַיִם הַלְלוּ.
הַתְּבוּנָן רַבִּי אָבָא וְאָמַר, עֲכָשׁוּ נִשְׁמַע הַכֹּל,
וְנִמְצְאָת בְּרַכַּת יִצְחָק עֲלֵיוֹנָה מִמָּה שְׁחֻשְׁבָּתִי.

שְׁנַיִנוּ, מִי יִמְלֹל גְּבוּרַת ה'. מִי יִמְלֹל? מִי יִדְבֹר
הִיָּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כג) וְקִטְפֹת מְלִילַת בִּידָךְ. גְּבוּרַת ה',
שְׁרָבִים הֵם וְיוֹצְאִים מִגְּבוּרָה אַחַת. וְשְׁנַיִנוּ,
גְּבוּרָה עֲלֵיוֹנָה אַחַת, עֲטַרְתַּת הָעֲטָרוֹת, מִתְּעַטְרַת,
וְיוֹצְאִים מִמָּנָה חֲמָשִׁים שְׁעָרִים, מֵהֶם יִמְנָה
וּמֵהֶם שְׁמַאלָה, וְכֹל אַחַת נִקְרְאָת גְּבוּרָה, וְכֹל
אַחַת וְאַחַת מִתְּעַטְרַת בְּאוֹרוֹת שֶׁל חֻקִּיקוֹת
גְּבוּהוֹת, וְכֹלֶם נִקְרְאוֹת גְּבוּרוֹת ה'.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, גְּבוּרַת ה' חֲסֵר כְּתוּב, שְׁהָרִי
כֹּלֶם כְּלוּלִים בְּזֶה. יִשְׁמִיעַ כֹּל תְּהֵלְתוֹ –
זוֹהֵי שְׁכִינַת זֵיו כְּבוֹד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתוּב
וּתְהֵלְתוֹ מְלֵאָה הָאֲרֶץ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (בראשית ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן
לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וְגו', שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן
וְגו'. הָרִי אֵלֶּה נִקְרְאִים בְּשֵׁמוֹת, וְאֲרַבְעָה הַלְלוּ
מֵאוֹתוֹ נָהָר שִׁיּוּצָא הֵם נִמְשָׁכִים. מֵה שֵׁם אוֹתוֹ
הַנָּהָר שִׁיּוּצָא? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁמוֹ יוֹבֵל,

שְׁכָתוֹב (ירמיה יז) וְעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו, וְכָתוֹב
וְלֹא יִמֵּשׁ מַעֲשׂוֹת פְּרִי. מָה הַטַּעַם לֹא יִמֵּשׁ?
מִשׁוּם שֶׁעַל יוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו. וְעַל זֶה כָּתוֹב
(ישעיה נח) וְכִמּוֹצָא מִים אֲשֶׁר לֹא יִכְזָבוּ מִימָיו.
וּמִשׁוּם כֶּךָ כָּתוֹב יֵצֵא, יוֹצֵא וְאֵינוֹ פּוֹסֵק.

שְׁשִׁינּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּתוֹב וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים
אֶת כָּל הַדְּבָרִים וְגו'. וַיְדַבֵּר, כִּדְּי לְהַכְרִיז
דְּבָרִים. שְׁשִׁינּוּ, בְּשַׁעַה שֶׁהַתְּגִלָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְהַתְּחִיל לְדַבֵּר, עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים
הַתְּחַלְּחוּ, וַיֵּצְאוּ נְשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

וַיִּשְׁשִׁינּוּ, אוֹתוֹ דְּבוֹר הָיָה טָס מְלַמְעָלָה לְמַטָּה,
וְנַחֲקָק בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעוֹלָם וְעוֹלָה
וַיִּוֹרֵד. כְּשַׁעוֹלָה, נִשְׁאַב מֵהָרִי אֶפְרַסְמוֹן זָךְ,
וְנִשְׁאַב בְּאוֹתוֹ טַל שְׁלַמְעָלָה וְסוֹבֵב סְבִיב יִשְׂרָאֵל,
וְשָׁבָה בָּהֶם נְשְׁמָתָם, וְסוֹבֵב וְנַחֲקָק בְּמַקּוֹמוֹ
בְּלוּחוֹת אֶבֶן. וְכֵן כָּל מְלָה וּמְלָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּל מְלָה וּמְלָה הֵיטָה מְלָאָה
בְּכָל אוֹתָם טַעָמִים, בְּכָל אוֹתָם דְּבָרֵי
גְזוּרוֹת, שְׂכָר וְעֵנָשִׁים, סוּדוֹת וְסִתְרִים כְּאוֹצָר
(כַּצְּנִצְנִת) זֶה שְׁמָלָא מִן הַכֹּל.

וּבְשַׁעַה שֶׁהָיָה יוֹצֵא אוֹתוֹ הַדְּבוֹר, נִרְאָה אֶחָד.
וְכִשְׁהָיָה נַחֲקָק בְּמַקּוֹמוֹ, נִרְאוּ בְּאוֹתוֹ

הַדְּבוּר שְׁבַעִים עֲנָפִים שְׁנֹכְנָסִים לְתוֹכָהּ,
 וְחַמְשִׁים כְּתָרִים חָסַר אֶחָד מֵצַד זֶה, וְחַמְשִׁים
 חָסַר אֶחָד מֵצַד הָאֲחֵר, כְּמוֹ הַפְּטִישׁ הַזֶּה בְּזִמְן
 שֶׁהוּא מִכָּה בְּסַלַע, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה כג)
 וְכַפְטִישׁ יִפּוּצֵץ סַלַע. וְהָיוּ כָּל יִשְׂרָאֵל רוֹאִים
 עֵינַי בְּעֵינַי וְהָיוּ שְׂמֵחִים.

וְכָל הַדְּרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים הַזֵּדֵמְנוּ לְשֵׁם, וְכָל־
 קָבְלוּ תוֹרָה בְּהַר סִינַי, שְׁכָתוּב (דברים כט) כִּי
 אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה וְגו' וְאֶת אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶה עִמָּנוּ
 הַיּוֹם. וְכָל־כָּל אֶחָד וְאֶחָד כְּרָאוּי לוֹ, וְכָל־
 רוֹאִים וּמְקַבְּלִים דְּבָרִים.

אֱלֹהִים – זו גְבוּרָה. אֵת – שְׁנֹכְלָל בְּיָמִין, כְּמוֹ
 שֶׁשָּׁנִינוּ אֵת הַשָּׁמַיִם שֶׁהוּא יָמִין, וְאֵת
 הָאָרֶץ שֶׁהוּא שְׂמָאל, שְׁכָתוּב (ישעיה מח) אֶף יָדִי
 יִסְדֶּה אֶרֶץ וַיְמִינִי טִפְחָה שָׁמַיִם. וַיָּמִין זֶה הוּא
 אֵת. כָּל – לְכָל־ל אֵת כָּל שְׂאֵר הַכְּתָרִים. הַדְּבָרִים –
 מִתְקַשְּׂרִים זֶה בְּזֶה. הָאֱלֹה – כָּל אוֹתָם טְעָמִים, כָּל
 אוֹתָם סוּדוֹת, כָּל אוֹתָם סְתָרִים, גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים.

לְאֹמַר – לְהִיּוֹת יְרֻשָּׁה לְכָל, שְׁכָתוּב (דברים לג)
 תוֹרָה צְנָה לָנוּ מִשֶּׁה מוֹרְשָׁה וְגו'. שְׂאָם
 תֹּאמַר, לְגִלּוֹת מֶה שְׁלֹא הִצְטַרַּךְ לְגִלּוֹת לְכָל אָדָם

– כְּתוּב אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. כְּמוֹ שְׁאֲנִי טְמִיר וְנִסְתָּר,
כִּן יֵהִיוּ הַדְּבָרִים הַלְלוּ טְמִירִים וְנִסְתָּרִים בְּלִבְךָ.

**דְּבַר אַחַר וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים – אָחַד. אֵת כָּל הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה לֵאמֹר – הִרִי חֲמֵשׁ דְּרָגוֹת אַחֲרוֹת.**

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים – גְּבוּרָה. אֵת –

יְמִין. כָּל – זֶה וְזֶה (הָאֵלֶּה – אוֹתָם שְׁנַתְּגִלוּ, שְׁכָתוּב וְכָל הָעַם רֹאִים

אֵת הַקּוֹלֵת. דְּבַר אַחַר, כָּל –). אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לְכֻלֵּל אֵת

אֲבָרָהֶם, שְׁכָתוּב וְה' בְּרַךְ אֵת אֲבָרָהֶם בְּכָל.

הַדְּבָרִים – לְכֻלֵּל שְׁאָר הַכְּתָרִים הַמְּכֻסִּים.

הָאֵלֶּה – אֵלֹו שְׁהַתְּגִלוּ, וְכָתוּב וְכָל

הָעַם רֹאִים אֵת הַקּוֹלֵת. לֵאמֹר – זֶהוּ שְׁכָתוּב (מִשְׁלִי

יב) אֵשֶׁת חַיִּל עֲטָרַת בַּעֲלָהּ. וְכָתוּב (יְרִמְיָה ג) לֵאמֹר

הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֵת אִשְׁתּוֹ.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה נִתְּנָה תוֹרָה בְּאֵשׁ וַחֲשֻׁכָה,

שְׁכָתוּב וְהָהָר בַּעַר בְּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם

חֲשֵׁךְ עָנָן וְעָרְפֶּל. שְׁכָל מִי שִׁישְׁתְּדֵל בַּתוֹרָה, יִנְצֵל

מֵאֵשׁ אַחֲרַת שָׁל הַגִּיּוֹנָם וּמֵהַחֲשֵׁךְ שְׁמַחֲשִׁיכִים

כָּל שְׁאָר הָעַמִּים לְיִשְׂרָאֵל, שְׁבִזְכוֹת אֲבָרָהֶם נִצְלוּ

יִשְׂרָאֵל מֵאֵשׁ הַגִּיּוֹנָם.

שְׁשָׁנִינוּ, אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאֲבָרָהֶם, כָּל

זְמַן שְׁבַנְיָהּ יִשְׁתַּדְּלוּ בַּתוֹרָה, הֵם יִנְצְלוּ

מֵאֵלָה, וְאִם לֹא – הֲרִי אֵשׁ הַגִּיהֶנֶם תִּשְׁלַט בָּהֶם
 וַיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בֵּין הָעַמִּים. אָמַר לוֹ, בְּשָׁנֵי קָשָׁרִים לֹא
 יִקְוֹמוּ הַדְּבָרִים, אֲלֵא אִם נוּחַ לְפָנֶיךָ – שְׁיִנְצְלוּ
 מֵאֵשׁ הַגִּיהֶנֶם, וַיִּשְׁתַּעֲבְדוּ בֵּין הָעַמִּים עַד שְׁיָשׁוּבוּ
 אֵלֶיךָ. אָמַר לוֹ, יִפֶּה זֶה וְדַאי. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (דברים לב)
 אִם לֹא כִּי צוּרִם מְכָרִם. מִיְהוּ צוּרִם? זֶהוּ אַבְרָהָם,
 שְׁפָתוֹב (ירמיה ג) הַבֵּיטוּ אֶל צוּר חֲצַבְתֶּם. וְה'
 הַסְּגִירִם – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהַסְּכִיִּם עַל יָדוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִיּוֹם שְׁיִצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
 עַד הַיּוֹם שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ תוֹרָה הָיוּ חֲמִשִּׁים יוֹם,
 מָה הִטְעַם? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִשּׁוֹם אוֹתָן שְׁנוֹת
 הַיּוֹבֵל, שְׁפָתוֹב (ויקרא כה) וְקִדְשָׁתֶם אֶת שְׁנַת
 הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹתוֹ הַיּוֹבֵל הוֹצִיא אֶת
 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וְאִם תֹּאמַר שְׁיּוֹבֵל
 מִמֶּשׁ, אֲלֵא מִצַּד הַיּוֹבֵל זֶה הָיָה, וּמִצַּד הַיּוֹבֵל
 הַתְּעוֹרֵר דִּין עַל הַמִּצְרַיִם, וְלִכֵּן חֲמִשִּׁים אֵלֶּה הָיוּ
 שָׁל הַיּוֹבֵל.

שְׁנֵינּוּ, כִּנְגַד זֶה חֲמִשִּׁים פְּעָמִים נֹאמַר וּנְזַכֵּר
 בַּתּוֹרָה הַנִּהְגוֹת מִצְרַיִם, וְכָלֶם הֵם
 שְׁבָחִים: אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ. וַיִּצְאָךָ. כִּי בְּיַד חֲזָקָה

הוֹצִיאָהּ. וְכָל הַפְּעָמִים הֵם חֲמִשִּׁים, וְלֹא יוֹתֵר.
 מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל הִתְעַטֵּר בַּיּוֹבֵל. וּמֵצַד הַיּוֹבֵל הַכֹּל
 בָּא. וְלִכְן תּוֹרָה שֶׁבָּאָה מִגְבוּרָה הִתְעַטְרָה בְּיָמִין,
 שְׁכָתוּב (דברים לג) כִּי מִיָּמִינוּ אֵשׁ דָּת לָמוּ. וְשָׁנִינוּ,
 חֲמִשָּׁה קוֹלוֹת הָיוּ, וְכָלֶם נִרְאוּ בָהֶם וְנִכְלְלוּ בָהֶם
 וְהִתְעַטְרוּ בָזֶה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל
 תּוֹרָה, הַיּוֹבֵל הַזֶּה עֵטֶר בְּעֵטְרוֹתָיו אֵת
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּמֶלֶךְ שֶׁהִתְעַטֵּר בְּתוֹךְ חִילוֹ,
 שְׁכָתוּב (שיר ג) צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בְּמֶלֶךְ
 שְׁלֵמָה בְּעֵטְרָה שֶׁעֲטָרָה לוֹ אָמוּ. מִי זֶה אָמוּ? זֶה
 הַיּוֹבֵל, וְהַיּוֹבֵל הִתְעַטֵּר בְּשִׁמְחָה בְּאַהֲבָה
 בְּשִׁלְמוֹת, שְׁכָתוּב (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה. מִי
 זֶה אִם הַבָּנִים? אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, זֶה הַיּוֹבֵל.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, עַל זֶה כְּתוּב (משלי כג) יִשְׂמַח
 אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ. מִי זֶה אָבִיךָ
 וְאִמְךָ? אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרוּנָה בְּסִפְרָא
 דְּצְנִיעוּתָא, שְׁכָתוּב עֲרוֹת אָבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא
 תִּגְלֶה. אוֹי לְמִי שֶׁמְגַלֶּה עֲרוֹתָם.

שָׁנִינוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּשַׁעַה שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הִתְגַּלָּה בְּהַר סִינַי, הִזְדַּעְזַע הָהָר,

וּבְשַׁעָה שְׁסִינֵי הַזְדַּעְזַע, כָּל שְׂאָר הָרִי הָעוֹלָם
הַזְדַּעְזַעוּ וְהָיוּ עוֹלָיִם וְיורָדִים, עַד שֶׁהוֹשִׁיט
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יָדוּ עֲלֵיהֶם וְהִתִּישְׁבוּ, וְקוֹל
יֹצֵא וּמְכַרִּיז, (תהלים קיד) מַה לָּךְ הָיִם כִּי תִנוֹס הַיַּרְדֵּן
תִּסַּב לְאַחֹר, הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים וְגוֹ'.

וְהֵם שָׁבִים וְאוֹמְרִים, מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלֵי אֶרֶץ.
אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִלִּפְנֵי אָדוֹן – זוֹ הָאֵם,
שְׁכָתוּב אִם הַבְּנִים שְׁמַחָה. חוּלֵי אֶרֶץ – זוֹ הָאֵם
הַתַּחְתּוֹנָה. מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב – זֶהוּ הָאֵב,
שְׁכָתוּב בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְעַל זֶה כָּתוּב בְּעֵטְרָה
שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמוֹ.

מַה זֶה בְּעֵטְרָה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּכָתוּב (שמואל א-
כג) וְשָׂאוּל וְאַנְשָׁיו עֹטְרִים אֶל דָּוִד. מִשׁוּם
שְׁמַתְעֵטֵר בְּלֶכֶן וּבְאָדָם וּבְיָרֵק, בְּכֹל הַגְּוִנִים
שְׁכֹלֵם כְּלוּלִים בּוֹ וּמְקַפִּים בּוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה,
בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לוֹ אִמוֹ, מִי זוֹ הָעֵטְרָה? שְׁכָתוּב
(ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר, וְכָתוּב (שם ס)
וּבֵית תְּפָאֵרְתִי אֶפְאֵר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, תּוֹרָה נִתְּנָה בְּאֵשׁ שְׁחָרָה עַל גְּבִי
אֵשׁ לְבָנָה, לְכֹלל יָמִין בְּשִׂמְאֵל, וּשְׂמֵאל
שְׁחוּזָר לְהִיּוֹת יָמִין, שְׁכָתוּב מִיָּמִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּשַׁעָה שְׁעָשָׁן שֶׁל סִינֵי הָיָה יוֹצֵא, עוֹלָה אֵשׁ, וּמִתְעַטֵּר בְּאוֹתוֹ עֶשֶׂן בְּגִלּוּי כְּאֲשֶׁכּוֹל הַזֶּה, וְעוֹלָה וַיּוֹרֵד, וְכָל הָרִיחֹת וְהַבְּשָׁמִים שֶׁל גֵּן עֵדֶן הָיָה מְעֵלָה אוֹתוֹ עֶשֶׂן בְּמִרְאֵה שֶׁל לָבָן וְאָדָם וְשָׁחַר. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (שיר ג) מְקַטְרֵת מֵר וּלְבוֹנָה מִכָּל אַבְקַת רוּכָל.

אוֹתוֹ עֶשֶׂן מָה הָיָה? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, שְׂכִינָה שְׂנַגְלָתָהּ לְשָׁם, שְׂנַאֲמַר מִי זֹאת עֵלָה מִן הַמְדַבֵּר כְּתַמְרוֹת עֶשֶׂן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָמָּה לֶךְ כָּל זֶה, הָרִי פָּסוּק שָׁלֵם הוּא, שְׁפָתוֹב וְהָר סִינֵי עֶשֶׂן כָּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו ה' בְּאֵשׁ וַיַּעַל עֶשְׂנוֹ כְּעֶשֶׂן הַכֹּבֶשֶׂן. אֲשֶׁרִי הָעַם שָׂרְאוּ אֶת זֶה וַיִּדְעוּ אֶת זֶה.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, כְּשֶׁנְּחַקְקוּ הָאוֹתִיּוֹת בְּלוֹחֹת הָאֶבֶן, הָיוּ נִרְאִים מְשַׁנֵּי צְדָדִים – מְצַד זֶה וּמְצַד זֶה, וְהַלוֹחֹת הָיוּ מְאֹבְנִין סַנְפִּירִינוֹן, וְנִחְקְקוּ וְנִתְכַפְּסוּ בְּאֵשׁ לְבָנָה, וְהָאוֹתִיּוֹת הָיוּ מְאֵשׁ שְׁחָרָה, וְחִקְוִקִים בְּשַׁנֵּי צְדָדִים – מְצַד זֶה וּמְצַד זֶה.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, הַלוֹחֹת הָיוּ בְּעֵינֵיהֶם, וְהָאוֹתִיּוֹת הָיוּ טָסוֹת וְנִרְאוֹת בְּשַׁנֵּי סוּגֵי אֵשׁ – אֵשׁ לְבָנָה וְאֵשׁ שְׁחָרָה, לְהִרְאוֹת כְּאֶחָד יְמִין

וּשְׂמַאל, שְׂכָתוּב (משלי ג) אַרְךָ יָמִים בְּיַמִּינָה
 בְּשְׂמַאלָהּ וְגו'. וְהָרִי כְּתוּב מִיַּמִּינוּ אֵשׁ דָּת לְמו'.
 אֲלָא מַצַּד הַגְּבוּרָה זֶה הָיָה, וְנִכְלָלַת בְּיַמִּין. וְלִכְן
 אֵשׁ לְבָנָה וְאֵשׁ שְׁחָרָה.

שְׁנֵינּוּ, כְּתוּב (שמות לב) וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים
 הֵמָּה וְגו'. (מעשה אלהים ודאי) אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, כְּתוּב וְהִלַּחַת, אַחַד. שְׁנַיִם הָיוּ וְנִרְאִים
 אַחַד. וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת חֲקוּקוֹת בָּהֶם, חֲמֵשׁ
 כְּלוּלוֹת בְּחֲמֵשׁ, לְהִיּוֹת הַכֹּל יַמִּין. מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים
 הֵמָּה וְדַאי.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, שֶׁל סִנְפִירִינוֹן הָיוּ, וּשְׁתֵּי אַבְנִים
 הָיוּ, וְהָאֲבָנִים הָיוּ סְתוּמוֹת. נָשַׁב הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּרוּחַ, וְהִתְפָּשְׁטוּ וְנִחְקְקוּ שְׁנֵי לוּחֹת.
 רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כְּעֵין סִנְפִירִינוֹן הָיוּ, (שְׁהִיְתָה אֶבֶן
 טוֹבָה) מִשְׁמַע שְׂכָתוּב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, סִנְפִירִינוֹן זֶה, שֶׁהִיא אֶבֶן טוֹבָה
 וְכִבְדָּה מִשָּׂאֵר הָאֲבָנִים, אֵינָם מַעֲשֵׂה שֶׁל
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא? אָמַר לוֹ, בְּמָה בְּאֵרְנוּ מַעֲשֵׂה
 אֱלֹהִים הֵמָּה? הֵמָּה דוֹקָא. אֲלָא בֵּא וּרְאֵה, כְּתוּב
 וְהִלַּחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים. הִלַּחַת כְּתוּב, וְלֹא כְּתוּב
 וְהָאֲבָנִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּל אֶחָד הוּא, אֲבָל שְׁנַי הַלּוּחוֹת הִלְלוּ, עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם הָיוּ, וְנִתְעַלּוּ מֵעֶרֶב שַׁבָּת, וְעָשָׂה אוֹתָם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמַעֲשָׂיו הָיוּ.

מִמָּדָה הֵם נַעֲשׂוּ? שְׁנַיִנוּ, מֵאוֹתוֹ הֵטַל הָעֲלִיּוֹן שְׁשׂוּפֵעַ מִן הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ. וּכְשׂוּפֵעַ וּנְמָשָׁךְ לַשֵּׁדָה הַתְּפוּחִים הַקָּדוֹשִׁים, נֵטַל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁתֵּי טַפּוֹת כְּפוּר מֵהֶם וּנְגַלְדּוּ, וְנַעֲשׂוּ שְׁתֵּי אֲבָנִים יְקָרוֹת. נָשַׁב בָּהֶן, וְהַתְּפֹשֵׁט לַשְּׁנַי לּוּחוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הִמָּה וְהַמְּכָתֵב מְכָתֵב אֱלֹהִים הוּא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת ל"ב) כְּתוּבִים בְּאַצְבַּע אֱלֹהִים.

שְׁנַיִנוּ, אֲצַבַּע אֱלֹהִים – אוֹתָהּ אֲצַבַּע עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲצַבַּע אֱלֹהִים הִיא. וְכֹל אֲצַבַּע וְאֲצַבַּע עוֹלָה לַעֲשָׂרָה, עַד שֶׁנַּעֲשִׂית יָד שְׁלֵמָה, שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת י"ד) וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חֲרוּת עַל הַלְחַת – נְקוּבִים הָיוּ הָאֲבָנִים וְנִרְאוּ מִשְׁנַי צְדָדִים, חֲרוּת חֲקִיקָה שֶׁל חֲקִיקוֹת. אָמַר רַבִּי אֲבָא, מִצַּד זֶה נִרְאָה הַצַּד הָאֲחֵר, וְנִקְרָא מִכָּאן מָה שְׁכָתוּב בְּצַד הָאֲחֵר.

רבי אלעזר אָמר, בְּנֵי הָיוּ כְּתוּבִים, שְׁפָל בְּנֵי
הָאָדָם הָיוּ אוֹמְרִים וּמְעִידִים שְׁהָרִי מִכְּתָב
אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי, שְׁהָרִי כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא יִכְלוּ
לְדַעַת אוֹתָם כְּמוֹ שְׁהָיוּ.

לְדַעַתְתֶּם שֶׁל הָאוֹמְרִים נְקוּבִים הָיוּ, הָאֵם כְּתוּב
חֲרוֹת בְּלַחַת? עַל הַלַּחַת כְּתוּב. אֲלֹא
כֶּף שְׁנִינוּ, חֲמָשָׁה קוֹלוֹת הֵם לְיָמִין וַחֲמָשָׁה
לְשְׂמָאל, וְאוֹתָם שֶׁל הַשְּׂמָאל כְּלוּלִים בְּיָמִין.
וּמֵהֵימִין נִרְאוּ אוֹתָם שְׁבַשְׂמָאל, וְכֹאֵן הֵכֵל הוּא
יָמִין, וְנִכְלְלוּ אֱלֹה בְּאֱלֹה, מֵה שְׁהָיָה בְּצַד זֶה
נִרְאָה לְצַד הָאֲחֵר, וְקוֹרְאִים אֶת אוֹתָם הָאוֹתִיּוֹת.
שְׁהָרִי שְׁנִינוּ, הַשְּׂמָאל הַפֶּךָ לְהִיּוֹת יָמִין, שְׁכְּתוּב
מִימֵינוּ אֵשׁ דָּת לָמוּ, וּמִשּׁוּם כֶּף מִכְּתָב אֱלֹהִים
הוּא וְדָאִי.

הַכִּיצַד? מֵה שְׁהָיָה בְּצַד הַזֶּה הָיָה קוֹרָא בְּזֶה,
אֲנִכִּי ה' אֱלֹהֶיךָ. וּמֵהֵאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הָיָה
רוּאָה וְקוֹרָא לֹא תִרְצַח. הָיָה קוֹרָא לֹא יִהְיֶה לְךָ,
וְהָיָה רוּאָה וְקוֹרָא לֹא תִנְאָף. וְהָיָה קוֹרָא לֹא תִשָּׂא
אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא. וְהָיָה רוּאָה וְקוֹרָא לֹא
תִגְנוּב. וְהֵכֵל מְצַד זֶה. וְכֶף לְכֵלָם, וְאֵז מְצַד הָאֲחֵר,
וְכֵלָם כְּלוּלִים זֶה בְּזֶה כְּגוֹן זֶה. זֶהוּ שְׁכְּתוּב (שם לג)
מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא. מִכְּתָב אֱלֹהִים הוּא וְדָאִי.

וַיֵּרֶד מִשָּׁה אֶל הָעַם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם. רַבִּי יוֹסִי
אָמַר, מַהִי הָאֲמִירָה הַזֹּאת שֶׁכָּתוּב וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם, וְלֹא כָתוּב מָה אָמַר? אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בֵּא
וּרְאֵה, דְּרֹךְ הָעוֹלָם הוּא, כְּשֶׁבָאָה שְׂמֻחָה לְאָדָם
אוֹ כְּשֶׁבָא צַעַר – כְּשֶׁעֲדִין לֹא יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ, לֹא יְכוּל
לְסַבֵּל, שֶׁהָרִי לְבוֹ פּוֹרֵחַ לְשַׁעָה. וְכִשְׂיֹדֵעַ מִמֶּנּוּ,
עוֹמֵד בְּקִיּוּמוֹ וְיְכוּל לְסַבֵּל. כָּל שֶׁפֶן כָּאן, (וְכֹאן אֵינּוּ
כָּד) שֶׁהָרִי מִשָּׁה אָמַר לָהֶם כָּל מַה שֶׁהָיָה אַחֵר כֶּף
וְחִזְק לְבָם בְּדַבְרִים, וְלֹא יִכְלוּ לְסַבֵּל. כָּל שֶׁפֶן אִם
לֹא הָיָה אוֹמֵר לָהֶם דָּבָר. וּמִשׁוּם כֶּף וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
בַּתְּחִלָּה, וְחִזְק לְבָם, וְאַחֵר כֶּף וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם.
וְעַם כָּל זֶה לֹא יִכְלוּ לְסַבֵּל, שֶׁהָרִי שְׂנִינוּ, אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חֲזִיא אָמַר רַבִּי יוֹסִי,
כְּשֶׁשָּׁמְעוּ דְבָרוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, פְּרָחָה
נִשְׁמָתָם, וְעָלְתָה נִשְׁמָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל עַד כִּפְסָא
כְּבוֹדוֹ לְהַדְבִּיק שָׁם.

אָמַרְהָ תוֹרָה לְפָנַי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכִי לְחַנָּם
הֵייתִי מֵאֲלֵפִים שָׁנִים טָרַם שֶׁנִּבְרָא
הָעוֹלָם?! לְחַנָּם כָּתוּב בָּהּ (ויקרא יז) וַאִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם, (שמות ל) וְאֵל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר, (ויקרא כה) כִּי לִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל
עֲבָדִים?! אֵיפֹה הֵם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל? בְּאוֹתָהּ שָׁעָה

הַחֲזִירָה הַתּוֹרָה אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד לְמָקוֹמוֹ. הַתּוֹרָה חִזְקָה וְאַחֲזָה
 בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶם לְהַחֲזִיר אוֹתָן לְיִשְׂרָאֵל. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 (תהלים יט) תּוֹרַת ה' תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ. מְשִׁיבַת
 נֶפֶשׁ מִמֶּשׁ.

סדר הלימוד ליום טז טבת (יום 105 בשנה)

שְׁנֵינּוּ, כְּתוּב וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶּא ה' לְמַלְךְ,
 כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (מלכים א-י) שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא.
 רַבִּי אַבָּא אָמַר, שְׁהִלְבְּנָה עֲמֻדָה בְּשִׁלְמוֹת,
 שְׁשֵׁנֵינוּ שְׁבִימֵי שְׁלֹמֹה עֲמֻדָה הִלְבְּנָה בְּשִׁלְמוֹת.

אֵימָתֵי בְּשִׁלְמוֹת? (שְׁנֵינּוּ, כְּתוּב וַתֵּרֵב חֲכַמַת שְׁלֹמֹה וְגו'. מֵהוּ
 וַתֵּרֵב? אָמַר רַבִּי אַבָּא, שְׁעֲמֻדָה הִלְבְּנָה בְּשִׁלְמוֹתָה. מֵהוּ
 בְּשִׁלְמוֹתָה?) שְׁעֲמֻדָה בַּחֲמֻשָּׁה עָשָׂר, כְּמוֹ שְׁשֵׁנֵינוּ,
 אַבְרָהָם. יִצְחָק. יַעֲקֹב. יְהוּדָה. פֶּרֶץ. חֲצִרוֹן. רֵם.
 עֲמִינָדָב. נַחֲשׁוֹן. שְׁלֹמוֹן. בַּעֲזוֹ. עוֹבָד. יִשִּׁי. דָּוִד.
 שְׁלֹמֹה. כְּשָׂבָא שְׁלֹמֹה עֲמֻדָה הִלְבְּנָה בְּשִׁלְמוֹת.
 זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל כֶּסֶּא ה' לְמַלְךְ.
 וְכְתוּב שֵׁשׁ מַעְלוֹת לְכֶסֶּא. הֵכֵל כְּמוֹ שְׁלֹמֹה עֲלָה.

בִּימֵי צְדָקָיָה עֲמֻדָה הִלְבְּנָה בַּפְּגָם וְנִפְגְּמָה, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (ישעיה יג) וַיִּרַח לֹא יִגִּיהַ אֹרֹז.

שְׁשָׁנֵינוּ, בִּימֵי צְדָקָהּ נִפְגְּמָה הַלְּבָנָה וְחָשְׁכוּ
פְּנֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

צא וְחָשַׁב, רְחַבְעָם. אֲבִיָּה. אָסָא. יְהוֹשָׁפָט.
יְהוֹרָם. אַחֲזִיָּהוּ. יוֹאָשׁ. אֲמֻצְיָהוּ. עֲזִיָּהוּ.
יוֹתָם. אַחֲזוּ. יַחֲזִיקָהוּ. מְנַשֶּׁה. אָמוֹן. יֵאֱשִׁיָּהוּ.
צְדָקָהוּ. וְכִשְׁבָּא צְדָקָהוּ, נִפְגְּמָה הַלְּבָנָה וְעַמְדָּה
עַל פָּגָם, שְׁכָתוֹב (ירמיה נב) וְאֵת עֵינֵי צְדָקָה עִוֵּר.
בְּאוֹתוֹ זְמַן (איכה ב) הִשְׁלִיךְ מַשְׁמַיִם אֶרֶץ. אֶרֶץ זו
הָעֲבָרָה מִלְּפָנֵי שָׁמַיִם וְהִתְרַחֲקָה מִמֶּנּוּ, וְנָחַשְׁכָּה
הָאֶרֶץ הַזֹּאת. (כלומר, שְׁעַמְדָּה הַלְּבָנָה בִּפְגִימוֹתֶיהָ).

שְׁשָׁנֵינוּ, בְּשַׁעָה שְׁעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי,
הִתְחִילָה הַלְּבָנָה לְהָאִיר, שְׁכָתוֹב (שמואל ב-
כב) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרֶד. מַה זֶה וַיִּרֶד? שְׁקָרַב הַשָּׁמַיִם
לְלִבָּנָה, וְהִתְחִילָה לְהָאִיר הַלְּבָנָה, שְׁכָתוֹב (במדבר כ)
דָּגַל מִחֲנֵה יְהוּדָה מִזְרָחָה.

בְּהַר סִינַי הִתְמַנָּה יְהוּדָה כְּשִׁלִּיט בַּמְּלָכוֹת,
שְׁכָתוֹב (הושע יב) וַיְהוּדָה עַד רֹד עִם אֵל וְעַם
קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן. (רבי יצחק אָמַר מִכָּאן, וַיְהוּדָה עַד רֹד עִם אֵל, הִשְׁלִטוֹן
הָיָה בְּשַׁעָה שֶׁהָאֵל הָיָה שׁוֹלֵט מִלְּכוּתוֹ עַל הַר סִינַי, בְּאוֹתָהּ שַׁעָה מִלְּכוּתוֹ שֶׁל
יְהוּדָה) מַה זֶה וְעַם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן? כְּשֶׁאָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכְתַּת כְּהֻנִּים

וְגוֹי קְדוֹשׁ, נֶאֱמַן הִיָּה יְהוּדָה לְקַבֵּל מַלְכוּת,
וְהַתְּחִילָה הַלְּבָנָה לְהָאִיר.

אֲנָכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ וְגוֹ'. רַבִּי אֶלְעָזָר
פָּתַח, (מְשֵׁלִי א) שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאֵל
תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ - זֶה
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ - זֶה
כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל. מִי זֶה כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל? זֶה בִּינָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב לְהַבִּין אִמְרֵי בִּינָה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, מוֹסֵר אָבִיךָ - זֶה הִיא חֻכְמָה.
וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ - זֶה הִיא בִּינָה. רַבִּי
יִצְחָק אָמַר, זֶה וְזֶה דָּבָר אֶחָד הַתְּפָרְשׁוּ. שֶׁשְּׁנַיִנוּ,
תּוֹרָה יִצְאָה מִחֻכְמָה שֶׁל מַעְלָה. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
מִבִּינָה יִצְאָה, שֶׁכָּתוּב לְהַבִּין אִמְרֵי בִּינָה, וְכָתוּב
וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, תּוֹרָה נִכְלָלָה מִחֻכְמָה
וּבִינָה, שֶׁכָּתוּב שָׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ
וְאֵל תִּטֵּשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, בְּכָל
הִיא נִכְלָלָת. שְׁכִיּוֹן שְׁנִכְלָלָת בְּשָׁנֵי אֱלֹהִים, הִיא
נִכְלָלָת בְּכָל - בְּחֻסָּד, בְּדִין וּבְרַחֲמִים. בְּכָל־
הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהַדָּבָר צָרִיךְ. אִם הַמְּלֶךְ וְהַגְּבִירָה
מִסְכִּימִים - הַכֹּל מִסְכִּימִים. בְּמָקוֹם שֶׁאֵלֶּה
נִמְצְאִים - כָּל־מִצְוֹת.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אָנֹכִי – זֶה הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
(בראשית מו) אָנֹכִי אֶרֶד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה. ה'

אֱלֹהֶיךָ. (הכל עולה למעלה להיות הכל אחד) (זו כנסת ישראל, שכתוב
 ואל תטש תורת אמת) **רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אָנֹכִי – זֶה הַשְּׂכִינָה,**
וּמִפְסִיק הַטַּעַם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אָנֹכִי עֵשׂוֹ בְּכוֹרֶךָ. ה'
אֱלֹהֶיךָ – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דברים
ד) מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעָךְ אֶת קְלוֹ. וְכָתוּב אַתֶּם
רְאִיתֶם כִּי מִן הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם. מִן הַשָּׁמַיִם
 (מן השמים ממש, זה הקדוש ברוך הוא).

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲשֶׁר – מְקוֹם
שֶׁהַכֹּל מְאֲשָׁרִים אוֹתוֹ. הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם – זֶה יוֹבֵל, כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ, מִצַּד הַיּוֹבֵל יֵצְאוּ
יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וּמִשׁוּם כֶּךָ חֲמִשִּׁים פְּעֻמִּים
נִזְכָּרָה יֵצִיאַת מִצְרַיִם בַּתּוֹרָה. חֲמִשִּׁים יָמִים
לְקַבֵּלַת הַתּוֹרָה. חֲמִשִּׁים יָמִים לְחֵרוֹת הָעֶבְדִּים.
מִבֵּית עֶבְדִּים – כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שמות יב) הִכָּה כָּל
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְשָׁנִינוּ, הַכֹּתְרִים
הַתַּחְתּוֹנִים הִלְלוּ שֶׁהַמִּצְרַיִם בְּטָחוּ בָהֶם. כְּמוֹ
שֵׁשׁ בֵּית לְמַעְלָה – יֵשׁ בֵּית לְמַטָּה. בֵּית קְדוֹשׁ
שְׁלַמַּעְלָה, שֶׁכָּתוּב (משלי כד) בְּחֻכְמָה יִבְנֶה בַּיִת –
בֵּית תַּחְתּוֹן לְמַטָּה שְׂאִינוֹ קְדוֹשׁ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
מִבֵּית עֶבְדִּים.

שְׁנֵינּוּ, בַּשְּׁעָה שְׁנֵאָמַר אָנֹכִי, כָּל אוֹתָן מְצוֹת
הַתּוֹרָה שְׁנֵאָחֲזוּ בַּמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן
בְּצַד (זה), כָּלֵם הָיוּ כְּלוּלוֹת בְּדָבָר הַזֶּה.

כְּמוֹ שְׁנֵינּוּ, כָּל מְצוֹת הַתּוֹרָה אַחֲזוֹת בְּגוֹף
הַמֶּלֶךְ, (בַּמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ הָעֲלִיּוֹן) מֵהֵן בְּרֹאשׁ הַמֶּלֶךְ,
וּמֵהֵן בְּגוֹף, וּמֵהֵן בְּיַד הַמֶּלֶךְ, וּמֵהֵן בְּרֵגְלָיו,
וְאֵין מִי שְׂיוֹצֵא מִגּוֹף הַמֶּלֶךְ הַחוּצָה. וְלִכֵּן מִי
שֶׁפָּשַׁע בְּמִצְוָה אַחַת שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּמִי שֶׁפָּשַׁע
בְּגוֹף הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה ס) וַיִּצְאוּ וַרְאוּ
בְּפָגְרֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים בִּי, בִּי מִמֶּשׁ. אוֹי
לְרָשָׁעִים שְׁעוֹבְרִים עַל מְצוֹת הַתּוֹרָה וְלֹא
יֹדְעִים מֵהֵם עוֹשִׂים.

שְׂאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁהוּא חָטָא
אֵלָיו, אוֹתוֹ מְקוֹם מִמֶּשׁ מְגַלֶּה חָטְאוֹ.

(וְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ מְגַלֶּה חָטְאוֹ) חָטָא בְּקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא – הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְגַלֶּה חָטְאוֹ,
שֶׁכָּתוּב (איוב כ) יִגְלוּ שָׁמַיִם עוֹנוֹ וְאָרֶץ מִתְּקוּמָמָה
לוֹ. יִגְלוּ שָׁמַיִם עוֹנוֹ – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְאָרֶץ מִתְּקוּמָמָה לוֹ – זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (11)

כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל).

שְׁנֵינּוּ, שָׁמַיִם מְגַלִּים חָטְאוֹ שֶׁל אָדָם, וּבַשְּׁעָה
שֶׁהוּא מְגַלֶּה חָטְאוֹ, אָרֶץ עוֹשָׂה דִין

הָאָדָם, שְׁכָתוּב וְאָרְץ מִתְקוּמָהּ לוֹ, לַעֲשׂוֹת בּוֹ
 דִּין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, שְׁנִינוּ מִשְׁמוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 בְּשָׁעָה שֶׁנִּתְּנָה תוֹרָה, הָאֵם וְהַבָּנִים נִמְצְאוּ
 בְּשִׁלְמוֹת, שְׁכָתוּב (תהלים קיג) אִם הַבָּנִים שְׁמִיחָה.

אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ. אָנֹכִי, כְּמוֹ שְׁשִׁנִּינוּ, בַּת הָיְתָה
 לוֹ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ. הִיא שְׁכִינָה, וְזוֹ בַת.
 ה' אֱלֹהֶיךָ, שְׁכָתוּב בְּנֵי בְּכָרֵי יִשְׂרָאֵל. וְכָתוּב (משלי
 א) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ. הִנֵּה בֵּן.

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, שְׁכָתוּב (ויקרא כה)
 יוֹבֵל הוּא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָּכֶם. וְכָתוּב אִם
 הַבָּנִים שְׁמִיחָה. וְקִדְשְׁתֶּם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה
 וְקִרְאתֶם דְּרוֹר. הֲרִי אִם וּבָנִים. יוֹשְׁבַת הָאֵם,
 יוֹשְׁבֵים הַבָּנִים. (וְהַעוֹלָמוֹת) כָּלֶם בְּשִׁמְחָה בְּשִׁלְמוֹת,
 וְעַל זֶה כָּתוּב אִם הַבָּנִים שְׁמִיחָה. נַעֲבְרָה הָאֵם –
 כָּלֶם נַעֲבְרִים מִמְּקוֹמָם. וְכָתוּב (דברים כב) לֹא תִקַּח
 הָאֵם עַל הַבָּנִים. וְשִׁנִּינוּ, לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם חֲטָאִים
 לְמַטָּה, כְּדִי שִׁתְּעַבֵּר הָאֵם מֵעַל הַבָּנִים.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַכֹּל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 הַכֹּל הוּא. הַכֹּל אֶחָד. וְהַדְּבָרִים הַלְלוּ
 הַתְּגַלוּ לְקוֹצְרֵי הַשָּׂדֶה. אֲשֶׁרִיהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה
 וּבְעוֹלָם הַבָּא.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּתוּב בְּרֵאשִׁית בְּרָא
 אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וְכָתוּב
 (בראשית ב) בַּיּוֹם עָשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אָרֶץ וְשָׁמַיִם.
 בַּמָּה בְּאַרְנוּ פְּסוּקִים אֱלוֹ, הֲרִי שְׁנֵינּוּ שְׁשֵׁנִיהֶם
 נִבְרָאוּ כְּאַחַד? מִלְּמַד שְׁנֵטָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 קוּ יְמִינוּ וּבְרָא הַשָּׁמַיִם, וְנֵטָה קוּ שְׁמָאלוּ וּבְרָא
 אֶת הָאָרֶץ. בַּתְּחִלָּה אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ,
 וְאַחַר כֵּן אָרֶץ וְשָׁמַיִם.

שְׁנֵינּוּ, כָּתוּב (הושע ב) בַּיּוֹם הַהוּא אֶעֱנֶה נְאֻם ה'
 אֶעֱנֶה אֶת הַשָּׁמַיִם וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ.
 אֶעֱנֶה אֶת הַשָּׁמַיִם – שָׁמַיִם מִמֶּשׁ, שְׁכָתוּב (ישעיה סו)
 הַשָּׁמַיִם כְּסֹאֵי. וְהֵם יַעֲנוּ אֶת הָאָרֶץ – הָאָרֶץ מִמֶּשׁ,
 שְׁכָתוּב וְהָאָרֶץ הַדָּם רַגְלֵי. שָׁמַיִם – שָׁמַיִם
 הָעֲלִיּוֹנִים. וְאָרֶץ – הָאָרֶץ הָעֲלִיּוֹנָה. שְׁשֵׁנִינוּ,
 כְּשֶׁהִתְתַּקֵּן שָׁמַיִם זֶה בַּתְּקוּנָיו, (התתקן) כְּנִגְדֵי אָרֶץ
 זוּ, וְהִתְשׁוּקְתוֹ כְּנִגְדֵיהָ בְּדִרְגָּה אַחַת שְׁנִקְרְאת צְדִיק,
 כְּמוֹ שְׁכָתוּב (משלי י) וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם, וְנִדְבָק
 בְּאָרֶץ הַזֹּו.

וּמִרְאֵשׁ הַמְּלֶךְ עַד אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁשׁוּרָה הַצְּדִיק
 הַזֶּה, בָּא נִהָר אַחַד קְדוּשׁ, שְׁמֵן מִשְׁחָה,
 וּמִטִּיל בְּרַב תְּשׁוּקָה בְּאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו, וְהָאָרֶץ
 הַזֹּו נוֹטֶלֶת הַכֹּל, וְאַחַר כֵּן מֵהָאָרֶץ הַזֹּו הַכֹּל

נזוּנִים, עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים, כְּמוֹ הַזְכָּר הַזֶּה
 כְּשֶׁתְּשׁוּקָתוֹ לְהִדְבֵּק בְּנִקְבָּה, שְׁמוּצִיא זֶרַע שֶׁל
 רְבִיָּה מֵרֵאשׁ הַמַּח בְּאוֹתָהּ אִמָּה וּמְטִיל בְּנִקְבָּה
 וּמְמַנּוֹ הַנִּקְבָּה מִתְעַבֶּרֶת. נִמְצָא שְׁכַל אֵיבָרֵי הַגּוּף
 כְּלָם נִדְבָּקִים בְּנִקְבָּה, וְהַנִּקְבָּה אוֹחֶזֶת הַכֹּל.
 כְּדַגְמָה זוֹ שְׁנִינוּ, כָּל הַמְּשָׁלִים לְעִשְׂרֵה רֵאשׁוֹנִים
 שֶׁל בֵּית הַכְּנֶסֶת, נוֹטֵל שְׁכַר כְּלָם. רַבִּי יוֹסִי אָמַר,
 כְּנֶגֶד כְּלָם.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּתוּב (שְׁמוּאֵל-ב כב) וַיֵּט שָׁמַיִם
 וַיִּרְדּוּ, וְכְתוּב יִרְדּוּ ה' לְעֵינַי כָּל הָעַם עַל הַר
 סִינַי. (לֹא גוֹרְסִים תְּנֵא) וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ, לָאֵן יִרְדּוּ? אִם
 תֵּאמַר שְׁיִרְדּוּ לְסִינַי, הֲרֵי כְּתוּב עַל הַר סִינַי, וְלֹא
 כְּתוּב בְּהַר סִינַי?

אַתָּא וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ, לָאֵן יִרְדּוּ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 (אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא), יִרְדּוּ בְּדַרְגוֹתָיו
 מִדְּרָגָה לְדְרָגָה וּמִכְתָּר לְכְתָר עַד שְׁנִדְבֵּק בְּאַרְץ
 הַזֹּאת, וְאִזּוֹ הָאִירָה הַלְּבָנָה וְעַמְדָּה בְּשִׁלְמוֹת. זֶהוּ
 שְׁכְּתוּב וַיֵּט שָׁמַיִם וַיִּרְדּוּ, לְאַרְץ הַזֹּאת. וְאִזּוֹ כְּתוּב
 עַל הַר סִינַי. מָה עֶמֶד עַל הַר סִינַי? הִוּוּה אֹמֵר
 זוֹ שְׁכִינָה.

רַבִּי אַבָּא אָמַר מִכָּאן, (שְׁמוֹת יט) מִפְּנֵי אֲשֶׁר יִרְדּוּ
 עָלָיו ה' בְּאֵשׁ. וְכְתוּב (דְּבָרִים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ

אֲשׁ אוֹכְלָהּ הוּא. וְכָתוּב (בראשית יט) וְה' הִמְטִיר עַל
 סָדֶם וְעַל עֲמֹרָה גִפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם.
 וְה' הִמְטִיר – זוּהִי אֶרֶץ. מֵאִיזָה מְקוֹם נָטַל אֶת
 זֶה? סוּף הַפְּסוּק מוֹכִיחַ, שְׁכָתוּב מֵאֵת ה' מִן
 הַשָּׁמַיִם, מִן הַשָּׁמַיִם מִמֶּשׁ. רַבִּי חִיָּיא אָמַר מִכָּאן,
 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל, כָּל – הַכֹּלֵל שֶׁל הַכֹּל, שֶׁהָרִי
 בָּזָה תְלוּי הַכֹּל.

לא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי. רַבִּי יִצְחָק
 אָמַר, אֱלֹהִים אֲחֵרִים – לְהוֹצִיא שְׂכִינָה. עַל
 פְּנֵי – לְהוֹצִיא פְּנֵי הַמֶּלֶךְ שֶׁבָהֶם נִרְאָה הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ, וְהֵם שְׂמוֹ, וְהוּא הֵם. הוּא שְׂמוֹ, שְׁכָתוּב
 (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי. הוּא וְשְׂמוֹ אֶחָד הוּא.
 בְּרוּךְ שְׂמוֹ לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

שָׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא קָרָא לָהֶם אָדָם, שְׁכָתוּב (יחזקאל
 לד) וְאַתָּן צִאֲנֵי צִאֲן מִרְעִיתֵי אָדָם אַתֶּם, (ויקרא א)
 אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם. מָה הַטַּעַם קָרָא לָהֶם אָדָם?
 מִשּׁוּם שְׁכָתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה'
 אֱלֹהֵיכֶם. אַתֶּם וְלֹא לְשָׂאֵר עַמִּים. וּמִשּׁוּם כֶּךָ אָדָם
 אַתֶּם. אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם, וְאִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים
 וּמִזְלוֹת קְרוּיִים אָדָם.

שְׁשָׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּיּוֹן שְׁאָדָם מִיִּשְׂרָאֵל
 נִמּוּל, נִכְנָס לְבְרִית שְׁגִזֵר הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא עִם אֲבָרָהֶם, שְׁכָתוּב (בראשית כד) וְה' בֵּרַךְ אֶת
 אֲבָרָהֶם בְּכָל. וְכָתוּב (מיכה ז) חֶסֶד לְאֲבָרָהֶם.
 וְהִתְחִיל לְהַכְנִס לְמָקוֹם הַזֶּה. (אָדָם) כִּיּוֹן שְׁזָכָה
 לְקַיִם מְצוּוֹת הַתּוֹרָה, נִכְנָס לְאָדָם (לְמָקוֹם) וְנִדְבַק
 בְּגוֹף הַמַּלְאָךְ, וְאִזּוּ נִקְרָא אָדָם.

וְזָרַע יִשְׂרָאֵל נִקְרָאוּ אָדָם. בֵּא וּרְאֵה, כָּתוּב
 בִּישְׁמַעֲאֵל וְהוּא יְהִי פָרָא אָדָם. פָּרָא
 אָדָם, וְלֹא אָדָם. פָּרָא אָדָם, מְשׁוּם שְׁנִמּוּל,
 וְרֵאשִׁיתוֹ שֶׁל אָדָם הָיָה בּוֹ, שְׁכָתוּב (בראשית יז)
 וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנוֹ בֶן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהַמְלוֹ אֶת
 בְּשָׂר עֲרֻלָּתוֹ. כִּיּוֹן שְׁנִמּוּל נִכְנָס לְרֵאשִׁית הַזֹּאת
 שְׁנִקְרָאת כָּל. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְהוּא יְהִי פָרָא אָדָם,
 וְלֹא אָדָם. יָדוּ בְּכָל, יָדוּ בְּכָל וְדָאִי – וְלֹא יוֹתֵר,
 מְשׁוּם שְׁלֹא קִבַּל מְצוּוֹת הַתּוֹרָה. רֵאשִׁית הָיְתָה
 בּוֹ מְשׁוּם שְׁנִמּוּל, וְלֹא הִשְׁתַּלֵּם בְּמְצוּוֹת הַתּוֹרָה.
 אֲבָל זָרַע יִשְׂרָאֵל שְׁנִשְׁלָמוּ בְּכָל, נִקְרָאוּ אָדָם
 מִמָּשׁ, וְכָתוּב (דברים לב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב
 חֶבֶל נִחְלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מְשׁוּם כֶּן כָּל הַפְּרָצוּפִים מְתָרִים,
 פָּרַט לְפָרָצוּף אָדָם. רַבִּי יַצְחָק אָמַר,

כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה, נִרְאֶה שְׁחֻקוֹ תוֹךְ הַחֻקִּיּוֹת שֶׁל
הַשְּׁלֵמוֹת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, הִינּוּ מֵה שְׂאֲנָשִׁים
אוֹמְרִים, קִשְׁרֵי בְרוּחַ מְצוּיִים בְּצוּרָה.

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה הוֹלֵךְ מִקְפוּטְקֵיָא לְלוֹד לְרֵאוֹת
אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁהָיָה שָׁם, וְהָיָה רַבִּי חִזְקִיָּה
הוֹלֵךְ עִמּוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי חִזְקִיָּה, זֶה
שְׂשֻׁנִינוּ לְפָנָי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהוּא יְהִיָּה פָּרָא אָדָם –
וְדַאי כֶּף הוּא. וְזֵהוּ בְרוּר הַדְּבָר – סוּף הַפְּסוּק,
שְׁכָתוֹב וְעַל פְּנֵי כָל אַחֲיוּ יִשְׁכֵּן. מֵה זֶה וְעַל פְּנֵי
כָל אַחֲיוּ יִשְׁכֵּן?

אָמַר לוֹ, לֹא שְׁמַעְתִּי וְלֹא אָמַר, שֶׁהָרִי לְמַדְנּוּ,
כְּתוּב (דְּבָרִים ד) וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה.
אֲשֶׁר שָׁם מֹשֶׁה – אֵתָהּ יְכוּל לֹמַר. אָבֵל שֶׁלֹּא שָׁם
מֹשֶׁה – אֵינְךָ יְכוּל לֹמַר.

פֶּתַח רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר, (שם) כִּי הוּא חֲיִיךָ וְאַרְךָ
יְמֶיךָ. מִי שְׁזוּכָה בַּתּוֹרָה וְלֹא נִפְרָד מִמֶּנָּה,
זוּכָה לְשָׁנֵי חַיִּים – אֶחָד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֶחָד
בְּעוֹלָם הַבָּא, שְׁכָתוֹב חֲיִיךָ, שְׁנַיִם. וְכָל מִי שֶׁנִּפְרָד
מִמֶּנָּה, כְּמִי שֶׁנִּפְרָד מִן הַחַיִּים, וּמִי שֶׁנִּפְרָד מִרַבִּי
שְׁמַעוֹן, כְּאֵלוֹ נִפְרָד מֵהַכֹּל.

וְכֵּן בְּפִסּוּק הַזֶּה שֶׁהוּא פּוֹתַח פְּתַח לֹא יִכְלִנוּ
לְהַכְּנִס אֵלָיו – דְּבָרֵי תּוֹרָה הַנִּסְתָּרִים עַל

אחת כמה וכמה. אוי לדור שרבי שמעון בן יוחאי יסתלק ממנו. שכשאנו עומדים לפני רבי שמעון, מעינות הלב פתוחים לכל עבר והכל מתגלה. וכשאנפרדים ממנו, לא יודעים דבר, וכל המעינות נסתמים.

אמר רבי חזקיה, הינו שכתוב (במדבר יא) ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים. כמנורה הזו שמאירים ממנה כמה מנורות, והיא מצויה בקיומה. כך רבי שמעון בר יוחאי בעל המנורות הוא מאיר לכל, והאור לא זז ממנו ונמצא בקיומו. הלכו עד שהגיעו אליו.

כשהגיעו אליו, מצאוהו שהיה יושב ועוסק בתורה, והיה אומר (תהלים קב) תפלה לעני כי יעטף ולפני ה' ישפך שיחו. כל תפלת ישראל היא תפלה, ותפלת העני עליונה מכלם. מה הטעם? משום שזו עולה עד כסא הכבוד של המלך ומתעטרת בראשו. והקדוש ברוך הוא משתבח (מתעטר) באותה תפלה ודאי, תפלת העני נקראת תפלה.

כי יעטר. עטוף זה אינו עטוף של כסוי, שהרי אין לו. אלא כתוב כאן כי יעטר, וכתוב שם

(איכה ב) הָעֲטוּפִים בָּרָעַב. וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפָּךְ שִׁיחוֹ,
שְׁקוּבִל לִפְנֵי רִבּוֹנוֹ. וְזֶה נוֹחַ לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוא, מְשׁוּם שֶׁהָעוֹלָם מְתַקֵּים בּוֹ כְּשֶׁלֹּא נִמְצְאוּ
שָׂאָר מְקִיָּמֵי הָעוֹלָם בְּעוֹלָם. אוֹי לְמִי שְׂאוֹתוֹ הָעֲנִי
יִקְבַּל עָלָיו לְרִבּוֹנוֹ, מְשׁוּם שֶׁהָעֲנִי קָרוֹב לְמַלְךְ
יוֹתֵר מִכָּלֶם, שְׁכָתוֹב (שמות כב) וְהִיא כִּי יִצְעַק אֵלַי
וְשָׁמַעְתִּי כִּי חֲנוּן אָנִי.

וְלִשְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם – לִפְעָמִים שְׂשׁוּמַע
וְלִפְעָמִים שְׂלֹא שׁוּמַע. מָה הַטַּעַם?
מְשׁוּם שֶׁדִּיּוֹר הַמַּלְךְ הוּא בְּכָלִים הַשְּׁבוּרִים הַלְלוּ,
שְׁכָתוֹב (ישעיה נז) וְאֵת דְּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ. וְכָתוֹב (תהלים
לד) קָרוֹב ה' לְנִשְׁבָּרֵי לֵב. (שם נה) לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכָה
אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה.

מִכָּאן שְׁנִינוּ, מִי שְׁנוֹזֵף בְּעֲנִי – נוֹזֵף בְּשִׁכְנָה,
שְׁכָתוֹב וְאֵת דְּכָא וְשִׁפְלָ רוּחַ, וְכָתוֹב (משלי
כב) כִּי ה' יָרִיב רִיבָם וְגו'. מְשׁוּם שֶׁהָאֲפוּטְרוֹפּוֹס
שְׁלָהֶם חָזַק וְשׁוֹלֵט עַל הַכֹּל, שְׂלֹא צָרִיךְ עֲדִים
וְלֹא צָרִיךְ דִּין אַחֵר, וְלֹא נוֹטֵל מִשְׁכוֹן כְּשָׂאָר
הַדִּינִים. וְאִיזָה מִשְׁכוֹן נוֹטֵל? נִשְׁמוֹת בְּנֵי אָדָם,
שְׁכָתוֹב וְקָבַע אֶת קִבְעֵיהֶם נָפֶשׁ.

עוֹד אָמַר, תְּפִלָּה לְעֲנִי – כָּל מְקוֹם שְׁנִקְרָא
תְּפִלָּה, דָּבָר עֲלִיוֹן הוּא, שֶׁהוּא עוֹלָה

למקום (שהקדוש ברוך הוא) עליון. תפלת הראש הן
התפלין של המלך שמניח אותם.

רבי שמעון סובב ראשו, וראה את רבי יהודה
ואת רבי חזקיה שהגיעו אליו. אחר שסיים,
הסתפל בהם. אמר להם, אוצר היה לכם ואבד
מכם. אמרו לו, ודאי שפתח עליון פתח מורנו,
ולא יכלנו להפנס בו.

אמר, מה הוא? אמרו לו, (בראשית טז) והוא יהיה
פרא אדם. וסוף הפסוק אנו רוצים לדעת,
שכתוב ועל פני כל אחיו ישכן. מה זה על פני
כל אחיו? שהרי ברור של כל הפסוק ידענו, ואת
זה לא ידענו, שסוף הכתוב לא נראה כראשו.

אמר להם, חייכם, הכל הוא דבר אחד, ובדרגה
אחת עולה. שנינו, כמה פנים לפנים יש
לקדוש ברוך הוא: פנים המאירים. פנים שלא
מאירים. פנים תחתונים. פנים רחוקים. פנים
קרובים. פנים שלפנים. פנים שלחוץ. פנים של
ימין. פנים של שמאל.

בא וראה, אשריהם ישראל לפני הקדוש ברוך
הוא, שאחוזים בפנים העליונים של המלך
באותם פנים שהוא ושמו אחוזים בהם, והם

וּשְׁמוֹ אֶחָד הוּא, וּשְׁאֵר הָעַמִּים אֲחוּזִים בְּאוֹתָם
 פְּנִים רְחוּקִים, בְּאוֹתָם פְּנִים תַּחְתּוֹנִים, וְלִכֵּן הֵם
 רְחוּקִים מִגּוֹף הַמְּלָךְ, שֶׁהֲרִי רְאִינוּ כָּל אוֹתָם שֶׁל
 מִצְרַיִם, קְרוֹבֵי יִשְׁמַעֵאל, כְּמוֹ אֲחִים וְקְרוֹבִים
 הָיוּ לוֹ, וְכֻלָּם הָיוּ בְּפָנִים תַּחְתּוֹנִים וּבְאוֹתָם
 פְּנִים רְחוּקִים.

וּבַגְּלוּף אֲבָרְהָם, כְּשֶׁנִּמּוֹל יִשְׁמַעֵאל, זָכָה שֶׁשָּׁם
 מְדוּרוֹ וְחִלְקוֹ בְּמָקוֹם שֶׁשׁוֹלֵט עַל כָּל
 אוֹתָם פְּנִים רְחוּקִים וְתַחְתּוֹנִים, עַל כֵּן אוֹתָם
 פְּנִים שֶׁל שְׁאֵר הָעַמִּים. זֶהוּ שֶׁכָּתוּב יָדוּ בְּכָל.
 וּמִשׁוּם כֵּן עַל פְּנֵי כָּל אֲחָיו יִשְׁכַּן. כְּלוּמַר, יִשִּׁים
 מְדוּרוֹ וְחִלְקוֹ לְמַעַלָּה מִכָּלֶם, שֶׁכָּתוּב יָדוּ בְּכָל,
 שֶׁשׁוֹלֵט עַל כָּל שְׁאֵר הַפְּנִים שֶׁלְמַטָּה, וּמִשׁוּם כֵּן
 עַל פְּנֵי כָּל אֲחָיו וְדָאֵי, שֶׁלֹּא זָכוּ כְּמוֹתוֹ.

בְּאוֹ רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חִזְקִיָּה וְנִשְׁקוּ יָדוּ. אָמַר רַבִּי
 יְהוּדָה, הֵינּוּ מֵה שְׁאֲנָשִׁים אוֹמְרִים, יֵין
 בְּשִׁמְרֵי וּנְבִיעֵת הַבָּאָר, בְּקֶשֶׁר שֶׁל קִימָא מִתְעִיטָר.
 אוֹי לְעוֹלָם כְּשִׁיסְתִּלַּק מִמֶּנּוּ מוֹרְנוֹ! אוֹי לְדוֹר
 כְּשֶׁזֶה יֵאָרַע בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן! אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁמְכִירִים
 אֶת מוֹרְנוֹ! אֲשֶׁרִי הַדּוֹר שֶׁהוּא שְׂרוּי בְּתוֹכוֹ!

אָמַר רַבִּי חִזְקִיָּה, הֲרִי שְׁנִינּוּ, כְּשֶׁגַּר נִמּוֹל נִקְרָא
 גַּר צֶדֶק, וְלֹא יוֹתֵר. וְכֵאֵן אָמַר מוֹרְנוֹ יָדוּ

בכל. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הַכֹּל נִקְשָׁר בְּאַחַד. אֲבָל שְׁנֵינוּ שֶׁהִגַּר, שׁוֹנָה יִשְׁמַעֲאֵל, שְׂאִינוּ גַר. בֶּן אֲבָרְהָם הוּא הָיָה, בְּנוֹ שֶׁל קְדוֹשׁ הָיָה. וְכָתוּב בּוֹ בְּיִשְׁמַעֲאֵל, (בראשית יז) הִנֵּה בִּרְכָתִי אִתּוֹ. כָּתוּב כְּאֵן בִּרְכָתִי אִתּוֹ, וְכָתוּב שָׁם (שם כד) וְה' בֵּרַךְ אֶת אֲבָרְהָם בְּכָל. וְעַל כֵּךְ כָּתוּב יְדוּ בְּכָל.

וּמִשׁוּם כֵּךְ כָּתוּב עַל פְּנֵי כָל אֲחִיו יִשְׁכֵּן. שְׂאֵם שְׂאָר קְרוּבֵיו נִמְוָלוּ (התגירה), נִקְרָאִים גְּרֵי צֶדֶק וְלֹא יוֹתֵר, וְהוּא יוֹתֵר וְעֲלִיוֹן מִכֻּלָּם. כָּל שְׁכֵן הֵם שְׂלֹא נִמְוָלוּ שְׁעוּמָדִים בְּאוֹתָם פְּנִים רְחוּקִים, בְּאוֹתָם פְּנִים תַּחְתּוֹנִים. וְהוּא מְדוּרוֹ לְמַעְלָה מִכָּל הַפְּנִים שְׁלָהֶם, וּמִכָּל הַפְּנִים שֶׁל עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב עַל פְּנֵי כָל אֲחִיו יִשְׁכֵּן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִשׁוּם כֵּךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַכְּרִיז וְאָמַר, לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי, שְׁזוּהֵי הָאֱמוּנָה שְׁלוֹ.

לא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה. הֲרֵי נִתְבָּאֵר. וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּל הַפְּרָצוּפִים מְתָרִים, פָּרַט לְפָרָצוּף אָדָם, שְׁהֲרֵי פְרָצוּף זֶה שׁוֹלֵט בְּכָל.

דבר אַחַר לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה – רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לַחֲטִיא אֶת

בְּשִׁרְךָ. כִּמָּה יֵשׁ לוֹ לְאָדָם לְהִזְהַר עַל דְּבָרֵי
 הַתּוֹרָה, כִּמָּה יֵשׁ לוֹ לְהִזְהַר שְׁלֹא יִטְעֶה בָּהֶם,
 וְשְׁלֹא יוֹצִיא מִהַתּוֹרָה מֵה שְׁלֹא יוֹדֵעַ וְלֹא קִבֵּל
 מֵרַבּוֹ. שְׁכֹל מִי שֶׁאֹמֵר דְּבָרֵי תּוֹרָה מֵה שְׁלֹא יוֹדֵעַ
 וְלֹא קִבֵּל מֵרַבּוֹ, עָלָיו כָּתוּב לֹא תַעֲשֶׂה לָּךְ פֶּסֶל
 וְכָל תְּמוּנָה. וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד לְהַפְרֹעַ
 מִמֶּנּוּ בְּעוֹלָם הַבָּא, בְּזִמְנֵן שְׁנַשְׁמָתוֹ תִּרְצֶה לְהַכְנִס
 לְמְקוֹמָהּ, דּוֹחִים אוֹתָהּ הַחוּצָה, וְתִשְׁמַד מֵאוֹתוֹ
 מְקוֹם שְׁצֻרוֹתָהּ בְּצֻרוֹר חַיִּי שְׁאֵר הַנְּשָׁמוֹת.

(רבי יהודה אומר מקאן) כִּמוֹ שֶׁשְׁנִינּוּ, לָמָּה יִקְצַף הָאֱלֹהִים
 עַל קוּלָּךְ. קוּלָּךְ – זוֹהֵי נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הָאָדָם. אָמַר
 רַבִּי חֲזִיָּא, עַל זֶה כָּתוּב כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא. מָה
 הַטְעָם? מִשּׁוּם שֶׁמְקַנָּא לְשֵׁמוֹ בְּכֹל. אִם מִשּׁוּם
 הַפְּרָצוּפִים מְקַנָּא לְשֵׁמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁמְשַׁקֵּר בְּשֵׁמוֹ,
 אוֹ מִשּׁוּם הַתּוֹרָה.

שְׁנִינּוּ, כָּל הַתּוֹרָה הִיא שֵׁם קְדוּשׁ, שְׂאִין לָךְ דְּבָר
 בַּתּוֹרָה שְׁלֹא כָּלּוּל בְּשֵׁם הַקְדוּשׁ, וּמִשּׁוּם
 כִּךָ צָרִיךְ לְהִזְהַר שְׁלֹא יִטְעֶה בְּשֵׁמוֹ הַקְדוּשׁ וְלֹא
 יִשְׁקֵר בוֹ. וּמִי שֶׁמְשַׁקֵּר בְּמִלָּךְ הָעֲלִיּוֹן, לֹא
 מְכַנְּסִים אוֹתוֹ לְפִלְטְרִין שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וַיִּשְׁמַד מִן
 הָעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, כְּתוּב כָּאֵן לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל
וְכָל תְּמוּנָה, וְכָתוּב שָׁם (שמות לד) פֶּסֶל לָךְ
שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים. כְּלוּמַר, לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל –
לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ תּוֹרָה אַחֲרַת שְׁלֹא יִדְעַת וְלֹא אָמַר
לָךְ רַבִּי. מָה הַטַּעַם? כִּי אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא.
אֲנִי הוּא שְׁעֵתִיד לְהַפְרֹעַ מִמֶּךָ בְּעוֹלָם הַבָּא בְּשַׁעֲה
שֶׁהַנְּשִׂמָה רוֹצֵה לְהַכְנִיס לְפָנַי, כַּמָּה מְזֻמָּנִים לְשַׁקֵּר
בָּהּ וּלְהַכְנִיסָהּ לְגִיחָנָם.

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ וְגו' –
שְׁצָרִיךְ הָאָדָם שְׁלֹא לְשַׁקֵּר בְּשֵׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (דְּבָר אַחַר לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְגו' – שְׁצָרִיךְ הָאָדָם
שְׁלֹא לְשַׁקֵּר בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמַהוּ? זוֹ בְרִית אוֹת הַקִּיּוּם הַקְּדוּשָׁה.
שְׁמִי שְׁמִשְׁקֵר בְּבְרִית הַזֶּה, מִשְׁקֵר בְּשֵׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) שְׁל
הַקֶּשֶׁר הָרֵאשׁוֹן שְׁנִקְשְׁרוּ יִשְׂרָאֵל בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא כְּשֶׁנִּמְלָו, וְזֶהוּ הַקִּיּוּם הָרֵאשׁוֹן שֶׁל הַכֹּל –
לְהַכְנִיס בְּבְרִית אֲבָרָהֶם, שֶׁהוּא קֶשֶׁר הַשְּׂכִינָה.
וְצָרִיךְ אָדָם שְׁלֹא לְשַׁקֵּר בְּבְרִית הַזֶּה, שְׁמִי
שְׁמִשְׁקֵר בְּבְרִית הַזֶּה, מִשְׁקֵר בְּקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
מָה הַשְּׁקֵר? הוּא שְׁלֹא יִכְנִיס בְּרִית זוֹ לְרִשׁוֹת
אַחֲרַת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאמַר וּבַעַל בַּת אֵל נִכָּר.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִכָּאֵן, (הוֹשַׁע ה) בַּה' בְּגָדוֹ כִּי בָנִים
זָרִים יִלְדוּ – מִי שְׁמִשְׁקֵר בְּבְרִית הַזֶּה, מִשְׁקֵר

בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, מְשׁוּם שְׁבָרִית זֹו אַחֲזֵה
בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכָתוּב לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל וְכָל
תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְגו'.

לא תִּשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תַעֲבָדֵם. רַבִּי אֶלְעָזָר הָיָה
הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ, וְהָיָה עִמּוֹ רַבִּי חֲזִיָּא. אָמַר רַבִּי
חֲזִיָּא, כָּתוּב וְרָאִיתָ בַּשָּׁבִיָּה אִשֶׁת יִפֶּת תֹּאֲר. מָה
הַטַּעַם, וְהִרִי כָּתוּב לֹא תִתְחַתֵּן בָּם? אָמַר לוֹ,
בְּעוֹד שֶׁהֵן קַיְמוֹת בְּרִשׁוּתָם.

ובא רֵאָה, אֵינן לָךְ אִשָּׁה בְּעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת
כוֹכָבִים וּמַזְלוֹת כְּשֶׁרָה כָּרְאוּ, שֶׁשָּׁנִינוּ,
לָמָּה סָמַךְ פָּרָשָׁה זֹו לְבֵן סוּרֵר וּמוֹרָה? אֶלֶּא
בּוֹדְאֵי מִי שֶׁנּוֹשָׂא אִשָּׁה זֹו, יוֹרֵשׁ מִמֶּנָּה בֶּן סוּרֵר
וּמוֹרָה. מָה הַטַּעַם? מְשׁוּם שֶׁקָּשָׁה לְהַעֲבִיר מִמֶּנּוּ
זֶהָמָה, וְכָל שֶׁכֵּן אוֹתָהּ שֶׁנִּשְׁאַה בְּתַחֲלָה, שְׂדִין
בְּדִין נִדְבָק וְנִטְמָאת בָּהּ, וְקָשָׁה לְהַעֲבִיר מִמֶּנָּה
הַזֶּהָמָה, וְהֵינּוּ מָה שֶׁאָמַר מֹשֶׁה בְּנִשְׁוֹת מִדִּין,
(בַּמִּדְבָּר לֹא) וְכָל אִשָּׁה יֹדַעַת אִישׁ לְמִשְׁכַּב זָכָר הָרְגוּ.

אשרי חִלְקוֹ שֶׁל אוֹתוֹ אָדָם שֶׁיּוֹרֵשׁ נַחֲלָה זֹו
וְשׁוֹמֵר אוֹתָהּ, שֶׁבְּאוֹתָהּ יִרְשֶׁה קְדוּשָׁה
נִדְבָק הָאָדָם בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כָּל שֶׁכֵּן אִם זוֹכֵה
לְמַצּוֹת הַתּוֹרָה, שֶׁהִרִי פּוֹשֵׁט הַמֶּלֶךְ יְמִינוֹ כְּנִגְדּוֹ

וְנִדְבַק בְּגוֹף הַקְּדוֹשׁ. וְעַל זֶה כָּתוּב בְּהֵם
 בְּיִשְׂרָאֵל, (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בַּה' אֱלֹהֵיכֶם,
 וְכָתוּב (שם יד) בָּנִים אַתֶּם לֵה'. בָּנִים אַתֶּם מִמֶּשׁ,
 שְׁכָתוּב (שמות ד) בְּנֵי בְכָרֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָתוּב (ישעיה מט)
 יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

לא תִּשָּׂא אֶת שֵׁם יְגוֹ'. רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, (מלכים ב-
 ד) וַיֹּאמֶר אֵלַיָּה אֱלִישָׁע מָה אַעֲשֶׂה לָּךְ הַגִּידִי
 לִי מָה יֵשׁ לָךְ בַּבַּיִת. אָמַר לָהּ אֱלִישָׁע, כָּלוּם יֵשׁ
 לָךְ עַל מָה שֶׁתִּשְׁרָה בְּרַכַּת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?
 שְׁשָׁנִינוּ, אָסוּר לְאָדָם לְבָרֵךְ עַל שְׁלַחַן רֵיק, מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהַבְּרָכָה שְׁלַמְעָלָה לֹא שׁוֹרָה
 בְּמָקוֹם רֵיק.

וּמִשּׁוֹם כֵּן צָרִיךְ אָדָם לְסַדֵּר עַל שְׁלַחָנוּ לֶחֶם
 אֶחָד אוֹ יוֹתֵר לְבָרֵךְ עָלָיו. וְאִם לֹא יְכוּל,
 צָרִיךְ לְהִשָּׂאִיר מֵאוֹתוֹ מְזוֹן שְׁאֵכַל עַל מָה שִׁיְבָרֵךְ,
 וְלֹא יִמָּצֵא שְׁמֵבָרֵךְ בְּרִיקָנוּת.

כִּיּוֹן שְׁאֵמְרָה אֵין לְשַׁפְּחָתָךְ כָּל בַּבַּיִת כִּי אִם
 אָסוּף שְׁמֵן – אָמַר, וְדַאי הָרִי בְּרָכָה שְׁלֵמָה
 בְּזֶה, שְׁכָתוּב (קהלת ז) טוֹב שֵׁם מִשְׁמֵן טוֹב. שְׁשֵׁם
 קְדוֹשׁ יוֹצֵא מִשְׁמֵן לְהַתְּבָרֵךְ וּלְהַדְּלִיק מְנוֹרוֹת
 קְדוּשׁוֹת. מָהוּ הַשְּׁמֵן הַזֶּה? (כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (בראשית ב) וַנִּזְדָּקַר

יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן רַבִּי יִצְחָק אָמַר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קלג) כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ וְגו'. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלּוּ הֵרִי אֶפְרָסִמוֹן זָד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, טוֹב שֵׁם – כִּמֶּה טוֹב שֵׁם עֲלִיּוֹן שֶׁל מְנוֹרוֹת עֲלִיּוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת כְּשֶׁכֵּלְן מְאִירוֹת מִשְׁמֵן טוֹב, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ. וְאִסּוּר לְאָדָם לְהִזְכִּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקְנוֹת. שְׁכָל מִי שֶׁמִּזְכִּיר אֶת שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרִיקְנוֹת, טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, לֹא צָרִיךְ לְהִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ, אֶלָּא אַחַר דְּבַר. שֶׁהֵרִי הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ לֹא נִזְכָּר בַּתּוֹרָה אֶלָּא אַחַר שְׁנֵי דְבוּרִים (פְּלוּמַר עַל דְּבַר), שְׁכָתוּב בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא נִזְכָּר שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ אֶלָּא עַל עוֹלָם שְׁלָם, שְׁכָתוּב (בראשית ב) בַּיּוֹם עָשׂוֹת ה' אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם. מִכָּאֵן שֶׁלֹּא לְהִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקְנוֹת. וְכָתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא. (כְּתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה' אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא, שֶׁלֹּא לְהִזְכִּיר שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקְנוֹת, אֶלָּא בְּבִרְכָה אוֹ בַּתְּפִלָּה. וּמִי שֶׁמִּזְכִּיר הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרִיקְנוֹת, שֶׁלֹּא בְּבִרְכָה אוֹ בַּתְּפִלָּה, כְּאֲשֶׁר נִשְׁמַתוֹ תִּצָּא מִמֶּנּוּ עֲתִידִים לְהַפְרֵעַ מִמֶּנּוּ וְלִנְקָם מִמֶּנּוּ נְקָמוֹת, שְׁכָתוּב כִּי לֹא יִנְקָה ה' אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשׂוֹא).

וְשַׁנְיָנוּ, אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַהִי בְרָכָה? הַשֵּׁם
הַקְדוֹשׁ. מִשּׁוּם שְׂמֵמָנוּ נִמְצְאָת הַבְּרָכָה
לְכָל הָעוֹלָם, וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצְאָת עַל מְקוֹם רֵיק
וְלֹא שׁוֹרָה עָלָיו. זֶהוּ שְׂכָתוֹב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'
אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹא.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר,
כְּתוֹב (שם א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי, וְכָתוֹב בְּמִן (שמות טז) שֵׁשֶׁת יָמִים
תִּלְקָטְהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה בּוֹ.
כִּיִּן שְׁלֹא נִמְצָא בּוֹ מְזוֹנוֹת, אִיזוֹ בְּרָכָה
נִמְצְאָת בּוֹ?

אָפָא כַּךְ שַׁנְיָנוּ, כָּל הַבְּרָכוֹת שְׁלִמְעָלָה
וְשְׁלִמְטָה תְלוּיּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.
וְשַׁנְיָנוּ, לָמָּה לֹא נִמְצָא מִן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי?
מִשּׁוּם שְׂמֵאוֹתוֹ יוֹם מִתְבָּרְכִים כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
הָעֲלִיוֹנִים, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן מְזוֹנוֹ לְמִטָּה,
כָּל אֶחָד בַּיּוֹמוֹ, מֵאוֹתָהּ בְּרָכָה שְׂמִתְבָּרְכִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

וּמִשּׁוּם כַּךְ, מִי שֶׁהוּא בְּדַרְגַּת הָאֱמוּנָה, צָרִיךְ
לְסַדֵּר שְׁלַחֵן וּלְתַקֵּן סְעוּדָה בְּלֵיל שַׁבָּת
כְּדִי שְׂיִתְבָּרֵךְ שְׁלַחֵנוּ כָּל אוֹתָם שֶׁשָּׂה יָמִים,

שְׁהָרֵי בְּאוֹתוֹ זְמַן מְזֻדְמָנֵת הַבְּרָכָה לְהַתְּבָרֵךְ כָּל
שֵׁשֶׁת יְמֵי הַשַּׁבָּת, וְהַבְּרָכָה לֹא נִמְצְאָת בְּשִׁלְחַן
רִיק, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְסִדֵּר שִׁלְחָנוֹ בְּעָרֵב שַׁבָּת
בְּלַחֲמִים וּמְזֻזְנוֹת.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אֶפְלוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת גַּם. רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, צָרִיךְ לְהַתְּעַנֵּג בְּיוֹם הַזֶּה
וְלֵאכֹל שֶׁלֹּשׁ סְעוּדוֹת בְּשַׁבָּת, כְּדֵי שְׂיִמְצְאוּ שְׂבַע
וְעֵנֵג בְּיוֹם הַזֶּה בְּעוֹלָם.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, לְהַזְמִין בְּרָכָה בְּאוֹתָם יָמִים
שֶׁלְמַעְלָה שְׁמַתְבָּרְכִים מִן הַיּוֹם הַזֶּה, וּבְיוֹם
הַזֶּה מְלֵא רֵאשׁוֹ שֶׁל זְעִיר אַנְפִּין מְטֵל שְׁנוּחַת
מִהַעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ הַנִּסְתָּר שֶׁל הַכֹּל, וּמְטִיל לַשִּׁדָּה
הַתְּפוּחִים הַקְּדוֹשִׁים שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים מְשַׁנְכַּנְסֵת
שַׁבָּת, שְׁכַלְם יִתְבָּרְכוּ כְּאַחֵד.

וְעַל זֶה צָרִיךְ אָדָם לְהַתְּעַנֵּג שֶׁלֹּשׁ הַפְּעָמִים הַלָּלוּ,
שְׁהָרֵי בְּזֶה תְּלוּיָהּ הָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה –
בְּעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ, וּבְזְעִיר אַנְפִּין, וּבַשִּׁדָּה הַתְּפוּחִים.
וְצָרִיךְ אָדָם לְהַתְּעַנֵּג בָּהֶם וּלְשַׁמַּח בָּהֶם. וּמִי
שֶׁגִּוְרַע סְעוּדָה מֵהֶם, מְרָאָה פָּגָם לְמַעְלָה, וְעֵנֵשׁוּ
שֶׁל הָאָדָם הַהוּא גְּדוֹל.

מִשׁוּם כֵּן צָרִיךְ לְסִדֵּר שִׁלְחָנוֹ שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים

מִשְׁנַכְנֶסֶת שַׁבָּת, וְלֹא יִמָּצָא שְׁלַחְנוּ רִיק, וְתִשְׁרָה
עָלֶיךָ הַבְּרָכָה כָּל שָׁאֵר יְמֵי הַשַּׁבָּת, וּבְדַבַּר הַזֶּה
מֵרָאָה וְתוֹלָה אֶת הָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, זֶה מִי שְׁמִשְׁלִים שְׁלֵשׁ
סְעוּדוֹת בַּשַּׁבָּת, קוֹל יוֹצֵא וּמְכַרִּיז עָלָיו:
(ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה'. זו סְעוּדָה אַחַת
כְּנֶגֶד הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ שֶׁל כָּל הַקָּדוֹשִׁים.
וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתֵּי אֶרֶץ – זו סְעוּדָה שְׁנִיָּה
כְּנֶגֶד שְׂדֵה הַתְּפוּחִים הַקָּדוֹשִׁים. וְהֵאֱכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ – זוּהִי הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁהַשְּׁתַּלְמָה
בְּזַעִיר אֲנִפִּין.

וּכְנֶגְדָם צָרִיךְ לְהַשְׁלִים סְעוּדָתוֹ, וְצָרִיךְ
לְהִתְעַנֵּג בְּכָל הַסְעוּדוֹת וְלִשְׂמַח בְּכָל
אַחַת וְאַחַת מֵהֶן, מִשּׁוּם שֶׁהִיא הָאֱמוּנָה
הַשְּׁלֵמָה, וּמִשּׁוּם כֶּן הַשַּׁבָּת נִתְכַּבְּדָה מִכָּל שָׁאֵר
הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים, מִשּׁוּם שֶׁהַכָּל בָּהּ נִמְצָא, וְלֹא
נִמְצָא כָּן בְּכָל הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים. אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא,
מִשּׁוּם כֶּן, מִשּׁוּם שֶׁהַכָּל נִמְצָא בּוֹ, נִזְכָּר שְׁלֵשׁ
פְּעָמִים, שְׁכַתּוֹב (בראשית ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי. וַיִּשְׁבּוֹת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים
אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

סדר הלימוד ליום יז טבת [יום 106 בשנה]

רבי אבא (רב המנונא סבא), כשהיה יושב בסעודת השבת, היה שמח בכל אחת ואחת, והיה אומר: זוהי סעודה קדושה של העתיק הקדוש הנסתר של הכל. בסעודה האחרת היה אומר: זוהי סעודה של הקדוש ברוך הוא, וכן בכל הסעודות. והיה שמח בכל אחת ואחת. כשהיה משלים את הסעודות, אומר: נשלמו סעודות האמונה.

בשרבי שמעון היה בא לסעודה, היה אומר כך: התקינו סעודה של האמונה העליונה. התקינו סעודת המלך. והיה יושב ושמח. כשהשלים סעודה שלישית, היו מכריזים עליו: (ישעיה נח) אז תתענג על ה' והרפכתך על במתי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך.

אמר רבי אלעזר לאביו, איך מתקנים את הסעודות הללו? אמר לו, ליל שבת כתוב והרפכתך על במתי ארץ. בו בלילה מתברכת הגבירה וכל שדה התפוחים, ומתברך שלחנו של אדם, ונשמה נוספת, ואותו הלילה

שְׂמַחַת הַגְּבִירָה הוּא. וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח בְּשִׂמְחָה
וּלְאָכַל סְעוּדַת הַגְּבִירָה.

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, בְּסְעוּדָה הַשְּׁנֵייה כְּתוּב אֲזַ תִּתְעַנֵּג
עַל ה'. עַל ה' וְדַאי. שְׂאוֹתָהּ שְׂעָה נִגְלָה
הַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ, וְכָל הָעוֹלָמוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְהַשְּׁלֵמוֹת וְהַחֲדוּהַ שֶׁל הַעֲתִיק אָנוּ עוֹשִׂים, וְזוּהִי
סְעוּדָתוֹ וְדַאי.

בְּסְעוּדָה הַשְּׁלִישִׁית שֶׁל שַׁבַּת כְּתוּב וְהֶאֱכַלְתִּיךָ
נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ. זוּהִי הַסְעוּדָה שֶׁל
זַעִיר אֲנִפִּין שֶׁהוּא בְּשִׁלְמוֹת. וְכָל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים
מֵאוֹתָהּ שְׁלֵמוֹת מִתְבָּרְכִים. וְצָרִיךְ אָדָם לְשַׂמַּח
בְּסְעוּדָתוֹ וּלְהַשְׁלִים הַסְעוּדוֹת הַלְלוֹ, שֶׁהֵן
סְעוּדוֹת הָאֱמוּנָה הַשְּׁלֵמָה שֶׁל זֶרַע קָדוֹשׁ שֶׁל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָאֱמוּנָה הָעֲלִיוֹנָה הִיא שְׁלֵהֶם וְלֹא שֶׁל
עַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת. וּמִשּׁוּם כֵּן
אָמַר, (שְׁמוֹת ל"א) בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

בֵּא וּרְאֵה, בְּסְעוּדוֹת הַלְלוֹ נוֹדְעִים יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם
בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְשֵׁהֶם מֵהֵיכַל הַמֶּלֶךְ וְשֵׁהֶם בְּנֵי
הָאֱמוּנָה, וּמִי שֶׁפּוֹגֵם סְעוּדָה אַחַת מֵהֶם, מֵרְאֵה
פָּגָם לְמַעְלָה, וּמֵרְאֵה אֶת עֲצָמוֹ שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי
הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׂאִינוֹ מִבְּנֵי הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וְשְׂאִינוֹ

מְזַרַע קְדוּשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְנוֹתְנִים עָלָיו חֶמֶר שֶׁל
שְׁלֵשָׁה דְבָרִים – דִּין הַגִּיהֶנֶם וְכוּ'.

וְבֵא רָאָה, בְּכֹל שָׂאָר הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים צָרִיךְ אָדָם
לְשַׁמַּח וּלְשַׁמַּח אֶת הָעֲנִיִּים, וְאִם הוּא שְׁמַח
לְבַדּוֹ וְלֹא נוֹתֵן לְעֲנִיִּים – עֲנָשׁוּ רַב, שֶׁהָרִי לְבַדּוֹ
שְׁמַח, וְלֹא נוֹתֵן שְׁמַחָה לְאַחֵר. עָלָיו כָּתוּב (מלאכי
ב) וְזֵרִיתִי פָּרֵשׁ עַל פְּנֵיכֶם פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם. וְאִם הוּא
שְׁמַח בְּשִׁבְתּוֹ, אֵף עַל גַּב שְׁלֹא נוֹתֵן לְאַחֵר – לֹא
נוֹתְנִים עָלָיו עֲנָשׁ כְּבִשְׂאָר הַזְּמַנִּים וְהַחֲגִים,
שְׁכָתוּב פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם. אָמַר פָּרֵשׁ חֲגִיכֶם, וְלֹא פָּרֵשׁ
שִׁבְתְּכֶם. וְכָתוּב (ישעיה א) חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם
שֶׁנֶּאֱרָא נִפְשִׁי. וְאֵלּוּ שִׁבְתָּ לֹא אָמַר.

וּמִשּׁוּם כֶּף כָּתוּב בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִשּׁוּם
שֶׁכֹּל הָאָמוּנָה נִמְצְאָת בְּשִׁבְתּוֹ, נוֹתְנִים
לְאָדָם נִשְׁמָה אַחֲרָת, נִשְׁמָה עֲלִיוֹנָה, נִשְׁמָה שְׁכָל
הַשְּׁלֵמוֹת בָּהּ, כְּדִגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא. וּמִשּׁוּם כֶּף
נִקְרָאת שִׁבְתּוֹ. מַה זֶה שִׁבְתּוֹ? שֵׁם שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, שֵׁם שֶׁהוּא שְׁלֵם מְכֹל צְדָדָיו.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי כֶּף הוּא. אוֹי לְאָדָם
שֶׁלֹּא מִשְׁלִים אֶת שְׁמַחַת הַמֶּלֶךְ
הַקְּדוּשׁ. וּמַהִי שְׁמַחָתוֹ? אֵלּוּ שְׁלֵשׁ הַסְּעוּדוֹת

שֶׁל הָאָמוּנָה, סְעוּדוֹת שְׂאֲבָרָהּ יִצְחָק וַיַּעֲקֹב
כָּלוּלִים בָּהֶם, וְכֻלָּם שְׂמֵחָה עַל שְׂמֵחָה, אָמוּנָה
שְׁלֵמָה מִכָּל צָדָדָיו.

שְׁנֵינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה מִתְעַטְרִים הָאָבוֹת, וְכֹל הַבָּנִים
יוֹנְקִים, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּכֹל שְׂאֵר הַחֲגִים
וְהַזְּמַנִּים. בַּיּוֹם הַזֶּה רִשְׁעֵי הַגִּיהֵנִם נָחִים. בַּיּוֹם
הַזֶּה כָּל הַדֵּינִים נִכְפָּים וְלֹא מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם.
בַּיּוֹם הַזֶּה הַתּוֹרָה מִתְעַטְרֶת בְּעֶטְרוֹת שְׁלֵמוֹת.
בַּיּוֹם הַזֶּה שְׂמֵחָה וְתַפְנוּק נְשָׂמָעִים בְּמֵאֲתָיִם
וְחֻמְשֵׁים עוֹלָמוֹת.

בֵּא וְרָאָה, בְּכֹל שֵׁשֶׁת יְמֵי הַשַּׁבָּת, כְּשִׁמְגִיעָה
שְׁעַת תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, הַדִּין הַקָּשֶׁה שׁוֹלֵט
וְכֹל הַדֵּינִים מִתְעוֹרְרִים, אָבֵל בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת,
כְּשִׁמְגִיעַ זְמַן תְּפִלַּת הַמִּנְחָה, נִמְצָא רְצוֹן
הַרְצוֹנוֹת, וְהַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ מְגַלֶּה רְצוֹנוֹ, וְכֹל
הַדֵּינִים נִכְפָּים, וְנִמְצָא רְצוֹן וְשְׂמֵחָה בְּכֹל.

וּבְרְצוֹן הַזֶּה הַסְתַּלַּק מִשָּׂה, הַנְּבִיא הַנְּאֻמָּן
הַקָּדוֹשׁ מִן הָעוֹלָם, כְּדִי לְהוֹדִיעַ שְׁלֵא
בְּדִין הַסְתַּלַּק, וְאוֹתָהּ שְׁעָה בְּרְצוֹן שֶׁל הַעֲתִיק
הַקָּדוֹשׁ יִצְאָה נְשָׂמָתוֹ וְנִטְמָנָה בּוֹ. מִשׁוּם כֵּךְ וְלֹא
יֵדַע אִישׁ אֶת קְבָרָתוֹ כְּתוּב. מֵהַעֲתִיק הַקָּדוֹשׁ

טְמִיר שֶׁל כָּל הַטְּמִירִים, וְלֹא יוֹדְעִים עֲלֵיוֹנִים
 וְתַחְתּוֹנִים – אִף כָּאֵן נִשְׁמָה זֹו שְׁנִטְמָנָה בְּרָצוֹן
 הַזֶּה שֶׁהַתְּגָלָה בְּשַׁעַת תְּפִלַּת מְנַחַת הַשַּׁבָּת, כְּתוּב
 וְלֹא יָדַע אִישׁ אֶת קְבָרְתּוֹ, וְהוּא טְמִיר מְכָל
 הַטְּמִירִים שֶׁל הָעוֹלָם, וְהַדִּין לֹא שׁוֹלֵט בּוֹ. אֲשָׁרֵי
 חֲלָקוֹ שֶׁל מֹשֶׁה!

שְׁנִינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה שֶׁהַתּוֹרָה מְתַעֲטָרֵת בּוֹ,
 מְתַעֲטָרֵת בְּכֹל, בְּכֹל אוֹתָן מְצוּוֹת, בְּכֹל
 אוֹתָן גְּזוּרוֹת וְעֲנָשִׁים, בְּשִׁבְעִים עֲנָפִים שֶׁל אֹר
 שְׁזוּהָרִים מְכָל צַד וְצַד. מִי רָאָה הָעֲנָפִים
 שְׁיֹוצְאִים מְכָל עֲנָף וְעֲנָף, חֲמֹשֶׁה עוֹמְדִים בְּתוֹךְ
 הָאֵילָן, וְכָל הַפְּנִים אַחוּזִים בָּהֶם? מִי רָאָה אוֹתָם
 שְׁעָרִים שְׁנִפְתָּחִים בְּכֹל צַד וְצַד, וְכֹלֶם זוּהָרִים
 וּמְאִירִים בְּאוֹתוֹ הָאֹר שְׁיֹוצֵא וְלֹא פּוֹסֵק?

קו"ל הַכְּרוֹז יוֹצֵא: הַתְּעוֹרְרוּ קְדוֹשִׁים עֲלֵיוֹנִים,
 הַתְּעוֹרְרוּ הָעָם הַקְּדוֹשׁ שְׁנִבְחָר לְמַעְלָה
 וּלְמַטָּה, עוֹרְרוּ שְׂמֵחָה כְּנֶגֶד רְבוּנְכֶם, הַתְּעוֹרְרוּ
 בְּשִׂמְחָה שְׁלֵמָה, הַזְדַּמְנוּ לְשַׁלֵּשׁ שְׂמֵחוֹת שֶׁל
 שְׁלֵשֶׁת הָאָבוֹת, הַזְדַּמְנוּ לְקַרְאֵת הָאֱמוּנָה שֶׁל
 שְׂמֵחַת כָּל הַשְּׂמֵחוֹת. אֲשָׁרֵי חֲלָקְכֶם, יִשְׂרָאֵל
 קְדוֹשִׁים, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא! זוּהִי יְרֻשָּׁה

לְכֶם מִכָּל הָעַמִּים עֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת.
וְעַל זֶה כָּתוּב בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כִּן הוּא וְדַאי. וְעַל זֶה כָּתוּב
זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, וְכָתוּב (ויקרא
יט) קִדְּשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אָנִי ה'. וְכָתוּב (ישעיה נח)
וְקִרְאַתְךָ לַשַּׁבָּת עֲנֵג לְקָדוֹשׁ ה' מְכַבֵּד.

שְׁנִינּוּ, בַּיּוֹם הַזֶּה כָּל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים מִתְּעַדְנִים
בְּתַפְנוּקֵי הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ, נִסְתָּר כָּל
הַנִּסְתָּרִים, וְרוּחַ אַחַת מֵהָעֲנַג שֶׁל אוֹתוֹ הָעֵתִיק
הַקָּדוֹשׁ מִתְּפַשֵּׁט (ההוא מִתְּפַשֵּׁט) בְּכָל הָעוֹלָמוֹת,
וְעוֹלָה וַיּוֹרֶדֶת, וּמִתְּפַשֵּׁט לְכָל הַבְּנִים הַקָּדוֹשִׁים
לְכָל שׁוֹמְרֵי הַתּוֹרָה, וְנָחִים בְּמִנוּחָה שְׁלֵמָה,
נִשְׁכָּחִים מִכָּל כָּל הַרְגָזִים, כָּל הַדִּינִים וְכָל
הָעֲבוֹדוֹת הַקָּשׁוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם יד) בַּיּוֹם הַנִּיחַ
ה' לָךְ מֵעֲצָבָךְ וּמִרְגָזֶךָ וּמִן הָעֲבֹדָה הַקָּשָׁה.

מִשׁוּם כִּן שְׁקוּלָה שַׁבַּת כְּנֶגֶד הַתּוֹרָה, וְכָל מִי
שְׁשׂוֹמֵר שַׁבַּת כְּאֵלוֹ שׁוֹמֵר אֶת כָּל
הַתּוֹרָה. וְכָתוּב (ישעיה נו) אֲשֶׁרִי אָנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת
וּבֶן אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ שֶׁמֶר שַׁבַּת מִחֲלָלוֹ וְשֶׁמֶר יְדוֹ
מֵעֲשׂוֹת כָּל רָע. נִשְׁמַע, שְׁמִי שְׁשׂוֹמֵר אֶת הַשַּׁבָּת
כְּמִי שְׁשׂוֹמֵר כָּל הַתּוֹרָה.

רבי יודאי שאל את רבי שמעון יום אחד שנפגש עמו בדרך, אמר לו, רבי, הרי כתוב (בפרשת השבת) בפרשה זו שבת שאמר ישעיה, שכתוב כה אמר ה' לסריסים אשר ישמרו את שבתותי וגו', ונתתי להם בביתי ובחומתי וגו'. מה זה אומר?

אמר לו, קפוטקאי, קשר את חמורך בגדר ורד, שדבר תורה צריך צחות, או הפך לאחוריה ולך אחרי ותכון לבך. אמר לו, משום מורי עשיתי את הדרך, ואחרי מורי אסתכל בשכינה.

אמר לו, בא וראה, דבר זה הרי פרשוהו החברים ולא פרשו דבר. כה אמר ה' לסריסים, מי הם הסריסים? אלו הם החברים שמשתדלים בתורה ומסרסים עצמם כל ששת ימי השבת ועוסקים בתורה, ובליל השבת מזרזים את עצמם בזווגם משום שיודעים הסוד העליון בשעה שהגבירה מזדווגת במלך.

ואותם חברים שיודעים סוד זה, מכוונים לבם לאמונת רבונם, ומתברכים בפרוי מעיהם באותו הלילה. וזהו שכתוב אשר ישמרו, כמו שנאמר ואביו שמר את הדבר.

וּנְקָרָאִים סְרִיסִים וְדָאִי, בְּשָׁבִיל לְחֻכּוֹת לְשַׁבָּת
 לְמַצָּא אֶת רְצוֹן רַבּוֹנָם, שְׁכַתּוֹב
 וּבְחָרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי. מַה זֶה בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי? זֶה
 זוּנֵג הַגְּבִירָה. וּמְחִזְיָקִים בְּבְרִיתִי, הַכֹּל אֶחָד.
 בְּבְרִיתִי סֵתָם. אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁמַתְקֵדֵשׁ
 בְּקִדְשָׁהּ הַזֶּה וַיִּוֹדַע הַסּוּד הַזֶּה.

בֵּא וּרְאָה, כְּתוּב שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל
 מְלֶאכֶתְךָ וַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַה' אֱלֹהֶיךָ
 וְגו'. כָּל מְלֶאכֶתְךָ – בְּאוֹתָם שֵׁשֶׁת הַיָּמִים מְלֶאכֶת
 בְּנֵי הָאָדָם, וּמִשׁוּם הַדְּבָר הַזֶּה לֹא מִזְדוּגְגִים
 הַחֲבָרִים, רַק בְּזִמְנָן שֶׁלֹּא נִמְצָא מִמַּעֲשֵׂי בְנֵי אָדָם,
 אֲלֹא מִעֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמַה מַּעֲשֵׂהוּ?
 זוּנֵג הַגְּבִירָה לְהוֹצִיא נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת לְעוֹלָם.

וּמִשׁוּם כֵּךְ בְּלִילָה הַזֶּה הַחֲבָרִים מְתַקְדְּשִׁים
 בְּקִדְשַׁת רַבּוֹנָם וּמְכוֹנְנִים לָבָם, וַיּוֹצְאִים
 בָּנִים מְעֲלִים, בָּנִים קְדוּשִׁים, שֶׁלֹּא סוּטִים יְמִינָה
 וּשְׂמֵאלָהּ, בְּנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה, וְעַל אֵלֶּה כְּתוּב
 (דְּבָרִים י"ד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. לַה' אֱלֹהֵיכֶם
 וְדָאִי. מִשׁוּם שְׂאֵלָה נְקָרָאִים בָּנִים שְׁלוּ, בָּנִים
 לְמֶלֶךְ וּלְגְבִירָה.

זוּ דַעַת הַחֲבָרִים שֶׁיִּוֹדְעִים סוּד זֶה, בְּזֶה נְדַבְּקִים,
 וּמִשׁוּם כֵּךְ נְקָרָאִים בָּנִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

וְאֵלֶּה הֵם שְׁהֶעוֹלָם מִתְקַיִם בְּשִׁבְלֵם. וְכִשְׁעוֹלָה
הָעוֹלָם בְּדִין, מִסְתַּכֵּל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּבָנִים
הִלְלוּ וּמְרַחֵם עַל הָעוֹלָם, וְעַל זֶה כָּתוּב כֹּלֵה זֶרַע
אֲמַת. זֶרַע אֲמַת וְדָאֵי. מַה זֶה אֲמַת? טַבַּעַת
קְדוּשָׁה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (מִיכָה ז) תִּתֵּן אֲמַת
לְיַעֲקֹב. (אֲמַת זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא) וְהִכָּל אֶחָד. וּמִשׁוּם כֶּף
זֶרַע אֲמַת וְדָאֵי.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹדָאֵי, בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן שְׁשִׁלְחֵנִי
לְכָאן. בְּרוּךְ הַרְחֵמֵן, שֶׁהָרִי דְדָבַר זֶה
שְׁמַעְתִּי מִפִּיךָ. בְּכַה רַבִּי יוֹדָאֵי. אָמַר לוֹ רַבִּי
שְׁמַעוֹן, לָמָּה בְּכִיתָ? אָמַר לוֹ, בְּכִיתִי, שְׁאֲמַרְתִּי
אוּי לְאוֹתָם בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁדִּרְכֵיהֶם כְּבִהְמוֹת וְלֹא
יִוָּדְעוּ וְלֹא מִסְתַּכְּלִים, שְׁטוֹב לָהֶם שְׁלֹא נִבְרְאוּ.
אוּי לְעוֹלָם כְּשִׁיִּצָּא מוֹרְנוּ מִמֶּנּוּ, שְׁמִי יִכּוֹל
לְגַלּוֹת סוּדוֹת, וּמִי יוֹדֵעַ אוֹתָם, וּמִי יִסְתַּכֵּל
בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה?

אָמַר לוֹ, חַיִּיךָ, אֵין עוֹלָם אֶלָּא לְאוֹתָם חֲבָרִים
שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְיִוָּדְעִים נִסְתָּרוֹת
הַתּוֹרָה. וְדָאֵי בְּאֲמַת גָּזְרוּ הַחֲבָרִים עַל עַמִּי
הָאֲרָצוֹת שְׁמִשְׁחִיתִים דְּרַכְסָם וְלֹא יִוָּדְעִים בֵּין יָמִין
לְשִׁמְאֵל, שֶׁהָרִי הֵם כְּבִהְמוֹת שֶׁנֶּאֱמַר לַעֲשׂוֹת בְּהֵם

דין אָפּלוּ בַיּוֹם הַכּוֹפּוּרִים. וְעַל בְּנֵיהֶם כָּתוּב (הושע ב) כִּי בְנֵי זְנוּנִים הֵמָּה. בְּנֵי זְנוּנִים מִמֶּשׁ.

אָמַר לוֹ, רַבִּי, פָּסוּק זֶה צָרִיךְ לְהִתְיַשֵּׁב בְּדַרְכּוֹ. כָּתוּב וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחֹמֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ. אֶתֶן לָהֶם הֲיֵה צָרִיךְ לְהִיּוֹת! מַה זֶה אֶתֶן לוֹ?

אָמַר לוֹ, בֵּא וּרְאֵה, וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי, מַה זֶה בְּבֵיתִי? כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. (שְׁמוֹ שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא נִקְרָא בֵּית) וּבְחֹמֹתַי, כָּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סב) עַל חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלַם הַפְּקֻדָּתִי שְׁמַרִים. יָד וְשֵׁם, כְּלוּמַר, שְׂיִצְאוּ נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת מִמָּקוֹם זֶה. וְאוֹתָהּ יָד, חֵלֶק הַשְּׁלָמוֹת, טוֹב מְלֵא מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת. שֵׁם עוֹלָם אֶתֶן לוֹ, לְאוֹתוֹ חֵלֶק שְׁלָם, אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת לְדוּרֵי דוּרוֹת. דָּבָר אַחֵר אֶתֶן לוֹ – לְאוֹתוֹ שְׂיִוָדַע סוּד הַדָּבָר וַיִּתְכַּוֵּן בָּמָה שֶׁצָּרִיךְ לְכוּן.

עוֹד אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כָּתוּב לֹא תִבְעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת. מַה הַטַּעַם? כִּדִּי שְׁלֵא יִרְאֶה דִּין בַּיּוֹם הַזֶּה. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי לְגִבּוּהַ עוֹלָה? בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם אָמַר, וְלֹא לְגִבּוּהַ. וְאוֹתוֹ שְׁעוֹלָה לְגִבּוּהַ, עוֹלָה לְכַפּוֹת דִּין אַחֵר. שְׁשֻׁנֵינוּ, יֵשׁ אֵשׁ אוֹכֵל אֵשׁ, וְאֵשׁ הַמְזַבַּח אוֹכֵל אֵשׁ אַחֵר.

וּמִשׁוּם כִּף מִתְגַּלֶּה הָעֵתִיק הַקָּדוֹשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה
 מִכָּל שְׁאָר הַיָּמִים. וּבְזִמְן שְׁמִתְגַּלֶּה
 הָעֵתִיק, לֹא נִרְאֶה דִין כָּלֵל, וְכֹל הָעֲלִיוֹנִים
 וְהַתַּחְתּוֹנִים נִמְצָאִים בְּשִׂמְחָה שְׁלֵמָה, וְהַדִּין
 לֹא שׁוֹלֵט.

שְׁנֵינּוּ, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
 הָאָרֶץ. שֵׁשֶׁת יָמִים וְדַאי, וְלֹא בְּשֵׁשֶׁת.
 וְהַיָּמִים הַקָּדוֹשִׁים הָעֲלִיוֹנִים הִלְלוּ וְנִקְרְאוּ יָמִים
 שֶׁהַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ נִכְלָל בָּהֶם, וְהֵם נִכְלָלִים בּוֹ.
 אֲשֶׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִכָּל הָעַמִּים עוֹבְדֵי
 עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, עָלִיָּהֶם כָּתוּב (דְּבָרִים ד')
 וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּלַכֶּם הַיּוֹם.

כִּיבָר אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. רַבִּי חֲזִיָּא פְּתַח, (בְּרַאשִׁית
 ב) וְנָהָר יֵצֵא מֵעֵדֶן וְגו'. וְנָהָר – זו נְבִיעַת
 הַמַּעֲיָן שְׂיֹוצָא תְּמִיד וְלֹא פּוֹסֵק, וּמִנְהַר הַמַּעֲיָן
 הַזֶּה נִשְׁקָה כָּל גֵּן הָעֵדֶן. וְאוֹתוֹ נָהָר שֶׁל הַמַּעֲיָן
 הַקָּדוֹשׁ נִקְרָא א"ב. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שֶׁהוּא
 נוֹבֵעַ לְזוֹן אֶת הַגֵּן.

רַבִּי אָבָא אָמַר, עֵדֶן מִמֶּשׁ נִקְרָא אָב, מִשׁוּם
 שְׁעֵדֶן זֶה נִמְצָא מְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא אֵין,
 וּמִשׁוּם כִּף נִקְרָא אָב. וְהָרִי בְּאַרְנוֹ, מִמְּקוֹם

שְׁמַתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ הַכֹּל נִקְרָא אַתָּה, וְנִקְרָא אָב,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה סג) כִּי אַתָּה אָבִינוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, כִּבְד אֶת אָבִיךָ – זֶה הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא. וְאֵת אִמֶּךָ – זוֹ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. אֵת
אָבִיךָ, אֵת דּוֹקָא, לְהַכְלִיל שְׂכִינָה (עֲלִיּוֹנָה). רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, כִּבְד אֶת אָבִיךָ – סְתָם. וְאֵת אִמֶּךָ –
סְתָם. שְׁהָרִי הַכֹּל הִיָּה בְּמַנְיָן. אֵת – לְרַבּוֹת כָּל מַה
שְׁלַמְעֵלָה וּמְטָה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי אַבָּא, מִמָּקוֹם
שְׁמַתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ הַכֹּל, נִקְרָא אַתָּה, יָפָה.
שְׁהָרִי לְמַדְנֵנו שְׁאוֹתוֹ הַנְּסִתָּר וְאִין בּוֹ הַתְּחִלָּה
נִקְרָא הוּא. מִמָּקוֹם שְׁהָרָאשִׁית נִמְצְאָת נִקְרָא
אַתָּה. וְנִקְרָא אָב. וְהַכֹּל אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ לְעוֹלָם
וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, וְדַאי הַכֹּל אֶחָד. כִּבְד אֶת אָבִיךָ
– זֶה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵת אִמֶּךָ – זוֹ
כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. שְׁהָרִי שְׁנִינֵנו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
כְּתוּב בְּנִים אַתֶּם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם – אוֹתוֹ מָקוֹם
שֶׁנִּקְרָא בָּנִים. וּמִשׁוּם כֶּךָ הַסְּתִימוֹת שֶׁל הַדְּבָר,
כִּבְד אֶת אָבִיךָ וְאֵת אִמֶּךָ, לְהַכְלִיל אֵת הַכֹּל
שְׁלַמְעֵלָה וּשְׁלַמְטָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, לְהַכְלִיל בּוֹ

את רבו, שהוא מכניס אותו לעולם הבא. אמר רבי יהודה, הוא בכלל הקדוש ברוך הוא.

שנינו, בחמש האמירות הללו כלול הכל. בחמש האמירות הללו נחקקו חמש אחרות, ודאי חמש תוך החמש. הכיצד? אנכי ה' אלהיך – כנגד לא תרצח. ששנינו, (אמר רבי יצחק אמר רבי יהודה) שני אלה בכלל אחד נכללו, שמי שהורג מקטין הדמות וצ'לם של רבונו, שכתוב (בראשית ט) כי בצ'לם אלהים עשה את האדם, וכתוב (יחזקאל א) ועל דמות הפסא דמות כמראה אדם.

אמר רבי חייא, כתוב (בראשית ט) שפך דם האדם באדם דמו ישפך וגו'. (שפך דם האדם) מי ששופך דם כאלו מקטין הדמות והצ'לם שלמעלה. כלומר, לא הקטין דמות זו, אלא דמות אחרת, משמע שכתוב שפך דם האדם באדם דמו ישפך. באדם העליון מגיע הפגם הזה מאותו דם ששפך. מה הטעם? משום כי בצ'לם אלהים עשה את האדם. ומשום כך זה בזה תלוי.

לא יהיה לך – כנגד לא תנאף. זה משקר בשמו של הקדוש ברוך הוא שגרשם באדם. ובזה כמה וכמה חטאים וגזרות וענשים תלויים. ומי

שְׁמֵשְׁקֵר בְּזוֹה, מְשַׁקֵּר בּוּ בַּמְלָךְ, שְׁכָתוּב (הושע ה)
 בַּה' בָּגְדוּ כִּי בָנִים זָרִים יִלְדוּ. וְכָתוּב לֹא
 תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תִעַבְדֵם, וְזוֹה בְּזוֹה תְּלוּי.

לֹא תִשָּׂא – כְּנָגֵד לֹא תִגְנֹב. וְכָתוּב (משלי כט) חוֹלֵק
 עִם גֹּנֵב שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֶלֶּה יִשְׁמַע וְלֹא יִגִּיד.
 וְדַאי זֶה בְּזוֹה תְּלוּי, שְׁהָרִי הַגֹּנֵב לְזוֹה מִזְדַּמֵּן,
 לְהִשְׁבַּע בְּשֶׁקֶר. מִי שֶׁעוֹשֶׂה זֶה, עוֹשֶׂה זֶה.

זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת – כְּנָגֵד לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַף עַד
 שֶׁקֶר. שְׁאָמַר רַבִּי יוֹסִי, שַׁבָּת נִקְרְאת עֵדוּת,
 וְצָרִיךְ הָאָדָם לְהַעֲיֵד עַל זֶה, שְׁכָתוּב כִּי שֵׁשֶׁת
 יָמִים עָשָׂה ה' וְגו'. וְשַׁבָּת כָּלֵל (עֵדוּת) שֶׁל הַכֹּל.
 וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי, מֶה שְׁכָתוּב (מִיכָה ז) תִּתֵּן אֲמַת
 לְיַעֲקֹב, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שְׁמוֹת לֹא) וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֶת הַשַּׁבָּת, וּמִי שֶׁמַּעֲיֵד שֶׁקֶר – מְשַׁקֵּר בַּשַּׁבָּת,
 שֶׁהִיא עֵדוּת אֲמַת. וּמִי שֶׁמְשַׁקֵּר בַּשַּׁבָּת – מְשַׁקֵּר
 בְּכָל הַתּוֹרָה. וּמִשׁוּם כֶּף זֶה בְּזוֹה תְּלוּי.

כִּבְד אֶת אָבִיךָ – כְּנָגֵד לֹא תַחְמַד אִשְׁתִּי רַעַף.
 וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק, כִּבְד אֶת אָבִיךָ – אָבִיךָ
 מִמֶּשֶׁ. שְׁהָרִי מִי שֶׁחוֹמַד אִשָּׁה וּמוֹלִיד בֶּן, הֵהוּא
 מְכַבֵּד אֶת הָאָחֵר שְׁאִינוֹ אָבִיו, וְכָתוּב כִּבְד אֶת
 אָבִיךָ וְגו', לֹא תַחְמַד בֵּית רַעַף שְׂדֵהוּ. וְכָתוּב

כָּאֵן, עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ. אוֹתוֹה
שָׁנַתָּן לָךְ יִהְיֶה שְׁלָךְ, וְלֹא תַחֲמַד אַחֵר. וְדַאי שְׁזָה
תְּלוּי בְּזָה.

וְאֵלֹו הַחֲמִשׁ הָרֵאשׁוֹנוֹת כּוֹלְלוֹת חֲמִשׁ אַחֲרוֹנוֹת,
וּמִשׁוֹם כָּךְ, (דברים לג) מִיִּמֵינוּ אֵשׁ דָּת לָמוּ.
שֶׁהַכֹּל נַעֲשֶׂה יָמִין. וְעַל זֶה בַּחֲמִשָּׁה קוֹלוֹת נִתְּנָה
הַתּוֹרָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּלֶם הָיוּ חֲמִשׁ בְּתוֹךְ
חֲמִשׁ, כְּנִגְדָם חֲמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תּוֹרָה.

שָׁנָה רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּעֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ נְחֻקָּו
כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה, גְּזֵרוֹת וְעֲנָשִׁים, טְהוֹר
וְטָמֵא, עֲנָפִים וְשָׂרָשִׁים, אֵילָנוֹת וְנִטְעִים, שָׁמַיִם
וְאָרֶץ, יָם וְתַהוֹמוֹת, שְׁהָרֵי הַתּוֹרָה הֵיא שְׁמוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. מֵה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נְחֻקָּ בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת – אֵף הַתּוֹרָה נְחֻקָּה
בְּעֶשֶׂר אֲמִירוֹת. עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ הֵם שְׁמוֹ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֹל הַתּוֹרָה הֵיא שֵׁם אֶחָד,
שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ.

אֲשָׁרֵי חִלְקוּ שֶׁל מִי שְׁזוֹכָה בָּהּ. מִי שְׁזוֹכָה
בַּתּוֹרָה זוֹכָה בַּשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ (שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא). רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, זוֹכָה בַּקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ
(וּכְנֶסֶת יִשְׂרָאֵל), שְׁהָרֵי הוּא וְשְׁמוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ
לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

לא תַעֲשׂוּן אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁכָּתוּב (חגי ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. אַף עַל גַּב שְׁלֵי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב – לֹא תַעֲשׂוּן אֶתִּי. אֶתִּי, כְּלוּמַר אוֹתִי.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, כְּתוּב (ירמיה י) מֵאִין כְּמוֹד ה' גְּדוֹל אַתָּה וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה וְגו'. (גדול אתה וגדול שמך) גְּדוֹל אַתָּה – הֵינּוּ לִי הַכֶּסֶף. וְגְדוֹל שְׁמֶךָ בְּגִבּוֹרָה – הֵינּוּ וְלִי הַזָּהָב. שְׁנֵי הַגְּוֹנִים הִלְלוּ לֹא נִרְאִים וְלֹא מִתְפָּאֲרִים, פָּרִט לְכַשְׁהֶם חֲקוּקִים בְּמָקוֹם אֶחָד. בְּאִיזָה מְקוֹם נִחְקְקוּ? בְּיִשְׂרָאֵל. כָּאֵן נִרְאִים הַגְּוֹנִים לְהִתְפָּאֵר, כְּכָתוּב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר.

רַבִּי יְהוּדָה פֶּתַח, (שם סא) שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בְּה' תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי וְגו'. אֲשֶׁרִי חֶלְקִם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מַעֲמִים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת, שֶׁהִשְׁמַחָה וְהִתְפְּנוֹק שְׁלָהֶם בְּקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁכָּתוּב שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בְּה'. כִּיּוֹן שֶׁאָמַר בְּה', לָמָּה כְּתוּב בְּאֱלֹהֵי? אֶלֶּא כֶּךָ אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל: אִם בְּרַחֲמִים בָּא עָלֵינוּ – שׁוֹשׁ אֲשִׁישׁ בְּה', וְאִם בְּדִין – תִּגַּל נַפְשִׁי בְּאֱלֹהֵי.

מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׂאֵלָה נַחֲקָקוּ בּוֹ, שְׂכַתּוֹב
 כִּי הִלְבִּישְׁנִי בְּגָדֵי יֵשַׁע. מָה זֶה בְּגָדֵי
 יֵשַׁע? גְּוֹנִים שֶׁנַּחֲקָקוּ לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ, כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר יֵשַׁעוּ וְגו' אֶל ה'. יֵשַׁע הוּא הִסְתַּכְּלוֹת.
 מִי שְׂרוּצָה לְהִסְתַּכֵּל בִּי, יִסְתַּכֵּל בְּגְוֹנִים שְׁלִי.
מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׂכַתּוֹב מְעִיל צְדָקָה יַעֲטֵנִי,
 צְדָקָה מִמֶּשׁ, שֶׁהַגְּוֹנִים נַחֲקָקוּ בּוֹ. כִּפְחָתָן יִכְהֵן
 פָּאָר, זֶה גְּוֹן אֶחָד. וְכִפְלָה תַעֲדָה כְּלִיָּהּ, זֶה
 גְּוֹן אֲחֵר. וְכִשְׁהַגְּוֹנִים מִתְחַבְּרִים, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
 נִרְאִים, וְכֻלָּם מִשְׁתּוֹקְקִים לְרְאוֹת וְלְהִסְתַּכֵּל בּוֹ.
רַבִּי יוֹסִי אָמַר, שׁוֹשׁ אָשִׁישׁ בֵּה' – שְׁתֵּי חֲדוּוֹת.
 בֵּה' – בְּרַחֲמִים. תִּגַּל נִפְשֵׁי – הָרִי (אֶחַת בְּחֲדוּהָ)
 בְּדִין. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּכָל שְׂמֻחָה שֶׁל שְׂמֻחָה.
 וְחֲדוּהָ שֶׁל צִיּוֹן עֲתִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְשֻׁמַּח
 אֶת יִשְׂרָאֵל בְּשְׂמֻחָה יִתְּרָה מֵהַכֹּל, שְׂכַתּוֹב (שֵׁם לֵה)
 וּפְדוּיֵי ה' יִשְׁבּוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְגו'. וּפְדוּיֵי ה'
 יִשְׁבּוּן – הָרִי אֶחָת. וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה – הָרִי
 שְׁתֵּים. וְשְׂמֻחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים – הָרִי שְׁלֵשׁ.
 שְׁשׁוֹן וְשְׂמֻחָה יִשִּׁיגוּ – הָרִי אַרְבַּע. כְּנִגְדָם שֶׁל
 אַרְבַּע פְּעָמִים שֶׁהַתְּפִזָּרוּ יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעַמִּים, וְאָז
 כְּתוּב (שֵׁם יב) וְאִמְרַתֶּם בַּיּוֹם הַזֶּה הוּא הוֹדוּ לֵה' קְרָאוּ
 בְּשִׁמוֹ וְגו'.

השלמה מההשמטות (סימן ב)

וְאֵלֹהֵי הַיָּם יִבְרָכְךָ מְצֻוֹת: א – יחוד ה'. ב – לִירְאָה
 אֶת ה'. ג – לְדַעַת שְׂיֵשׁ דִּין וַיֵּשׁ שְׂכָר טוֹב
 וכו'. ד – לְקַדֵּשׁ אֶת ה'. ה – לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם
 שְׁחָרִית מְנַחֵה עֲרֵבִית. ו – לְעֶסֶק בְּתוֹרָה. ז –
 לְמוֹל אֶת הַבֶּן. ח – קַדֵּשׁ לִי כָל בְּכוֹר. ט – תְּפַלֵּן.
 י – צִיצִית. יא – מְזוּזָה. יב – לְמָסַר נַפְשׁוֹ
 בְּדַבְּקוֹת. אֵלֹהֵי הַיָּם יִבְרָכְךָ מְצֻוֹת שְׂמֹר: א – שְׁלֹא
 לְתַת גְּדֻלָּה לְעִבּוּדָה זָרָה. ב – שְׁלֹא לְבַנּוֹת מְגֻדֵל
 לְעִבּוּדָה זָרָה. ג – אֶל תִּפְנוּ וְגו', (שְׁלֹא) לְהִרְהֹר
 אַחֲרֵיהֶם. ד – לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם. ה – שְׁלֹא
 לְהַפְנֹעַ, זֶהוּ לֹא תַעֲבֹדֵם. ו – שְׁלֹא לְהַחֲלִיף יְחִוּד
 שְׁל רְבוּנוֹ, זֶהוּ הִימִיר. ז – שְׁלֹא לְהִרְהֹר, זֶהוּ לֹא
 תִתּוֹרוּ וְגו'. ח – שְׁלֹא לְשָׂאֵל בְּאוֹב. ט – שְׁלֹא
 לְשָׂאֵל בִּידְעוֹנֵי. י – שְׁלֹא לְדַרֵּשׁ אֶל הַמַּתִּים. יא –
 שְׁלֹא לְעַשׂוֹת כְּשָׁפִים, זֶהוּ וְחָבַר חָבַר. יב – וְשֵׁם
 אֱלֹהִים אַחֲרֵים שְׁלֹא תִזְכִּירוּ:

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. כָּל
 הַדְּבָרִים – כָּלֵל זֶה הוּא כָּלֵל שֶׁל הַכָּל,
 כָּלֵל שֶׁל מַעֲלָה וּמַטָּה.

אֲנֹכִי, סוּד שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן בְּסוּד הַשֵּׁם
 הַקָּדוֹשׁ יְהוָה. אֲנֹכִי, נִגְלָה וְנִגְנָז, נִגְלָה

בְּסוּד קְדוּשׁ שֶׁל הַכֶּסֶא, שֶׁהַלְבָּנָה עוֹמֶדֶת
בְּשִׁלְמוֹת כְּאֶחָד, כְּשֶׁהַשֶּׁמֶשׁ שׁוֹלֵט וְהַלְבָּנָה
מְאִירָה, וְאֵין לָהּ שִׁבְח פָּרֵט לְשִׁבְח שֶׁל הָאוֹר
שֶׁמְאִיר עָלֶיהָ.

אֲנֹכִי, בְּהַשְׁלַמַּת סוּדוֹת שֶׁל שְׁלֵמוֹת שֶׁל הַכֶּסֶא
לְמַטָּה, וְהַתְּעֵלוּ הַחַיּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וְהִיא
הַתְּקַנָּה בְּתַקּוּנֶיהָ. וּכְשֶׁהִיא יִפֶּה לְמַרְאֵה וּבִעֲלָהּ
בָּא אֵלֶיהָ, אִזּוֹ נִקְרָאת אֲנֹכִי.

אֲנֹכִי, סוּד שֶׁל הַכֶּל כְּאֶחָד, בְּכֻלּוֹ שֶׁל כָּל
הָאוֹתוּיּוֹת בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה שֶׁיֵּצְאוּ מִתּוֹךְ
סוּד עֲלִיּוֹן. בְּאֲנֹכִי הַזֶּה תְּלוּיִים עֲלִיוֹנִים
וְתַחְתּוֹנִים. אֲנֹכִי, סוּד לְתַת שְׁכָר טוֹב לְצַדִּיקִים
שֶׁמְחַכִּים לוֹ וְשׁוֹמְרִים אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה, בְּזֶה
יֵשׁ לָהֶם בְּטַחֲוֹן כְּרֵאוּי לְעוֹלָם הַבָּא, וְסִימְנָךְ –
אֲנִי פִרְעָה.

אֲנֹכִי וְלֹא יִהְיֶה לָךְ נֶאֱמַר בְּסוּד הַתּוֹרָה, וְזֶהוּ
זְכוּר וְשִׁמּוֹר. אֲנֹכִי, סוּד נִסְתָּר וְגִנוּז בְּכֻלּוֹ
אוֹתָן דְּרִגּוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן בְּכֻלּוֹ אֶחָד. וְכִיוֹן
שֶׁנֶּאֱמַר אֲנֹכִי, הַתְּחַבֵּר הַכֶּל כְּאֶחָד, בְּסוּד אֶחָד.

אֲנֹכִי, סוּד שֶׁל שְׁנֵי כֶּסֶאוֹת. אֲנִי ה' – שֶׁל כֶּסֶא

אַחֵר. (אֲנִי – כֶּסֶא אֶחָד. כ' – כֶּסֶא אַחֵר עֲלִיּוֹן).

אֲנָכִי, שְׁכַשְׁנִטְהָר הַמְקַדָּשׁ וְנִכְרִי לֹא יִקְרַב אֵלָיו
 וְהַמְקַדָּשׁ מֵאִיר לְבָדוֹ, שְׁהָרִי הַתְּבַטֵּל
 בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵצֵר הָרַע מִן הָעוֹלָם, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא הַתְּעֵלָה בְּכַבּוּדוֹ לְבָדוֹ, וְאִזּוּ נֶאֱמַר אֲנָכִי ה'
 אֱלֹהֶיךָ. סוּד שְׁלֵם בְּשֵׁם הַקְדוֹשׁ. א' – לְיַחַד סוּד
 הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ בְּדַרְגוֹתָיו לְהִיּוֹת אֶחָד, מִשּׁוּם
 שְׁסוּדוֹ הוּא ו'. ג' – סוּד לִירָא מִן הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְלִדְעַת שְׂיֵשׁ דִּין וְיֵשׁ דִּין, וְיֵשׁ שְׂכָר טוֹב
 לְצַדִּיקִים וּפְרָעָנוֹת לְרָשָׁעִים, מִשּׁוּם שְׁהַסוּד שְׁלוֹ
 ה' תַּחַתוֹנָה.

ב': לְקַדָּשׁ אֶת הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ בְּכָל יוֹם, וְלְהַתְקַדָּשׁ
 בְּדַרְגוֹת קְדוּשׁוֹת, וְלְהַתְפַּלֵּל אֵלָיו תְּפִלָּה בְּכָל
 זְמַן לְהַעֲלוֹת הַכֶּתֶר הָעֲלִיּוֹן, סוּד שֶׁל הַכֶּסֶּא
 הָעֲלִיּוֹן עַל גְּבֵי הַחַיּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת כְּרֵאוּי, וְהַסוּד
 שְׁלוֹ ה' עֲלִיוֹנָה.

י': לְהַשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה יוֹמָם וְלַיְלָה, וְלַמּוֹל מִלָּה
 בְּסוּד לְשִׁמְנָה יָמִים, וְלְקַדָּשׁ הַבְּכוֹר, וְלְהַנִּיחַ
 תְּפִלִּין וְצִיצִית וּמְזוּזָה, וְלַמָּסַר אֶת הַנֶּפֶשׁ לְקְדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, וְלְהַדְּבִק בּוֹ. אֱלֹהֵי הַן שְׁתִּים עֶשְׂרֵה
 מְצוּוֹת עֲלִיוֹנוֹת שְׁכוּלָלוֹת מֵאֲתִים שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ
 מְצוּוֹת אַחֲרוֹת שֶׁהֵן בְּסוּד שֶׁל אֲנָכִי, כָּלֵל שֶׁל
 זְכוֹר. וְאוֹת זוֹ לֹא מֵתַחֲלָפֵת בְּמָקוֹם אַחֵר, זֶה

משום שהיא י', סוד עליון, כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, וּבְשֵׁתִים עֲשָׂרָה הִלְלוּ יֵשׁ שֵׁתִים עֲשָׂרָה מִדּוֹת הַרְחָמִים שֶׁתְּלוּיּוֹת מֵהֶם, וְאַחַת שֶׁשׁוֹלֶטֶת לְהִיּוֹת שֶׁלֹּשׁ עֲשָׂרָה.

ל יְהִיָּה לָךְ, סוּד שֶׁל שְׁמוֹר בְּשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת שְׁשִׁים וְחָמֵשׁ מִצְוֹת הַתּוֹרָה. ל' – סוּד שֶׁלֹּא לְתַת כְּבוֹד וּגְדֻלָּה לְאֱלוֹהַ אַחֵר, ל' – מְגִדֵּל שְׁפוֹרַח וְעוֹלָה בְּאֹיִר, שֶׁלֹּא יִסְטֶה הַלֵּב לְבָנוֹת לְאֱלוֹהַ אַחֵר, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ סוּד שֶׁל בּוֹנֵה מְגִדֵּל (לְאֱלוֹהַ אַחֵר). ל' – שֶׁלֹּא לְפָנוֹת בְּדִיוֹקָן שֶׁל עֲבוֹדַת זָרָה, שֶׁלֹּא לְהִרְהֵר אַחֲרֶיהָ, שֶׁלֹּא לְהַשְׁתַּחֲוֹת וְלֹא לְכַפּוֹת עֲצָמוֹ לְאֱלוֹהַ אַחֵר.

א: שֶׁלֹּא לְהַחֲלִיף הַיְחוּד שֶׁל רְבוּנוֹ בְּשִׁבִיל אֱלִילִים אַחֲרִים. שֶׁלֹּא לְהִרְהֵר שֶׁיֵּשׁ אֱלוֹהַ אַחֵר פָּרַט אֱלִינוּ. א': שֶׁלֹּא לְסַטּוֹת אַחֵר אוֹב וַיִּדְעוּנִי בְּסוּד שֶׁל דַּמּוֹת אָדָם, וְלֹא בְּדַמּוֹת אַחֲרַת. א': שֶׁלֹּא לְשָׂאֵל מִן הַמֵּתִים וְלֹא לַעֲשׂוֹת כְּשָׁפִים. א': שֶׁלֹּא יִשְׁבַּע בְּפִיו בְּשֵׁם שֶׁל אֱלוֹהַ אַחֵר. עַד כָּאֵן שֵׁתִים עֲשָׂרָה אַחֲרוֹת שֶׁהֵם מִצְוֹת שְׁמוֹר, וּבְשֵׁתִים עֲשָׂרָה הִלְלוּ תְּלוּיּוֹת שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת חֲמֵשִׁים וְשֵׁלֶשׁ מִצְוֹת שֶׁל שְׁמוֹר אַחֲרוֹת שֶׁכְּלוּלוֹת בְּשֵׁתִים עֲשָׂרָה הִלְלוּ, וְסוּד זֶה אֲנֹכִי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עוֹד שְׁנִינוּ, אָנֹכִי – כָּלֵל שֶׁל
מַעֲלָה וּמַטָּה, כָּלֵל שֶׁל עֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים,
כָּלֵל שֶׁל חַיּוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שְׁכָלוֹלוֹת בּוֹ, הַכֹּל הוּא
בְּסוּד שֶׁל אָנֹכִי. לֹא יִהְיֶה לָךְ – לְמַטָּה, סוּד שֶׁל
שְׁתֵּים עָשָׂר הַחַיּוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת.

לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פֶּסֶל. נִפְסְלוּ מֵאוֹתוֹ מְקוֹם עֲלִיוֹן,
מֵאוֹתוֹ מְקוֹם קְדוּשָׁה. פֶּסֶל – פִּסְלֵת שֶׁל
קְדוּשָׁה, שֶׁהוּא סוּד שֶׁל אֱלִיל אַחַר, וְסוּד זֶה כְּמוֹ
שְׁנֵאמַר (יחזקאל א) וַאֲרָא וְהִנֵּה רוּחַ סַעֲרָה בָּאָה מִן
הַצָּפוֹן וְגו'. וְכָל תְּמוּנָה, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (שמות ט) וַאֲשֶׁ
מִתְּלַקַּחַת. כִּי אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ, כְּדִי לְעוֹרֵר אֶת
הַלֵּב לְמַעֲלָה וְלֹא לָרֶדֶת לְמַטָּה, וְלֹא לְקַרֵּב לְשַׁעַר
הַבַּיִת אֶל קִנְאָה, שֶׁהַקִּנְאָה הִיא בְּאוֹתוֹ מְקוֹם.

וְסוּד זֶה – (משלי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רְגָזָה אֶרֶץ. וְהוּא,
לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ – אֶחָד. פֶּסֶל – שְׁנַיִם. וְכָל
תְּמוּנָה – שְׁלֹשׁ. וְאֶרֶץ זו עַל זֶה הִיא הַתְּרַגְּזָה.

פִּקְד עוֹן אָבוֹת עַל בְּנֵים עַל שְׁלִשִׁים וְעַל רְבַעִים.
אֵילָן אֶחָד שְׁנַנְטֵעַ פְּעַם וּפְעַמִּים וְשְׁלֹשׁ
פְּעַמִּים וְאַרְבַּע פְּעַמִּים, וְנִפְקַד עַל חֲטָאִים
רְאוּשׁוֹנִים אָב וּבֶן. שְׁלִישִׁי וּרְבִיעִי אֶחָד הוּא
כְּשֶׁלֵּא הִתְתַּקֵּן וְלֹא חָשַׁשׁ לְהִתְתַּקֵּן, וְכֵן בַּהֲפוּךְ

שֶׁל זֶה, לְאֵילָן שֶׁהִתְתַּקֵּן כְּרֵאוּי וְעוֹמֵד עַל קִיּוּמוֹ
(אז) וְעוֹשֶׂה חֶסֶד וְגוֹ'.

לא תשא. אֶת הַסּוּד הַזֶּה הָרִי בְּאָרוֹ הַחֲבָרִים,
מִשּׁוּם שֶׁכְּשֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שָׁתַל אֶת
הָעוֹלָם, הִטְבִּיעַ בְּתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת צְרוּר אֶחָד חֲקוּק
בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ, וְהִטְבִּיעַ אוֹתוֹ בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם,
וְכִשְׁהַמִּים רוֹצִים לְעֵלוֹת, הֵם רוֹאִים אֶת סוּד
הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ חֲקוּק עַל אוֹתוֹ צְרוּר, וְשָׁבִים
וְנִשְׁקָעִים וְחוֹזְרִים לְאַחֹר, וְהַשֵּׁם הַזֶּה עוֹמֵד עַד
הַיּוֹם הַזֶּה בְּתוֹךְ הַתְּהוֹם.

ובשעה שֶׁנִּשְׁבָּעִים בְּנֵי אָדָם עַל אֲמַת, בְּקִיּוּם שֶׁל
אֲמַת, אוֹתוֹ הַצְּרוּר עוֹלָה וּמִקְבֵּל אֶת
אוֹתָהּ שְׁבוּעָה, וְחוֹזֵר וּמִתְקַיֵּם עַל הַתְּהוֹם וְהָעוֹלָם
מִתְקַיֵּם, וְאוֹתָהּ שְׁבוּעַת אֲמַת עוֹמֵד לְעוֹלָם.

ובשעה שֶׁנִּשְׁבָּעִים בְּנֵי אָדָם שְׁבוּעָה לְשָׁקֵר,
אוֹתוֹ הַצְּרוּר עוֹלָה לְקַבֵּל אֶת אוֹתָהּ
שְׁבוּעָה. כִּיּוֹן שְׁרוּאָה שֶׁהוּא שָׁקֵר, אַז אוֹתוֹ צְרוּר
שֶׁהִיא עוֹלָה שָׁב לְאַחֹר, וְהַמִּים הוֹלְכִים וְשָׁטִים,
וְהָאוֹתִיּוֹת שֶׁל אוֹתוֹ צְרוּר פּוֹרְחוֹת לְתוֹךְ
הַתְּהוֹמוֹת וּמִתְפַּזְּרוֹת, וְרוֹצִים הַמִּים לְכַסּוֹת אֶת
הָעוֹלָם וּלְהַחֲזִירוֹ כְּמוֹ מִקְדָּם.

עַד שְׁמֹזְמִין (שְׁרוּמָז) הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַמְנָה
 אֶחָד, יַעֲזִיא"ל, שְׁמַמְנָה עַל שְׁבָעִים
 מִפְתָּחוֹת בְּסוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ, וְנִכְנָס לְאוֹתוֹ
 צָרוּר, וְחוֹקֵק בּוֹ אוֹתִיּוֹת כְּמוֹ מִקְדָּם, וְאֵז מִתְקַיֵּם
 הָעוֹלָם וְחוֹזְרִים הַמַּיִם לְמִקְוָם, (שְׁאוֹתוֹ צָרוּר וּמְרַגֵּשׁ אֶת
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ וְחוֹקֵק אוֹתָן כְּבַתְחִלָּה, וְחוֹזְרִים הַמַּיִם לְמִקְוָם, וְאֵז
 מִתְקַיֵּם הָעוֹלָם) וְעַל זֶה כָּתוּב לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה'
 אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא.

סדר הלימוד ליום יח טבת [יום 107 בשנה]

יְעִיא מְהִימָנָא

מוֹצְיָה י"ב – לְהַשְׁבֵּעַ בְּשֵׁמוֹ בְּדַרְךְ אַמְתָּ. וּמִי
 שֶׁנִּשְׁבָּע שְׁבוּעָה הוּא כּוֹלֵל אֶת עֲצוֹמוֹ
 בְּאוֹתָן שְׁבַע דְּרָגוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁהַשֵּׁם שֶׁל הַקְדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא נִכְלָל בָּהֶן. וְהֵרִי הֵם שֵׁשׁ. אוֹתוֹ אָדָם
 שֶׁנִּשְׁבָּע שְׁבוּעַת אַמְתָּ עַל פִּי בֵּית דִּין, כּוֹלֵל אֶת
 עֲצוֹמוֹ בָּהֶן, וְהוּא שְׁבִיעֵי לְקַיֵּם אֶת הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ
 בְּמִקְוָמוֹ, וְעַל כֵּן כָּתוּב וּבְשֵׁמוֹ תִשְׁבַּע. וּמִי
 שֶׁנִּשְׁבָּע שְׁבוּעָה לְחִנָּם וּלְשָׁקֵר, גּוֹרֵם לְאוֹתוֹ מְקוֹם
 שֶׁלֹּא יִתְקַיֵּם בְּמִקְוָמוֹ.

שְׁבוּעָה לְקַיֵּם מְצוֹת רְבוּנוֹ – זוֹהִי שְׁבוּעַת אַמְתָּ,
 כְּשֵׁאוֹתוֹ יֵצֵר הָרַע מִקְטָרְג לְאָדָם

וּמִפְתָּהּ אוֹתוֹ לְעֵבֶר עַל מְצוֹת רְבוּנוֹ. זוֹהִי שְׁבוּעָה שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בּוֹ, וְצָרִיךְ לְאָדָם לְהִשָּׁבַע בְּרְבוּנוֹ עַל זֶה, וְהוּא שֶׁבַח, וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתַּבַּח בּוֹ, כְּמוֹ בַעַז, שֶׁכָּתוּב חֵי ה' שְׁכָבִי עַד הַבֶּקֶר. שֶׁהָרִי יֵצֵר הָרַע הִיָּה מְקַטְרֵג לוֹ, וְנִשְׁבַּע עַל זֶה.

נֶדֶר הוּא לְמַעְלָה, וְהֵם חַיֵּי הַמֶּלֶךְ, סוּד שֶׁל רמ"ח אֵיבָרִים וְשָׁנִים עֶשֶׂר קְשָׁרִים כִּחַשְׁבוֹן וְנֶדֶ"ר. וְעַל זֶה חָמוּר מִשְׁבוּעָה. חַיֵּי הַמֶּלֶךְ אֱלֹהִים, שְׁנוֹתָן חַיִּים לְכָל הָאֵיבָרִים הַלְלוּ, וְנִקְרָאִים כֶּךָ בְּשִׁבְלֵי אוֹתָם חַיִּים, וְאוֹתָם חַיִּים יוֹרְדִים מִמַּעַלָּה לְמַטָּה, לְאוֹתוֹ מְקוֹר הַחַיִּים, וּמֵאוֹתוֹ מְקוֹר יוֹרְדִים לְמַטָּה לְכָל אוֹתָם אֵיבָרִים. **שְׁבוּעָה** לְקִיּוֹם דְּרָגָה שְׁלֵמָה, סוּד הַשֵּׁם הַקְדוֹשׁ. וְזֶה נִקְרָא מֶלֶךְ עֶצְמוֹ, שֶׁל רוּחַ עֲלִיּוֹנָה וְגוֹף שָׁלוֹ, לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכוֹ וְלְדוֹר בּוֹ כְּמוֹ הָרוּחַ שֶׁשׁוֹרָה בְּתוֹךְ הַגּוֹף, וְעַל זֶה נִקְרָא מֶלֶךְ עֶצְמוֹ, שֶׁרוּחַ עֲלִיּוֹנָה הַשְּׁתוֹקְקוֹת שְׁלָהּ לְשֵׁרוֹת בְּתוֹכוֹ עֶצְמוֹ שֶׁל הַהוּא הַנִּסְתָּר לְמַעַלָּה. וּמִשׁוֹם כֶּךָ מִי שֶׁנִּשְׁבַּע בְּאַמֶּת, הוּא מְקַיֵּם אֶת אוֹתוֹ מְקוֹם, וְכִשְׁעוֹמֵד הַמְּקוֹם הַזֶּה מְקַיֵּם, מְקַיֵּם אֶת כָּל הָעוֹלָם. הַנֶּדֶר שׁוֹרָה עַל הַכֹּל, עַל

מְצוּהָ, וְעַל רְשׁוֹת שְׁלֵא כֶּף בְּשָׁבוּעָה, וְכֶף
פְּרִשׁוּהָ הַחֲבָרִים.

זהר:

זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, זֶהוּ סוּד שֶׁל
הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה. וּמִשׁוֹם שְׁבֻכְרִית זו
עוֹמְדִים כָּל הַמְּקוֹרוֹת שֶׁל אֵיבָרֵי הַגּוּף וְהוּא כָּלֵל
הַכֹּל, כְּמוֹ זֶה שַׁבָּת הִיא כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכֹל
סוּדוֹת הַתּוֹרָה תְּלוּיִים בָּהּ, וְקִיּוּם שֶׁל הַשַּׁבָּת כְּמוֹ
קִיּוּם שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה. מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּאֵלוֹ
שָׁמַר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

רַעְיָא מֵהִימְנָא

מְצוּהָ כ"ד – לִהְיוֹת זוֹכֵר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאמַר זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. סוּד
שֶׁל שַׁבָּת, הֵרִי בְּאַרְנֵנוּ בְּכֹל אוֹתָם מְקוֹמוֹת, יוֹם
זְכוּרָן שֶׁל מְנוּחָה שֶׁל הָעוֹלָם, וְהוּא כָּלֵל שֶׁל
הַתּוֹרָה. וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבָּת כְּאֵלוֹ שָׁמַר כָּל
הַתּוֹרָה. וְהֵרִי נִתְבָּאֵר, זְכוּרָן שֶׁל שַׁבָּת לְקַדְּשׁ
אוֹתָהּ בְּכֹל מִינֵי קִדּוּשִׁים. מִי שֶׁמְזַכֵּיר אֶת הַמֶּלֶךְ,
צָרִיף לְבָרֵךְ אוֹתוֹ. מִי שֶׁמְזַכֵּיר שַׁבָּת, צָרִיף לְבָרֵךְ
אוֹתָהּ, וְהֵרִי נִתְבָּאֵר.

זְכוּר הוּא לְזָכֵר. שָׁמֹר הוּא לְנִקְבָּהּ. (זֶה בְּלֵי פְרִידָה)
יוֹם שַׁבָּת הַסוּד שֶׁל כָּל הָאֱמוּנָה,

שְׁתְּלוּנָה מֵהָרֵאשׁ הָעֲלִיּוֹן עַד סוֹף כָּל הַדְּרָגוֹת,
שְׁבַת הִיא הַכֹּל.

שְׁלֹשׁ דְּרָגוֹת הֵן, וְכֻלָּן נִקְרְאוֹת שְׁבַת. שְׁבַת
עֲלִיּוֹנָה. שְׁבַת שֶׁל הַיּוֹם. שְׁבַת שֶׁל הַלַּיְלָה.

(השלמה מההשמטות (סימן ח)

בַּסּוּד שֶׁל שְׁמוֹר, דְּבוּר, לַיְלָה. זוֹ הִיא תוֹרַת ה',
תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה. מִשֶּׁה קִבֵּל תוֹרָה מִסִּינַי
וּמִסְרָה לִיהוֹשֻׁעַ וְגו', וְהָרִי הִתְעוֹרְרוּ עַל תוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה, שְׁאֵלוּ תוֹרָה שְׁבַכְתָּב הָרִי כְּתוּב, (דְּבָרִים
לא) וַיֵּצֵאוּ מִשֶּׁה אֶת הַלְוִיִּם נִשְׂאֵי אַרְוֹן בְּרִית ה'
לֵאמֹר. לָקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה. וְזֶה הַלְוִיִּם
רְאוּיִים לְכֹהֵן, לְזֶה שְׁאֲחוּזוֹ בַשֶּׁמֶשׁ. וְהַמֶּלֶךְ שְׁבַא
מִמֶּנּוּ – מִשֶּׁה, הָאִיר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אֲרַבְעִים
שָׁנִים שְׁמֵשׁ בַּיּוֹם, וְתוֹרַת ה' – זֶה עָרַב שְׁבַת
בַּסּוּד אֶחָד וְכוּ':

וּכְלָן אַחַת, וְהַכֹּל נִקְרָא שְׁבַת. וְכֹל אַחַת כְּשֶׁהִיא
שׁוֹלֵטָה, לוֹקַחַת אֶת חִבְרוּתֶיהָ וּמִזְמִינָהּ
אוֹתָן עִמָּהּ בְּאוֹתוֹ הַשְּׁלֵטוֹן שְׁלָהּ. וּכְשֶׁזֶה בָּא
לְעוֹלָם, כָּלֵם בָּאִים וּמִזְמָנִים עִמוּ.

בְּשֶׁבַע הַלַּיְלָה, מִזְמִין עִמוֹ שְׁבַת שֶׁל הַיּוֹם,
וּמִזְמִין אוֹתוֹ לְהִיכָלוֹ וּמִסְתַּתֵּר עִמוּ.

כִּיּוֹן שְׂזֵה בָּא, שַׁבַּת הָעֲלִינָה נִמְשַׁכַת עָלֶיהָ, וְכָלֵם
גְּנוּזִים בְּהִיכָל שֶׁל הַלֵּילָה, וּמְשׁוּם כֶּךָ סְעוּדַת
הַלֵּילָה חֲמוּרָה מִבְּיּוֹם (כְּמוֹ שֶׁל הַיּוֹם).

כְּשֶׁבֵּא הַיּוֹם, מִזְמִין עָמוּ אֶת שְׁתֵּי הָאַחֲרוֹת
הַלְלוּ – דְּרָגָה עֲלִינָה וְדְרָגָה תַּחְתּוֹנָה,
זוֹ שְׁמַאֲרָה לָהּ וְזוֹ שְׁנֵאֲוֶרָה מִמֶּנָּה, וְכִלְּן כְּאַחַת
נִקְרְאוֹת שַׁבַּת, וְשׁוֹלְטוֹת בְּיוֹם שַׁבַּת. וְשֶׁלֶשׁ
הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ הֵן כָּלֵל וְסוּד שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה, תּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, נְבִיאִים וְכַתוּבִים. מִי שֶׁשׁוֹמֵר שַׁבַּת,
שׁוֹמֵר אֶת כָּל הַתּוֹרָה.

שְׁתֵּי מְרַגְלִיּוֹת הֵן, וַיִּתֵּד אֶחָד עִמָּן בְּתוֹכָן שְׁעוֹמֵד
בֵּין זוֹ וּבֵין זוֹ. הַמְּרַגְלִית הָעֲלִינָה אֵין בָּהּ
גְּזוּן, וְאֵין בָּהּ מְרָאָה בְּהַתְּגַלּוֹת.

הַמְּרַגְלִית הַזֹּאת, כְּשֶׁמֵּתְחִילָה לְהַתְּגַלּוֹת, מְאִירוֹת
שֶׁבַע אוֹתִיּוֹת חֲקוּקוֹת בּוֹלְטוֹת
וְנוֹצְצוֹת, וּבּוֹקְעוֹת בְּקַעִים וְהִיכָלוֹת וּמְאִירִים כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, וְאוֹתָן שֶׁבַע הָאוֹתִיּוֹת הֵן שְׁנֵי שְׁמוֹת
חֲקוּקִים בְּאוֹתָהּ הַמְּרַגְלִית, וּבְיוֹם הַשַּׁבַּת נוֹצְצִים
וּמְאִירִים, וּפּוֹתְחִים פְּתָחִים וְיוֹצְאִים וְשׁוֹלְטִים.
וְאוֹתָם אֵהִי"ה יֵה"ו, מִתְּנוֹצְצוֹת הָאוֹתִיּוֹת,
וּבְאוֹתִיּוֹת שְׁלֵהֶן נִכְנָסוֹת זוֹ בְּזוֹ וּמְאִירוֹת זוֹ בְּזוֹ.

וּכְשֶׁנִּכְנְסוֹת זו בְּזוֹ, הֵן מְאִירוֹת זו מִתּוֹךְ זו
 בְּשְׁנֵי גִוְנִים. גִּוֶן אֶחָד לְכֵן וּגְוֶן
 אֶחָד אָדָם. וּמֵאוֹתָם שְׁנֵי גִוְנִים נַעֲשִׂים שְׁנֵי שְׁמוֹת
 אַחֲרַיִם, עַד שֶׁעוֹלוֹת הָאוֹתִיּוֹת לְשִׁבְעָה שְׁמוֹת.
א' יוֹצֵא וְנוֹצֵץ, וְנִכְנַס בְּאוֹת ו', וּמְאִירִים שְׁנֵיהֶם
 בְּשְׁנֵי גִוְנִים. וְאוֹתָם שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֶחָד נִקְרָא
 יְהוֹ"ה, וְאֶחָד נִקְרָא א"ל, וּמְאִירִים כְּאֶחָד. ה'
 יוֹצֵאת וְנוֹצֵצַת, וְנִכְנַסַת בְּאוֹת ה', וּמְאִירוֹת
 שְׁתֵּיהֶם בְּשְׁנֵי גִוְנִים, וְאוֹתָם שְׁנֵי שְׁמוֹת, אֶחָד
 נִקְרָא יְהוָה, סוּד שֶׁל אֱלֹהִים, וְאֶחָד נִקְרָא אֱלֹהִים,
 וּמְאִירִים כְּאֶחָד. י' נִכְנַסַת בִּי', וּמְאִירוֹת וְנוֹצֵצוֹת
 כְּאַחַת, וְנִכְנְסוֹת זו בְּזוֹ וּמְאִירוֹת שְׁתֵּיהֶן, חֻקִּיקוֹת
 חֻקּוֹקוֹת כְּאַחַת, וְהֵן זוֹקְפוֹת רֵאשׁ, מְאִירוֹת
 וְנוֹצֵצוֹת, הָעֲנָפִים עוֹלִים מִן הַצַּד הַזֶּה וּמִן הַצַּד
 הַזֶּה, וְהֵם אֶחָד עֶשֶׂר עֲנָפִים.

וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ שְׁמֵאִירוֹת, מִתְחַבְּקוֹת זו
 בְּזוֹ, הֵן יְהוֹ"ה יְהוֹ"ה מִצַּפֵּן מִצַּפֵּן, בְּסוּד
 שֶׁל שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הֶרְחָמִים. וּשְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת
 הִלְלוּ, כְּשֶׁהֵן נִכְנְסוֹת זו בְּזוֹ וּכְשֶׁמִּתְחַבְּקוֹת זו
 בְּזוֹ, (וּכְשֶׁנִּדְבְּקוֹת זו בְּזוֹ) זוֹקְפוֹת רֵאשׁן וּמְאִירוֹת
 וְנוֹצֵצוֹת עַל הַכֹּל בְּאוֹתָם אֶחָד עֶשֶׂר הָעֲנָפִים
 שִׁיוֹצְאִים בְּכֹל צַד.

ה' שְׁנֵשְׂאָרָה, היא עולה בשם אחד להתחבר
 עִמָּם, והיא אֲדָנִי. וְכָל הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ בּוֹלְטִים
 וְנוֹצְצִים וְיוֹצְאִים וְשׁוֹלְטִים בַּיּוֹם הַזֶּה. כִּיּוֹן
 שְׂאֵלָה שׁוֹלְטִים, יוצאת אותה המַרְגְּלִית הַעֲלִיּוֹנָה
 בּוֹלְטֵת נוֹצְצֵת, ומתוך ההתנוצצות שלה לא
 נִרְאָה בָּהּ גִּוּן.

בְּשִׁיּוֹצְאָתָא, מְכָה בַשְּׁמוֹת הַלְלוּ. שֵׁם אֶחָד מֵהֶם
 אֲדָנִי, שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, מִתְעַטֵּר
 וְנִכְנָס לַמַּרְגְּלִית הַתְּחִתּוֹנָה, וּמִתְיָשֵׁב שֵׁם אַחַר
 תְּחִתּוֹ, וְהוּא י"ה. וּמִקְפֵּת בּוֹ אוֹתָהּ הַמַּרְגְּלִית
 הַעֲלִיּוֹנָה, וּמִתְעַטֵּרֶת אוֹתָהּ הַהִתְנוֹצְצוֹת שְׁנוֹצְצֵת
 בַּשֵּׁם הַזֶּה.

אַחַר שֶׁהִתְכַּנְּסָה בַשְּׁמוֹת הַלְלוּ, יוֹצְאִים מֵהֶם
 שְׁבָעִים עֲנָפִים לְכָל צַד, וּמִתְחַבְּרִים כָּלֶם
 כְּאֶחָד, וְנוֹעֲשִׂית מְרַכְּבָה וְכֹסֵא אֶחָד לְאוֹתָהּ
 הַמַּרְגְּלִית הַעֲלִיּוֹנָה, וְשׁוֹלְטֵת בְּעֵטְרוֹתֶיהָ, מְלַךְ
 בְּכֹסֵא בַּיּוֹם הַזֶּה, וְהַכֵּל שְׁמַחִים. כִּיּוֹן שְׁכָלֶם
 שְׁמַחִים, יוֹשֵׁב הַמְּלַךְ עַל הַכֹּסֵא, וְעוֹלָה בְּשָׁבָעִים
 עֲנָפִים הַכֹּסֵא, כְּמוֹ שְׂאֵמְרָנוּ.

וְאוֹתָן שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת, וּמְאִירוֹת
 וּמִתְעַטְרוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת (כ"ב אוֹתִיּוֹת), כָּלֶל

שֶׁל הַתּוֹרָה, מְכוֹת בְּשֵׁתֵי הָאוֹתִיּוֹת הָרֵאשׁוֹנוֹת
וְעוֹלוֹת לְאֶחָד בְּשֵׁשָׁה שְׁבָטִים, וּלְאֶחָד בְּשֵׁשָׁה
שְׁבָטִים אֲחֵרִים, וְאֵלֶּה הֵם שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבָטֵי
יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן.

עוֹד, שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ (ראשונות עולות) עוֹלוֹת
וְיוֹרְדוֹת וּמְכוֹת בְּשֵׁתֵי אוֹתִיּוֹת שֶׁל סוֹף
כ"ב הָאוֹתִיּוֹת. וְעוֹלוֹת אַחַת בְּחֶמֶשׁ דְּרָגוֹת, וְאַחַת
בְּחֶמֶשׁ דְּרָגוֹת. וְעָשָׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ (למקן) לְכָלֵל
לְכ"ב אוֹתִיּוֹת. י"ב שְׁבָטִים בְּשֵׁתֵי אוֹתִיּוֹת
(ראשונות), כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה וְעָשָׂר אֲמִירוֹת שֶׁל שְׁתֵּי
הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּסוֹף - הָרִי כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל סוֹף
הַתּוֹרָה. וְסוּד זֶה יוֹרֶשֶׁת הַמְּרַגְלִית הָעֲלִיּוֹנָה
בְּאוֹתוֹ כֶּסֶף שֶׁל ע"ב, וּמְאִירוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת.

הַמְּרַגְלִית הַתַּחְתּוֹנָה, בְּשַׁעָה שְׁיוֹשְׁבַת
הַמְּרַגְלִית הָעֲלִיּוֹנָה בְּאוֹתוֹ הַכֶּסֶף
שֶׁל ע"ב וּמְאִירוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת, אָז אוֹתָהּ
הַמְּרַגְלִית הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁהִיא בְּחֻשְׁכָּה מְסַתְּכֶלֶת
בְּאוֹתוֹ הָאוֹר, בְּכַח שֶׁל תִּקְוָה שֶׁל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת
שֶׁנֶּרְשְׁמָה בְּהֵן, שֶׁנִּקְרְאוּ אֲדָנִי, וְאִז מְאִיר וְעוֹלֶה
אוֹתוֹ הָאוֹר, וְנוֹטֵל כָּל אוֹתָן כ"ב אוֹתִיּוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת, וְשׂוֹאֵב אוֹתָן אוֹתָהּ הַמְּרַגְלִית לְתוֹכָהּ,
וּמְאִיר אוֹר שֶׁנוֹצֵץ לְע"ב עֲבָרִים.

כַּיּוֹן שְׁהַמְרָגְלִית הַזֶּה נּוֹצֵצַת וְשׂוֹאֶבֶת אֶת אוֹתָן
הַאוֹתִיּוֹת עִמָּה, אֲזִי הַמְרָגְלִית הָעֲלִיּוֹנָה
נִמְשַׁכֶּת עִמָּם, וְנִדְבַקֶּת מִרָגְלִית בְּמִרָגְלִית,
וְנִהְיֶה הַכֹּל אֶחָד. וְזֶהוּ סוּד אֶחָד שֶׁל הַתְּשֻׁבָּה,
וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ.

כְּשֶׁהַאוֹתִיּוֹת נּוֹצֵצוֹת מֵהֵצֵד הַזֶּה וּמֵהֵצֵד הַזֶּה,
זֶהוּ הֵיחָד שְׂבִינֵיהֶם, בֵּין
מִרָגְלִית לְמִרָגְלִית, אֲזִי נַעֲשׂוֹת סוּד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל מ"ב אוֹתִיּוֹת. וּבְכֹל הַסוּד שֶׁל הַשֵּׁם
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל ע"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַמְרַכְּבָה הָעֲלִיּוֹנָה,
וְהַכֹּל – זֶה וְזֶה – נִקְרָאת שַׁבָּת, וְזֶהוּ סוּד הַשַּׁבָּת.
(ע"כ רעיא מהימנא)

זְכוּר – הוּא סוּד שֶׁל זָכָר, סוּד שֶׁל הַזָּכָר שֶׁלוֹקַח
אֶת כָּל אֵיבָרֵי הָעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת – לְרַבּוֹת עֲרַב שַׁבָּת, שֶׁהוּא לִילָה. וְזֶהוּ
אֶת. לְקַדְּשׁוּ – שְׁצַרְיָךְ קַדְּשָׁה מִתּוֹךְ הָעַם הַקְּדוֹשׁ,
וְלִהְתַּעֲטֵר בָּהֶם כְּרָאוּי.

זְכוּר – מְקוֹם שְׂאִין בּוֹ שְׂכָחָה וְלֹא עוֹמְדָת בּוֹ
שְׂכָחָה, שְׁהֵרִי אֵין שְׂכָחָה בְּמְקוֹם שֶׁל
הַבְּרִית הָעֲלִיּוֹן, וְכֹל שְׂכָן לְמַעְלָה. וְלִמְטָה יֵשׁ
שְׂכָחָה, מְקוֹם שְׁצַרְיָךְ לְהַזְכִּיר, וְעַל זֶה כְּתוּב (תהלים

קט) יִזְכֹּר עֲוֹן אֲבֹתָיו וְגו'. וַיֵּשׁ שָׁם מִמְּנִים
שְׁמֵזִכָּרִים זְכוֹת הָאָדָם וְחֻטָּאֵיו.

וַאִין שְׂכַחַה לְפָנֵי הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ מֵה שֶׁהוּא
לְפָנָיו. וּמָה הוּא לְפָנָיו? זְכוֹר. וְכָל שֶׁכָּן
לְמַעֲלָה. מִשּׁוֹם שֶׁהַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל זְכָר, וְשָׁם
נִחְקַק סוּד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ יְהוָה. וְלִמְטָה צָרִיךְ
לְהִתְקַדֵּשׁ. וּבְמָה הִתְקַדֵּשׁ? בְּזְכוֹר, שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ
נוֹטֵל כָּל הַקִּדְשׁוֹת וְכָל הַבְּרָכוֹת. וְזֶה
כְּשֶׁמִּתְעַטְרִים עָרֵב שֶׁבֶת עַל הָעַם הַקָּדוֹשׁ כְּרֹאֵי
בַתְּפִלוֹת וּבִבְקָשׁוֹת וּבִסְדוּר שֶׁל שְׂמֻחָה.

וְאִם תֹּאמַר, זְכוֹר לֹא צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ, שֶׁהָרִי
מִמֶּנּוּ יוֹצְאִים שֶׁל הַקִּדְשׁוֹת שֶׁל הָעוֹלָם –
לֹא כֵּן! שֶׁהָרִי זֶה צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם, וְזֶה צָרִיךְ
לְהִתְקַדֵּשׁ בְּלַיְלָה, וְכָל הַקִּדְשׁוֹת נוֹטְלִים אוֹתָם
יִשְׂרָאֵל אַחַר כֵּן, וּמִתְקַדְּשִׁים בְּקִדְשׁוֹת שֶׁל
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כְּבִד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ, בְּכָל מִינֵי כְבוֹד,
לְשִׂמְחָה בְּמַעֲשִׂים כְּשֵׁרִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(משלי כג) גִּיל יִגִּיל אָבִי צְדִיק. וְזֶהוּ כְבוֹד אָבִיו וְאִמוֹ.

רוּעָה נֶאֱמָר (רַעְיָא מְהִימְנָא)

כְּבִד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ. כְּבִדְהוּ בְּכִסּוֹת נִקְיָה,
דְּהִינּוּ כְּנִפֵּי מְצוּהָ, כְּבִד אֶת ה' מֵהוֹנָה, זו

תורה ומצוות. זהו שכתוב ארץ ימים בימינה
 בשמאלה וגו'. שאין אדם עני אלא מן התורה
 ומן המצוות. נודע, אחר שבארזה בעלי המשנה,
 אין עני אלא מן התורה ומן המצוות, שעשו של
 אדם תורה ומצוות.

ומשום כך כבוד את אביך מהונך, ואל תשתדל
 בתורה כדי להתגדל בה, כמו שבארזה
 החברים, ואל תעשם עטרה להתגדל בהם, ולא
 תאמר אקרא בעבור שיקראוני רבי, אלא (תהלים לד)
 גדלו לה' אתי. כבוד את ה' מהונך, כבן שחיב
 בכבוד אביו ואמו.

משום שהוא משתף משתי טפות שמהן נוצר
 האדם. מהטפה של אביו לבן העינים,
 ועצמות ואיברים. ומטפה של אמו השחר
 שבעין, ושער ועור ובשר. ומגדלים אותו בתורה
 ומעשים טובים.

שאדם חיב ללמד בנו תורה, שכתוב (דברים ו)
 ושננתם לבניך. ואם לא למד אותו
 תורה ומצוות, כאלו עשה לו פסל, ומשום כך לא
 תעשה לך פסל. ועתיד להיות בן סורר ומורה
 ומבזה אביו ואמו וגזל ממנו כמה ברכות.

שְׁהוֹאִיל וְהוּא עִם הָאָרֶץ, הוּא חָשׂוּד עַל הַכֹּל,
וְאִפְלוּ עַל שְׁפִיכוֹת דָּמִים וְגִלּוֹי עֲרִיּוֹת וְעִבּוּדָה
זָרָה. שְׁמִי שֶׁהוּא עִם הָאָרֶץ וְהוֹלֵךְ לְמָקוֹם שְׂאִין
מִכִּירִים אוֹתוֹ וְלֹא יוֹדֵעַ לְבָרָךְ, חוֹשְׁדִים אוֹתוֹ
שֶׁהוּא עוֹבֵד עִבּוּדָה זָרָה. (ע"כ רעיא מהימנא)

כִּבְד אֶת אָבִיךָ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּבְד אֶת ה' מֵהוֹנָךְ.
מֵהוֹנָךְ - מִמְּמוֹנָךְ. מֵהוֹנָךְ - מִחֲנֹךְ.
בְּשִׂמְחַת הַנְּגוּן לְשִׂמְחַת הַלֵּב, שֶׁהָרִי זֶה שִׂמְחַת
הַלֵּב, כְּמוֹ זֶה הַנְּגוּן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם. מַעֲשִׂים
כְּשֵׁרִים שֶׁל אוֹתוֹ בֵּין מְשִׂמְחַת לֵב אָבִיו וְאָמוֹ.
מֵהוֹנָךְ - מִמְּמוֹנָךְ לְכֹל מֵה שְׂצָרִיכִים.

כְּמוֹ שֶׁהָאָדָם מְכַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף
צָרִיךְ לְכַבֵּד אָב וְאִם, מִשּׁוֹם שֵׁישׁ לָהֶם
שִׂתְפוֹת אַחַת עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלָיו. וְכִמוֹ
שְׂצָרִיךְ לְפָחַד מֵהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף צָרִיךְ לִירָא
מֵאָבִיו וְאָמוֹ וּלְכַבֵּדָם כְּאֶחָד בְּכָל מִינֵי כְבוֹד.

לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יְמֶיךָ, מִשּׁוֹם שֵׁישׁ יָמִים לְמַעְלָה
שִׂתְלוּיִים בָּהֶם חַיֵּי הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה.
וּבְאָרְנוֹ עַל אוֹתָם יָמִים שֶׁל אָדָם לְמַעְלָה בְּאוֹתוֹ
הָעוֹלָם, וְכֹלָם עוֹמְדִים לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּבָהֶם נוֹדְעִים חַיֵּי הָאָדָם.

על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך. הבטחה להנות באספקלריה המאירה, וסוד זה על האדמה, זו אספקלריה המאירה, באותם הימים העליונים שמאירים מתוך המעין של הכל.

מה שונה בשתי המצוות הללו של התורה שכתוב בהן למען יאריכון ימיה, בזה ובשלוח הקן? אלא שתי מצוות אלה כלן תלויות למעלה. אב ואם, סוד של זכור ושמור כאחד, ומשום כך כתוב למען יאריכון ימיה. ובשלוח הקן, שכתוב (שם כב) שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך למען ייטב לך וגו'. הסוד של עולם העליון שלא נתנה רשות להסתפל בו, וצריך לשלח מתוך שאלה והתבוננות בו.

ואת הבנים תקח לך, שכתוב (שם ד) כי שאל נא לימים ראשנים וגו' [ול] מקצה השמים ועד קצה השמים. אבל למעלה מקצה השמים, שלח תשלח מרעיוניה לשאל.

ובזה כתוב למען ייטב לך והארכת ימים. לא כתוב למען איטיב לך, אלא למען ייטב לך. ולא כתוב יאריכון ימיה, אלא והארכת ימים. למען ייטב לך - אותו המקום שמיטיב לכל,

וְהוּא הָעוֹלָם הַגָּנוּז וְהַנְּסָתָר. וְהָאֲרַכְתָּ יָמִים – כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב תִּקַּח לָךְ, זֶהוּ בְרִשְׁוֹתוֹ שֶׁל הָאָדָם.

וְאִם יִזְדַּמֵּן לוֹ מַעֲשֵׂה וִיכּוֹן בּוֹ, צַדִּיק הוּא. וְאִף עַל גַּב שְׂלֵא מְכוּן בּוֹ, צַדִּיק הוּא, שְׁעוֹשֵׂה מִצְוֹת אֲדוֹנוֹ. אָבֵל לֹא נִחְשָׁב כְּמִי שֶׁעָשָׂה רְצוֹנוֹ לְשִׂמְחָה, וִיכּוֹן בּוֹ בְּרִצּוֹן שֶׁל הַסְּתַפְלוּת בְּכַבּוּד רַבּוֹנוֹ, כְּמִי שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְסַבֵּר סִבְרָא, שֶׁהֲרִי בְּרִצּוֹן תְּלוּי הַדְּבָר לְשִׁמּוֹ. וּבְמַעֲשֵׂה שֶׁלְמַטָּה לְשִׁמּוֹ, מַתְעַלָּה הַמַּעֲשֵׂה לְמַעְלָה וּמַתְתַּקֵּן כְּרָאוּי.

כְּמוֹ זֶה בְּמַעֲשֵׂה שֶׁל הַגּוֹף נִתְקַן מַעֲשֵׂה הַנֶּפֶשׁ בְּאוֹתוֹ הַרְצוֹן, שֶׁהֲרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹצֵה אֶת הַלֵּב וְהַרְצוֹן שֶׁל הָאָדָם, וְאֶפְלוּ כֵּן, אִם אֵין שָׁם רְצוֹן שֶׁל הַלֵּב, שֶׁהוּא עֶקֶר הַכֹּל, עַל זֶה הַתְּפִלָּל דָּוִד וְאָמַר, (תהלים צא) וּמַעֲשֵׂה יְדִינִי כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וְגו'. שֶׁהֲרִי אֵין כָּל אָדָם חָכֵם לְשִׁים רְצוֹן וְלֵב לְתַקֵּן הַכֹּל וַיַּעֲשֵׂה מַעֲשֵׂה שֶׁל מִצְוָה. עַל זֶה הַתְּפִלָּל תְּפִלָּה זוֹ – וּמַעֲשֵׂה יְדִינִי כּוֹנְנָה עָלֵינוּ.

מַה זֶה כּוֹנְנָה עָלֵינוּ? כּוֹנְנָה וְהַתְקַן תְּקוּנָה לְמַעְלָה כְּרָאוּי. עָלֵינוּ, אִף עַל גַּב שְׂאִינְנוּ יוֹדְעִים לְשִׁים הַרְצוֹן, אֲלֵא הַמַּעֲשֵׂה לְבַדּוֹ. מַעֲשֵׂה יְדִינִי כּוֹנְנָהוּ, לְמִי? לְאוֹתָהּ דְרָגָה שְׁצָרִיף לְהַתְקַן.

כּוֹנְנֵהוּ, אֵת מִי? בְּחִבּוּר אֶחָד בְּאֲבוֹת, לְהִיּוֹת
מִתְקַן בָּהֶם בְּמַעֲשֵׂה הַזֶּה כְּרֵאוּי.

(השלמה מההשמטות (סימן ט ז) נמצא בספר ישן)

גוֹרְסִים בְּזֵהר, מִי שְׁאֲחִיז בְּתוֹרָה, סוֹמְכֵת אוֹתוֹ
וּמְחִזִּיקָה אוֹתוֹ עַל יָרְכוּ שְׁלֵא יִטָּה
לְיָמִין וְלִשְׂמָאל. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא נִתֵן לָהֶם תּוֹרָה לְגַלוֹת לָהֶם סוּדוֹת
עֲלִיוֹנִים, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
בְּה' אֱלֹהֵיכֶם וְגו'.

וּבֵא רֵאָה, כְּאֲשֶׁר נִתֵן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה
לְיִשְׂרָאֵל, רֵשֶׁם אוֹתָהּ בְּסוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ.
אָמַר (שמות כ) אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ - בְּסוּד הַחֶסֶד
שְׁאֲבָרְהֶם אֲחִיז בָּהּ, וּכְנַגְדוֹ מְצוֹת עֲשֵׂה, וְסוּד
זֶה הַצּוּוִי רֵאשׁוֹן שְׁצִנָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵת
אֲבָרְהֶם, וּמְצוֹת עֲשֵׂה הִיָּתָה, שְׁכָתוּב (בראשית יב) לָךְ
לָךְ מֵאֲרָצְךָ. וּמִשׁוּם כֶּךָ חֶשְׁבוֹן מְצוֹת עֲשֵׂה
רמ"ח, כְּחֶשְׁבוֹן אֲבָרָה"ם.

לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְגו' (שמות כ) - בְּסוּד
הַגְּבוּרָה שְׁאֲחִיז בָּהּ יִצְחָק, שְׁכָל אֵלוֹ אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְאֵלוֹ הַשָּׁרִים הַמְּמַנִּים - מִצְדוֹ יִנְיָקְתֶם,
וְכֵן עֲשׂוּ וְכָל אֵלוֹ הַמְּמַנִּים שְׁלוֹ. שְׁהָרִי יִצְחָק

אָחוּז בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְהִצּוּי הָרָאוּן שֶׁלוֹ
מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הִיְתָה, שְׁכָתוּב (בראשית כו) אֶל
תֵּרֵד מִצְרֵימָה.

וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִצַּד שֶׁל הַדִּין בְּאֵה, שֶׁהִרִי
מֵעֲנִיּוּשִׁים לוֹ לְבֵן אָדָם כְּאֲשֶׁר עוֹבֵר
עָלֶיהָ. וּמִשּׁוּם כֵּן חֲשַׁבּוֹן מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְּסוּד
שֶׁדִרְגָה שֶׁלוֹ בְּסוּד שֶׁל שׁ"ה, כְּנֶגֶד יְמוֹת הַחֲמָה
שֶׁמֵאִיר מִצַּד הַגְּבוּרָה. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שופטים ה) כְּצֵאת
הַשָּׁמֶשׁ בְּגִבְרָתוֹ.

לֹא תִשָּׂא – בְּסוּד הַגְּבוּרָה, שֶׁתִּפְאָרַת שֶׁנִּקְרָא
אַמֶּת, וְנִקְרָא בָּהּ יַעֲקֹב שְׁלֹם וַיּוֹנֵק שְׁנֵי
חֻלְקִים – מִצּוֹת עֲשֶׂה וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (בראשית כה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֶהְלִים.
וְעוֹלָה לְכֹל הַצְּדָדִים – לְרַחֲמִים וּלְדִין, לְמִצּוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה וּלְמִצּוֹת עֲשֶׂה. וְנִקְרָא שְׁלֹם מִשּׁוּם
שֶׁשְׁבוּעָה מִשְׁלֹם בְּאֵה.

וְעַל זֶה בְּסוּד שֶׁל עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וְכִמוֹ שֶׁהִיא
לֹא תַעֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר הִיא לְשֶׁקֶר, כֵּן הִיא מִצּוֹת
עֲשֶׂה כְּאֲשֶׁר הִיא בְּאַמֶּת, שְׁכָתוּב (ירמיה ד) וְנִשְׁבַּעְתָּ
חַי ה' בְּאַמֶּת בְּמִשְׁפָּט וּבְצִדְקָה, וְכָתוּב (דברים י)
וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע.

זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ (שמות כ) – בְּסוּד
הַבְּרִית, שֶׁהוּא יְסוּד שְׁאָחוּז בּוֹ יוֹסֵף. וְעַל
זֶה נִקְרָא שַׁבָּת, שֶׁהָרִי יוֹסֵף נִקְרָא כָּל, שַׁבָּת גַּם כֵּן
כ"ל, שֶׁכָּל עֲנַג וְתַפְנוּקִים יוֹצֵא מִמֶּנָּה לְקַיִם
הָעוֹלָמוֹת כָּלָם (כָּלָם). וְעַל זֶה שַׁבָּת – כְּלָלוֹת (כָּלֵל)
שֶׁל עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, מִשּׁוּם שֶׁיוֹסֵף גַּם כֵּן בְּכוֹר
שֶׁנוּטֵל שְׁנֵי חֻלְקִים.

בֵּא וּרְאֵה, בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה תוֹרָה
כְּתוּב, (דברים כד) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם
וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם. כָּאֵן מִלְּמַדַּת אוֹתָנוּ
הַתּוֹרָה סוּד עֲלִיּוֹן, שֶׁהָרִי הַצַּדִּיק הֵהוּא שְׁנַמְכֵר חַי
לְעֶבֶד בְּמִצְרַיִם וְחָלְלוּ (וּרְאֵה) אוֹתוֹ, לְעַמְתּוֹ הוּא
זְכוּר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת.

וּמִשּׁוּם כֵּן אָמַר לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל: בְּבִקְשָׁה מִכֶּם הָיוּ זוֹכְרִים
הַצַּדִּיק הֵהוּא שְׁנַמְכֵר עַל יְדֵיכֶם וְהָיָה לְעֶבֶד
בְּמִצְרַיִם, וּבְאוֹתוֹ הַחֲטָא נִגְזַר עֲלֵיכֶם
לְהַשְׁתַּעֲבֵד בְּכֶם בְּמִצְרַיִם וּלְכַפֵּר הַחֲטָא הֵהוּא
שֶׁמְכַרְתֶּם אוֹתוֹ. שְׁמְרוּ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיִּתְּכַפֵּר
לְכֶם, שֶׁהָרִי יוֹם הַשַּׁבָּת כְּנִגְדּוֹ הוּא, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּסוּד הָאֲמוּנָה.

יום ראשון כנגד אברהם, הוא שכתוב (תהלים נב)
 חסד אל כל היום. יום שני כנגד יצחק,
 ומשום כך יושב הקדוש ברוך הוא לדון העולם.
 יום שלישי כנגד יעקב, שהוא קו אמצעי, ומשום
 כך כתוב בו במעשה בראשית יקוו המים.

יום רביעי כנגד דוד, שכתוב בו (בראשית א) יהי
 מארת, מארת חסר. שהרי כנסת ישראל אין
 לה אור משלה, אלא מה שנתן לה על ידי הצדיק,
 כך גם דוד כתוב בו עני ואביון, ואין חיים אלא
 מה שנתן לו מימיו של אדם הראשון שבעים
 שנה. יום חמישי כנגד משה. יום ששי כנגד
 אהרן, ואלו ששת ימי בראשית של מעלה הם
 שרמוזים בפסוק (דברי הימים-א כט) לך ה' הגדל"ה
 והגבור"ה והתפארת והנצ"ח וההוד"ד כי כ"ל,
 והם חלקיהם של הצדיקים.

בסוד זה הגדל"ה בסוד של אברהם. הגבור"ה
 - בסוד של יצחק, והתפארת - בסוד
 של יעקב. הנצ"ח - חלקו של משה. ההוד"ד -
 חלקו של אהרן. כי כ"ל - (כנגד) כנגדו חלקו של
 יוסף. הממלכ"ה - חלקו של דוד. ויוסף נקרא
 שבת למטה, כנגד צדיק חי העולמים שנקרא

שַׁבַּת לְמַעַלָּה, וּמִשׁוּם כִּף כְּתוּב (דברים ה) עַל כֵּן צִוְּךָ
ה' אֱלֹהֶיךָ.

בא וּרְאֵה, כִּאֲשֶׁר רָצוּ יִשְׂרָאֵל לִכְבֹּשׁ לְאָרֶץ כְּנַעַן,
הַקִּיפוּ אוֹתָהּ שִׁשָּׁה יָמִים, (פּעַם) אַחַת בְּכָל
יוֹם, כְּנִגְדֹת אוֹתָם צְדִיקֵי אֲמַת שְׁעֲלֵיהֶם עוֹמְדֵי
הָעוֹלָם, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַע פְּעָמִים כְּנִגְדֹת יוֹם
הַשַּׁבָּת, שֶׁהוּא כְּנִגְדֹת הַצְּדִיק שֶׁהוּא זֶן לָהֶם וּמְקִיָּם
אוֹתָם, שְׁכָתוּב (משלי ט) חֲצָבָה עֲמוּדֶיהָ שְׁבַעָה,
וְכָתוּב (שם י) וְצְדִיק יִסּוֹד עוֹלָם, הוּא יִסּוֹד וְעָקֵר
שֶׁל כָּל אֱלוֹ הַצְּדִיקִים. וְאִם לֹא זְכוּתָם שֶׁל
הַצְּדִיקִים, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לִכְבֹּשׁ אוֹתָהּ. זֶהוּ
שְׁכָתוּב (דברים ט) לֹא בְּצַדִּיקְתָּךְ וּבִישׁוֹר לְבָבְךָ וּגְוֹ'
וּלְמַעַן הָקִים אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְתָּיךָ.
כִּבְדֹת אֶת אֲבִיךָ (שמות כ), בְּסוֹד שֶׁל הַנִּצְחָה שְׁאֲחוֹז
בָּהּ מֹשֶׁה וּמִשְׁפִּיעַ לָהּ. שֶׁהָרִי מֹשֶׁה הָיָה מְכַבֵּד
לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּתּוֹרָה.

בא וּרְאֵה, אִם לֹא הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה עַל יְדֵיו שֶׁל
מֹשֶׁה הַנְּבִיא הַגָּדוֹל, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי
אָדָם לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא הָיוּ מְכַבְּדִים אוֹתוֹ,
שֶׁהָרִי עַל יְדֵי הַתּוֹרָה לוֹמֵד בֵּין אָדָם עֲבוֹדַת קוֹנוֹ
וּמְכַבֵּד אוֹתוֹ לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִפְּנֵי כֵן כִּבְדֹת
אֶת אֲבִיךָ הוּא כְּנִגְדֹת מֹשֶׁה.

דְּבַר אַחַר כְּבִד אֶת אָבִיךָ - זו תורה שְׂבִכְתָּב.
 וְאֵת אִמֶּךָ - זו תורה שְׂבִעֵל פֶּה. שְׂכֵמו
 שְׂאָבָא נוֹתֵן שְׂפַע לְאִמָּא, כִּךְ גַּם הַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב
 נוֹתֶנֶת שְׂפַע לְתוֹרָה שְׂבִעֵל פֶּה. לֹא תִרְצַח - כְּנִגְדַּ
 דְּרָגָה שֶׁל הַהו"ד שְׂאֲחֻזוּ בָּהּ אֶהְרֵן, וּמִשּׁוּם כִּךְ
 לֹא תִרְצַח. מִשּׁוּם שְׂכָאֲשֶׁר הוֹרְגִים לוֹ לְבֵן אָדָם,
 אוֹתוֹ זֵיו וְהוּד עֲלִיוֹן שְׂעֲלִיו לּוֹקְחִים מִמֶּנּוּ. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב (דניאל י) וְהוֹדִי נְהַפֵּךְ עָלַי וְגו', וּמִשּׁוּם כִּךְ
 מְזַהֵר לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְבַנֵי אָדָם, שְׂאוֹתוֹ
 יִפִּי עֲלִיוֹן שְׂנַתֵּן עֲלֵיהֶם, שְׁלֹא יִקְחוּ אוֹתוֹ מֵהֶם,
 וְהוּא גַם כֵּן סוּד הַשְּׁלוֹם. וּמִשּׁוּם כִּךְ עוֹמֵד אֶהְרֵן
 לְכַפֵּר וּלְשַׁחֵט שְׁחִיטַת קִדְשִׁים, וְעַל פִּיו כְּפַר
 לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל. לֹא תִנְאַף - בְּסוּד שֶׁל צְדִיק
 שְׂאֲחֻזוּ בָּהּ מִי שְׂאוֹחֵז בָּהּ, וְהוּא סוּד שֶׁל הַחֲכָמָה,
 שְׁהָרִי כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל לֹא מִתְחַבֵּרֶת אֶלָּא בְּאוֹתוֹ
 שְׂרָאוּי לוֹ בִּיסוּד שֶׁל הָעוֹלָם - וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם.
דְּבַר אַחַר, כִּךְ לְמַדְנּוּ בְּסוּד הָאִמוּנָה, כְּבִיד -
 כְּנִגְדַּ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. לֹא תִרְצַח - כְּנִגְדַּ
 דְּרָגַת הַנִּצְ"ח. לֹא תִנְאַף - כְּנִגְדַּ דְּרָגַת הַהו"ד.
דְּבַר אַחַר, כְּבִיד - כְּנִגְדַּ (בְּרֵאשִׁית א) יְהִי מְאֹרֶת שֶׁל
 מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. לֹא תִרְצַח - כְּנִגְדַּ (שם) יִשְׂרְצוּ
 הַמֵּים שְׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה, מִשּׁוּם כִּךְ נֶפֶשׁ חַיָּה לֹא

תִּרְצַח. לא תנאף - כַּנְגֵד (ש) תוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ, מִשּׁוּם כֶּף לא תנאף באִשָּׁה שְׁלֵא
מִינָהּ, שְׁהִיא לא בת זוגָךְ.

דְּבַר אַחַר - הוא סיום של עֲשֶׂרֶה דְּבָרוֹת הַתּוֹרָה,
כַּנְגֵד עֲתִיק הָעֲתִיקִים רֵאשִׁית הַכֹּל, לְחַבֵּר
סוּף בְּרֵאשׁ, לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד. וְזֶה שְׁלֵא הַתְּחִיל
בָּהֶם בְּהַתְּחִלָּה לְלַמֵּד סוּד עֲלִיּוֹן עַד אִיזָה מְקוֹם
נִתְּנָה לוֹ רְשׁוֹת לְמִשָּׁה, וּמֵאִיזָה מְקוֹם קָבַל תּוֹרָה
מִזְעִיר אֲנֹפִין, אָמַר שְׁבַעַה דְּבָרוֹת, כַּנְגֵד שְׁבַע
מִדְּרָגוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שְׁרֵמוּזוֹת בְּפֶסוּק לָךְ ה' הַגְּדֵלָה
וְגו', וְעַד הַמְּקוֹם הַהוּא הִסְתַּכַּל מִשָּׁה, שְׁכַתּוֹב
פָּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִם מִשָּׁה. פָּנִים - זֶה בֵּין
הַקְּדוֹשׁ. בְּפָנִים - זֶה הַבֵּת. פָּנִים - זֶה הַבְּרִית,
בְּפָנִים - זֶה הָאָרוֹן. וְכִיּוֹן שְׁהַתְּחַבְּרוּ, דְּבַר ה'. וּמִי
אֵלוֹ? שְׁבַעַה הַדְּבָרוֹת. שְׁאֵלוֹ (וה) שְׁלֵשׁ מִדְּרָגוֹת
עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הָעֲתִיק הַקְּדוֹשׁ, נֶאֱמָרוּ כַּנְגֵדָן שְׁלֵשָׁה
דְּבָרוֹת אַחֲרוֹנִים וְעוֹלָם מִמַּטָּה לְמַעְלָה.

לא תגנב - כַּנְגֵד אִמָּא עֲלִיּוֹנָה, בִּינָה, שְׁיֻנְקַת
מַחְכְּמָה. וּמִי שְׁיֵשׁ בּוֹ בִּינָה, נִקְרָא מִבֵּין דְּבַר
מִתּוֹךְ דְּבַר, כְּמִי שְׁגוֹנֵב וְלוֹקַח מֵה שְׁיֵשׁ בְּלָבוֹ שֶׁל
הַחֶכֶם שֶׁלֵּמַד אוֹתוֹ חֶכְמָה. וְהַתּוֹרָה, אָף עַל גַּב

שְׁהִתְרָה אֶצֶל הַבֵּינָה לִינֵק מִהַחֲכָמָה, גְּנֹבָה יֵשׁ
מֵהֵצֵד הָאֲחֵר שְׂאֲסוּר, וְאָמַר לֹא תִגְנֹב – סֵתָם.

לא תַעֲנֶה בְרַעַף – כְּנִגְדַּ מְדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה שֶׁל
הַחֲכָמָה, שְׁהָרִי בֶן אָדָם לֹא יִכּוֹל לְהָשִׁיב
דְּבַר אֶלָּא מִשּׁוֹם מְדַרְגָּה שֶׁל רוּחַ עֲלִיוֹנָה שֶׁל
הַחֲכָמָה שֵׁשׁ בּוֹ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (איוב טו) הַחֲכָם יַעֲנֶה
דַעַת רוּחַ. וְאָף עַל גַּב שְׂזוֹ עֲנִיָּה, שֶׁהוּא עוֹנֶה, יֵשׁ
בָּזֶה הָעֲמֻדַת הָעוֹלָם וְעִזְרָה לְעוֹלָם לְדַעַת לְקוֹנוֹ,
וְהוּא בְּסוּד הָאֲמוּנָה. וַיֵּשׁ עֲנִיָּה מֵצֵד הָאֲחֵר
שְׂאֲסוּר, זֶהוּ שְׁכָתוּב לֹא תַעֲנֶה וְגו'.

לא תַחֲמַד – כְּנִגְדַּ מְדַרְגָּה סְתוּמָה עֲלִיוֹנָה שֶׁכָּל
הַמַּחֲשָׁבוֹת בָּהּ תְּלוּיּוֹת, וְאֵין בָּעוֹלָם שְׂיִדַע
הַמְדַרְגָּה הַהִיא, מִשּׁוֹם שֶׁהוּא סְתוּם הַסְתוּמִים.
וְכֹאֲשֶׁר עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה עֲלִיוֹנָה נִסְתָּרַת, בְּרֹא
עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן וְעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן בְּרִגְעַ אֶחָד, זֶהוּ
שְׁכָתוּב (ישעיה מח) יַעֲמְדוּ יַחְדָּו, וְהִיא מַחֲשָׁבָה
סְתוּמָה. וּבֶן אָדָם יֵשׁ לוֹ מַחֲשָׁבָה סְתוּמָה, שְׂאֵין
שְׂיִוִדַע בָּהּ אֶלָּא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֲצָמוֹ, וְנוֹתֵן
בוֹ בְּבֶן אָדָם לְחֹשֶׁב דְּבָרֵי תוֹרָה, דְּבָרֵי מִצְוָה, כְּדִי
שְׂאוֹתָהּ (שְׂאוֹתָהּ) מַחֲשָׁבָה עֲלִיוֹנָה תִמְשִׁיךְ נְבִיעוֹת
שְׁלָה לְמָקוֹם הַחֲכָמָה וְלֹא יִפְרֹד כָּלָל.

וּמְזוּז הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה יוֹצֵאת תּוֹרָה, וְנִמְשָׁךְ
הַשֹּׁפֵעַ שָׁלָה עַד הַמָּקוֹם הַהוּא שֶׁל
הַחֲכָמָה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁנִּקְרְאת מְצוּהָ. וְעַל זֶה מִי
שֶׁחֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת מְצוּהָ, כְּאִלוּ עֲשָׂאָהּ, מְשׁוּם
שֶׁגִּוְרָם לְהֵבִיא שֹׁפֵעַ שֶׁל בְּרָכוֹת מֵהַמַּחְשְׁבָה
הָעֲלִיּוֹנָה הַהִיא עַד מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא מְצוּהָ. וְכֵאלוּ
עֲשָׂאָהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר טו) וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם.
וּמַחְשְׁבָה זֹאת רֹאשׁ שֶׁל הַכֹּל. וְאֵף עַל גַּב שֶׁמִּצְד
הַמַּחְשְׁבָה הָעֲלִיּוֹנָה נִתֵּן לוֹ רִשׁוֹת לְדַבְרִים שֶׁל
מְצוּהָ, דְּבָרִים שְׂאִינָם שֶׁל מְצוּהָ אֲסוּרִים. זֶהוּ
שֶׁכֶּתוּב לֹא תַחְמַד.

סדר הלימוד ליום יט טבת [יום 108 בשנה]

וְבֵא רֵא, מֵה טַעַם כָּל הַדְּבָרוֹת כְּנֶגֶד כָּל כְּתוּר
וְכֶתֶר? מְצוּוֹת עֲשֵׂה בְּמָקוֹם הָרְאוּי לְהֵן,
וּמְצוּוֹת לֹא תַעֲשֵׂה בְּמָקוֹם שְׂרְאוּי לְהֵן. וְאִלוּ
שְׁלֹשָׁה אַחֲרוֹנִים, אִלוּ לֹא תַעֲשֵׂה מְכַלֵּל עֲשֵׂה,
כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּכֻלָּם. אֵף עַל גַּב שֶׁזֶּה מִתֵּר – זֶה
אֲסוּר, מִפְּנֵי שֶׁאִלוּ כְּנֶגֶד עֲתִיק הָעֲתִיקִים שֶׁחֶסֶד
וְרַחֲמִים גְּדוּלִים תְּלוּיִים בּוֹ, וְלֹא רְאוּיִים אֶלָּא
לְמְצוּוֹת עֲשֵׂה. מִפְּנֵי כֵן דִּיק מֵהֶם שְׁלֹא יִפְנֶה בֶן
אָדָם (כַּהֲן גְּדוּל) לְצַד אַחֵר, וְסִמֵּן אוֹתָם בְּמְצוּוֹת לֹא

תַּעֲשֶׂה וְהִזְהִיר אוֹתָם לְבְנֵי אָדָם בְּלֹאוֹ עַל זֶה
הַדְּבַר הָאֲחֵרוֹן, שֶׁהִיא כְּלִלּוֹת הַתּוֹרָה.

וּמִי שֶׁעוֹבֵר עַל זֶה כְּאֵלוֹ עָבַר עַל כָּל הַתּוֹרָה,
מִשּׁוֹם שֶׁהוּא לְמַעַלָּה רֵאשִׁית שֶׁל הַכֹּל,
כְּלִלּוֹת הַכֹּל. וְאִם בֶּן אָדָם עָבַר עַל זֶה וְהִטָּה
מִחֲשַׁבְתּוֹ מִדְּרָכֵי הַתּוֹרָה, אִזּוֹ נִדְבָק בְּצַד הָאֲחֵר
שֶׁל שָׁקֵר, וְאִזּוֹ בָּא לִיַּדִּי לֹא תַעֲנֶה בְרַעְיָךְ וְגו', כְּמוֹ
שֶׁמִּצְאָנוּ אֲצֵל אַחָאָב שֶׁחָמַד הַכֶּרֶם שֶׁל נָבוֹת וְאִזּוֹ
הֶעִידוֹ עָלָיו שָׁקֵר. וּמִכָּאֵן בָּא בֶּן אָדָם לְעֹבֵר עַל
כָּל הַדְּבָרוֹת. אֲבָל כַּאֲשֶׁר הוּא הוֹלֵךְ בְּדְרָכֵי
הַתּוֹרָה וְחוֹשֵׁב בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹתֶיהָ, אִזּוֹ מִתְפַּשֵּׁט
הַמִּחְשָׁבָה הַהִיא בְּכֹל הַמְדַרְגּוֹת מִצַּד הָאֵמֶת,
מִצַּד הָאֱמוּנָה הָעֲלִיּוֹנָה.

וּבֵּא רֵאָה שֶׁהָרִי קְבִיעוֹת כָּל הַדְּבָרוֹת שֶׁלֹּא יִטָּה
מִחֲשַׁבְתּוֹ וְרִצּוֹנוֹ לְצַד הָאֲחֵר. וְכַאֲשֶׁר בֶּן
אָדָם נִדְבָק בְּזֶה, אִזּוֹ כָּל הָעוֹלָמוֹת מִתְמַלְאִים
בְּרִכּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת שֶׁנִּמְשָׁכוֹת מֵעֲתִיקָא סְתִימָא

שְׁלָה: (עד כאן מההשמטות)

לֹא תִרְצַח. לֹא תִנְאַף. לֹא תִגְנוֹב. לֹא – יֵשׁ טַעַם
מִפְּסִיק בְּכֹל שְׁלֹשֶׁת אֵלֶּה. וְאִם לֹא הָיָה טַעַם
מִפְּסִיק, לֹא הָיָה תְקוּן לְעוֹלָמוֹת, וַיְהִי אָסוּר לָנוּ

לְהַרְג נַפֶּשׁ בְּעוֹלָם, אָף עַל גַּב שִׁיעֵבֵר עַל הַתּוֹרָה.
אָבֵל בְּמָה שִׁישׁ הַפֶּסֶק טַעַם – אָסוּר וּמִתָּר.

לא תִּנְאָף – אִם לֹא טַעַם מִפְּסִיק, אָסוּר אֶפְלוּ
לְהוֹלִיד אוֹ לְשַׁמַּח בְּאַשְׁתּוֹ שְׂמֻחַת מְצוּהָ,
וּבְמָה שֶׁהַטַּעַם מִפְּסִיק – אָסוּר וּמִתָּר.

לא תִּגְנֹב – אִם לֹא הִיָּה טַעַם מִפְּסִיק, הִיָּה אָסוּר
אֶפְלוּ לִגְנֹב דַּעַת שֶׁל רַבּוֹ בַּתּוֹרָה אוֹ דַּעַת שֶׁל
חָכָם כְּדֵי לְהַתְּבוּנָן בָּהּ, אוֹ דֵין שְׁדָן דֵין לְפִי טַעֲנָה
שְׁצָרִיךְ לִגְנֹב אֶת דַּעַת הָרַמְאִי, וְלִגְנֹב אֶת דַּעַת
שְׁנֵיהֶם כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת הַדֵּין לְאוֹר. וּבְמָה
שֶׁמִּפְּסִיק הַטַּעַם – אָסוּר וּמִתָּר.

לא תַּעֲנֶה בְּרַעַף עַד שָׁקֵר. כָּאֵן לֹא מִפְּסִיק טַעַם,
מִשּׁוֹם שֶׁזֶה אָסוּר כָּלֵל וּכְלָל, וּבְכֹל דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה שֶׁם הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים,
וְלִמַּד בְּנֵי אָדָם דֶּרֶךְ לְהַתְּתַקֵּן בָּהּ וְלִלְכַת בָּהּ, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מח) אֲנִי ה' אֱלֹהֶיךָ מְלַמְּדֶךָ לְהוֹעִיל
מִדְּרִיכֶךָ בְּדֶרֶךְ תִּלְךָ.

אף כָּאֵן לֹא תַחְמוֹד, לֹא מִפְּסִיק טַעַם כָּלֵל. וְאִם
תֹּאמַר, אֶפְלוּ חֲמוּד שֶׁל הַתּוֹרָה אָסוּר, כִּיּוֹן
שֶׁלֹּא מִפְּסִיק הַטַּעַם? בֹּא וּרְאֵה, בְּכֹלֶם עֲשִׂתָּהּ
הַתּוֹרָה כָּלֵל, וּבְזֶה עֲשִׂתָּהּ פָּרֵט. בֵּית רַעַף שְׂדֵהוּ

וְעַבְדוּ וְגו', בְּכָל דְּבָרֵי הָעוֹלָם. אֲבָל הַתּוֹרָה הִיא
תָּמִיד חוֹמְדִים אוֹתָהּ, שֶׁשְׁשׁוּעִים, גְּנָזֵי חַיִּים, אַרְךְ
הַיָּמִים, בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ שֶׁל הַתּוֹרָה הֵן כָּלֵל שֶׁל כָּל
מִצְוֹת הַתּוֹרָה, כָּלֵל שֶׁל מַעֲלָה וְשֶׁל מַטָּה,
כָּלֵל שֶׁל כָּל עֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת שֶׁל בְּרֵאשִׁית. אֵלֶּה
נִחְקְקוּ עַל לוחוֹת אֲבָנִים, וְכָל הַגְּנָזִים שֶׁהָיוּ בָּהֶם
נִרְאוּ לְעֵינַי כֹּל, לְדַעַת וּלְהַסְתַּכֵּל בְּסוּד שֶׁל תַּרְי"ג
הַמִּצְוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁכְּלוּלִים בָּהֶם, הַכֹּל נִרְאָה
לְעֵינַיִם, הַכֹּל הוּא בְּתִבּוּנָה, לְהַתְּבַוֵּן בְּלֵב שֶׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּל הָיָה מֵאִיר לְעֵינֵיהֶם.

בְּאוֹתָהּ שָׁעָה כָּל סוּדוֹת הַתּוֹרָה וְכָל הַסּוּדוֹת
הָעֲלִיוֹנִים וְהַתְּחִתּוֹנִים לֹא זָזוּ מֵהֶם,
מִשּׁוּם שֶׁהָיוּ רוֹאִים עֵין בְּעֵין אֶת זֵיו כְּבוֹד רַבּוֹנָם
– מֵה שֶׁלֹּא הָיָה כְּמוֹ אוֹתוֹ הַיּוֹם מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא
הָעוֹלָם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַתְּגַלָּה בְּכַבּוּדוֹ עַל
הַר סִינַי.

וְאֵם תֹּאמַר, הֲרֵי שָׁנִינוּ שֶׁרְאָתָהּ שֶׁפָּחָה עַל הַיָּם
מֵה שֶׁלֹּא רָאָה יְחִזְקָאֵל הַנְּבִיא, יְכוּל כְּמוֹ
אוֹתוֹ יוֹם שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי? לֹא כֵּן!
מִשּׁוּם שֶׁאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר

סיני, עברה מהם הזהמה, וכל הגופים היו
מצחצחים כצחצוח של מלאכים עליונים
כשמתלבשים בלבושים מצחצחים לעשות את
שליחות רבונם.

ובאותו מלבוש מצחצח נכנסים לאש ולא
פוחדים. כמו אותו המלאך של מנוח,
כשנראה לו ונכנס בשלהבת ועלה לשמים,
שכתוב (שופטים יג) ויעל מלאך ה' בלהב המזבח.
וכשעברה מהם אותה זהמה, נשארו ישראל
גופים מצחצחים בלי טנוף כלל, והנשמות
בפנים כזהר הרקיע לקבל את האור.

כך היו ישראל, שהיו רואים ומסתכלים לתוך
כבוד רבונם, מה שלא היה כך על הים,
שלא עברה מהם הזהמה באותו זמן. וכאן
בסיני, שפסקה הזהמה מן הגוף, אפלו עברים
במעיי אמותיהם היו רואים ומסתכלים בכבוד
רבונם, וכלם קבלו כל אחד ואחד כראוי לו.

ואותו יום היתה שמחה לפני הקדוש ברוך הוא
יותר מן היום שנברא העולם, משום
שהיום שנברא העולם לא היה בקיום עד שקבלו
ישראל תורה, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם
ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי.

כִּיּוֹן שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה עַל הַר סִינַי, אָז
 הִתְבַּשְׂם הָעוֹלָם, וְהִתְקִימוּ שָׁמַיִם וָאָרֶץ,
 וְנוֹדַע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵעֵלָה וּמִטָּה, וְהִתְעַלָּה
 בְּכַבּוּדוֹ עַל הַכֹּל. וְעַל אוֹתוֹ יוֹם כָּתוּב, (תהלים צג) ה'
 מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבִשׁ לְבִשׁ ה' עַז הַתְּאָזֵר. וְאִין עַז אֶלָּא
 תּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר (שם כט) ה' עַז לְעַמּוֹ יִתֵּן ה' יְבָרֶךְ אֶת
 עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פְּרֻשֵׁת מְשֻׁפְּטִים (דף צד ע"א - דף קכה ע"ב)

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, וְאֵלֶּה הַמְּשֻׁפְּטִים אֲשֶׁר
 תָּשִׂים לְפָנֶיהֶם. תְּרַגּוּם: וְאֵלֵין דִּינֵיָא דִּי
 תְּסַדֵּר קְדָמֵיהוֹן. אֵלֶּה אוֹתָם סְדוּרִים שֶׁל הַגְּלָגוּל,
 דִּינֵי הַנְּשָׁמוֹת שֶׁנִּדְּוֹנוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקַבֵּל עֲנָשׁוֹ.
 כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָרֵי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבְשִׁבְעִיעִית
 יֵצֵא לְחֻפְּשֵׁי חֲנָם. חֲבָרִים, הַזְּמַן כָּעֵת לְגִלּוֹת
 כְּמָה סוּדוֹת נִסְתָּרִים שֶׁל הַגְּלָגוּל. כִּי תִקְנֶה עֶבֶד
 עֲבָרֵי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד, כְּשֶׁהַנְּשָׁמָה הִתְחַיְבָה
 בְּגִלְגוּל, אִם הִיא מַצֵּד אוֹתוֹ הָעֶבֶד מִטְּטְרוּן,
 שֶׁהוּא כּוֹלֵל שְׁשֵׁה צְדָדִים, כָּתוּב בּוֹ שֵׁשׁ שָׁנִים
 יַעֲבֹד. גְּלָגוּלִים שְׁלָה לֹא מִתְחַיְבֵת אֶלָּא שֵׁשׁ
 שָׁנִים, עַד שֶׁמְשַׁלְּמָה שֵׁשׁ דְּרָגוֹת מֵאוֹתוֹ
 הַמָּקוֹם שֶׁנִּלְקַחָה.

אבל אם הנשמה היא מצד השכינה שהיא שביעית, ודאי מה כתוב? ובשביעית יצא לחפשי חנם. שצדיק ודאי אין בו מלאכה, וכיון שאין בו מלאכה, אין בו שעבוד. והנשמה שהיא משם, נאמר בה ובשביעית יצא לחפשי חנם, אין בה שעבוד.

בין כך ירד הזקן אליו, אמר לו, אם כך רבי, מה תוספת לנשמה שהיא ממנה, שנאמר בה (שמות כ) לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך עבדך וגו'?

אמר לו, זקן זקן, ואתה שואל את זה? שודאי זה נאמר על נשמת הצדיק, שאף על גב שהתחייב לרדת בגלגול בכל אלה, אפלו בעבד ואמה, ובהמות שהם אופנים, או בכל החיות שמהם נשמות בני אדם, כתוב בה לא תעשה כל מלאכה, וזהו (ויקרא כה) לא תעבד בו עבדת עבד. בצדיק, שהוא יום השבת, לא תעבד בו עבדת עבד, שהוא יום של חל.

אבל זקן זקן, שבת (הנשמה) שהיא בת יחידה, והיא בת זוגו של צדיק שהוא שבת. מה זה אם אחרת יקח לו? אמר לו, הרי ודאי

הַבְּדִלָה חָלוּ שֶׁל שַׁבָּת, וְיֵשׁ אַחַר שְׁלֹא נִקְרָא חָלוּ שֶׁל שַׁבָּת, אֲלֵא חָלוּ שֶׁל טַמְאָה שְׁפָחָה. אָמַר לוֹ, וְהֵרִי חָלוּ שֶׁל שַׁבָּת מָה זֶה? אָמַר לוֹ, זוֹ אִמָּה, שֶׁהִיא גּוֹף שֶׁל בֵּת יְחִידָה, שְׁעָלֶיהָ נֶאֱמַר אִם אַחֲרַת יִקַּח לוֹ.

בא וּרְאֵה, נִשְׁמָה יֵשׁ שְׁנֵקְרֵאת אִמָּה, וְיֵשׁ (נִשְׁמָה) שְׁכִינָה שְׁנֵקְרֵאת שְׁפָחָה, (וּנִשְׁמָה) וְשְׁכִינָה יֵשׁ שְׁנֵקְרֵאת בֵּת הַמֶּלֶךְ. כִּאֵן יֵשׁ אִישׁ שְׁנֵאֱמַר בּוֹ (שְׁמוֹת טו) ה' אִישׁ מְלַחֲמָה. וְיֵשׁ אִישׁ שְׁנֵאֱמַר בּוֹ (דְּנִיאל ט) וְהָאִישׁ גְּבַרְיָאֵל.

וְלִבֵּן, נִשְׁמָה שְׁמַחֲיֵבֶת בְּגִלְגּוּל, אִם הִיא בֵּתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם תֵּאֱמַר שֶׁתִּמְכַר לְגוֹף נְכָרִי שְׁשֵׁם שֶׁלְטוֹן יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא מַצַּד סְמָא"ל – חַס וְשְׁלוֹם, שֶׁהֵרִי כְּתוּב (ישעיה מב) אֲנִי ה' הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן, שֶׁהוּא יֵצֵר הָרַע.

וְאוֹתוֹ הַגּוֹף שְׁשֵׁם שׁוֹרָה בֵּת הַמֶּלֶךְ, אִם תֵּאֱמַר שְׁנִמְכָר בְּכִתְרִים תַּחְתּוֹנִים שְׁנִטְמָאוּ – חֲלִילָה וְחַס. עָלָיו נֶאֱמַר (ויקרא כה) וְהָאֶרֶץ לֹא תִמְכַר לְצַמְתַּת כִּי לִי הָאֶרֶץ. מִי גּוֹף שֶׁל בֵּת הַמֶּלֶךְ? זֶה מַטְטְרוּן, וְגוֹף זֶה הוּא אִמָּה שֶׁל הַשְּׁכִינָה, אָף עַל גַּב שֶׁהִיא נִשְׁמָה שֶׁהִיא בֵּת הַמֶּלֶךְ, שְׁבוּיָה שֵׁם,

בגלגול באָה, שְׂבָאִים גְּלִגּוּלִים מְשׁוּם שְׂבָאָה שָׁם.
 מַה כָּתוּב בָּהּ? וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בִּתּוֹ לְאִמָּה לֹא
 תֵּצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים.

יְעוּד, וְכִי יִמְכַר אִישׁ – זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.
 אֶת בִּתּוֹ – אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מֵצַד שֶׁל
 בֵּת יַחֲדָה נִקְרְאוּ בִּתּוֹ. וְאִם תֹּאמַר שְׂיִצְאוּ, כְּמוֹ
 שְׂאֵלָה מֵצַד שֶׁל הָעֶבֶד שֶׁהוּא מִטְטְרוּן, שְׂיִצְאוּ
 בְּמִנוּסָה מִמְצָרִים, לֹא תֵּצֵא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב (ישעיה נב) כִּי לֹא בְּחַפְזוֹן תֵּצְאוּ וּבְמִנוּסָה
 לֹא תֵּלְכוּן.

בֵּא וּרְאָה, כְּשֶׁנוּלָד אִישׁ, נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ מֵצַד
 הַבְּהֵמָה מֵצַד שֶׁל טֹהַר, מֵצַד אֵלֶּה שְׂנֵקְרָאִים
 אוֹפְנֵי הַקֶּדֶשׁ. זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ מֵצַד שֶׁל
 חַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ. זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ נֶשְׁמָה מֵצַד
 שֶׁל הַכֶּסֶּא. וְשִׁלְשֵׁת אֵלּוּ הֵם אִמָּה, עֶבֶד וְשִׁפְחָה
 שֶׁל בֵּת הַמֶּלֶךְ.

אִם זָכָה יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ נֶפֶשׁ בְּדֶרֶךְ אֲצִילוּת,
 מֵצַד שֶׁל בֵּת יַחֲדָה, וְנִקְרְאת בֵּת מֶלֶךְ. זָכָה
 יוֹתֵר – נוֹתְנִים לוֹ רוּחַ שֶׁל אֲצִילוּת מֵצַד הָעֵמוּד
 הָאֲמֻצְעִי, וְנִקְרָא בֵּן לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. זֶהוּ
 שְׂכָתוּב (דברים יד) בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם. זָכָה

יותר – נותנים לו נשמה מצד של אבא ואמא. זהו שכתוב (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים. איזה חיים? אלא אותם י"ה שעליהם נאמר (תהלים קג) כל הנשמה תהלל יה, ונשלמה בה יהו"ה.

זכה יותר – נותנים לו יהו"ה בשלמות האותיות – יו"ד ה"א וא"ו ה"א, שהוא אדם, בארץ אצילות למעלה. ונקרא בדמות רבנו. ועליו נאמר (בראשית א) ורדו בדגת הים וגו'. וזהו שלטונו בכל הרקיעים ובכל האופנים והשרפים והחיות ובכל החילות והכחות שלמעלה ולמטה. ולכן, כשבן אדם זוכה בנפש מצד של בת יחידה, נאמר בו לא תצא כצאת העבדים.

רבי חייא ורבי יוסי נפגשו לילה אחד במגדל צור. התארחו שם ושמוחו זה בזה. אמר רבי יוסי, כמה שמחתי שראיתי פני השכינה, שעכשו בכל הדרך הזאת הצטערתי בזקן אחד סוחר שהיה שואל אותי כל הדרך:

מי הוא נחש הפורח באויר והולך בפרוד, ובין כך ובין כך יש מנוחה לנמלה אחת ששוכבת בין שניו, התחיל בחבור וסיים בפרוד? ומה הוא נשר שמקנן באילן שלא היה? בניו

שנגזלו, ולא מהבריות? שנבראו במקום שלא
 נבראו? כשעולים יורדים, כשירדים עולים?
 שנים שהם אחד, ואחד שהם שלש? מה זה
 עלמה יפה ואין לה עינים, והגוף נסתר
 ומתגלה? היא יוצאת בבקר ונתכפית ביום,
 ומתקשטת בקשוטים שלא היו?

כ"ז זה שאל בדרך, והצטערתי. ועכשו יש לי
 מנוחה. שאלו היינו כאחד, התעסקנו
 בדברי תורה מה שהיינו בדברים אחרים של
 תהו. אמר רבי חייא, ואותו זקן סוחר ידעת בו
 משהו? אמר לו, ידעתי שאין ממש בדבריו,
 שאלו היה יודע, יפתח בתורה, ולא הייתה הדרך
 בריקנות. אמר רבי חייא, ואותו הסוחר ישנו
 כאן, שהרי לפעמים באותם הריקנים ימצא איש
 פעמוני זהב. אמר לו, הרי הוא כאן, והתקין
 חמורו למאכל.

קראו לו ובא לפניהם. אמר להם, כעת שנים הם
 שלשה, ושלשה הם כאחד. אמר רבי
 יוסי, ולא אמרתי לך שכל דבריו ריקנים והם
 בריקנות?! ישב לפניהם.

אמר להם, רבותינו, אני נעשיתי סוחר, ורק
 מלפני מעט ימים, שהרי בהתחלה לא

הייתי סוחר, אבל בן אחד קטן יש לי, ונתתי אותו לבית הספר, ואני רוצה שיעסק בתורה, וכשאני מוצא אחד מהרבנים שהולך בדרך, אני טוען אחריו, והיום הזה חשבתי שאשמע דברים חדשים בתורה, ולא שמעתי דבר.

אמר רבי יוסי, בכל הדברים ששמעתי שאמרת לא תמהתי, אלא רק מאחד – או שאתה אמרת בשטות, או שהם דברים ריקים. אמר אותו זקן, ומה היא? אמר, נערה יפה וכו'.

פתח אותו זקן ואמר, (תהלים קיח) ה' לי לא אירא מה יעשה לי אדם. ה' לי בעזרי וגו'. טוב לחסות בה' וגו'. כמה טובים ונעימים ונכבדים ועליונים דברי התורה, ואני איך אמר לפני רבותינו, שלא שמעתי מפיהם עד עכשו אפלו דבר אחד?! אבל יש לי לומר, שאין בושה כלל לומר דברי תורה לפני הכל.

התעורר אותו הזקן, פתח ואמר, (ויקרא כב) ובת כהן פי תהיה לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל. פסוק זה סמוך על פסוק אחר – (שם) ובת כהן פי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם

אָבִיָּה תֹאכַל וְכָל זֶר לֹא יֹאכַל בּוֹ. פְּסוּקִים הִלְלוּ
כַּמְשֻׁמְעִים, אָבֵל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הֵם דְּבָרִים סְתוּמִים.

וְכַמָּה הֵם דְּבָרֵי חֲכָמָה שְׁסֻתוּמִים בְּכָל דָּבָר וְדָבָר
שֶׁבַתּוֹרָה, וְנוֹדְעִים לְאוֹתָם הַחֲכָמִים
שִׁיּוּדְעִים דְּרָכֵי הַתּוֹרָה, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה אֵינָם דְּבָרֵי
חֵלוֹם הֵם, שֶׁנִּמְסְרוּ לְמִי שֶׁפּוֹתֵר אוֹתָם וְנִמְשָׁכִים
אֲחֵר הַפֶּה, וְעַם כָּל זֶה צָרִיךְ לִפְתּוֹר אוֹתָם לְפִי
דְרָכָם. וְמָה אִם דְּבָרֵי חֵלוֹם צָרִיךְ לִפְתּוֹר אוֹתָם
לְפִי דְרָכָם – דְּבָרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם שֶׁעָשׂוּעֵי הַמֶּלֶךְ
הַקָּדוֹשׁ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיכִים לְלַכֵּת
בְּדֶרֶךְ אֱמֶת בָּהֶם, שֶׁכָּתוּב (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרָאֵל דְרָכֵי
ה' וְגו'.

עֲבָשׁוּ יֵשׁ לֹמֵר, וּבַת כֹּהֵן – זו הַנְּשָׂמָה הָעֲלִיוֹנָה,
בֵּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ רֵאשׁוֹן לְגֵרִים,
וְהוּא מוֹשֵׁף אֶת אוֹתָהּ נְשָׂמָה מִמְקוֹם עֲלִיוֹן. מָה
בֵּין פְּסוּק שֶׁאָמַר וּבַת אִישׁ כֹּהֵן, וּבֵין פְּסוּק שֶׁאָמַר
וּבַת כֹּהֵן, וְלֹא כָתוּב אִישׁ? אֵלֶּא יֵשׁ כֹּהֵן שֶׁנִּקְרָא
אִישׁ כֹּהֵן, וְלֹא כֹהֵן מִמֶּשׁ. וְעַל הַדֶּרֶךְ הַזֶּה הִיָּה
(אִישׁ) כֹּהֵן, וְהִיָּה סֶגֶן, וְהִיָּה כֹהֵן גָּדוֹל, וְהִיָּה כֹהֵן
שֶׁאֵינּוּ גָדוֹל. כֹּהֵן סֶתֶם גָּדוֹל וְעֲלִיוֹן מֵאִישׁ כֹּהֵן.
וְעַל זֶה יֵשׁ נְשָׂמָה, וְיֵשׁ רוּחַ, וְיֵשׁ נַפֶּשׁ.

ובת כהן כי תהיה לאיש זר – זו הנשמה הקדושה שנמשכה ממקום עליון ונכנסה לתוך סתר עץ החיים, וכשרוח הכהן העליון נושבת ונותנת נשמות באילן הזה, פורחות משם אותם נשמות ונכנסות באוצר אחד.

אוי לעולם, שלא יודעים בני אדם להשמר, שמושכים משיכה עם יצר הרע, שהוא איש זר, ובת הכהן הזאת פורחת למטה ומוצאת בנין באיש זר. ומשום שהוא רצון של אדונה, נכנסת לשם ונכפית, ולא יכולה לשלט, ולא השתלמה בעולם הזה. וכשיוצאת ממנו, היא בתרומת הקדשים לא תאכל, כשאר כל הנשמות שהשתלמו בעולם הזה.

עוד יש בפסוק הזה, ובת כהן כי תהיה לאיש זר. עלובה היא הנשמה הקדושה כי תהיה לאיש זר, שנמשכה על הגר שהתגר, ופרחה אליו מגן עדן בדרך נסתר על בנין שנבנה מערלה טמאה, זו היתה לאיש זר.

וזהו סוד עליון יותר מהכל. בעמוד שעומד למאזנים בתוך אויר שנושב, יש משקל אחד בצד זה, ויש משקל אחר בצד זה. בצד זה

מֵאֲזַנֵי צֶדֶק, וּבְצַד זֶה מֵאֲזַנֵי מְרָמָה. וְהַמְשַׁקֵּל הַזֶּה
 לֹא שׁוֹכֵךְ לְעוֹלָמִים, וּנְשָׁמוֹת עוֹלוֹת וַיּוֹרְדוֹת,
 נִכְנָסוֹת וַיּוֹצְאוֹת, וַיֵּשׁ נְשָׁמוֹת עֲשׂוּקוֹת, כְּשִׁשׁוֹלֵט
 אָדָם בְּאָדָם, שְׁכַתּוֹב (קהלת ח) עֵת אֲשֶׁר שָׁלַט הָאָדָם
 בְּאָדָם לָרַע לוֹ. לָרַע לוֹ וְדָאֵי.

אָבֵל נִשְׁמָה זוֹ שֶׁהִיְתָה לְצַד הָאֲחֵר, אִישׁ זָר,
 וְנִעְשְׂקָה מִמֶּנּוּ, זוֹהֵי לָרַע לוֹ. לוֹ –
 לְאוֹתוֹ אִישׁ זָר, וְהִיא בְּתְרוּמַת הַקְּדוּשִׁים לֹא
 תֹאכַל, עַד שֶׁעוֹשָׂה בָּהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהַ
 שֶׁעוֹשָׂה. בָּא הַפְּסוּק וְאָמַר, וּבַת כַּהֵן כִּי תִהְיֶה
 לְאִישׁ זָר, כֶּף זֶה.

כָּאֵן יֵשׁ סוּד אֵיךְ נִעְשְׂקוֹת הַנְּשָׁמוֹת. אָלֵא
 הָעוֹלָם הַזֶּה מִתְנַהֵג הַכֹּל בְּעֵץ הַדַּעַת טוֹב
 וְרָע. וּכְשֶׁמִּתְנַהֵגִים בְּנֵי הָעוֹלָם בְּצַד הַטּוֹב,
 הַמְשַׁקֵּלֵת עוֹמֶדֶת וּמְכַרְיֵעָה לְצַד הַטּוֹב,
 וּכְשֶׁמִּתְנַהֵגִים בְּצַד הָרָע – מְכַרְיֵעָה לְאוֹתוֹ הַצַּד.
 וְכָל הַנְּשָׁמוֹת שֶׁהָיוּ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה בַּמְשַׁקֵּלֵת, הִיָּה
 עוֹשֵׂק אוֹתָן וְלוֹקַח אוֹתָן.

אָבֵל לָרַע לוֹ, שְׁאוֹתָן נְשָׁמוֹת מְכַנְיְעוֹת (מְכַסּוֹת) אֵת
 כָּל מֵה שְׁמוֹצְאוֹת מְצַד הָרָע וּמְשִׁמִּידוֹת
 אוֹתוֹ, וְסִימָן לָזֶה – אַרְוֵן הַקְּדוּשׁ שֶׁנִּעְשֶׂשׁ לְתוֹךְ

פְּלִשְׁתִּים וְשִׁלְטוֹ לְהִרְעֵ לְהֵם. אִף כָּאן, אֱלוֹ
הַנְּשָׁמוֹת נַעֲשָׂקוֹת מֵהַצַּד הָאֲחֵר לְהִרְעֵ לְהֵן.

מַה נַעֲשֶׂה מֵאוֹתָן נְשָׁמוֹת? רְאִינוּ בְּסִפְרֵי
הַקְּדָמוֹנִים, שְׁמֵהֶם הָיוּ אוֹתָם חֲסִידֵי אֲמוֹת
הָעוֹלָם. וְאוֹתָם הַמְּזַרְרִים שְׁהֵם תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים
שְׁקוֹדְמִים לְכַהֵן גְּדוֹל עִם הָאָרֶץ וְחָשׁוּב בְּעוֹלָם,
אִף עַל גַּב שֶׁהוּא נִכְנָס לְפָנָי וּלְפָנֵים. בְּכֹה הַזְקֵן
הַזֶּה רָגַע אַחַד. תְּמַהּוּ הַחֲבָרִים וְלֹא אָמְרוּ דְבַר.

פְּתַח אוֹתוֹ זָקֵן וְאָמַר, אִם רָעָה בְּעֵינַי אֲדוֹנֵיהָ
אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה וְהַפְּדָה לְעַם נִכְרֵי וְגו'.

פְּרָשָׁה זוֹ נִאֲמָרָה עַל הַסּוּד הַזֶּה, וְכִי יִמְכַר אִישׁ
אֶת בֵּיתוֹ לְאִמָּה לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים אִם וְגו'.

רְבוּן הָעוֹלָם, מִי לֹא יִפְחַד מִמֶּךָ, שְׁאַתָּה שׁוֹלֵט עַל
כָּל מַלְכֵי הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יִרְמִיָּה י') מִי לֹא יִרְאֶף
מִלֶּךָ הַגּוֹיִם כִּי לֶךָ יֵאָתֶה וְגו'.

כְּמָה הֵם בְּנֵי הָאָדָם בְּעוֹלָם שְׁמִשְׁתַּבְּשִׁים בַּפְּסוּק
הַזֶּה, וְכֻלָּם אוֹמְרִים, אֲבָל הַפְּסוּק הַזֶּה לֹא
מְתִישֵׁר בְּפִיהֶם. וְכִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלַךְ
הַגּוֹיִם?! וְהֵלֵא הוּא מְלַךְ יִשְׂרָאֵל, וְכֵן נִקְרָא!
שְׁהֵרִי כְּתוּב (דְּבָרִים ל"ב) בְּהִנָּחַל עֲלֵיוֹן גּוֹיִם וְגו',
וְכְתוּב (ש"ס) כִּי חִלַּק ה' עִמוֹ. וְעַל זֶה הוּא נִקְרָא

מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל. וְאִם תֹּאמַר שֶׁהוּא נִקְרָא מֶלֶךְ הַגּוֹיִם,
הָרִי שָׁבַח שְׁלֵהֶם שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מֶלֶךְ
עֲלֵיהֶם, וְלֹא כִּמוֹ שְׂאוּמְרִים שֶׁהֵם נִמְסְרוּ
לְשִׁמְשִׁים וְלַמַּמְנִים שְׁלוֹ.

וְעוֹד סוּף הַפְּסוּק, שְׁכַתּוֹב (ירמיה י') כִּי בְּכֹל חֻכְמֵי
הַגּוֹיִם וּבְכֹל מַלְכוּתָם מֵאִין כְּמוֹךָ. כָּל זֶה
הוּא שָׁבַח לְשֹׂאֵר הָעַמִּים. וְתַמְיָהָהּ הִיא אֵיךְ לֹא
מִתְעַלִּים בְּפָסוּק הַזֶּה לְרוֹם הַרְקִיעַ? אֲלֹא
שֶׁהִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא סִמָּא אֶת עֵינֵיהֶם וְלֹא יוֹדְעִים
בּוֹ כָּלֵל, שֶׁהָרִי מֵה שְׂאָנוֹ אוּמְרִים שְׁכָלָם אֵין
וְאִפְסֵי וְתַהוֹ, שְׁכַתּוֹב (ישעיה מ') כָּל הַגּוֹיִם כְּאֵין נִגְדוּ
מֵאִפְסֵי וְתַהוֹ נִחְשְׁבוּ לוֹ, הָרִי הֶעֱקַר הָעֲלִיוֹן הַגְּדוֹל
וְהַנִּכְבָּד שֵׁם אוֹתָם הַכַּתּוֹב הַזֶּה.

אָמַר לוֹ רַבִּי חֲיִיא, וְהָרִי כָּתוּב מֶלֶךְ אֱלֹהִים עַל
גּוֹיִם וְגוֹ'. אָמַר לוֹ, אֲנִי רְאִיתִי שְׂאֲחֵר
הַכַּתָּל שְׁלֵהֶם הָיִיתָ, וְיִצְאָתָּ בְּפָסוּק הַזֶּה לְעֹזֵר
לָהֶם. הָיָה לִי לְהַשִּׁיב בְּתַחֲלָה עַל מֵה שְׂאֲמַרְתִּי.
אֲבָל כִּיּוֹן שְׂמַצָּאתִי אוֹתָךְ בְּדַרְךָ, אֶעֱבִיר אוֹתָךְ
מִשָּׁם, וּמִשָּׁם אֵלֶיךָ לְהַעֲבִיר אֶת הַכֹּל.

בֵּא וּרְאָה, כָּל הַשְּׁמוֹת וְכָל כְּנוּיֵי הַשְּׁמוֹת שִׁישׁ
לְקַדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כָּלָם מִתְּפַשְׁטִים

לְדַרְכֵיהֶם, וְכֻלָּם מִתְלַבְּשִׁים אֵלֶּה בְּאֵלֶּה, וְכֻלָּם
נִחְלָקִים לְדַרְכִּים וּשְׁבִילִים יְדוּעִים, פָּרֵט לְשֵׁם
הַיְחִידִי, הַנִּבְחָר שֶׁל כָּל שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת, שֶׁהוֹרִישׁ
לְעַם הַיְחִיד הַנִּבְחָר מִכָּל הָעַמִּים, וְהוּא – יו"ד
ה"א וְא"ו ה"א, שְׁכָתוּב (דברים לב) כִּי חִלַּק ה' עִמּוֹ.
וְכָתוּב (שם) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה', בְּשֵׁם זֶה מִמֶּשׁ
יוֹתֵר מִכָּל שְׂאֵר הַשְּׁמוֹת.

וְשֵׁם אֶחָד מִכָּל שְׂאֵר שְׁמוֹתָיו, אוֹתוֹ שֶׁהִתְפַּשֵּׁט
וְנִחְלַק לְכַמָּה דַּרְכִּים וּשְׁבִילִים וְנִקְרָא
אֱלֹהִים. וְהוֹרִישׁ אֶת הַשֵּׁם הַזֶּה, וְנִחְלַק לְתַחְתּוֹנִים
שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִחְלַק הַשֵּׁם הַזֶּה לְשִׁמְשִׁים
וְלִמְמַנִּים שֶׁמְנַהֲגִים אֶת שְׂאֵר הָעַמִּים, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כב) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם לִילָה.
(בראשית כ) וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בְּחִלּוֹם
הַלַּיְלָה. וְכֵן כָּל מְמַנָּה וּמְמַנָּה שֶׁהוֹרִישׁ הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא אוֹתָם לְשְׂאֵר הָעַמִּים נְכַלְלִים בְּשֵׁם
הַזֶּה, וְאֶפְלוּ עֲבוּדָה זָרָה נִקְרָאת בְּשֵׁם הַזֶּה. וְשֵׁם
זֶה מְלַךְ עַל גּוֹיִם, וְלֹא אוֹתוֹ הַשֵּׁם, שֶׁהוּא מְלַךְ עַל
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא יְחִידִי לְעַם הַיְחִידִי, לְעַם יִשְׂרָאֵל,
הָעַם הַקְּדוֹשׁ.

וְאֵם תֹּאמַר, עַל דֶּרֶךְ זוֹ נִבְאָר אֶת הַפְּסוּק, שְׁכָתוּב
(ירמיה י') מִי לֹא יִרְאֶךָ מְלַךְ הַגּוֹיִם, שֶׁהָרִי הוּא

שם שְׁמוּלָךְ עַל גּוֹיִם – אֱלֹהִים, שְׁהָרִי הִירָאָה
שְׁרוּיָה בּוֹ וְהִדִּין שְׁרוּי בּוֹ – לֹא כָךְ, וְלֹא עַל זֶה
נֹאמַר. שְׂאֵם כָּךְ, אִפְלוּ עֲבוּדָה זָרָה בְּכֻלָּל זֶה הִיא.

אָבִי כִּיּוֹן שְׁהַכְּתֵל שְׁהֵיִתְּ סְמוּךְ אַחֲרֵיוּ נַעֲקַר,
הַפְּסוּק עוֹמֵד עַל קִיּוּמוֹ בְּהַסְתַּכְּלוֹת קֻטְנָה.
מִי לֹא יִרְאֶךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם. וְאִם תֹּאמַר שְׁמֶלֶךְ
הַגּוֹיִם נֹאמַר עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – לֹא כָךְ. אֲלֹא
מִי הוּא מֶלֶךְ הַגּוֹיִם שְׁלֹא יִרְאֶךָ, שְׁלֹא פּוֹחַד מִמֶּךָ
וְלֹא יִזְדַּעֲזַע מִמֶּךָ, מִי מֶלֶךְ הַגּוֹיִם שְׁלֹא יִרְאֶךָ?
כְּמוֹ זֶה, (תהלים קיג) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עֲבָדֵי ה' הַלְלוּ אֶת
שֵׁם ה'. מִי שֶׁשָּׁמַע אוֹתוֹ, לֹא יוֹדַע מָה אָמַר. כִּיּוֹן
שְׂאֵמַר הַלְלוּיָהּ, אַף כָּךְ הַלְלוּ עֲבָדֵי ה'! שְׁהֵיָה לוֹ
לְכַתֵּב, עֲבָדֵי ה' הַלְלוּ אֶת שֵׁם ה'. אַף כָּאֵן הֵיָה לוֹ
לְכַתֵּב, מִי מִמֶּלֶךְ הַגּוֹיִם שְׁלֹא יִרְאֶךָ, אֲלֹא הַכֵּל עַל
תְּקוּנוֹ נִתְּבָאֵר.

כִּי בְּכֹל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכֹל מַלְכוּתָם מֵאֵין כְּמוֹךָ.
מָה הַדְּבָר שֶׁהַתְּפִשֵׁט בִּינֵיהֶם בְּחַכְמָה שְׁלָהֶם?
מֵאֵין כְּמוֹךָ, וְכֻלָּם מוֹדִים עַל זֶה. כְּשֵׁרוּאִים
בְּחַכְמָתָם מַעֲשִׂיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ, הַתְּפִשֵׁט דְּבָר זֶה
בִּינֵיהֶם, וְאוֹמְרִים מֵאֵין כְּמוֹךָ בְּכֹל חַכְמֵי הַגּוֹיִם
וּבְכֹל מַלְכוּתָם. מֵאֵין כְּמוֹךָ אוֹמְרִים, וְהַתְּפִשֵׁט

בַּיְיָהֶם. שְׁמַחוּ הַחֲבֵרִים, וּבְכוּ וְלֹא אָמְרוּ דָבָר.
אִף כִּן הוּא בְּכָה כְּמִקְדָּם.

פְּתַח וְאָמַר, (בראשית כא) וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרָשׁ
הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֵת בְּנָהּ וְגו'. הַחֲבֵרִים
הַתְּעוֹרְרוּ, שְׂרָצְתָה שָׂרָה לְפָנֹת מִבֵּיתָה עֲבוּדָה
זָרָה, וְעַל זֶה כָּתוּב כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךְ שָׂרָה
שָׁמַע בְּקִלָּהּ. כָּאֵן כָּתוּב וְכִי יִמְכַר אִישׁ אֶת בְּתוּ –
זוֹ הַנְּשֻׁמָּה בְּגִלְגּוּלִים עַל מַעֲשִׂים רָעִים שְׁבַעוּלָם.
לְאִמָּה – לְאוֹתוֹ הֵצֵד הָאֲחֵר בְּגִלְגּוּל רַע שֶׁל
הַמִּשְׁקָל שְׁחוּזָר, וְהֵרִי נַעֲשָׂקָה לְהוֹצִיא אוֹתָהּ
מִשָּׁם. וְדָאֵי לֹא תִצָּא כְּצֵאת הָעֶבְדִּים, כֹּל אוֹתָן
נְשָׁמוֹת שְׁנַעֲשֻׁקוֹת.

מִי הֵן כָּאֵן? הוּא סוּד אֱלֹה אוֹתָן נְשָׁמוֹת
הַתִּינּוּקוֹת הַקְּטַנִּים, כְּשֶׁהֵם יוֹנְקִים מִתּוֹךְ
תְּקֵף שֶׁל אִמָּם, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא רוֹאֵה שָׁאֵם
יִתְקַיְּמוּ בְּעוֹלָם, יִבְאֵשׁ רִיחָם וְיִחְמִיצוּ כְּמוֹ הַחֶמֶץ
הַזֶּה. לּוֹקַח אוֹתָם קְטַנִּים, בְּעוֹדָם נוֹתְנִים רִיחַ.
מַה עוֹשֶׂה? מִשְׁאִיר אוֹתָם לְהַעֲשֵׂק בְּיַד אוֹתָהּ
הָאִמָּה, וְזוֹהֵי לִילִי"ת. שְׁכִיּוֹן שְׁנַתְּנוּ
בְּרִשׁוּתָהּ, שְׁמַחָה (אוֹחֶזֶת) בְּאוֹתוֹ תִּינּוּק וְעוֹשֶׂקת
אוֹתוֹ, וּמוֹצִיאָה אוֹתוֹ מִן הָעוֹלָם כְּשֶׁהוּא יוֹנֵק
מִכַּח אִמּוֹ.

וְאִם תֹּאמַר שְׂאוֹתָן נִשְׁמוֹת יַעֲשׂוּ טוֹב לְעוֹלָם –
 לֹא כֵן, שְׁכָתוּב אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנָיָה,
 שִׁיחֲמִיץ אוֹתוֹ הָאִישׁ בָּהּ לְאַחַר יָמִים, אִם יִתְקַיֵּם
 בָּהּ. זֶה נֶעֱשֶׂה שְׂקֵת, וְאַחֲרֵת לֹא נֶעֱשֶׂה שְׂקֵת, וְעַל אֵלֶּה
 כְּתוּב, (קהלת ד') וְאַרְאֶה אֶת כָּל הַעֲשׂוּקִים וְגו', וְהֵינּוּ
 אִם רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנָיָה.

אֲשֶׁר לֹא יַעֲדָה. לֹא – כְּתוּב בְּאֵל"ף. אִם
 תֹּאמַר שֶׁהָרִי בְּאוֹתוֹ הֵצֵד הָאֲחֵר הַזְּמַן
 לָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיּוֹם שֶׁהֵיְתָה – לֹא!
 וְעַכְשָׁו בְּגִלְגּוּלֵי הַמְּאֻזְנִים – לוֹ יַעֲדָה, בְּוַא"ו,
 מֵה שְׁלֹא הָיָה מִקְדָּם לָכֵן.

וְהַפְּדָה, מֵה זֶה וְהַפְּדָה? גָּאֵל אוֹתָהּ הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עַכְשָׁו, שֶׁמַּעֲלָה רֵיחַ, טָרֵם
 שֶׁתַּחֲמִיץ, וּמַעֲלָה אוֹתָהּ לְרוּמֵי מְרוֹמִים
 בִּישִׁיבָה שְׁלוֹ. וְאִם תֹּאמַר, כִּיּוֹן שֶׁנֶּעֱשֶׂה שְׂקָה
 מֵאוֹתוֹ הֵצֵד הָרַע, נוֹתֵן אוֹתָהּ, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
 לְחֻסֵּידי אֲמוֹת הָעוֹלָם וְלֹאֹתָם מִמְּזֵרִים תִּלְמִידי
 חֲכָמִים – בָּא הַכְּתוּב וּמוֹכִיחַ, לְעַם נִכְרִי לֹא
 יִמְשַׁל לְמִכְרָהּ, וְדַאי, בְּבִגְדוֹ בָּהּ, שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתָהּ
 בְּעֶשֶׂק שֶׁל גִּלְגּוּל הַמְּאֻזְנִים, אֲלֵא לְיִשְׂרָאֵל
 וְדַאי, וְלֹא לְאַחֵר. וְכִשְׂיוֹצֵאת מִן הַמְּאֻזְנִים, לֹא

תיקון הבללי

קודם אמירת תהלים ביום חול אומרים זה:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵהִי
אָבוֹתֵינוּ, הַבּוֹחֵר בְּדוֹד עֶבְדוֹ וּבִזְרָעוֹ אַחֲרָיו
וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת שֶׁתַּפֵּן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת
מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא בְּאֵלּוֹ אֲמַרְם דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו
הַשְּׁלוֹם בְּעֶצְמוֹ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, וַיַּעֲמֵד לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי
תְהִלִּים וְזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם וְאוֹתֵייתֵיהֶם וּנְקוּדוֹתֵיהֶם
וּמַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרֵאשֵׁי תְבוּת
וּמִסּוֹפֵי תְבוּת, לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וּלְזַמֵּר עֲרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים הַסּוֹכְבִים
אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אִשֶׁת גְּעוּרִים עִם דּוֹדָהּ
בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהַ וְרַעוּת וּמִשָּׁם יִמְשֵׁךְ לָנוּ שְׁפַע לְנַפְשׁ
רוּחַ וּנְשָׁמָה לְמַהְרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסִלּוֹחַ חַטָּאתֵינוּ
וּלְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסְּלַחַת לְדוֹד שֶׁאֵמַר מִזְמוֹרִים אֵלּוֹ
לְפָנֶיךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גַּם יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי הַעֲבִיר חַטָּאתֶךָ
לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ מִהָעוֹלָם הַזֶּה קִדְם זְמַנְנוּ עַד
מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בְּאֶפֶן שְׂנוּכָל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ.
וְזְכוּת דְּדוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֵדְנוּ
שֶׁתֹּארוּךְ אַפְּךָ עַד שׁוּבְנוּ אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ

וּמֵאוּצֵר מִתַּנַּת חַנּוּם חֲנִנּוּ כְּדַכְתִּיב וְחֲנוּתִי אֶת אֲשֶׁר אָחַן
 וְרַחֲמֵי אֶת אֲשֶׁר אֲרַחֵם. וּכְשֵׁם שְׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ
 שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי נִזְכָּה לֹאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ
 אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבַחָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל יְדֵי אַמִּירַת
 תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבַצְלַת הַשְּׂרוּן וְלִשִׁיר בְּקוֹל נְעִים
 בְּגִילַת וְרִנָּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתֵּן לָהּ הוֹד וְהָדָר בְּבֵית
 אֱלֹהֵינוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

הַרְיֵנִי מִזְמַן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לֵשֶׁם יַחּוּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתָה בְּדַחִילוֹ
 וְרַחֲמוּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טוב לומר זאת קודם אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מְקַשֵּׁר עֲצָמֵי בְּאִמִּירַת הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרִים אֵלַי
 לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שֶׁבְּדוֹרְנוּ וּלְכָל
 הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרַת קְדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
 הַמָּה, וּבְפֶרֶט לְרַבֵּנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ
 מְקוֹר חֲכָמָה רַבֵּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּינְחָס שֶׁגָּלָה תַקּוּן זֶה זְכוּתָם
 יִגַּן עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן.

לְבוּ גְּרַנְנָה לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ:
 נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל
 גָּדוֹל יְהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

מִזַּ « מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמַרְנֵי אֵל כִּי־חֲסִיתִי בְךָ: » אָמַרְתָּ
 לִיהוָה יֵאֱהוּדְנָהּ, אֲדַנִּי אֶתָּה, טוֹבֲתִי בַל־עֲלִידָה:

ג לקדושים אשר-בארץ המה, ואדירי, כל-חפציהם-בם:
 ד ירבו עצבותם, אחר מהרו, בל-אסוף נספיהם מדם,
 ובל-אשא את-שמותם על-שפתי: ה יהוה-יאהדונהי
 מנת-חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו חבלים נפלו-לי
 בנעמים, אף-נחלת שפרה עלי: ז אברך את-יהוה-יאהדונהי
 יאהדונהי אשר יעצני, אף-לילות יסרוני כליותי: ח שויתי
 יהוה-יאהדונהי לנגדי תמיד, כי מימיני בל-אמוט: ט לכן
 שמח לבי ויגל כבודי, אף-בשרי ישפן לבטח: י כי
 לא-תעזב נפשי לשאול, לא-תתן חסידך חסידך כ' לראות
 שחת: יא תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את-פניך,
 נעמות בימיך נצח:

לב « לדוד משכיל, אשרי נשוי-פשע, כסוי חטאה:
 ב אשרי-אדם לא יחשב יהוה-יאהדונהי לו עון,
 ואין ברוחו רמיה: ג כי-החרשתי בלו עצמי, בשאגתי
 כל-היום: ד כי יומם ולילה תכבד עלי ידה, נהפך
 לשדי, בחרבני קיץ סלה: ה חטאתי אודיעך, ועוני
 לא-כסיתי, אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה-יאהדונהי,
 ואתה נשאת עון חטאתי סלה: ו על-זאת יתפלל
 כל-חסיד אליך לעת מצא, רק לשטף מים רבים אליו
 לא יגיעו: ז אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט
 תסובבני סלה: ח אשכילה, ואורך בדרך-זו תלה,

אִיעֲצָה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל-תְּהִי כְּסוּם כְּפָרֵד אֵין הַבּוּן,
 בְּמַתְגַּוְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֵלַיךְ: י רַבִּים
 מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בַּיהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ חֶסֶד
 יִסּוּבְכֶנּוּ: יא שְׂמַחוּ בַיהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ, וְגִילוּ צְדִיקִים,
 וְהִרְנִינוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל לֵב:

מא « לְמַנְצַח מְזֻמּוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל-דָּל,
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ: ג יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהוּ יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, וְאֲשֶׁר יֵאֱשֶׁר כִּי בְּאֶרֶץ, וְאֶל-
 תְּתַנְּהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו: ד יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ יִסְעֲדֵנּוּ עַל-עֵרֶשׁ
 דָּוִי, כָּל-מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֶתָּה בְּחֵלְיוֹ: ה אֲנִי-אִמַּרְתִּי יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהוּ חַנּוּנִי, רַפְּאֵה נַפְשִׁי כִּי-חָטָאתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֵאֱמְרוּ
 רַע לִי, מִתֵּי יָמוֹת וְאָבֵד שְׁמוֹ: ז וְאִם-בָּא לְרֵאוֹת, שְׂוֹא
 יִדְבֵר, לָבוֹ יִקְבֹּץ-אָוֶן לוֹ, יֵצֵא לַחוּץ יִדְבֵר: ח יַחַד עָלַי
 יִתְלַחֲשׁוּ כָּל-שֹׁנְאָי, עָלַי יַחֲשְׁבוּ רָעָה לִי: ט דְּבַר-כְּלִיעֵל
 יֵצוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יִוְסֵף לְקוֹם: י גַּם-אִישׁ שְׁלוֹמִי
 אֲשֶׁר-בָּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב:
 יא וְאַתָּה יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ חַנּוּנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאַשְׁלֹמָה לָּהֶם:
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חָפַצְתָּ בִּי, כִּי לֹא-יִרְעֵ אֵיבֵי עָלַי:
 יג וְאִנִּי בְּתַמִּי תִּמְכָּתָּ בִּי, וְתִצְיַבֵּנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: יד בְּרוּךְ
 יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהוּ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם,
 אָמֵן וְאָמֵן:

מב « לְמִנְצַח מִשְׁפִּיל, לְבְנֵי-קָרַח: ב פְּאִיל תְּעָרַג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם, בֵּן נַפְשֵׁי תְעָרַג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 ג צְמָאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חוּ, מְתֵי אָבּוּא וְאַרְאָה
 פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיתְהֵלִי דְמַעְתִּי לְחַם יוֹמָם וְלַיְלָה,
 בְּאִמַר אֵלִי כָּל-הַיּוֹם, אֵיזָה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלָה אֲזַכְּרָה
 וְאֲשַׁכְּחָה עָלַי נַפְשֵׁי, כִּי אֶעְכַּר בְּסַף, אֲדַדְם עַד-בֵּית
 אֱלֹהִים בְּקוֹל-רְנָה וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוּגְגִי: ו מַה-תִּשְׁתַּחֲוִּי
 נַפְשֵׁי וְתַהֲמֵי עָלַי, הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ
 יִשׁוּעוֹת פְּנִי: ז אֱלֹהִי, עָלַי נַפְשֵׁי תִשְׁתַּחֲוֶה, עַל-בֵּן
 אֲזַכְּרָךְ מֵאַרְצֵן יִרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים, מֵהַר מְצָעַר: ח תַּהוּם-
 אֶל-תַּהוּם קוֹרָא, לְקוֹל צְנוּרִיךָ, כָּל-מִשְׁבְּרִיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי
 עֲבָרוּ: ט יוֹמָם יִצְוָה יְהוָה יֵאָדְוָנִי חֶסֶדּוֹ, וּבְלִילָה
 שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אֲמַרְהָ לְאֵל סְלַעִי,
 לָמָּה שָׁכַחְתָּנִי, לָמָּה-קָדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֲץ אֹיִב: יא בְּרִצַּח
 בְּעֲצָמוֹתַי, חֶרְפוּנֵי צוֹרְרִי, בְּאִמַרְם אֵלִי כָּל-הַיּוֹם אֵיזָה
 אֱלֹהֶיךָ: יב מַה-תִּשְׁתַּחֲוִּי נַפְשֵׁי, וּמַה-תַּהֲמֵי עָלַי,
 הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים, כִּי-עוֹד אֲוַדְנוּ יִשׁוּעַת, פְּנֵי וְאֵלֹהֵי:

נבז « לְמִנְצַח אֶל-תִּשְׁחַת, לְדוֹד מְכַתָּם, בְּשִׁלַּח שְׂאוּל
 וַיִּשְׁמְרוּ אֶת-הַבַּיִת לַהֲמִיתוֹ: ב הִצִּילֵנִי מֵאִיבֵי אֱלֹהִי,
 מִמַּתְקוֹמְמֵי תִשְׁגְּבֵנִי: ג הִצִּילֵנִי מִפְּעֵלֵי אָוֶן, וּמֵאֲנָשֵׁי
 דְמַיִם הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה אָרְבוּ לְנַפְשֵׁי, יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים,

לֹא-פִשְׁעֵי וְלֹא-חַטָּאתַי יְהוָה יֵאָהֳרֶנּוּ: ה בְּלִי-עֹן
 יִרְצֹן וַיְכַוְּנֵנוּ, עֹנֶה לְקִרְאתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה
 יֵאָהֳרֶנּוּ אֱלֹהִים צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַקִּיצָה לְפָקֶד
 כָּל-הַגּוֹיִם, אֶל-תַּחַן כָּל-בְּגְדֵי אֹן סֵלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרֵב,
 יִהְמוּ כַכָּלֵב, וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: ח הִנֵּה יִבְעִיֹן בְּפִיהֶם, חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם, כִּי-מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה יֵאָהֳרֶנּוּ
 תִשְׁחַק-לָמוֹ, תִלְעַג לְכָל-גּוֹיִם: י עֲזֹז אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁמְרָה,
 כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנְבִי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֶי חֲסֵדוֹ כ, יִקְדַּמְנִי,
 אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֶׁרְרִי: יב אֶל-תַּהֲרִגֶם פֶּן-יִשְׁכַּחוּ עָמִי,
 הַנִּיעַמּוֹ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוֹ, מִגִּנְנֵנוּ אֲדָנָי: יג חַטָּאת-פִּימוֹ,
 דַּבַּר-שִׁפְתֵימוֹ, וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאוֹנָם, וּמֵאֵלֶּה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ:
 יד כִּלָּה בַחֲמָה, כִּלָּה וַאֲיַנְמוֹ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁלַל
 בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרֵב יִהְמוּ כַכָּלֵב,
 וַיִּסּוּכְבוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעֹן יִנְעֹן כ, לְאָכֵל, אִם-לֹא
 יִשְׁכְּעוּ וַיִּלְיֵנוּ: יז וְאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָה, וְאַרְגֵּן לְבַקֵּר חֲסָדֶךָ,
 כִּי-הִיִּית מְשֻׁנֵּב לִי וּמְנוּס, בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ
 אֲזַמְרָה, כִּי-אֱלֹהִים מְשֻׁנְבִי אֱלֹהֵי חֲסָדֶי:

עז « לְמַנְצַח עַל-יְדוּתוֹן יִדִיתוֹן כ, לְאַסְף מְזִמּוֹר: ב קוֹלִי
 אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלָי:
 ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי דַרְשֵׁתִי, יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג,
 מֵאַנְהָה הַנַּחֵם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה

וְתַתְּעַטְּפֵהוּ רוּחֵי סֵלָה: ה אַחֲזֶתָ שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה
 נִגְיַנְתִּי בַלְיָלָה, עִם-לִבִּי אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי:
 ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדָנִי, וְלֹא-יִסִּיף לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאִפִּס
 לְנִצָּח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדַר וְדַר: י הִשְׁכַּח חַנוּת אֵל,
 אִם-קָפֵץ בָּאֵף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שָׁנוֹת
 יַמִּין עֲלוֹיוֹן: יב אֲזַכּוֹר אֲזִכִּיר כ' מַעֲלֵלֵי-יָהּ, כִּי-אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם
 פְּלִאָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּהּ, וּבַעֲלִילוֹתֶיהָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בִּקְדָשׁ דִּרְכָּהּ, מִי-אֵל גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה
 הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵאָה, הוֹדַעְתָּ בְּעַמּוּם עֲזָה: טז גְּאֻלְתָּ בּוֹרוּעַ
 עַמָּהּ, בְּגִי-יַעֲקֹב וַיִּוֹסֵף סֵלָה: יז רְאוּהָ מַיִם אֱלֹהִים, רְאוּהָ
 מַיִם יַחֲלוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תִהְמוֹת: יח זָרְמוּ מַיִם עֲבוֹת, קוֹל
 נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֶף-חֲצִצְיָהּ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָהּ בַּגְּלָגֶל,
 הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְל, רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בָּיָם דִּרְכָּהּ,
 וַשְׁבִּילָהּ וַשְׁבִּילֶיהָ כ' בְּמַיִם רַבִּים, וְעַקְבוֹתֶיהָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כְּצֹאן עַמָּהּ, בִּיד-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ א תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ-הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מְעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדַר וְדַר: ב בְּמַרְם הָרִים יִלְדוּ, וַתַּחֲלוּל
 אָרֶץ וַתִּבַּל, וַיִּמְעוֹלִם עַד-עוֹלָם אַתָּה אֵל: ג תָּשַׁב אֲנוֹשׁ
 עַד-דָּבָא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְּנֵי-אָדָם: ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
 בְּעֵינֶיהָ כִּיּוֹם אַתְּמוֹל כִּי יַעֲבֹר, וְאַשְׁמוּרָה בַלְיָלָה:

ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציין
 וחלף, לערב ימולל ויבש: ז כִּי־כִלְינוּ בְּאֶפֶד, וּבְחֻמָּתָךְ
 נִבְהַלְנוּ: ח שְׁתֵּה שֵׁת כ' עֹנֵתִינוּ לְנִגְדֶךָ, עֲלַמְנוּ לְמֵאֹר
 פְּנִיךָ: ט כִּי כָל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ, כִּלְינוּ שְׁגִינוּ כְּמוֹ־
 הֶגֶה: י יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה, וְאִם בְּגִבּוֹרֵת
 שְׂמוֹנִים שָׁנָה, וְרֵהַבְּם עֲמַל וְאוֹן, כִּי־גוּ חֵישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אֶפֶד, וּכִירְאָתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת יְמֵינוּ
 בֶּן הַדָּעַ, וְנִבְא לְכַב חֻכְמָה: יג שׁוֹבָה יְהוָה־יֵי אֵהֲדוֹנְהִי
 עַד־מָתִי, וְהִנַּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בְּבִקֵּר חֲסִדְךָ,
 וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: טו שְׂמַחְנוּ בַּיְמֹת עֲנִיתָנוּ,
 שְׁנוֹת רְאִינוּ רָעָה: טז יִרְאָה אֶל־עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּה, וְהַדְרִיךְ
 עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי נָעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
 יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה א הודו ליהוה־יֵי אֵהֲדוֹנְהִי קראו בשמו, הודיעו
 בעמים עלילותיו: ב שִׁירֵי־לוֹ זְמֵרֵי־לוֹ, שִׁיחוּ
 בְּכָל־נְפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ, יִשְׂמַח לֵב
 מְבַקְשֵׁי יְהוָה־יֵי אֵהֲדוֹנְהִי: ד דִּרְשׁוּ יְהוָה־יֵי אֵהֲדוֹנְהִי וְעֵזוֹ,
 בְּקִשׁוּ פְּנֵיו תָּמִיד: ה זְכְרוּ נְפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר־עָשָׂה, מִפְּתֵיו
 וּמִשְׁפְּטֵי־פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ, בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו:
 ז הוּא יְהוָה־יֵי אֵהֲדוֹנְהִי אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו:
 ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צוּה לְאַלְפֵי דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת

אֶת-אַבְרָהָם, וְשִׁבְעֵתוֹ לְיִשְׁחָק: י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק,
 לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יא לְאָמֹר לְךָ אֲתָן אֶת-אֶרֶץ-כְּנָעַן,
 חֶבְל נַחֲלַתְכֶם: יב בְּהַיּוֹתֶם מְתֵי מִסְפָּר, כַּמַּעֲט וְגָרִים
 בָּהֶ: יג וַיִּתְּהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 יד לֹא-הֵנִיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בְּמוֹשִׁיחִי, וְלִנְבִיאֵי אֱלֹהֵי-תִרְעוּ: טז וַיִּקְרָא רָעַב
 עַל-הָאָרֶץ, כָּל-מִטְּהַלְּחֵם שָׁבָר: יז שָׁלַח לִפְנֵיהֶם אִישׁ,
 לְעַבְדֵי נַמְכָר יוֹסֵף: יח עָנּוּ בַכֶּבֶל רִגְלוֹ רִגְלוֹ כ', בְּרוֹזַל בָּאָה
 נַפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה בֹאֲדַבְּרוּ, אִמְרַת יְהוָה יאהרונחי
 צִרְפַּתְהוּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירְהוּ, מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ:
 כא שָׁמוּ אֲדוֹן לְבֵיתוֹ, וּמִשָּׁל בְּכָל-קַנְיָנוּ: כב לְאַסֹּר שָׂרָיו
 בְּנַפְשׁוֹ, וּזְקַנְיוֹ יַחֲבִם: כג וַיָּבֹא יִשְׂרָאֵל מִצְרַיִם, וַיַּעֲקֹב גָּר
 בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפְּרֹ אֶת-עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצִמְהוּ מִצְרָיו:
 כה הִפְךָ לָבָם לְשֵׁנָא עַמּוֹ, לְהַתְנַכֵּל בְּעַבְדָּיו: כו שָׁלַח
 מֹשֶׁה עַבְדּוֹ, אֶהְרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמוּ-בְכֶם דְּבָרֵי
 אֲתוֹתָיו, וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ,
 וְלֹא-אָמְרוּ אֶת-דְּבָרוֹ דְּבָרָיו כ': כט הִפְךָ אֶת-מִימֵיהֶם לָדָם,
 וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרֵץ אֶרֶץ צִפְרֹדַעִים, בְּחַדְרֵי
 מְלִכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֹא עָרֹב, בָּנִים בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן
 גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִשׁ לְהַבּוֹת בְּאֶרְצָם: לג וַיָּה, גִּפְגָּפָם
 וַתֵּאֲנָתָם, וַיִּשְׁפַּר עֵץ גְּבוּלָם: לד אָמַר, וַיָּבֹא אֲרָבָה,

וַיִּלְקֵהוּ, וְאִין מְסָפֵר: ל^ה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֶרֶצָם, וַיֹּאכַל
 פְּרֵי אֲדָמָתָם: לו וַיִּדְּ כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶצָם, רֵאשִׁית לְכָל-
 אוֹנָם: לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וְאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 לח שְׂמַח מְצֻרִים בְּצִאתָם, פִּי-נֶפֶל פָּחַדָם עֲלֵיהֶם:
 לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּה, וְאִשׁ, לְהָאִיר לְיָלֵה: מ שָׁאֵל וַיִּבְא
 שְׁלֵיו שְׁלוֹ כ', וְלָחֵם שָׁמַיִם יִשְׁפִּיעַם: מא פָּתַח צוֹר, וַיּוֹזְבוּ
 מוֹם, הִלְכוּ בְּצִיּוֹת נָהָר: מב פִּי-זָכַר אֶת-דְּבַר קִדְשׁוֹ,
 אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרִנָּה
 אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים
 יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקָּיו, וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז א על נְהִירוֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-פְּכִינוּ בְּזִכְרָנוּ
 אֶת-צִיּוֹן: ב על-עֲרֻבִים בְּתוֹכָהּ, תְּלִינוּ כְּנֹרֹתֵינוּ:
 ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוֹנוּ שׁוֹבְכֵינוּ דְבַר־יְשִׁיר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֻחָה,
 שִׁירוֹ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אִיךָ נָשִׁיר אֶת-שִׁיר-יְהוָה־
 יֵאָהֳדוּנְהִי, עַל אֲדָמַת נֶכֶר: ה אִם-אֲשַׁפְּחֵךְ יְרוּשָׁלַם,
 תִּשְׁפַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק-לְשׁוֹנִי לְחִפִּי, אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכֶּי,
 אִם-לֹא אֲעֲלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֻחָתִי: ז זָכַר
 יְהוָה־ יֵאָהֳדוּנְהִי לְבִנְי אָדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם, הָאֲמָרִים
 עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: ח בַּת-כָּבֶל הַשְּׂדוּדָה, אֲשֶׁרִי
 שִׁישְׁלֵם-לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֵת לָנוּ: ט אֲשֶׁרִי שִׁיאֲחֹז
 וְנִפְץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל-הַסָּלַע:

קנ « הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ-אֵל בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקיעַ עֲזוֹ:
 ב הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדָלוֹ: ג הַלְלוּהוּ
 בְּתַקַּע שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבְּל וּבְנֹר: ד הַלְלוּהוּ בְּתַרְפָּה
 וּמְחֹל, הַלְלוּהוּ בַּמַּנִּים וְעֹגֵב: ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי-שְׁמַע,
 הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְהִלֵּל יָהּ,
 הַלְלוּ-יָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יִתֵּן מְצִיּוֹן יִשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְהוָה יֵאָהֲרֹנְהִי
 שְׁבוּת עַמּוֹ. יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת
 צְדִיקִים מִיְהוָה יֵאָהֲרֹנְהִי מְעֹזוֹם בְּעַת צָרָה: וַיַּעֲזֹרֵם
 יְהוָה יֵאָהֲרֹנְהִי וַיַּפְּלֵטֵם וַיַּפְּלֵטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בוֹ:

רבנונו שֶׁל עוֹלָם, עֵלְת הָעֲלוֹת וְסִפְת כָּל הַסְּבוּת, אֲנִתָּה
 לְעֵלָא, לְעֵלָא מִן כְּלָא, וְלִית לְעֵלָא מִנְּךָ, דְּלִית
 מִחֲשָׁבָה תְּפִיסָא כְּךָ כְּלָל, וְלָךְ דּוּמְיָה תְּהִלָּה, וּמְרָמָם
 עַל כָּל בְּרָכָה וְתְהִלָּה. אוּתְךָ אֲדַרְשׁ, אוּתְךָ אֲבַקֵּשׁ
 שְׁתַּחֲתֵר חֲתִירָה דְּרָךְ כְּבוֹשָׁה מֵאַתְךָ, דְּרָךְ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת, עַד הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי בַּמָּקוֹם שְׁאַנִּי עוֹמֵד,
 כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה לָךְ, יוֹדַע תְּעֲלוּמוֹת, וּבְדִרְךָ וּנְתִיב הַזֶּה
 תְּאִיר עָלַי אוּרְךָ, לְהַחְזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ
 בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מִבְּחַר הַכְּרוּאִים,
 לְבִלִּי לְחֻשָׁב בְּמִחְשַׁבְתִּי שׁוּם מִחֲשַׁבְתַּי חוּץ וְשׁוּם

מחשבה ובלבול שהוא נגד רצונה, רק לדרך במחשבות
 זכות צחות וקדושות בעבודתך באמת בהשגתך
 ובתורתך. הט לבי אל עדותיך, ותן לי לב מהור לעבדך
 באמת. ומצולות ים תוציאני לאור גדול חיש קל
 מהרה. תשועת יהוה יאהדונהי כהרף עין, לאור באור
 החיים כל ימי היותי על פני האדמה. ואזכה לחדש
 נעורי, הימים שעברו בחשך, להחזירם אל הקדשה,
 ותהיה יציאתי מן העולם כביאתי, בלא חטא. ואזכה
 לחיות בנעם יהוה יאהדונהי ולבקר בהיכלו, בלו אומר
 כבוד, אמן נצח סלה ועד:

דיני וסדר תפלת הדרך

לעירו או לעיר שרוצה ללון בה,
 דמשם ואילך יאמר אותה בלא
 חתימה. וטוב להסמיק תפלת הדרך
 לברכה אחרת כרי שתהא ברכה
 הסמוכה לחברתה. לכן כשיוצא
 בדרך בשחרית קודם התפלה כגון
 שהוא נחוץ, יאמר ברכת השחר על
 הדרך ויסמיק תפלת הדרך לברכת
 השחר, וביום יאכל איזה פרי ויסמיק
 תפלת הדרך לברכת הפרי, או
 כשמטיל מים יסמוך אותה לברכת
 אשר יצר.

היוצא לדרך מהלך שיעור פרסה
 (שבעים ושתיים דקות) ויותר צריך
 להתפלל תפלת הדרך. אבל אם הוא
 צריך לילך רק פחות ממהלך שיעור
 פרסה, מתפלל בלא שם ומלכות.
 ובמקום סכנה אפילו בפחות ממהלך
 שיעור פרסה צריך להתפלל
 בחתימה בשם ומלכות. תיכף
 כשיוצא מעיבורה של עיר צריך
 להתפלל תפלה זו. ואם שכח מתפלל
 כל זמן שהוא בדרך, ובלבד שלא
 הגיע עדיין תוך פרסה הסמוכה

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתֵינוּ שְׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם
 וְתִדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתִסְמְכֵנוּ לְשָׁלוֹם. (ואם חוזר באותו היום
 יאמר וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכָּף כָּל אוֹיֵב וְאוֹרֵב
 בַּדֶּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. וְתַתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד
 וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל רוֹאֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
 יֵאֱהוּדְנֵהי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

יש מוסיפים פסוקים אלו לשמירה:

וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מִלְּאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר
 יַעֲקֹב כִּי אֲשֶׁר רָאִים מַחְנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם
 הַמָּקוֹם הַהוּא מַחְנֵים:

וַיִּסְעוּ וַיְהִי חַמַּת אֱלֹהִים עַל הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם
 וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי
 יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי:

וַיִּבְרַךְ יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי
 פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיַּחֲנֶךָ: יֵשֵׂא יְהוָה יֵאֱהוּדְנֵהי פָּנָיו
 אֵלֶיךָ וַיִּשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח מִלְּאֶךָ לְפָנֶיךָ לְשִׁמְרֶךָ בַּדֶּרֶךְ וְלַהֲבִיאֶךָ
 אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הִכַּנְתִּי:

הַמִּלְאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי מִכָּף רָע, יִבְרַךְ אֶת הַנְּעָרִים,
 וַיִּקְרָא בָהֶם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתַי, אֲבָרְכֵם
 וַיִּצְחַק, וַיִּדְגּוּ לְרוֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

להודות ולהלל את ה' יתברך מביאה לְכָל הישועות.
 כל האומר אותה כל יום יזכה לראות נסים גלויים מבורא עולמים,
 וכל האומר תחנה זו מהלב הופך מיז מדת דין לרחמים.

תפילת הודיה לבורא עולם

מִלְךָ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲדוֹן עוֹלָם, רַבּוֹנוּ
 שֶׁל עוֹלָם, תּוֹדָה.

תּוֹדָה שְׂאֲנִי עוֹמֵד/ת כָּאֵן לְפָנֶיךָ וּמוֹדָה לְךָ.
 וְכֹל מִה שְׂאֲנִי אוֹמֵר יִהְיֶה כְּאֵין וּכְאֶפֶס לְעֲמַת כְּמִה שְׂאֲנִי
 בְּאֲמַת צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.

הָרִי עַל הַכֹּל אֲנִי צְרִיכָה לְהוֹדוֹת לְךָ.
 כִּי הַכֹּל מוֹמֵךְ, הַכֹּל נִתַּת לִי בְּחֵן, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.
 תּוֹדָה עַל כָּל הַדְּבָרִים בְּעוֹלָם.

תּוֹדָה עַל רוֹב רַבִּי רַבּוֹת פְּעֻמִּים שְׂעוֹרְתָ לִי, תְּמוֹכֶת בִּי,
 הוֹשַׁעַת אוֹתִי הַצֹּלֶת אוֹתִי, שְׂמַחַת אוֹתִי רִיפַאת אוֹתִי,
 שְׂמֹרֶת עָלַי, עוֹדֶדֶת אוֹתִי, תּוֹדָה שְׂאֲתָה אֶתִי תְּמוּדָה.

תּוֹדָה שְׂאֲתָה נוֹתֵן לִי כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת מִצְוֹת, כּוֹחַ לְעֲשׂוֹת
 מַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכּוֹחַ לְהַתְּפַלֵּל.

תּוֹדָה עַל כָּל הַפְּעֻמִּים שְׂעוֹרְתָ לִי וְלֹא יַדְעֵתִי לְהַגִּיד לְךָ
 תּוֹדָה.

תּוֹדָה עַל כָּל הַחֲסָדִים שְׂאֲתָה עוֹשֶׂה עִמִּי בְּכֹל רַגַע וְרַגַע.
 תּוֹדָה עַל כָּל גְּשִׁימָה וְגְשִׁימָה שְׂאֲנִי נוֹשֵׁמ/ת.

תודה לך מלך מלכי המלכים, גם על כל הדברים שאין לי.
תודה שקשה לי לפעמים, כי הכל לטובתי אפילו אם לא
תמיד ראיתי שזה לטובתי, עמוק בלב אני יודע/ת שכל מה
שמגיע ממך הוא הדבר הטוב ביותר עבורי, והוא נעשה
במיחד בשבילי, בהשגחה פרטית מדויקת ומשלמות, כמו
שרך מלך מלכי המלכים יכול לעשות.

תודה שלפעמים קשה לי, כי רק כך אני יודע/ת להעריך
את הטוב,

כי רק בשנמצאים בחשך אפשר להעריך את האור.

תודה על החיים הנפלאים שנתת לי.

תודה על הדבר הכי קטן שיש לי, כי את הכל אתה נתת
לי ולא אף אחד אחר.

תודה שאתה שומע את התפלות שלי.

בורא עולם! אני מבקש/ת ממך סליחה מעמקי לבי, אם
היו פעמים שלא הערכת את מה שנתת לי, ובמקום לומר
לך תודה, רק התלוננתי.

אני עפר ואפר ואתה אדון כל העולם, אנא אל תרחק
ממני לעולם!!!

מבוסס על פ' הסה"ק יסוד ושרש העבודה (צוּאָה ס' כ"ו)
מצוה גדולה לפרסם ולהפיץ את התפלה הקדושה הזו

תפילה קצרה לאומדה קודם הלימוד

לְשֵׁם יְחִוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתֵיהּ וְכוּ'. עַל
יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל
לְאַקְמָא שְׁכִינְתָא מַעְפָּרָא, וְלַעֲלוּי שְׁכִינַת עוֹזְנוֹ אִם
הַבְּנִים שְׁמַחָה, עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם
כָּל יִשְׂרָאֵל.

הֲרִינִי מְקַשֵּׁר עֲצָמִי בְּלִימוּד הַקְדוּשׁ הַזֶּה בְּנִשְׁמַת כָּל
הַתְּנָאִים וְהַצְדִּיקִים הַכְּתוּבִים בְּזוּהַר הַקְדוּשׁ
וּבְרֵאשֵׁם הַתְּנָא הָאֱלוֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנֵו. וְעַל יְדֵי זֶה תַתְקִיִים תְּפִילַת דְּוֹד הַמְּלָךְ
עָלוּי הַשְּׁלוֹם (תְּהִלִּים ס"א ד' - ה') כִּי הֵייתָ מַחְסֵה לִי מִגְדֵּל
עַז מִפְּנֵי אוֹיֵב. אֲגוּרָה בְּאֶהְלֵךְ עוֹלָמִים אֶחְסֵה בְּסֶתֶר
כְּנֶפֶךְ סֵלָה. וְאֶזְכֶּה שְׁבִלִימוּדֵינוּ זֶה יִהְיוּ שְׁפָתוֹתֵיהֶם
דּוֹכְבוֹת בְּקֶבֶר, לְמַעַן שְׁמוּ בְּאֶהְבֶּה לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ
לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּבְהַדִּין סִפְרָא סִפְרָא
הַזוּהַר, יִפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי, יִרְאֶה אֵל
עֲבָדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְהַדְרִיךְ עַל בְּנֵיהֶם. וְיִהְיֵ נָעַם אֲדָנִי
אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ בּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
כּוֹנְנָהוּ, וְיִהְיֵ נָעַם אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ (תְּהִלִּים צ' ט"ז י"ז).

תפילה קודם לימוד קבלה מהאר"י זלה"ה

רבוץ העולמים ואדני האדונים. אב הרחמים
 והסליחות. מודים אנחנו לפניך יהוה
 יאהדונהי אלהינו ואלהי אבותינו, בקידה ובהשתחויה,
 שנקרבנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו
 חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו,
 אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על פן אנחנו מפילים
 תחנונינו לפניך שתמחל ותסלח לכל חטאתינו
 ועונותינו. ואל יהיו עונותינו מבדילים בינינו לבינך.
 ובכן יהי רצון מלפניך יהוה יאהדונהי אלהינו ואלהי
 אבותינו, שתכונן את לבבנו ליראתך ואהבתך,
 ותקשיב אזנך לדברינו אלה, ותפתח לבבנו הערל
 בסודות תורתך. ויהיה למועדנו זה נחת רוח לפני כסא
 כבודך פריח נוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו
 בכל בחינותינו. ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים
 אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם וזכות
 אבותם וזכות תורתם ותמימותם וקדשם יעמד לנו
 לכל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה
 שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל, גל עיני
 ואביטה נפלאות מתורתך. יהיו לרצון אמרי פי והגיון
 לבי לפניך, יהוה יאהדונהי צורי וגאלי. כי יהוה

יאהדונהי יתן חכמה, מפיו דעת ותבונה:

רבוֹן עֲלֵמוֹן, דְּאַנְתָּ הוּא מְגַלִּי עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא
 וְגַלִּי רְזִיא. יְהֵא רַעְוֵא מִן קְדָמְךָ לְאַסְפְּרֵא
 מְלִין בְּפּוּמָנָא, לְקִימָא בְּנָא מְקָרָא שְׁכֵתוּב, וְאַנְכִי
 אֶהְיֶה עִם פִּיד וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֵּר. וְלֹא נִיעוּל
 בְּכִסּוּפֵא קְדָמְךָ. וְנִזְכִּי לְמִשְׁמַע רְזִין עֲלָאִין דְּאוּרִיתָא
 מְפּוּמָּא דְרִישָׁא דְמִתִּיבְתָא עֲלָאָה. אֲמֵן וְכֵן יְהִי רְצוֹן,
 אָמֵן, סְלָה:

וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן, וּמִשָּׁם יִפְרֵד וְהָיָה
 לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים: וְהַמְשַׁבְּלִים יִזְהָרוּ כְּזוֹהַר
 הַרְקִיעַ, וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּכּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד: גַּל־עֵינֵי
 וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרְתֶךָ:

תפלה לרפואות וישועות

הַרְיֵנִי מְקַבֵּל עָלַי מְצוֹת עֲשֵׂה נָשָׁל וְאַהֲבַת לְרַעְךָ
 כְּמוֹךָ, וְהַרְיֵנִי אוֹהֵב כָּל אֶחָד מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּנַפְשֵׁי וּמַאֲדֵי, וְהַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי הַזוֹהַר
 הַקְדוּשׁ לְזִכּוֹת ... פב"פ (וְכַאֵן יִפְרַט בַּקְּשָׁתוֹ) [לְרַפּוּאֹת...]
 [יְשׁוּעַת ...] [לְבָנִים ...] הַיֵּשׁם יִשְׁלַח דְּבָרוֹ יְחֻזְקֶהוּ
 [וְיִרְפְּאֶהוּ בְּרַפּוּאֹת הַנְּפֶשׁ וּרְפּוּאֹת הַגּוּף בְּרַמ"ח אֲבָרָיו
 וַיִּשְׁמְ"ה גִּידָיו בְּתוֹךְ שְׁאָר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּאֲרִיךְ יָמָיו
 וּשְׁנוֹתָיו בְּנְעִימִים] [וַיּוֹשִׁיעֶהוּ בְּדַבַּר יְשׁוּעָה
 וּרְחִמִים ...] אָמֵן סְלָה:

תפילה לאחר קריאת הזוהר

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבֹתַי
 שְׂוִיתֶקִים בְּנֹו עֵתָה מִקְרָא שְׁפָתוֹב "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי
 בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתִיךָ לְנִמְעַ שְׁמַים וְלִיסַד אָרְצִי",
 לְהַעֲלוֹת לְרוּמַם וּלְתַקַּן הַרִיסוֹת וְחַרְבוֹת הַשְּׂכִינָה
 הַקְּדוּשָׁה לְקִשׁוּט וּפּוֹרְפִירָא עֲלָאָה וּלְאַרְמוֹן שְׁעַל מְכוֹנֹו
 יֵשֵׁב לְהַחְזִיר עֲטָרָה לְיוֹשְׁנָה וְקַים בְּנֹו מְהֵרָה מִקְרָא
 שְׁפָתוֹב "וְהָיָה אֹור הַלְּבָנָה בְּאֹור הַחֲמָה וְאֹור הַחֲמָה
 יְהִיָּה שְׁבַעֲתִים בְּאֹור שְׁבַעֲת הַיָּמִים". וְזִכּוֹת הַרְשָׁבִי
 הַקְּדוּשׁ וּבְנֹו רַבִּי אֶלְעָזָר, וְיוֹתַם בֶּן עֲזִיָּהוּ, יַעֲמוּד לָנוּ
 לְתַקַּן הָעוֹלָם מִיּוֹם שְׁנַבְרָא עַד סוּפּוֹ בְּרַצוֹנֹו וּכְרַצוֹן
 יֵרָאִיו. וּבְזִכּוֹת הַיּוֹתְנֹו עֶסוּקִים בְּחַכְמָה הַזֹּאת, עַל יָדָה
 תִּתְקַרֵּב הַגְּאוּלָּה, וְיִשׁוּעָתָה מְהֵרָה תַצְמִיחַ, לְעַלְוֵי
 שְׂכִינַת עוֹזְנֹו בְּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. וְיִקוּים בְּנֹו מִקְרָא שְׁפָתוֹב
 "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹור", וַיִּזְרַח עֲלֵינוּ אֹור יְהוָה
 יֵאָהֲדוּנְהִי, בְּיוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אַחַד וְנִשְׁמוּ
 אַחַד, אָמֵן נִצַּח סְלָה וְעַד. (נִסַּח הַתְּפִלָּה מִתּוֹךְ לְשׁוֹנֵו הַקְּדוּשׁ שֶׁל

רַבִּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זִיע"א)

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהוָה יֵאָהֲדוּנְהִי אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
 אֲבוֹתַי שְׂזַבִּיתָנִי לְלָמוּד וּלְהַגּוֹת בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ
 הַזֶּה זִיְהֵרָה עֲלֵיָאָה, וְזִכּוֹת הַתְּנָאִים הַקְּדוּשִׁים שְׁלַמְדָנוּ
 תּוֹרָתָם יַעֲמוּד לָנוּ וּלְזֹרְעֵנוּ וְנִזְכָּה לְהַבְטַחַת הַנְּבִיא

(ישעיה נט, כ-כא) וְכֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פִשְׁעַי בֵּיעַקֵּב נְאֻם יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי. וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִוְתָם אָמַר יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרֵי אֲשֶׁר שִׁמְתִי בְּפִיךָ לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זִרְעֶךָ וּמִפִּי זֶרַע זִרְעֶךָ אָמַר יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. וְיִתְקַיֵּים בְּנֹו הַנְּבוּאָה (ישעיה נא, מז) וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יָדֵי בְּסִיתֶיךָ לְנִטְעַ שְׁמַיִם וְלִיסַד אֶרֶץ וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עֲמִי אָתָּה. וּבְרַפְתַּ מִשָּׁה רַעִיא מְהִימְנָא תַתְּגַלָּה בְּמַהֲרָה דִּידָן, יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי בְּדָד יִנְחֲנֵנוּ וְאִין עֲמוּ אַל נִכְרַ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לְבַנֵּנוּ וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ בְּאֵמַת בְּאֵמֹר לְצִיּוֹן מֶלֶךְ אֱלֹהֶיךָ, בְּרוּךְ יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן. (סוד ה')

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמְטִיב הַדָּרֵשׁ לָנוּ. שׁוּבָה אֵלֵינוּ [עֲלֵינוּ] בְּהַמּוֹן רַחֲמֶיךָ בְּגַלְלֵי אָבוֹת שְׁעָשׂוּ רְצוּנָךְ. בְּנֵה בֵיתֶךָ כְּבַתְחִלָּה וְכוּנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוּנוֹ. וְהִרְאֵנוּ בְּכַנְיָנוּ וְשִׁמְחָנוּ בְּתַקּוּנוֹ. וְהָשִׁב שְׂכִינְתֶךָ לְתוֹכוֹ, וְהָשִׁב כְּהַנִּים לְעַבּוֹדָתָם וְלוֹיִים לְדוֹכְנָם לְשִׁירָם וְלִזְמָרָם. וְהָשִׁב יִשְׂרָאֵל לְגוֹיָהֶם. וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה אֵת יְהוָה יֵאֱהוּדוּנְהִי לִירְאָה וְלֵאֲהַבָּה אֵת שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אָמֵן בֵּן יְהִי רְצוֹן. (סי"ת)

סוד הגאולה "בראשית תמו" תקון מ"ג מתקוני זוהר השלם והמבואר

(זוהר הקדוש דף פ"ב ע"א)

א. הבנים צועקים שמע ישראל ואין קול ואין עונה

בְּרֵאשִׁית, שָׁם אֶת"ר יב"ש, וְזֶהוּ נִהַר יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ,
 (שם ה), בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁהוּא יִבֶשׁ וְהִיא
 יִבְשָׁה, צוֹנְחִים הַבְּנִים לְמִטָּה בְּיַחְוֹד וְאוֹמְרִים שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל, וְאִין קוֹל וְאִין עוֹנָה. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (משלי א כח) אִז
 יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה.

ב. הלומוד רק תורת הנגלה טוב לו שלא נברא כלל בעולם

וְכַךְ מִי שְׁגוֹרִם שְׁתַּסְתַּלַּק קְבֵלָה וְחֻכְמָה מִתּוֹרָה שְׁבַעַל
 פֶּה וּמִתּוֹרָה שְׁבִכְתָּב, וְגוֹרִם שְׁלֹא יִשְׁתַּדְּלוּ בְּהֵן,
 וְאוֹמְרִים שְׁאִין אֵלָא פִּשְׁט בְּתוֹרָה וּבִתְלִמּוּד, בְּוֹדֵאֵי
 כְּבֹלוּ הוּא יִסְלַק אֶת הַמַּעֲזֵן מֵאוֹתוֹ נִהַר וּמֵאוֹתוֹ גֵּן. אוֹי
 לוֹ, טוֹב שְׁלֹא נִבְרָא בְּעוֹלָם וְלֹא יִלְמַד אוֹתָהּ תּוֹרָה
 שְׁבִכְתָּב וְתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, שְׁנַחֲשֵׁב לוֹ כְּבֹלוּ הַחֲזוֹר
 הַעוֹלָם לְתֵהוּ וּבֵהוּ, וְגוֹרִם עֵנִי בְּעוֹלָם וְאַרְךְ הַגְּלוּת.

ג. אם מתחיל ללמוד היום וזה"ק מתקן את העבר שלא למד

וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי"ם תִּדְרָשׁא הָאָרֶץ דְּרָשׁא וְכו' (בראשית א יא),
 אָמַר רַבִּי אֱלֻעָזָר: אָבָא, וְהִרִי קָרָא לוֹ יִבְשָׁה,

מאיפה תדשא הארץ? אמר לו: בני, כך למד תשובה לכל בני העולם, שאם אדם יחזר בתשובה, מוריד לה המעין שהסתלק, ומה שהיתה יבשה קורא לה ארץ, ולנהר שהיה חרב ויבש קרא לו מקנה המים וימים, זהו שכתוב (שם י) ויקרא אלהים לייבשה ארץ ולמקנה המים קרא ימים. באותו זמן שנקראת ארץ, מה כתוב בו? ויאמר אלהים תדשא הארץ, להוציא זרעים ופרות שהן נשמות, (דף פב ע"ב) כל אחד למינהו, אלו הנשמות שנגזרו מכסא כבודו, ואלו רוחות שנגזרו ממלאכים, ואלו הנפשות שנגזרו מהאופנים, כל אחד הוציא למינהו את כל אחד פראוי. עץ פרי - זה תלמיד חכם, עשה פרי - זו בת זוגו, לכל אחד פראוי (כל אחד הוציא למינו).

ד. הת"ח שנסמטו גדולה, פוגם יותר אם אינו לומד זוהר

ועוד, עץ פרי - זה העמוד האמצעי, עשה פרי - זה צדיק, אשר זרעו בו על הארץ - זו השכינה, שכל הזרעים נכללים בה, וכאן המצוה של פריה ורביה, לעשות פרות וזרעים, זהו שכתוב לא תהו בראה לשבת יצרה, ומי שמתפטר מפריה ורביה, באלו החזיר את אותה ארץ יבשה, ומונע ממנה ברכות, כל אחד לפי דרגתו, מי שפוגם למטה פוגם למעלה את המקום שנגזרה נשמתו.

תיקוני זוהר תיקון מ"ח

תקון שמונה וארבעים

סגולה נפלאה מרבנו האר"י זיע"א

בְּרֵאשִׁית, שֵׁם תִּרְ"י, שֵׁם שֶׁב"ת, כְּגוֹן זֶה, בְּרֵאשִׁית
 - בְּרֵ"א שְׁת"י, וְהֵן שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת, עֲלֵיהֶם
 נֶאֱמַר (שמות לא): "וַשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת
 אֶת הַשַּׁבָּת" וְגוֹמַר, שְׁתֵּי פְעָמִים הַזְכִּיר כָּאֵן שַׁבָּת, כְּנֶגֶד
 הַשְּׂכִינָה הָעֲלִיּוֹנָה וְהַתְּחִתּוֹנָה. "לְדַרְתָּם", מֵהוּ
 לְדַרְתָּם? אֵלֶּא זָכָא הוּא מִי שְׁעוֹשֶׂה לָהֶם דִּירָה בְּשַׁבָּת
 בְּשְׁנֵי בְתֵי הַלֵּב, וּמִתְפַּנֵּה מִשֵּׁם יֵצֵר הָרַע שֶׁהוּא חֲלוּל
 שַׁבָּת, 'בְּרִית עוֹלָם', זֶה צְדִיק, שְׁשׂוּרִים שְׁנִיֵּהֶם עָלָיו,
 אֶחָד לְמַלְא אוֹתוֹ, וְאֶחָד לְהַתְּמַלֵּא מִמֶּנּוּ. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 הֵם כְּנֶגֶד שְׁתֵּי כְּלָיוֹת - פְּנִימִיּוֹת נִצָּח וְהוֹר, בְּנִים
 לְיִשְׂרָאֵל סְבָא - עֲמוּד הָאֲמֻצְעִי - תְּפָאֶרֶת, שְׁלֹשׁ
 פְּעָמִים שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי שְׁבִיעִי אֵלּוּ שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, עֲנֵג
 שַׁבָּת "וְנִהְר יוֹצֵא מֵעֵד"ן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגִּ'ן" (בראשית
 ב.י). וְנִהְר, יֵשׁ נִהְר וַיֵּשׁ נִהְר, יֵשׁ נִהְר הַנִּקְרָא נִהְר פְּלִגְיוֹ,
 וַיֵּשׁ נִהְר הַנִּקְרָא נַחַל קְדוּמִים, עֵדֵן עֲלִיּוֹן עָלָיו נֶאֱמַר
 (ישעיה סד) "עֵינ לֹא רָאִתָּה אֱלֹהִים זולָתֵךְ", זֶה הַנִּהְר
 הוּא אוֹת ו', הַיּוֹצֵא מֵעֵדֵן הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא אוֹת א', וְעוֹכֵר
 בֵּין אָבָא - חֲכָמָה וְאָמָא - בִּינָה וְהוֹלֵךְ חֲמִשׁ מֵאוֹת
 שְׁנָה, וּמְבִיעַ עַד צְדִיק - יְסוּד שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, וּמִשֵּׁם

מַשְׁקָה לְגִנָּה - מְלָכוֹת, שֶׁהִיא הַשְּׂכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה. זְכַאי
 הוּא מִי שֶׁשׁוֹמֵר דִּירָה לְשַׁבַּת, שֶׁהוּא הַלֵּב, שְׁלֹא יִתְקַרֵּב
 שָׁם עֵצֵב הַמַּחּוּל וְכַעַם הַמְּרָה שֶׁהִיא אִשׁ הַגֵּיהֶנֶם,
 שְׁעָלֶיהָ נֹאמֵר (שְׁמוֹת ל"ה): "לֹא תִבְעְרוּ אִשׁ בְּכָל
 מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת", וְכֵן הוּא וְדַאי, שְׁכָל מִי
 שְׁכּוֹעֵם כְּאֵלוֹ מְדַלֵּק אֶת הָאִשׁ שֶׁל הַגֵּיהֶנֶם. אֲרַבְעִים
 מְלָאוֹת חֶסֶד אַחַת, הֵן כְּנֶגֶד אֲרַבְעִים מְלָקִיּוֹת חֶסֶד
 אַחַת בְּשַׁבַּת, וְהֵם עֲשָׂרָה שְׁלָקָה אָדָם, וְעֲשָׂרָה לְחֹהָה,
 וְעֲשָׂרָה לְנַחֵשׁ, וְתִשְׁעָה לְאֲדָמָה, וּבְגִלְלָה זֶה אָמְרוּ בְּעַלֵּי
 הַמִּשְׁנָה אֵין לֹקִין בְּשַׁבַּת, שְׂאֵלוֹ הַמְּלָאוֹת הֵן נַחֲשָׁבוֹת
 לְיִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד מְלָקִיּוֹת. יְצִיאֹת הַשַּׁבַּת שְׁתַּיִם, הֵם
 עֲקִירָה וְהַנְּחָה, שְׁעוֹשֶׂה אוֹתָם בְּבַת אַחַת, מִי שְׁעוֹקֵר
 חֶפֶץ מִמְקוֹמוֹ וּמְנִיחַ אוֹתוֹ מְחוּץ לְמְקוֹמוֹ וּמְרִשׁוֹתוֹ,
 כְּאֵלוֹ עָקֵר אֶת אֵילָן הַחַיִּים, שֶׁהוּא אוֹת בְּרִית, וְהַנִּיחַ
 אוֹתוֹ בְּרִשׁוֹת נְכַרְיָה. מִי שְׁעוֹשֶׂה אֶת זֶה, גּוֹרֵם לְעַקוֹר
 נְשָׁמְתוֹ מְרִשׁוֹת שְׁלָה וּמְנִיחָה בְּרִשׁוֹת אַחֲרֵת, שֶׁהִיא
 מְרָה וּמַחּוּל, וְזֶה גֵרֵם לְיִשְׂרָאֵל שְׁנַעֲקָרוּ מֵאַרְצָן יִשְׂרָאֵל
 וְגָלוּ לְאַרְצָן נְכַרְיָה, שֶׁהִיא רִשׁוֹת הַרְבִּים, וְכֵן הוּא מִי
 שְׁמוֹעֵל בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ שְׁלוֹ וּמַעֲבִיר כַּח לְרִשׁוֹת
 נְכַרְיָה. שַׁבְּתָא"י הוּא טַחּוּל, חַמָּ"ה, - אִשָּׁה רָעָה וּמְרָה,
 שַׁבְּתָא"י עָלְיוֹ נֹאמֵר: "וְהַבּוֹר רַק אֵין בּוֹ מַיִם", מַיִם אֵין
 בּוֹ אֲבָל נַחֲשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בּוֹ, וְהוּא רָעֵב וְצַמְאוֹן

וְקִינָה וְהֶסְפֵּד וְחִשְׁכָּה וְעֶרְפָּל - אֶפְלָה, וְהִיא גְלוּת לְיִשְׂרָאֵל, וְצָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת לָהּ שְׁנַיִם בְּכַל, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְהוּא דְבוּר שֶׁל חַל שֶׁהוּא אָסוּר בְּשַׁבָּת, וְכֹאשֶׁר לֹא מוֹצֵאת מְקוֹם לְשֵׁרוֹת שָׁם, הִיא בּוֹרַחַת, כְּמוֹ הַשְּׁפָחָה שֶׁל אֲבֵרָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ: "מִפְּנֵי שָׂרִי גְבַרְתִּי אֲנִי בְּרַחַת". מְחוּל עָלָיו נֶאֱמַר: "שֶׁל נְעֻלָּךְ מֵעַל רִגְלֶיךָ", נֵעַל מִטַּנֵּף שֶׁל טַפָּה סְרוּחָה, כִּי הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמַּת קֹדֶשׁ הוּא, זֶה שַׁבָּת, וְעָלָיו אוֹמְרַת הַשְּׂכִינָה: "פִּשְׁמֵתִי אֶת בְּתַנְתִּי אֵיכָכָה אֶלְבָּשְׁנָה, רַחֲצֵתִי אֶת רִגְלֵי אֵיכָכָה אִטְנַפִּים", וּמִפְּנֵי זֶה צָרִיךְ בֶּן אָדָם בְּשַׁבָּת לְשַׁנּוֹת בְּלְבוּשִׁים, בְּנֵר וּבְמֵאֲכָלִים, וְצָרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹסִיף מֵחַל עַל הַקֶּדֶשׁ, וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת, וְכֹל הַגּוֹרֵעַ מִפְּסִידִים לוֹ אוֹתָהּ נֶפֶשׁ יִתְּרָה חֵם וְשָׁלוֹם וְכֹל הַמוֹסִיף, מוֹסִיפִים לוֹ נֶפֶשׁ יִתְּרָה בְּשַׁבָּת.

כשהנך מקדיש דקה בלבד ללמוד דף זהר ומצטרף ל-250.000 לומדי הזוהר הקדוש נחשב כאלו אתה מסיים 250.000 פעמים כל ספר הזוהר!!! - ויתקבלו תפלותיך ומשאלות לבך, כי התנאי לקבלת התפלות וקריאת שמע הוא למוד בזוהר כל יום (תיקוני' תיקון מ"א). על כן כל אדמו"ר, ראש ישיבה, רב עיר, רב שכונה, רב בית מדרש, מגיד שעור של דף היומי, מלמד תינוקות של בית רבן טהורים, יקח בחשבון איזה נחת רוח הוא יכול לעשות להקב"ה, ולהציל את עם ישראל מכל הצרות בלומדו זוהר הקדוש דקה אחת עם הצבור, וכך כל עם ישראל יכנסו בתבת נח, וינצלו ממלחמת גוג ומגוג, כמו שכתב הזוה"ק, רבי חיים וויטאל, והרמח"ל ז"ע, ועיין עוד "אור הזוהר".

פתיחה אליהו הנביא

לקבלת התפלה. (עבודת הקודש מורה באצבע סוף סימן י'). והרי"ח הטוב כתב, שבאמירתה מסוגל לברור ניצוצי הקדושה (בא"ח, פ' בהר סוף ההקדמה).

כתב הרמ"ק: טוב לומר תפלת פתח אליהו זכור לטוב הנזכרת בריש ספר תיקוני הזוהר (סדר רבי שבתאי מראשקוב). וכתב החיד"א, אשר קבלו רבנן קדישי, שהיא מסגלת

פְּתַח אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לטוֹב וְאָמַר. רבוֹן הָעוֹלָמִים שְׁאַתָּה הוּא אֶחָד לְבָד, וְלֹא בְּחֻשְׁבוֹן הַמְּסַפְּרִים. אַתָּה הוּא עֲלִיּוֹן מֵעַל כָּל הָעֲלִיוֹנִים, נִעְלָם מֵעַל כָּל נִעְלָמִים. וְאִין מַחְשְׁבָה אוֹ תַפְיֶסָה בְּךָ לְהַשִּׁיגְךָ כָּלֵל. אַתָּה הוּא שְׁהוּצַאת וְגַלִּית עֶשֶׂר תְּקוּנִים, וְקוֹרְאִים לָהֶם עֶשֶׂר סְפִירוֹת, לְהַנְהִיג בָּהֶם עוֹלָמוֹת סְתוּמִים שְׁאִינָם נִגְלִים וְעוֹלָמוֹת הַנִּגְלִים. וּבָהֶם אַתָּה מַתְּכֶסָה מִבְּנֵי אָדָם, וְאַתָּה הוּא שְׁקוֹשֵׁר אוֹתָם וּמַיְחֵד אוֹתָם. וּמִפְּנֵי שְׁאַתָּה מִבְּפָנִים, כָּל מִי שְׁמַבְדִּיל וּמַפְרִיד אֶחָד מִחֻבְרוֹ, מֵאֵלּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, נַחֲשָׁב לוֹ כְּאֵלּוֹ הוּא מַפְרִיד בְּךָ. וְאֵלּוֹ עֶשֶׂר סְפִירוֹת, הֵם הוֹלְכִים כְּסֻדְרָם, אֶחָד אַרְוֶה, וְאֶחָד קָצֵר, וְאֶחָד בִּינוּנִי. וְאַתָּה הוּא שְׁמַנְהִיג לָהֶם. וְאִין מִי שְׁמַנְהִיג לָךְ, לֹא מִלְמַעְלָה וְלֹא מִלְמַטָּה וְלֹא מִכָּל צַד שְׁהוּא. לְבוֹשִׁים תִּקְנֶנָּה לָהֶם, שְׁמָהֶם פּוֹרְחִים נְשָׁמוֹת לְבַנֵי אָדָם, וְכַמָּה גּוֹפִים תִּקְנֶנָּה לָהֶם, שְׁנִקְרְאוּ גּוֹפִים כָּלִפִּי הַלְבוּשִׁים שְׁמַכְסִים עֲלֵיהֶם, וְנִקְרְאִים בְּתַקוּן הַזֶּה. הַחֶסֶד זְרוּעַ יְמִין. גְּבוּרָה זְרוּעַ שְׁמָאל. תַּפְאֶרֶת כְּנֻגַד הַגּוֹף. נִצְחַ וְהוֹד כְּנֻגַד שְׁנֵי רִגְלָיִם. יְסוּד - שְׁלִימוֹת הַגּוֹף, וְהוּא אוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ. מַלְכוּת נִקְרְאת פֶּה, תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה קוֹרְאִים לָהּ. מִדַּת הַחֻכְמָה הִיא הַמַּחַת, הִיא הַמַּחְשְׁבָה שְׁבַפְּנִים. מִדַּת הַבִּינָה הִיא הַלֵּב, וּבֶה הַלֵּב מִבִּין, וְעַל אֵלּוֹ שְׁנֵיהֶם [הַחֻכְמָה וְהַבִּינָה] נֶאֱמַר, הַנְּסַתְרוֹת לֵה' אֱלֹקֵינוּ. כְּתוּר עֲלִיּוֹן, הוּא כְּתוּר מַלְכוּת, וְעֲלִיו נֶאֱמַר מַגִּיד

מראשית אחרית, והוא הראש שמניחים עליו תפלין, ובנשמה הפנימית מאיר שם אות יוד ואות הא ואות ואו ואות הא, שהוא דרך אצילות, והוא משקה את האילן בזרועותיו וענפיו, כמים שמשקים את האילן, ומתרבה ומתגדל באותה ההשקאה.

רבוץ העולם, אתה הוא עליון על כל העליונים, וסבת כל הסבות, ואתה משקה את הספירות שנקראים אילן, בנביעת המעין, ואותו אור המעין הוא כנשמה לגוף, שהוא חיים לגוף. ובה אין דמיון, ואין דמות מכל הספירות והנבראים הפנימיים והחיצוניים. ובראת שמים וארץ. והוצאת מהם שמש, וירח, וכוכבים ומזלות. ובארץ בראת אילנות ודשאים, וגן עדן, ועשבים, וחיות ועופות ודגים ובהמות ובני אדם. להפיר ולהודיע בהם עליונים, ואיך יתנהגו בהם עליונים ותחתונים, ואיך נכרים ונודעים עליונים ותחתונים, ואין מי שיודע ומשיג באין סוף ברוך הוא כלל. ובלעדי אורו יתברך, אין יחוד בעליונים ותחתונים, ואתה נפר ונודע אדון על כלם, ולכל ספירה לכל אחד יש שם ידוע, ובשמות הספירות נקראים המלאכים. ואתה אין לך שם ידוע, שאתה הוא ממלא ומחיה את כל הספירות הנקראים בשמות. ואתה הוא המשלים וממלא את כולם וכאשר אתה מסיר את השפעתך מהם, ישארו כל השמות כגוף בלי נשמה. אתה הוא חכם ולא על ידי החכמה הידועה בספירות, אתה הוא מבין ולא על ידי הבינה הידועה בספירות. אין לך מקום קבוע וידוע, אלא הנהגתך להודיענו תקיפה וחזקה לבני אדם. ולהראות להם איך מתנהג העולם בדין וברחמים, שהם צדק ומשפט כפי מעשי בני אדם. דין הוא הגבורה. משפט הוא העמוד האמצעי. צדק היא המלכות הקדושה. מאזני צדק, שני עמודי האמת. הין צדק, היא אות ברית. הכל להראות

איך מתנהג העולם אבל לא שיש לה צדק הידוע שהוא דין ולא משפט הידוע שהוא רחמים, ולא מכל אלו המדות כלל.

קום רבי שמעון ויתחדשו סודות עליונים על ידך שהרי רשות נתנה לה לגלות רזים נסתרים על ידיך, מה שלא נתן רשות לגלות לשום בן אדם עד עתה. קם רבי שמעון פתח ואמר: לה ה' הנהגות הגדולה, חסד והגבורה, והתפארת, והנצח, וההוד. כי כל – יסוד, בשמים ובארץ. לה ה' הממלכה – מלכות. והמתנשא לכל לראש. עליונים שמעו, אלו ישני חברון, והרועה הנאמן, התעוררו משנתכם. "הקיצו ורננו שוכני עפר", הם אלו אותם הצדיקים, שהם מחלק השכינה שנאמר בה, "אני ישנה ולבי ער", ואינם קרויים מתים אלא ישנים, ובשביל זה נאמר בהם, "הקיצו ורננו" וגו', משה הרועה הנאמן, אתה והאבות. התעוררו לשמח ולעורר את השכינה שהיא ישנה בגלות, שעד עתה, הצדיקים כלם רדומים, ושינה בעיניהם. מיד נתנה השכינה שלש קולות, לנגד הרועה הנאמן, ואומרת לו: קום הרועה הנאמן. שהרי עליך נאמר "קול דודי דופק", אצלי בארבע אותיות שלו, ויאמר בהם בכחם, פתחי לי אחותי רעייתי יונתי תמתי". שהרי כתוב: "תם עונך בת ציון לא יוסיף להגלותך" שהרי ראשי מלא טל ומדוע מלא טל? אלא אמר הקדוש ברוך הוא, את השכינה חשבת, שמיום שנחרב בית המקדש, שעליתי לבית המקדש של מעלה, ועליתי לישובי – ירושלים של מעלה? אין זה כף, שבאמת לא עליתי לביתי כל זמן שאת בגלות! הרי לה סימן, "שראשי נמלא טל" והא היא השכינה בגלות, השלמות שלה והחיים שלה הוא בסוד טל, וזה הוא סוד אות יו"ד אות ה"א אות נא"ו ואות ה"א היא השכינה שאינה בחשבון ט"ל, אלא אות יוד אות הא ואות נא"ו עלים האותיות לחשבון ט"ל, שהשם הזה ממלא את השכינה

ממעין הנובע של כל המקורות העליונים, מיד קם הרועה הנאמן והאבות הקדושים עמו. עד כאן סוד היחוד.

ויהי רצון מלפני ה' העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים ונסתור מכל הנסתרים נעלם מהכל. שיתמשך טל העליון ממנו להשפיע ולמלאות הראש של זעיר אנפין ולהמשיך שפע לשדה תפוחין הקדוש בהארת פנים ברצון ובשמחת הכל. ויתמשך מלפני ה' "העתיק יומין הקדוש מכל הקדושים, ונסתור מכל הנסתרים נעלם מהכל. רצון ורחמים חן, וחסד, בהארה עליונה, ברצון, ושמחה, עלי ועל כל בני ביתי, ועל כל הקרובים אלי, ועל כל ישראל עמו. ויפדה אותנו מכל הצרות הרעות שבאות לעולם, ויכין וינתן לנו מזון ופרנסה טובה בלי צרה ומצוקה, מהמזל העליון, שכל המזונות ממנו משתלשלים. ויצילנו מעין הרע, ומחרב מלאך המות, ומהדין של גיהנום. ויתן לנו, ולכל נפשותנו, חן וחסד, וחיים ארכים, ומזונות ברווח, ורחמים, מלפניו, אמן כן יהי רצון. אמן ואמן.

אמר רבי שמעון, הרימותי ידי בתפלות, למעלה שפאשר הרצון העליון למעלה למעלה, עומד על אותו הרצון שלא נודע ולא נתפס כלל לעולם. הראש הסתום ביותר למעלה ואותו הראש הוציא מה שהוציא, ולא נודע, והאיר מה שהאיר, והכל בהעלם. ורצון המחשבה העליונה, לדרף אחריו לקבל הארה ממנו. כעין מסך אחד נפרס, ומתוך אותו המסך על ידי רדיפת זו המחשבה העליונה מגיע ולא מגיע עד אותו המסך ומזה האיר מה שהאיר וכשקבלה אותה המחשבה העליונה היה עתיק מאיר באור סתום שלא נודע וזו המחשבה לא ידע ואינו משיג גודל האור, אז הכה אותו האור שהוא סוד המחשבה שלא נודעה הכה בהארת מסך העומד והאיר ממה שאינו ידוע ומשג, ולא נודע ולא התגלה

ואז זה האור של המחשבה שלא נודעה הִכָּה פֶּעַם ב' בְּהָאֶרֶת
הַמְסֻךְ הַעוֹמֵד וְעַל יְדֵי זֶה הָאִירוּ כּוֹלָם כְּאֶחָד וְנַעֲשׂוּ וְנִתְקַנּוּ
תְּשֻׁעָה הִיכְלוֹת וְאֵלוֹ הִהִיכְלוֹת אֵינָם אִירוֹת וְאֵינָם בְּבַחֲיִנַת
רוּחַ וְאֵינָם בְּבַחֲיִנַת נְשָׁמוֹת וְלֹא יֵשׁ מִי שְׁעוֹמֵד בָּהֶם בְּבַחֲיִנַת
חַיָּה. הַרְצוֹן שֶׁל כָּל תְּשֻׁעַת הָאִירוֹת, שְׁעוֹמְדִים כָּלָם בְּכַח
הַמְחַשְׁבָּה שֶׁהוּא אֶחָד מֵהֶם בְּחֻשְׁבוֹנָם כּוֹלָם רוֹצִים לְרַדְף
אֲחֵרֵיהֶם בְּזִמְן שְׁעוֹמְדִים בְּמַחְשְׁבָה וְאֵינָם מְשִׁיגִים אוֹתוֹ וְלֹא
נֹדַע לָהֶם כָּלָל וְאֵלוֹ לֹא קִיָּמִים לֹא בְּרָצוֹן וְלֹא בְּמַחְשְׁבָה
הַעֲלִיּוֹנָה תּוֹפְסִים בָּהּ מַעֲטַת הָאֶרֶץ וְלֹא תּוֹפְסִים. בְּאֵלוֹ נִמְצְאִים
כָּל סוּדוֹת הָאֲמוּנָה וְכָל אוֹתָם הָאִירוֹת מְסוּד הַמְחַשְׁבָּה
הַעֲלִיּוֹנָה, מִשָּׁם וּלְמַטָּה כּוֹלָם נִקְרָאִים בְּעֶרְכָם אֵין סוּף. עַד
כָּאֵן מְגִיעִים הָאִירוֹת בְּדַקּוֹת וְלֹא מְגִיעִים, וְלֹא נֹדְעִים
מֵהוֹתָם, אֵין כָּאֵן הַשְּׂגָה שֶׁל רָצוֹן וְלֹא הַשְּׂגָה שֶׁל מַחְשְׁבָה
כְּאֲשֶׁר מְאִירָה הַמְחַשְׁבָּה וְלֹא נֹדַע לוֹ מִי מְאִיר אֶז מִתְלַבֵּשׁ
וְנִעְלָם בְּתוֹךְ בֵּינָה וּמְאִירִים לְמִי שְׂרָאוּי לְהָאִיר וּמִתְחַבֵּר זֶה
עִם זֶה עַד שְׁנִכְלָלִים וְנִחְשָׁבִים כּוֹלָם לְאֶחָד וּבְסוּד הַקְּרִבָּן
כְּאֲשֶׁר עוֹלָה עֲשֵׁן הַקְּטֹרֶת, כּוֹלָם נִקְשָׁרִים זֶה בְּזֶה וּמְאִירִים זֶה
בְּזֶה, אֶז עוֹמְדִים כּוֹלָם בְּסוּד עֲלִיָּה וְהַמְחַשְׁבָּה עוֹלָה
וּמִתְעַטֶּרֶת בְּאֵין סוּף. זֶה הָאִוֹר שְׂמְאִירָה מִמֶּנּוּ מַחְשְׁבָה עֲלִיּוֹנָה
(שֶׁלֹּא נֹדַע בָּהּ כָּלָל) נִקְרָא אֵין סוּף וּמִמֶּנּוּ נִמְצָא וְנִאֲצֵל וּמְקִיָּם
וּמְאִיר לְמִי שְׂמְאִיר וְעַל סוּד זֶה הַכֹּל עוֹמֵד, אֲשֶׁרֵי וְזָךְ חֲלָקִים
שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.